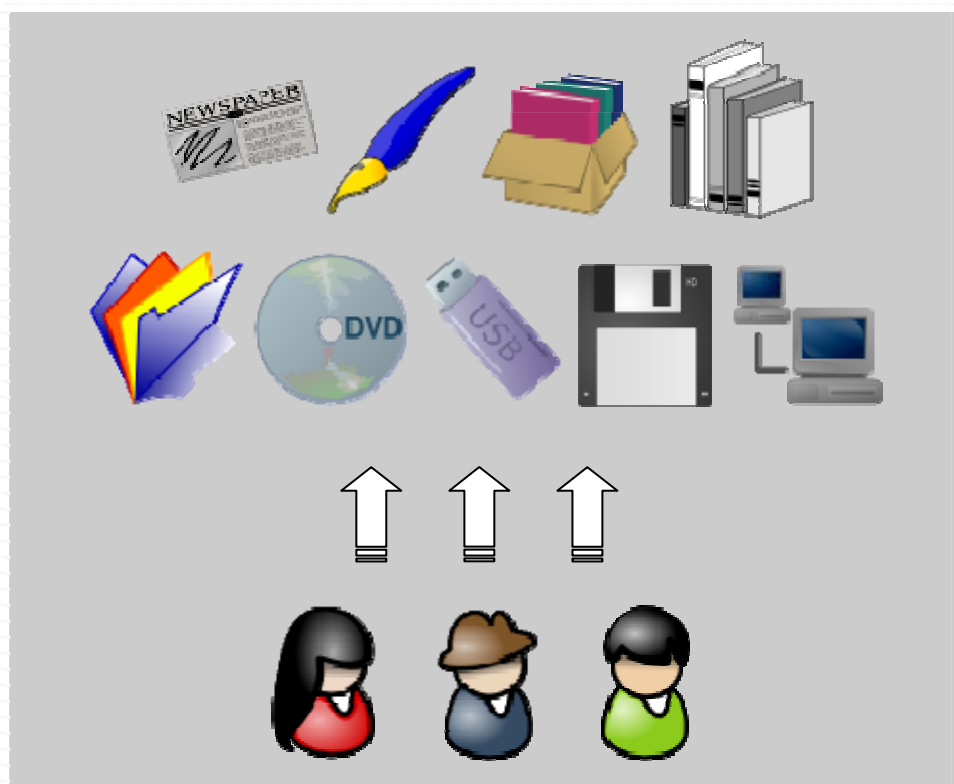

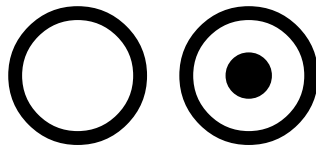
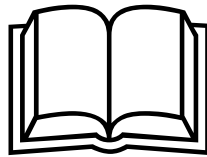
การพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อการจัดการสำหรับคนตาบอด

“ต้นทุนทางปัญญา” ที่ต้องสร้าง ยกระดับ รวบรวม จัดระบบ จัดเก็บ ให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ง่าย

สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.)
แผนงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการในสังคมไทย (สสพ.)

การพัฒนากระบวนการข้อมูล
เพื่อการจัดการสำหรับคนตาบอด

สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.)
แผนงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการในสังคมไทย (สสพ.)

คำนำ

ในการทำงานของสถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.) ร่วมกับแผนงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการในสังคมไทย (สสพ.) และสถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อหนุนเสริมการทำงานให้กับแกนนำคนตาบอดนั้น หลักการประการหนึ่งที่เรายึดถือเป็นแนวทางในการทำงานมาโดยตลอดคือ จะต้องมีการจัดการความรู้ ก่อนทำ ระหว่างทำ และหลังทำ...

เราจัดการความรู้ก่อนทำโดยศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอด เพื่อให้เราเข้าใจเราในการทำงาน ข้อมูลหลายอย่างหลายประเภทถูกสืบค้นและถูกดึงมาใช้ และเมื่อได้ไปสัมผัสกับงานของคนตาบอดยิ่งทำให้เราทราบว่า ส่วนใหญ่ยังขาดการจัดการเรื่องระบบเอกสารเรื่องข้อมูลต่างๆ ทั้งในระดับบุคคลและองค์กร และทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการทำงานหลายอย่าง เราจึงยิ่งเห็นความสำคัญของการจัดทำระบบฐานข้อมูล ซึ่งหากมีการจัดการที่เป็นระบบ สามารถเข้าถึงได้และใช้ประโยชน์ได้ง่ายแล้ว จะยิ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้กับบุคคลและองค์กรของคนตาบอดมากยิ่งขึ้น

สรส.จึงได้วางแนวทางในการจัดทำ *โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการสำหรับคนตาบอด* โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ขอบเขตของข้อมูล ขั้นตอนและวิธีการจัดการ ตลอดจนผลที่คาดว่าจะได้รับ ดังเอกสารที่แนบมาด้วย ทั้งนี้ การจัดระบบฐานข้อมูลของ สรส.ในเบื้องต้น จึงเป็นการริเริ่มทำโดยรวบรวมจากข้อมูลที่มี ที่เราจำเป็นต้องใช้งานก่อนเป็นสำคัญ ซึ่งจากข้อมูลที่มี สามารถจัดระบบเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ๗ กลุ่ม คือ ๑. แผน นโยบาย กฎระเบียบต่างๆ ๒. กลุ่ม ชมรม สมาคม ๓. คณะกรรมการ แกนนำคนตาบอด ๔. โครงการ กิจกรรม ๕. องค์กรความรู้ ๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ๗. สื่อสำหรับคนตาบอด เพื่อเป็นฐานข้อมูลตั้งต้นในการจัดเก็บ แล้วค่อยๆ ขยายขอบเขตของเนื้อหาออกไป ดังตัวอย่างฐานข้อมูลที่ได้เริ่มดำเนินการและได้แนบมาด้วย

สรส.หวังเป็นอย่างยิ่งว่า การพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลในครั้งนี้จะเป็นจุดตั้งต้นของการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่าย เพื่อพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงกับคนตาบอดต่อไป

สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.)

สารบัญ

หน้า

โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการสำหรับคนตาบอด	๕
ความสำคัญ	๕
วัตถุประสงค์	๖
ขอบเขตการจัดการ / ลักษณะข้อมูล	๗
ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน	๙
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๙
ตัวอย่างฐานข้อมูลที่เริ่มดำเนินการ	๑๐
๑. แผน นโยบาย กฎระเบียบต่างๆ	๑๑
๒. กลุ่ม ชมรม สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	๖๑
๓. คณะกรรมการ แกนนำคนตาบอด	๗๐
๔. โครงการ กิจกรรม	๘๗
๕. องค์ความรู้	๑๐๐
๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑๑๐
๗. สื่อสำหรับคนตาบอด	๑๑๔

โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการสำหรับคนตาบอด

ความสำคัญ

ในปัจจุบันกระแสของการพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร ทำให้มีความพยายามที่จะสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ในขณะที่องค์กรและหน่วยงานต่างก็เร่งที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการตื่นตัวกับ “การใช้ความรู้” เข้ามาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล การสร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ขององค์กร ภายใต้ฐานคิดที่ว่า “ความรู้” เป็น “ต้นทุนทางปัญญา” ที่ต้องสร้าง ยกกระต๊อบรวบรวม จัดระบบ จัดเก็บ โดยให้เข้าถึงง่าย และนำไปใช้ได้ง่าย หรือเรียกว่าต้องมี “การจัดการความรู้” (Knowledge Management / KM) เพื่อให้การดำเนินงานของบุคคล องค์กร และเครือข่าย บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.) ได้ร่วมกับแผนงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการในสังคมไทย (สสพ.) และสถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับแกนนำคนตาบอด เพื่อให้มีขีดความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สามารถนำแนวคิด หลักการ เครื่องมือการจัดการความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนงานของคนตาบอดทั้งในระดับปัจเจก ระดับชมรม องค์กร และเครือข่าย มาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๘ – ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ โดยได้จัดเวทีเสริมศักยภาพแกนนำทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปพร้อมๆ กัน ในแต่ละเวทีเราได้ค้นพบแกนนำคนตาบอดที่มีความรู้ ความสามารถ พบกิจกรรมที่น่าสนใจ พบองค์ความรู้ในการทำงานที่หลากหลาย คำถามก็คือ “เราจะทำให้ข้อมูลที่มี เป็นประโยชน์ในการทำงานของคนตาบอดได้อย่างไร” คำตอบในเรื่องนี้คงอยู่ที่การหันมาให้ความสำคัญกับการจัดการระบบข้อมูล เพราะสิ่งเหล่านี้สามารถรวบรวมประมวล เป็นฐานข้อมูล เป็นคู่มือในการทำงานของแกนนำเครือข่ายได้ในอนาคต

แต่ที่ผ่านมายังไม่มีการทบทวน รวบรวม สรุป และสร้างเป็นเอกสารฐานข้อมูลที่เป็นระบบและชัดเจน สำหรับที่จะใช้เผยแพร่ออกไปให้กับแกนนำและเครือข่ายองค์กรของคนตาบอดต่างๆ ได้ใช้ประโยชน์ สรส.ในฐานะที่นำได้นำเครื่องมือการจัดการความรู้ เข้าไปหนุนเสริมการทำงานของเครือข่ายคนตาบอด จึงได้ออกแบบวางโครงสร้างระบบข้อมูล รวบรวม และจัดหมวดหมู่ แบ่งหัวข้อต่างๆ ไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อความสะดวกในการเรียกใช้ และการปรับแต่งเนื้อหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการจัดการมี ๗ กลุ่ม ด้วยกันคือ

๑. แผน นโยบาย กฎระเบียบต่างๆ
๒. กลุ่ม ชมรม สมาคม
๓. คณะกรรมการ แกนนำคนตาบอด

๔. โครงการ กิจกรรม
๕. องค์ความรู้
๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๗. สื่อสำหรับคนตาบอด

ระบบฐานข้อมูลเหล่านี้ถือเป็น “คลังความรู้” ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการค้นหา ช่วยให้ทำงานได้ง่ายขึ้น และที่สำคัญคือ ให้เป็นการทำงานที่ใช้ข้อมูลความรู้เป็นฐาน อาศัย ข้อมูลความรู้เป็นปัจจัยทำให้งานสำเร็จ ดังที่ คุณโสภณ สุภาพงษ์ นักบริหารมืออาชีพ กล่าวถึง เทคนิคประการหนึ่งในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ คือ เรื่องของ “filing” คือ จะต้องเป็นระบบ ที่สะดวกในการหยิบใช้ ดูความเป็นมาเป็นไป เพราะเราจะพบประวัติศาสตร์ ความรู้สึก ความสำเร็จ ความล้มเหลว ความผิดพลาด พบความคิดความรู้มากมายอยู่ใน file คนอื่นมาใช้ก็ เข้าใจ รู้ความเป็นมาเป็นไป

แต่สิ่งที่ต้องพึงระลึกไว้เสมอก็คือ ข้อมูลทั้งหลายเมื่อถูกรวบรวมและจัดให้เป็นระบบ เรียบร้อยแล้ว ยังไม่เป็นอันเสร็จสิ้นการทำงาน เพราะข้อมูลบางอย่างต้องมีการปรับเปลี่ยน ปรับปรุงให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ในขณะที่ข้อมูลในลักษณะขององค์ความรู้ต่างๆ ก็ ต้องมีการเพิ่มพูนมากขึ้นอยู่ตลอดเวลา นั่นคือ ข้อมูลเก่าจะกลายเป็นประวัติศาสตร์ ข้อมูล บางอย่างจะถูกปรับให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์มากขึ้น และจะมีข้อมูลใหม่ๆ เพิ่ม เข้ามาตลอดเวลา

อย่างไรก็ตาม ระบบฐานข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้คนทำงานทำงานได้ดีมากยิ่งขึ้นก็ต่อเมื่อ ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่ต้องเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือ เกื้อกูล ซึ่งกันและกัน (Share and Learn) กล่าวคือ แกนนำต้องมีใจ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ในขณะเดียวกันก็ พร้อมที่จะแบ่งปันและเรียนรู้ร่วมกัน ส่วนสมาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสร้างระบบที่เอื้อ ต่อการทำงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และผู้บริหารจะต้องเล็งเห็นความสำคัญและให้การ สนับสนุนอย่างจริงจัง และที่สำคัญ การทำงานจะประสบความสำเร็จไม่ได้ หากแกนนำหรือ คนทำงานรับรู้เรียนรู้แล้วแต่ไม่มีการนำไปปฏิบัติจริง เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การใช้ ฐานข้อมูลเหล่านี้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงานโดยมีภารกิจที่สำคัญคือ การทำให้คนตาบอด มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพราะนั่นคือ “เป้าหมายร่วมกัน” ของทุกฝ่าย

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ประโยชน์ของแกนนำ คนตาบอด ทั้งในระดับปัจเจก ระดับองค์กร และเครือข่าย ตลอดจนสมาคมและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องจะมีฐานข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของคนตาบอด ต่อไป

ขอบเขตการจัดการ / ลักษณะข้อมูล

๑. แผนและนโยบาย กฎระเบียบต่าง ๆ ได้แก่

- (๑) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติ
- (๒) แผนพัฒนาคนตาบอด
- (๓) แผนสมาคม (รายปี)
- (๔) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิต (๓ ปี)
- (๕) แผนยุทธศาสตร์สมาคม
- (๖) ฯลฯ

๒. ข้อมูลองค์กร ได้แก่

๑) กลุ่ม ชมรม สมาคม ระดับจังหวัด

- (๑) รายชื่อ – ที่อยู่ และข้อมูลเบื้องต้น เช่น
ความเป็นมา/พัฒนาการ
ระเบียบการจัดตั้ง
โครงสร้างองค์กร โครงสร้างการทำงาน
คณะกรรมการ กรรมการ (รายชื่อ)
เป้าหมาย / วิสัยทัศน์
ยุทธศาสตร์ / ภารกิจ
ผลการดำเนินงาน
จำนวนสมาชิก

- (๒) รายชื่อกลุ่ม ชมรม สมาคม ที่น่าสนใจ (Best Practices) ทั้ง ๕ ภาค

๒) สมาคม / สถาบัน ระดับชาติ

- สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
- สถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา
รายละเอียด
- ประวัติ ความเป็นมา
- โครงสร้างการบริหาร / คณะกรรมการ
- วัตถุประสงค์ขององค์กร
- แผนยุทธศาสตร์
- ภารกิจ / กิจกรรม

๓. ข้อมูลบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการ และแกนนำคนตาบอด

- ๑) รายชื่อ - ที่อยู่
 - รายชื่อแกนนำ ๒๕ จังหวัด
 - รายชื่อทีมส่งเสริมการเรียนรู้

- รายชื่อทีมประสานงาน
 - รายชื่อแกนนำที่เคยเข้าร่วมเวทีการจัดการความรู้ (นำมาประเมินจุดเด่นของแต่ละท่าน)
 - รายชื่อคณะกรรมการสมาคมคนตาบอด ๒๕ จังหวัด
 - รายชื่อกรรมการสมาคมระดับชาติ ภาค และจังหวัด
 - Resource Person / บุคคลที่คาดว่าจะเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินงาน
- ๒) รายชื่อบุคคลที่น่าสนใจ (Best Practices) ทั้ง ๕ ภาค (แต่ละภาค มีใคร อยู่ที่ไหน เด่นเรื่องอะไร)
- รายละเอียดที่ควรทราบเบื้องต้น
- ชื่อ นามสกุล
 - เพศ อายุ อาชีพ
 - ตำแหน่ง / บทบาท
 - ประวัติ เช่น
 - ตาบอดเมื่อไหร่
 - ฐานะทางครอบครัว
 - การศึกษา / ฝึกอบรม
 - ประสบการณ์ชีวิตและการทำงาน
 - กิจกรรม / ผลงานเด่น
 - ที่อยู่ติดต่อได้ / เบอร์โทรศัพท์

๔. โครงการและกิจกรรมของสมาคม

- ๑) รายชื่อโครงการสำคัญๆ (อดีต ปัจจุบัน อนาคต)
- ๒) รายชื่อโครงการเด่น หรือกิจกรรมเด่น (Best Practices) (โครงการอะไร ที่ไหน เด่นเรื่องอะไร)

๕. องค์ความรู้ของคนตาบอด เช่น

- ๑) พ่อแม่กับการเลี้ยงดูลูกที่ตาบอด
- ๒) คู่มือในการพูดกับคนตาบอด
- ๓) การจัดสวัสดิการให้กับคนตาบอด
- ๔) การทำงานกับหน่วยงานราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๕) การประยุกต์ใช้ KM ในการพัฒนาแกนนำ คนตาบอด
- ๖) ฯลฯ

๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอด

- ๑) รายชื่อ - ที่อยู่ของหน่วยงาน
- ๒) ตัวอย่าง/รายละเอียด โครงการหรือกิจกรรมที่น่าสนใจของหน่วยงาน

๗. สื่อสำหรับคนตาบอดที่น่าสนใจ (ชื่ออะไร ใครผลิต)

- ๑) สื่อเอกสาร / หนังสือ
- ๒) สื่อเสียง / ภาพและเสียง

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

- ๑. รวบรวมข้อมูลเอกสาร โดยประสานงานเพื่อขอความอนุเคราะห์เรื่องข้อมูลจากบุคคล องค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒. สัมภาษณ์บุคคล หรือถอดบทเรียน เพื่อรับทราบข้อมูล/ความรู้เพิ่มเติม อาทิ
 - ๑) สัมภาษณ์ อ.มณฑิร คุณสมชาย เพื่อรับทราบ
 - พัฒนาการของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
 - ความคาดหวังของผู้บริหารของสมาคม ฯ ในเรื่องของการพัฒนาแกนนำ
 - ๒) ถอดบทเรียนเชิงลึก เพื่อสกัดความรู้จากแกนนำ ๓ ท่าน
 - คุณสุชาติ ห้วยแก้ว จ. ปราจีนบุรี
 - คุณช่วง จ. พัทลุง
- ๓. เรียบเรียง แบ่งหมวดหมู่ จัดระบบข้อมูล
- ๔. จัดทำข้อมูลเป็น hard copy และ soft copy เพื่อความสะดวกในการเรียกใช้
- ๕. ส่งคืนฐานข้อมูลให้สมาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการปรับแต่งข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ในท้ายที่สุดแล้ว การจัดระบบฐานข้อมูลเหล่านี้มีความคาดหวังที่สำคัญอยู่ ๒ ประการ คือ

- ๑. จะเป็นประโยชน์การนำไปใช้ขยายผลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนตาบอด
- ๒. จะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคนตาบอดต่อสาธารณชน

.....

ตัวอย่างฐานข้อมูลที่เริ่มดำเนินการ

ประกอบด้วย :

๑. แผน นโยบาย กฎระเบียบต่าง ๆ
๒. กลุ่ม ชมรม สมาคม
๓. คณะกรรมการ แกนนำคนตาบอด
๔. โครงการ กิจกรรม
๕. องค์ความรู้
๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๗. สื่อสำหรับคนตาบอด

๑.แผน นโยบาย กฎระเบียบต่าง ๆ

เนื้อหาประกอบด้วย :

- (ร่าง) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔
- ภารกิจ ๑๓ ประการของโครงการปฏิบัติการเชิงรุกฯ
- บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ
- ร่างแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
- แผนดำเนินงานปี ๒๕๕๐

(ร่าง) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2554

ความเป็นมา

เป้าหมายสูงสุดประการหนึ่งของการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรก็คือ การส่งเสริมให้ประชากรทุกกลุ่มมีความสุขกาย สบายใจ ดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยและมั่นคง ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างสมบูรณ์ ใช้สิทธิ เสรีภาพ และเข้าถึงโอกาสในด้านต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ แท้จริงภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด มีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมในทุกขั้นตอนต่อเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง รวมทั้งได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมจากกฎหมายและนโยบาย ตลอดจนการดำเนินงานของรัฐ อีกทั้งได้รับความเคารพในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ในสังคม สำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในฐานะประชากรกลุ่มหนึ่งของประเทศนั้น จากสภาพปัญหาและข้อจำกัดหลายประการในการดำเนินงานเป็นเหตุให้คนตาบอดทั่วประเทศจำนวนเกือบร้อยละ 90 ไม่สามารถเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือแม้แต่การได้รับความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ด้วยการสงเคราะห์ขั้นพื้นฐาน ชีวิตไร้ความหวังต้องเป็นภาระของผู้อื่นไปตลอด มีคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่าระดับมาตรฐาน เด็กตาบอดในวัยเรียนจำนวนกว่าร้อยละ 80 ขาดโอกาสทางการศึกษาและคนตาบอดในวัยทำงานจำนวนกว่าร้อยละ 95 ไม่มีงานทำ และไม่พร้อมที่จะประกอบอาชีพเนื่องจากไม่เคยได้รับการฝึกทักษะใด ๆ มาก่อน สำหรับกลุ่มคนตาบอดเพียงจำนวนน้อยซึ่งจะได้รับโอกาสอยู่บ้างหรือสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในระดับหนึ่งก็ต้องประสบกับปัญหาและอุปสรรคนานาประการในการดำรงชีวิต เช่น การเข้าไม่ถึงและไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงจากบริหารสาธารณะต่าง ๆ การได้รับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากกฎหมายและนโยบายของรัฐ สถานการณ์ทั้งหมดนี้อาจกล่าวได้ว่าคนตาบอดอาศัยอยู่ในสังคมไทยในฐานะประชาชนชั้น 2

การดำเนินงานจากภาคเอกชนแม้จะได้ผล อย่างเป็นรูปธรรม แต่ด้วยข้อจำกัดด้านทรัพยากรและขอบเขตรับผิดชอบจึงทำให้การดำเนินงานครอบคลุมประเด็นสำคัญเพียงบางประเด็นหรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนตาบอดเพียงกลุ่มเล็ก ๆ และมักจะขาดความต่อเนื่องยั่งยืน ขณะที่การดำเนินงานด้านคนพิการของภาครัฐ แม้จะเป็นประเด็นที่มีกฎหมายหรือนโยบายรองรับในระดับหลักการแต่จากข้อจำกัดและความไม่พร้อมที่มักเกิดขึ้นในระดับกลไกปฏิบัติ ทำให้การดำเนินงานเหล่านั้นเป็นไปอย่างด้อยประสิทธิภาพหรือไม่เกิดขึ้นจริงอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้จากการที่การดำเนินงานด้านคนพิการของรัฐมักยึดหลักการดำเนินการรวมสำหรับคนพิการทุกประเภทตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ จึงปรากฏว่าหลายประเด็นไม่สามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของคนตาบอด ดังนั้นถึงกล่าวได้ว่างานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทยขาดทั้งหลักประกันในปัจจุบันและขาดทิศทางที่พอจะคาดหวังได้ถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในอนาคต

ประชาคมคนตาบอดอันประกอบด้วยคนตาบอด องค์กรด้านคนตาบอด ญาติและบุคคลที่เกี่ยวข้อง บุคลากรจากหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับคนตาบอด รวมทั้งผู้ที่สนใจในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดจึงเป็นพันธมิตรกันในการกำหนดให้มีแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติขึ้นเพื่อให้ทุกฝ่ายใช้เป็นเครื่องมือประกอบการดำเนินการผลักดัน ขับเคลื่อน และร่วมกันพัฒนางานด้านคนตาบอดต่อไป

ส่วนที่ 1

สรุปสถานการณ์ด้านคุณภาพชีวิตคนตาบอดไทยในปัจจุบัน

1. ข้อมูลทั่วไปด้านสถิติ ขอบเขต คำนิยาม และสาเหตุความพิการ

เมื่อก้าวถึงจำนวนคนตาบอดในประเทศไทยนั้น ปัจจุบันมีการอ้างอิงตัวเลขสถิติจากหลายแหล่ง เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติในการสำรวจคนพิการ พ.ศ. 2544 พบว่า มีจำนวนคนตาบอดทั้งสิ้น 123,157 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 ของจำนวนคนพิการทั่วประเทศ และคิดเป็นร้อยละ 0.2 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ทั้งนี้โดยแยกเป็นชายจำนวน 70,556 คน เป็นหญิง 52,601 คน การสำรวจสถานะตาบอดและโรคที่เป็นสาเหตุสำคัญในประเทศไทย ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2537 ซึ่งพบว่าความชุกของคนตาบอดไทยมีตัวเลขอยู่ที่ร้อยละ 0.31 ของประชากรทั้งประเทศ ขณะที่การสำรวจของมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ในปี 2539 ระบุว่า มีจำนวนคนตาบอด 955,485 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.58 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ นอกจากนี้ยังมีตัวเลขจำนวนคนตาบอดที่มากขึ้นทะเบียนคนพิการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 กับทางกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 ปรากฏว่ามีคนตาบอดมากขึ้นทะเบียนทั้งสิ้นจำนวน 63,543 คน คิดเป็นร้อยละ 10.46 ของจำนวนคนพิการทั้งหมดที่มากขึ้นทะเบียน โดยแยกเป็นชาย 33,150 คน เป็นหญิง 30,393 คน อย่างไรก็ตามองค์การภาคเอกชนหลายแห่งมักใช้ตัวเลขคาดประมาณจำนวนผู้พิการทางการเห็นขององค์การอนามัยโลก ซึ่งระบุว่าประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายจะมีจำนวนผู้พิการประเภทนี้ราวร้อยละ 1 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ดังนั้นประเทศไทยจึงน่าจะมีผู้พิการทางการเห็นอยู่ไม่น้อยกว่า 600,000 คน

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ตัวเลขจำนวนคนตาบอดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ แตกต่างกันก็คือ วิธีการที่ใช้ในการสำรวจและการให้คำจำกัดความของความของคำว่า “คนตาบอด” ที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามในการให้คำนิยามเพื่อกำหนดขอบเขตกลุ่มเป้าหมายของการให้บริการนั้นหน่วยงานต่าง ๆ มักดึงคำจำกัดความที่ระบุไว้ตามกฎหมายมาใช้อ้างอิง ได้แก่คำจำกัดความในกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ซึ่งกำหนดไว้ว่าคนพิการทางการมองเห็น ได้แก่ (ก) คนที่มีสายตาวางที่ต่ำกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดาแล้วมองเห็นน้อยกว่า 6/18 หรือ 20/70 ลงไปจนมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือ (ข) คนที่มีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

จากคำจำกัดความข้างต้นทำให้สามารถแบ่งคนพิการทางการเห็นออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ คนตาบอดสนิทคือผู้ที่ไม่มองไม่เห็นเลยไปจนถึงผู้ที่ไม่มองเห็นเฉพาะแสงและเงากับคนสายตาเลือนรางซึ่งจะสามารถใช้สายตาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้คล้ายกับคนสายตาปกติ แต่อาจต้องมีการปรับขนาดของวัตถุเพื่อให้มองเห็นได้ชัดเจนขึ้น เช่น การอ่านหนังสือตัวพิมพ์ขยายใหญ่ (Large Print)

รศ. นพ. อภิชาติ สิงคาลวณิช ประธานราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย ได้กล่าวถึงสาเหตุสำคัญ ๆ ที่ทำให้เกิดความพิการทางตาไว้ในหนังสือ “ความพิการป้องกันได้ถ้ารู้วิธี” ว่า เกิดจากความผิดปกติของสายตา เช่น สายตาสั้น สายตายาว หรือสายตาเอียงมาก ๆ เกิดจากส่วนประกอบของนัยน์ตาผิดปกติ เช่น กระจกตาตำ ฝ้าขาว เลนส์ตาขุ่น หรือเกิดจากมีโรคของประสาทตา เช่น ประสาทตาเสื่อม ความผิดปกติทางตาที่เกิดขึ้นในช่วงวัยต่าง ๆ ได้แก่ ในเด็กแรกเกิดอาจมีโรคที่เกิดจากความผิดปกติทางกรรมพันธุ์ หรือเกิดจากการติดเชื้อ เช่น มารดาเป็นหัดเยอรมัน ในขณะที่ตั้งครรภ์

หรือเด็กที่คลอดก่อนกำหนด ในวัยทำงานส่วนใหญ่เกิดจากอุบัติเหตุ สำหรับในวัยสูงอายุ โรคที่พบบ่อยคือ ต้อกระจก ต้อหิน และการเสื่อมของจอประสาทตาบริเวณจุดศูนย์กลางการรับภาพ

2. สิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพและสาธารณสุข

คนตาบอดที่ขึ้นทะเบียนคนพิการแล้วมีสิทธิได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมทั้งได้รับการสนับสนุนกายอุปกรณ์ ซึ่งในส่วนของคนตาบอดกำหนดให้มีสิทธิได้รับไม้เท้าขาวและอุปกรณ์สำหรับคนสายตาเลือนราง (Low Vision Aid)

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับบัตรทอง ท.74 ซึ่งผู้ถือบัตรประเภทนี้จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมนิยม 30 บาท ในการรับบริการ นอกจากนี้ยังกำหนดให้คนพิการใช้สิทธิเข้ารับบริการสาธารณสุขภายใต้ประเภทและขอบเขตบริการสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ณ หน่วยบริการประจำของตน เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นอาจไปใช้สิทธิเข้ารับบริการ

สาธารณสุข ณ หน่วยบริการของรัฐ ก็ได้

ในด้านของสิทธิประโยชน์หรือการสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพและบริการทางสาธารณสุขในด้านอื่น ๆ นั้น มักยังไม่บังเกิดผลครอบคลุมคนตาบอดทั่วประเทศ หรือยังไม่ถือเป็นบริการพื้นฐานที่มีความชัดเจนและยั่งยืน โดยส่วนใหญ่มักดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- ดำเนินการให้แก่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การส่งเสริมการเล่นกีฬา เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นการจัดให้คนตาบอดได้เล่นกีฬาไปสู่การเป็นนักกีฬาตัวแทนในระดับต่าง ๆ เช่น นักกีฬาทีมชาติ อีกทั้งการสนับสนุนก็เน้นไปที่กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา ซึ่งต้องการจะพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นนักกีฬา โดยการสนับสนุนจะมีเป้าหมายเพื่อการแข่งขันเป็นรายครั้ง

- สนับสนุนเป็นรายโครงการ พิจารณาเป็นครั้ง ๆ หรือเป็นปี ๆ ไป ทำให้องค์กรที่ได้รับการสนับสนุนไม่กล้าหรือไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการดำเนินงานไปสู่การเป็นระบบงานที่ยั่งยืน เพราะเกรงว่าอาจทำไม่ได้เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนในปีต่อ ๆ ไป

- งานบางอย่างอยู่ในระยะเริ่มต้นดำเนินการ โดยดำเนินการในรูปของการศึกษาวิจัยหรือโครงการนำร่อง โดยไม่มีผู้ใดให้ความชัดเจนได้ว่างานนั้น ๆ จะได้รับการดำเนินการอย่างเป็นระบบที่ยั่งยืนต่อเนื่องต่อไปหรือไม่

3. สิทธิประโยชน์และบริการด้านการศึกษา

ปัจจุบันการจัดการศึกษาให้แก่คนตาบอดมักดำเนินการผ่านรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่

- การเตรียมความพร้อม (Early Intervention) เป็นการกระตุ้นพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็กตาบอดให้มีพัฒนาการตรงตามวัย รวมทั้งช่วยฝึกทักษะต่าง ๆ เพื่อให้เด็กมีความพร้อมต่อการเรียนรู้

- โรงเรียนเฉพาะเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาให้เฉพาะสำหรับเด็กตาบอด เริ่มจัดการเรียนการสอนตั้งแต่อนุบาลไปจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่เกินมัธยมต้น โดยบางแห่งจะจัดการศึกษาควบคู่กันไปทั้งการศึกษาเฉพาะซึ่งจัดให้เด็กเรียนอยู่ในโรงเรียนและการเรียนร่วม (Integrated Study) โดยส่งเด็กไปเรียนร่วมกับเด็กสายตาปกติในโรงเรียนทั่วไปที่อยู่ใกล้เคียง ปัจจุบันมีโรงเรียนสอนคนตาบอดทั่วประเทศ

รวมทั้งสิ้น 11 แห่ง เป็นของรัฐบาล 2 แห่ง และของเอกชน 9 แห่ง ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2550 โรงเรียนเหล่านี้จัดการศึกษาให้นักเรียนรวมกันทั้งสิ้น 1,301 คน โดยแบ่งเป็นการจัดการเรียนในโรงเรียนเฉพาะ 946 คน และส่งไปเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป 355 คน (รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1)

- การเรียนร่วม เป็นการจัดให้คนตาบอดได้เข้าไปเรียนในโรงเรียนทั่วไปร่วมกับเด็กสายตาปกติโดยมีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่อนุบาล จนถึงระดับอุดมศึกษา
- การศึกษานอกโรงเรียน โดยมีทั้งที่จัดเป็นกลุ่มเฉพาะให้แก่คนตาบอดและการจัดให้คนตาบอดเข้าไปเรียนร่วมกับกลุ่มนักเรียนสายตาปกติ คนตาบอดที่เข้ารับการฝึกอาชีพตามศูนย์ฝึกอาชีพส่วนใหญ่มักจะเรียนการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อรับวุฒิทางการศึกษาควบคู่ไปด้วย

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลการจัดการศึกษาให้แก่เด็กตาบอดของโรงเรียนสอนคนตาบอดทั่วประเทศ

ที่	ชื่อโรงเรียน	รับนักเรียน	จำนวนนักเรียน		จำนวนนักเรียนทั้งหมด
			นร.ในโรงเรียน	นร.เรียนร่วม	
1	โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่	อนุบาล – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	186	32	218
2	โรงเรียนสอนคนตาบอด สันติจินตนา จังหวัดแพร่	อนุบาล – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	36	1	37
3	โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่ พัทยา	อนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	130	0	130
4	โรงเรียนสอนคนตาบอดจังหวัดนครราชสีมา	อนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	40	41	81
5	โรงเรียนสอนคนตาบอดจังหวัดร้อยเอ็ด	อนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	66	46	112
6	โรงเรียนสอนคนตาบอดจังหวัดสุราษฎร์ธานี	อนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	79	41	120
7	โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดจังหวัดลำปาง	อนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	28	35	63
8	โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดจังหวัดลพบุรี	อนุบาล – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	101	5	106
9	โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดธรรมสภาลพบุรี	อนุบาล – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	30	12	42
10	โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ		192	58	250
11	โรงเรียนสอนคนตาบอดจังหวัดขอนแก่น	อนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	58	84	142
รวมทั้งสิ้น			946	355	1,301

กฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้รัฐต้องจัดบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้แก่คนพิการ ตัวอย่างของบริการที่รัฐจัดให้ได้แก่การให้ยืมอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา การสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนในการจัดทำตำราเรียนเป็นสื่อทางเลือกที่คนตาบอดสามารถใช้ประโยชน์

ได้โดยสะดวก การสอนเสริม การฝึกทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้โดยจะมีการจัดทำ IEP (Individual Educational Plan) แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลให้แก่นักเรียนตาบอด เพื่อให้รัฐสามารถให้การสนับสนุนได้ตรงตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

ส่วนโอกาสด้านการศึกษาตามอัธยาศัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น คนตาบอดได้รับหรือเข้าถึงโอกาสดังกล่าวผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- การใช้บริการของห้องสมุด ปัจจุบันประเทศไทยมีห้องสมุดสำหรับคนตาบอดซึ่งเปิดให้บริการแก่คนตาบอดทุกกลุ่มเพียงแห่งเดียวได้แก่ ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติของมูลนิธิของคนตาบอดไทย โดยให้บริการเฉพาะหนังสือเสียง ซึ่งมีหนังสือให้บริการประมาณ 2,500 รายการ โดยปัจจุบันประเทศไทยไม่มีห้องสมุดหนังสืออักษรเบรลล์ที่ให้บริการแก่คนตาบอดทั่วไป นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่ดำเนินการผลิตหนังสือเสียง แม้จะมีได้ให้บริการในลักษณะของห้องสมุด แต่คนตาบอดที่สนใจก็สามารถติดต่อขอใช้บริการได้ตามเงื่อนไขที่หน่วยงานนั้น ๆ กำหนดขึ้น ตัวอย่างของหน่วยงานที่กล่าวถึงนี้ได้แก่ มูลนิธิราชสุดา ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาคนตาบอด มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

- การรับจดหมายข่าวหรือนิตยสารต่าง ๆ ซึ่งมีองค์กรที่จัดทำเอกสารเผยแพร่ในลักษณะนี้อยู่ 3-4 แห่ง เช่น สมาคมสตรีตาบอดในประเทศไทย สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือจังหวัดเชียงใหม่ และสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยแต่เนื่องจากความจำกัดในด้านทรัพยากร องค์กรเหล่านี้จึงผลิตนิตยสารในปริมาณน้อยและเน้นการเผยแพร่ในกลุ่มสมาชิกของตนเป็นหลัก สำหรับผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ก็มักจะบอกรับนิตยสารหรือสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่องค์กรด้านคนตาบอดในต่างประเทศผลิตขึ้นเผยแพร่

- การฝึกอบรม เช่น การฝึกวิชาชีพพระยะสันและการฝึกใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งกิจกรรมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา หรือการบรรยาย การสัมมนา เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และอื่น ๆ โดยองค์กรด้านคนตาบอดจะจัดกิจกรรมเหล่านี้ขึ้นเป็นครั้งคราวตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย ส่วนกิจกรรมในลักษณะเดียวกันที่จัดขึ้นสำหรับคนทั่วไปนั้น พบว่ายังมีคนตาบอดไปใช้บริการ หรือไปเข้าร่วมในจำนวนน้อย โดยส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่า การออกแบบของบริการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่เอื้อต่อการใช้บริการหรือเข้าร่วมกิจกรรมของคนตาบอดทำให้ไม่สะดวกและไม่ได้รับความรู้เท่าที่ควร

- การรับฟังและรับชมรายการวิทยุ / โทรทัศน์ ทั้งที่เป็นสื่อกระแสหลักและสื่อเฉพาะ เช่น วิทยุชุมชนของคนตาบอด โดยขณะนี้มืองค์กรของคนตาบอด 2-3 แห่ง จัดตั้งวิทยุชุมชนเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิกและประชาชนที่สนใจ เช่น TAB RADIO ของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย คลื่นความถี่ 100.7 Mhz หรือรับฟังได้ที่ <http://www.tab.or.th/radio> ซึ่งกำลังทดลองดำเนินการในลักษณะของวิทยุบริการการอ่าน Radio Reading Service โดยนำเอกสารสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ มาจัดทำเป็นหนังสือเสียง เผยแพร่ผ่านรายการวิทยุ

- การรับฟังข้อมูลข่าวสารผ่านระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ Audio Tech เป็นการรับฟังข้อมูลที่ผู้ให้บริการจัดเตรียมไว้โดยให้ผู้ให้บริการหมุนหมายเลขโทรศัพท์ที่กำหนดไว้เข้ามารับฟังและสามารถเลือกรับฟังรายการต่าง ๆ ที่จัดไว้ได้ด้วยตนเอง บริการดังกล่าวนี้มีทั้งบริการที่จัดให้ฟรี เช่นบริการ

ของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยที่หมายเลข 0-2203-9100 และบริการของภาครัฐกิจซึ่งคิดค่าใช้จ่ายในการให้บริการ

- การใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในลักษณะของ E-Information หรือ E-Book รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากเครือข่าย internet
- การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ที่ตนสนใจมาผลิตเป็นสื่อทางเลือก โดยมีทั้งที่ผลิตด้วยตนเองหรือไปจ้างให้ผู้อื่นผลิตให้

4. สิทธิประโยชน์และบริการด้านอาชีพ

สถานการณ์ในปัจจุบัน

การประกอบอาชีพของคนตาบอดถือเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในกระบวนการการฟื้นฟูสมรรถภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนตาบอดของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก แม้ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว อัตราการมีงานทำของคนตาบอดก็อยู่ในระดับต่ำ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีจำนวนคนตาบอดที่มีงานทำประมาณร้อยละ 30-40 ของจำนวนคนตาบอดทั้งหมด ขณะที่ตัวเลขของประเทศอังกฤษอยู่ที่ประมาณร้อยละ 20-30 ในด้านของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาอัตราการมีงานทำดังกล่าวยิ่งต่ำลงอย่างน่าตกใจ เช่น ประเทศในแถบลาตินอเมริกาจะมีตัวเลขเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 2-5 สำหรับประเทศไทยแม้จะยังไม่มีการศึกษาวิจัยหรือดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อให้ได้ตัวเลขที่ชัดเจน แต่จากการประเมินสถานการณ์ของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยได้มีการคาดการณ์ว่าตัวเลขคนตาบอดที่มีงานทำในประเทศไทยน่าจะไม่เกินร้อยละ 5 ของจำนวนคนตาบอดทั่วประเทศ

แม้ปัญหาการไม่มีงานทำของคนตาบอดจะเป็นปัญหาร่วมกันของแทบทุกประเทศในโลก โดยเฉพาะปัญหาในเชิงคุณค่าและศักดิ์ศรีแห่งความเห็นมนุษย์ แต่สภาพความรุนแรงของปัญหาและผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนตาบอดกลับมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดในระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา กล่าวคือในประเทศที่พัฒนาแล้วระบบความมั่นคงทางสังคมจะเข้ามาช่วยดูแลคนตาบอดที่ไม่มีงานทำโดยผ่านกระบวนการของการจัดสวัสดิการ เงินชดเชย รวมทั้งบริการสนับสนุนการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในรูปแบบต่าง ๆ ขณะที่สถานการณ์ของคนตาบอดผู้ไม่มีงานทำในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายที่ไม่มีระบบความมั่นคงทางสังคมเป็นโครงสร้างพื้นฐานจะต้องเผชิญกับความยากลำบากนานาประการอันนำไปสู่การขาดโอกาสในแทบทุกด้าน และการมีระดับคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่ามาตรฐาน

การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้านการฝึกอาชีพ

ปัจจุบันมีศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการของรัฐรวมทั้งสิ้น 9 แห่ง ณ เดือนมีนาคม 2550 ดำเนินการฝึกอาชีพให้แก่คนพิการรวมทั้งสิ้น 452 คน ในจำนวนนี้มีเพียง 3 แห่ง ที่จัดฝึกอาชีพให้แก่คนตาบอดรวม 9 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2 ของจำนวนคนพิการทั้งหมดที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับคนพิการของรัฐ (ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 2) ขณะที่หน่วยงานด้านการฝึกอาชีพทั่วไปของรัฐ เช่น ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจัดหลักสูตรฝึกอาชีพให้แก่คนตาบอดเป็นครั้งคราว ในด้านของศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดในภาคเอกชนมีการเปิดดำเนินการอยู่ประมาณ 10 แห่ง จัดการฝึกอาชีพให้คนตาบอดได้ปีละประมาณ 300-400 คน นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานของคนตาบอด เช่น สมาคมและ

ชมรมคนตาบอดในระดับท้องถิ่นดำเนินการฝึกอาชีพในชุมชนให้แก่คนตาบอดปีละประมาณ 500-600 คน ทั้งนี้โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเช่น การศึกษานอกโรงเรียน กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลจำนวนคนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับคนพิการของรัฐ

ที่	ชื่อศูนย์ฝึกอาชีพ	การแบ่งประเภทความพิการ					จำนวน รวม ที่มาฝึก
		สติ ปัญญา	ตา บอด	ร่าง กาย	จิต เวช	ทางการ ได้ยิน	
1	สถานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี	0	3	32	2	0	37
2	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง	0	0	70	0	0	70
3	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหยาดฝน	0	1	60	0	0	61
4	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการบ้านทองพูน-เผ่าพันธ์	0	0	64	0	6	70
5	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการนครศรีธรรมราช	6	0	35	0	14	55
6	ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการ (โรงงานปักคนพิการสากล)	0	0	23	0	0	23
7	ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการจังหวัดหนองคาย	9	0	34	0	5	48
8	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการขอนแก่น	0	0	32	0	2	34
9	ศูนย์บริการสวัสดิการสังคม เฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ (ราชินี)	0	5	47	0	2	54
รวมทั้งสิ้น		15	9	397	2	29	452

ด้านการจัดหางาน ในปัจจุบันมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สำนักงานจัดหางานและมูลนิธิ ตลอดจนองค์กรของคนตาบอดในระดับต่าง ๆ ดำเนินการจัดหางานให้แก่คนตาบอด แต่จากปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดในหลายด้านทำให้ผลของการดำเนินงานอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ โดยคาดว่าหน่วยงานและองค์กรทั้งหลายสามารถจัดหางานให้คนตาบอดได้เฉลี่ยปีละไม่เกิน 50 คน

ด้านการประกอบอาชีพอิสระ คนตาบอดที่ผ่านการฝึกอาชีพแล้วแต่ยังไม่มีการทำงานทำ รวมถึงคนตาบอดที่ไม่ผ่านการฝึกอาชีพแต่ต้องการมีงานทำ บุคคลเหล่านี้จะช่วยเหลือตนเองหรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ ตลอดจนองค์กรของคนตาบอดเพื่อให้ได้งานทำซึ่งเกือบทั้งหมดจะเป็นการประกอบอาชีพอิสระโดยส่วนใหญ่จะเป็นการเดินทางไปประกอบอาชีพในเมืองใหญ่ในภูมิภาคต่าง ๆ หรือเดินทางเข้ามาประกอบอาชีพในกรุงเทพมหานคร

อาชีพของคนตาบอดในปัจจุบัน

- ค้าสลากกินแบ่ง คาดว่าในปัจจุบันมีจำนวนคนตาบอดประกอบอาชีพค้าสลากเป็นจำนวน 3,000 – 4,000 คน โดยมีทั้งที่มีโควต้าสลากเป็นของตนเองและซื้อสลากจำหน่ายเป็นรายงวด สำหรับ

รูปแบบการประกอบอาชีพ มีทั้งที่จำหน่ายประจำตามสถานที่ต่าง ๆ เช่นหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทห้างร้านเอกชน รวมทั้งที่เดินจำหน่ายไปตามที่ต่าง ๆ

- **นวดแผนโบราณ** ปัจจุบันคาดว่าจะมีคนตาบอดประกอบอาชีพนวดแผนโบราณอยู่ราว 2,000 – 3,000 คน สำหรับรูปแบบการประกอบอาชีพมีทั้งที่เปิดกิจการเป็นของตนเองและเข้าไปเป็นพนักงานลูกจ้างของสถานประกอบการนวดแผนโบราณของผู้อื่น

- **นักดนตรี** คาดว่าปัจจุบันมีคนตาบอดประกอบอาชีพด้านดนตรีประมาณ 1,000 –1,500 คน รูปแบบการประกอบอาชีพมีตั้งแต่การร้องเพลงและแสดงดนตรีในที่สาธารณะ เช่น ป้ายรถเมล์ สะพานลอย การติดต่อขอเข้าไปแสดงตามหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงเรียนและหน่วยงานราชการ รวมทั้งการแสดงตามสถานบันเทิงต่าง ๆ โดยการแสดงดนตรีที่กล่าวมาทั้งหมดนี้มีทั้งที่แสดงร่วมกันเป็นวง และแสดงแบบศิลปินเดี่ยว

- **พยากรณ์ชะตาชีวิต** โดยคาดว่าจะมีคนตาบอดที่ประกอบอาชีพนี้ประมาณ 200-300 คน รูปแบบของการประกอบอาชีพเกือบทั้งหมดเป็นการเปิดกิจการเป็นของตนเอง

- **งานหัตถกรรม** ปัจจุบันคาดว่าจะมีคนตาบอดประกอบอาชีพนี้ราว 200-300 คน งานหัตถกรรมที่ผลิต เช่น งานโคเซ นิตติ้ง งานมัดปมเชือก งานร้อยลูกปัด รูปแบบของการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนี้เป็นอาชีพเสริมโดยจะทำควบคู่ไปกับการประกอบอาชีพอื่น การจำหน่ายสินค้า อาจนำไปฝากจำหน่ายตามหน่วยงานด้านคนตาบอด การไปขออกร้านจำหน่ายตามงานต่าง ๆ รวมถึงการเดินจำหน่ายด้วยตนเอง

- **งานสำนักงาน** ปัจจุบันคาดว่าจะมีคนตาบอดที่ประกอบอาชีพนี้อยู่ประมาณ 200-300 คน หน้าที่ที่ทำ เช่น พนักงานสลับสายโทรศัพท์ (Telephone Operator) พนักงานขายทางโทรศัพท์ (Tele Marketing) พนักงานถอดข้อมูล (Tape Transcriber) โดยเกือบทั้งหมดทำงานอยู่ในบริษัทห้างร้านเอกชน

- **กลุ่มนักวิชาชีพ** คาดว่าปัจจุบันมีคนตาบอดประกอบอาชีพในกลุ่มนี้ 100-200 คน สาขาอาชีพที่มีคนตาบอดประกอบอาชีพอยู่ เช่น ครู พนักงานคอมพิวเตอร์ พนักงานแปลภาษา บุคลากรด้านการผลิตสื่อ โดยประมาณครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่ในหน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับคนตาบอด เช่น สมาคม มูลนิธิ และศูนย์การศึกษาพิเศษ

- **อาชีพอิสระอื่น ๆ** เช่น ขายตรง เกษตรกร และงานรับจ้างทั่วไปซึ่งไม่มีตัวเลขคาดประมาณสำหรับผู้ประกอบอาชีพในกลุ่มนี้

5. การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่คนตาบอด

กระแสรณรงค์และการตอบสนองด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการของประเทศไทย เน้นประเด็นของสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ หรือทางสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนตาบอดซึ่งอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ การจัดทำพื้นผิวต่างสัมผัสไว้บนทางเท้า ทั้งที่เป็นพื้นผิวเพื่อบอกทิศทาง Guiding Block และพื้นผิวเพื่อเตือนให้ระมัดระวัง Warning Block แต่เนื่องจากการติดตั้ง Guiding Block บนบาทวิถีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร หลายกรณียังสร้างความสับสนให้แก่คนตาบอดเนื่องจากมีปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ อีกหลายประการที่เป็นอุปสรรค สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยจึงขอให้กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินการได้ยกเลิกการติดตั้ง Guiding Block บนบาทวิถี โดยให้ติดตั้งเฉพาะ Warning Block ส่วนการจัดเตรียม

สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการให้หรือการอำนวยความสะดวกให้คนตาบอดเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้น มักเป็นเพียงการติดป้ายอักษรเบรลล์ไว้ที่ประตูห้องน้ำหรือที่แผงควบคุมการทำงานของลิฟท์ รวมทั้ง การติดตั้งระบบแสดงผลด้วยเสียงไว้ในลิฟท์

6. โอกาสการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและกิจกรรมทางสังคม

คนตาบอดเป็นจำนวนมากมีความตื่นตัวทางการเมืองโดยให้ความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร ในด้านนี้ผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับชาติ นอกจากนี้ยังมีคนตาบอดสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งสำคัญ ๆ เช่น สมาชิกวุฒิสภา สำหรับการได้รับตำแหน่งสำคัญ ๆ นั้น เคยมีคนตาบอดได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการสรรหาของกรรมการระดับชาติคณะต่าง ๆ เช่น กรรมการสรรหาคณะกรรมการ กสช. และ กทช. ในปัจจุบันมีคนตาบอดได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่วนในระดับท้องถิ่นก็มีคนตาบอดเข้าไปเป็นกรรมการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอื่น ๆ

ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนนั้นมักเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมรื่นเริงตามเทศกาล กิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นประเพณีของท้องถิ่น รวมถึงกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสาธารณะ

7. โอกาสด้านการทำกิจกรรมนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ

สำหรับกิจกรรมในด้านนี้ของคนตาบอดก็มักมีแบบแผนที่คล้ายคลึงกับบุคคลทั่วไป กล่าวคือ ลักษณะของการทำกิจกรรมจะแตกต่างกันไปตามอายุ เพศ รสนิยม ความสนใจ ตัวอย่างของกิจกรรม ได้แก่ การอ่านหนังสือ ฟังเพลง พบปะสังสรรค์กับเพื่อน และการท่องเที่ยว

8. การดำเนินงาน องค์กรภาคเอกชนด้านคนตาบอดและความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

องค์กรเอกชนด้านคนตาบอดถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด นับตั้งแต่การดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า การปฏิบัติงานเชิงรุกเพื่อช่วยขยายโอกาสและนำการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาไปสู่คนตาบอด รวมทั้งการริเริ่มดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อเป็นการนำร่องสำหรับให้ภาคราชการได้ใช้เป็นแนวทางในการขยายผล รวมทั้งการทำงานร่วมกับภาคราชการในการกระจายโอกาสที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตไปยังคนตาบอดทั่วประเทศ โดยสามารถแบ่งองค์กรด้านคนตาบอดออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

1) องค์กรของคนตาบอด Organization of the Blind ได้แก่องค์กรที่ก่อตั้งขึ้นโดยคนตาบอด มีการเปิดรับสมาชิก มีคนตาบอดเป็นคณะกรรมการบริหารโดยมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก มีบทบาทหน้าที่หลักในการเป็นองค์กรผู้แทนเพื่อให้การปกป้องคุ้มครองสิทธิ์ ตลอดจนส่งเสริมโอกาสในด้านต่าง ๆ ให้แก่สมาชิก

1.1) องค์กรที่รวมกลุ่มกันโดยใช้เกณฑ์พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ มีสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรระดับชาติ มีสมาคมหรือชมรมประจำจังหวัดต่าง ๆ ครอบคลุมพื้นที่เกือบทุกจังหวัด

1.2) องค์กรที่รวมกลุ่มกันโดยใช้เกณฑ์ ประเด็นความสนใจ หรือลักษณะร่วมของสมาชิก เช่น สมาคมสตรีตาบอดในประเทศไทย สมาคมศิษย์เก่า สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ของคนตาบอด รวมทั้งองค์กรของคนตาบอดที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ

2) องค์กรเพื่อคนตาบอด (Organization for the Blind) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยคนตาบอดหรือคนทั่วไปก็ได้ แต่มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด เช่น มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ มูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด

9. สรุปประเด็นปัญหาหลักที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

1) การขาดนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ตลอดจนการขาดหน่วยงานหลักที่จะดูแลรับผิดชอบหรือทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานกลางในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

2) การขาดแคลนองค์ความรู้ ความพร้อม ทรัพยากร ตลอดจนองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด รวมทั้งการขาดความสมดุล และขาดประสิทธิภาพ ในการจัดสรรหรือการกระจายทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) เจตคติในแง่ลบต่อความพิการซึ่งก่อให้เกิดการกีดกัน ปิดกั้น หรือเพิกเฉยต่อสิทธิและโอกาสของคนตาบอดในทุก ๆ ด้าน

4) การขาดแคลนการอำนวยความสะดวกที่จะช่วยให้คนตาบอดใช้ประโยชน์จากบริการสาธารณะต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ เช่นเดียวกับประชากรกลุ่มอื่น ๆ ของประเทศ

5) คนตาบอดขาดโอกาสและขาดทางเลือกในการแก้ปัญหา ดูแลช่วยเหลือและพัฒนาตนเอง เช่น คนตาบอดส่วนใหญ่ขาดโอกาสทางการศึกษา และการประกอบอาชีพ สำหรับคนตาบอดส่วนน้อยที่เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการทำงานก็มักจะได้เรียนและได้ประกอบอาชีพในเพียงไม่กี่สาขา

6) จากการที่สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร แต่เนื่องจากข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ได้รับการนำเสนอผ่านสื่อที่ต้องใช้ตาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการรับรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นตัวหนังสือและสื่อภาพ จึงทำให้คนตาบอดต้องประสบกับความยากลำบากในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ซึ่งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนี้มักนำไปสู่การสูญเสียโอกาสและการเป็นผู้เสียเปรียบในสังคม

7) คนตาบอดมักมีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตที่สูงกว่าบุคคลทั่วไปทั้ง ๆ ที่คนตาบอดส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่มีรายได้ ส่วนผู้ที่ได้ประกอบอาชีพก็มักมีรายได้น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลทั่ว ๆ ไป สาเหตุที่ทำให้ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น เช่น การจ่ายเงินซื้ออุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก และจากการที่อุปกรณ์นั้น ๆ ไม่มีการผลิตขึ้นเองในประเทศทำให้ต้องนำเข้าในราคาที่สูงขึ้น ในการทำกิจกรรมบางอย่างคนตาบอดต้องมีกระบวนการที่เพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลทั่วไป ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น คนตาบอดที่ไม่ได้รับโอกาสด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพหรือไม่ได้รับการฝึกฝนทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันทำให้มีทางเลือกในการช่วยเหลือตนเองน้อยลงและจำเป็นต้องใช้บริการในลักษณะของการอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นสำหรับบริการนั้น ๆ

8) ดังที่ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ประเทศไทยขาดแคลนการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดทั้งระบบ โดยส่วนที่มีการดำเนินการอยู่นั้นมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นการดำเนินการโดยองค์กรภาคเอกชน เช่น มูลนิธิ สมาคม และชมรมต่าง ๆ แต่เนื่องจากองค์กรภาคเอกชนเหล่านี้มีข้อจำกัดในการดำเนินงานทั้งข้อจำกัดด้านทรัพยากร ตลอดจนข้อจำกัดด้านพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ พื้นที่เชิงประเด็น และข้อจำกัดด้านกลุ่มเป้าหมายจึงทำให้งานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทยดำเนินการอยู่บนความไม่แน่นอนและมีสถานะเป็นการเยียวยาความทุกข์ยากหรือการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น แทนจะไม่มีส่วนใดที่จัดว่าเป็นการวางรากฐานหรือสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับสิทธิและสร้างโอกาสอันจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่คนตาบอดทุกคนทั่วประเทศ

ส่วนที่ 2

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด พ.ศ. 2550 -2554

1. สถานการณ์ทั่วไปที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานตามแผน

1.1 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร โดยมีแนวโน้มว่าสังคมไทยจะมีสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีจำนวนผู้พิการทางการเห็นเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นจำนวนมากจะมีสภาพความพิการทางการเห็นควบคู่ไปด้วย

1.2 การที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในอนุสัญญาด้านสิทธิคนพิการของสหประชาชาติจะส่งผลให้เกิดการตื่นตัวในกระแสสิทธิมนุษยชนของคนพิการในประเทศไทย รวมทั้งเกิดความตื่นตัวในด้านการปฏิบัติเพื่อรองรับการดำเนินงานในทิศทางที่สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว

1.3 การเตรียมประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในหลักการสำคัญได้แก่ การเป็นกฎหมายที่มีสภาพบังคับใช้แทนการเป็นกฎหมายเมตตาธรรม เหมือนพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534

1.4 องค์กรภาคเอกชนที่ทำงานด้านคนตาบอดทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นมีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด และประสบการณ์ด้านการเป็นองค์กรช่วยเหลือตนเองมาอย่างต่อเนื่อง

1.5 สภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะชะลอการเจริญเติบโต จะส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านคนตาบอด โดยเฉพาะการดำเนินงานขององค์กรภาคเอกชนที่อาศัยทุนจากสาธารณะเป็นหลัก

1.6 ความผันผวนของนโยบายรัฐบาลต่อกิจการสลากกินแบ่ง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสถานะทางเศรษฐกิจของคนตาบอดเป็นอย่างมาก ทั้งในระดับบุคคลและองค์กร เนื่องจากมีคนตาบอดเป็นจำนวนมากที่ประกอบอาชีพค้าสลากอันรวมถึงคนตาบอดในระดับแกนนำ และสมาชิกในกลุ่มที่ถือเป็น Active Member เป็นจำนวนนับพันคน ขณะที่องค์กรของคนตาบอดหลายแห่งมีรายได้หลักจากส่วนแบ่งการจ่ายสลากที่สำนักงานสลากกินแบ่งจ่ายให้แก่องค์กร

1.7 การขาดแคลนงานด้านคนตาบอด รวมทั้งสถานะความแตกต่างทางด้านสัดส่วนของการดำเนินงานด้านคนตาบอด ระหว่างหน่วยงานในภาครัฐกับองค์กรภาคเอกชน โดยที่งานส่วนใหญ่ มักดำเนินงานโดยองค์กรภาคเอกชน

1.8 สังคมไทยมีแนวโน้มและมีความพยายามที่จะก้าวไปเป็น E-Society แต่ขณะเดียวกัน รัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องก็ยังไม่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาด้าน Digital Divide โดยที่ E-Society เป็นเสมือนทางลัดที่จะช่วยให้คนตาบอด ซึ่งมีสภาพเป็นผู้พิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวกและเป็นอิสระ แต่ Digital Divide ก็เป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้คนตาบอดไม่สามารถใช้ประโยชน์จากการเป็น E-Society นั้นได้

1.9 หากร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงประชามติได้รับความเห็นชอบจะมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับคนพิการในกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อย 2 ประเด็น ได้แก่ มาตรา 30 การระบุว่า ความพิการเป็นเงื่อนไขแห่งความแตกต่างประการหนึ่งที่ไม่สามารถนำไปเป็นเหตุแห่งการเลือกปฏิบัติได้ รวมทั้ง มาตรา 54 ที่ระบุว่าคนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

1.10 หลักการสำคัญดังกล่าวนี้จะได้รับการนำไปอ้างอิงกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติในระดับต่าง ๆ เพื่อลดสภาพอันเป็นข้อจำกัด และขยายโอกาสในด้านต่าง ๆ ให้แก่คนตาบอด โดยใช้หลักสิทธิเป็นแกนในการขับเคลื่อน

2. วิสัยทัศน์

คนตาบอดมีความสุข มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีสิทธิ หน้าที่ และโอกาสในด้านต่าง ๆ ตลอดจนได้รับการปฏิบัติจากสังคมอย่างเท่าเทียมกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินชีวิต รวมทั้งมีความพร้อมต่อการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของชุมชน สังคม และประเทศชาติ

3. พันธกิจ

3.1 สร้างความชัดเจนในประเด็นเนื้อหาของงานด้านคนตาบอด ทั้งในระดับหลักการ นโยบาย และระดับปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถสื่อสารต่อบุคคล หน่วยงาน / องค์กร และสาธารณะ ได้อย่างชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ ขณะเดียวกันก็เพื่อให้บังเกิดผลที่สามารถตอบสนอง ต่อปัญหาความต้องการของคนตาบอดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3.2 ส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานภายใต้กรอบการประสานความร่วมมือ ประสานทรัพยากรและการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ระหว่างองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 ส่งเสริมให้คนตาบอดและองค์กรด้านคนตาบอดสามารถช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้โดยมีประสิทธิภาพบนฐานของความมั่นคงยั่งยืน รวมทั้งมีความพร้อมต่อการร่วมพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ

3.4 พัฒนางานด้านคนตาบอดให้สามารถตอบสนองต่อการแก้ปัญหาเร่งด่วนอันเป็นปัญหาเฉพาะหน้าของคนตาบอด ขณะเดียวกันก็ให้มีลักษณะที่เป็นการวางรากฐานเพื่อสร้างหลักประกันที่ต่อเนื่องยั่งยืนของงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในอนาคต

4. เป้าหมาย

4.1 คนตาบอดมีหลักประกันที่มั่นคงในการดำรงชีวิตได้รับบริการที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเองอย่างเพียงพอและเหมาะสม สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการสาธารณะต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

4.2 คนตาบอดสามารถพึ่งพาตนเองและมีความพร้อมต่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งพร้อมต่อการร่วมเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ

4.3 องค์กรด้านคนตาบอดมีความเข้มแข็ง สามารถดำเนินงานด้านการพิทักษ์สิทธิ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายที่มั่นคง เข้มแข็ง

4.4 มีระบบงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดที่มั่นคง เข้มแข็ง ยั่งยืน มีมาตรฐาน มีความชัดเจน ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของคนตาบอดได้อย่างเหมาะสม และทั่วถึง

4.5 มีระบบงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดที่ดำเนินการได้อย่าง มั่นคง เข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างหลักประกันด้านคุณภาพชีวิตให้แก่คนตาบอดทั่วประเทศได้อย่างเท่าเทียม ทั่วถึง และเป็นธรรม

5. ยุทธศาสตร์

5.1 เสริมสร้างความพร้อมและเสริมสร้างศักยภาพในการช่วยเหลือและพัฒนาตนเองให้แก่ประชาคมคนตาบอด ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และเครือข่ายงานด้านคนตาบอด

แนวทางและมาตรการ

5.1.1 จัดให้คนตาบอดได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพและการฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ทั้งนี้โดยให้มีรูปแบบบริการที่หลากหลาย ยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถรองรับต่อกลุ่มผู้รับบริการที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม บริการฟื้นฟูสมรรถภาพและการฝึกทักษะในข้อนี้ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- การตรวจประเมินสภาพความพิการ
- การกระตุ้นพัฒนาการระยะแรกเริ่ม Early Intervention
- การฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับบุคคลสายตาลีออนราง (Rehabilitation for Low vision) และการใช้อุปกรณ์สำหรับคนสายตาลีออนราง (Low Vision Aids)
- การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน (Daily Living Skills)
- การทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation and Mobility O&M)
- การเขียนอ่านอักษรเบรลล์
- การใช้คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Devices)
- การให้คำปรึกษาแนะนำและการแนะแนว

5.1.2 จัดให้คนตาบอดได้รับการศึกษา ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดความพร้อมต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและศักยภาพของแต่ละบุคคล ขณะเดียวกันก็ให้คำนึงถึงการเปิดโอกาสให้คนตาบอดมีทางเลือกทางการศึกษาเช่นเดียวกับบุคคล

กลุ่มอื่น ๆ ในสังคม บริการทางการศึกษา และบริการเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างน้อยควรประกอบด้วย

- การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individual Educational Plan IEP)
- บริการสอนเสริม
- บริการสื่อการศึกษา ในลักษณะของสื่อทางเลือกที่สอดคล้องกับความพร้อมในการใช้ของแต่ละบุคคล ได้แก่ สื่ออักษรเบรลล์ สื่อตัวพิมพ์ขยายใหญ่ (Large Print) และสื่อเสียง
- บริการอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา
- บริการแนะแนวทางการศึกษา
- บริการห้องสมุดสื่อทางเลือก ทั้งที่เป็นห้องสมุดสำหรับคนตาบอดและการอำนวยความสะดวกให้คนตาบอดสามารถเข้าไปใช้บริการ จากห้องสมุดทั่วไป
- บริการเอกสารเผยแพร่ประเภทต่าง ๆ เช่น เอกสารสาธารณะและนิตยสารทั้งที่เป็นข้อมูลเกี่ยวข้องกับคนตาบอดและข้อมูลทั่วไป โดยเผยแพร่ผ่านสื่อทางเลือกที่คนตาบอดสามารถใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวก
- บริการการอ่านเอกสารต่าง ๆ ผ่านทางรายการวิทยุ (RADIO READING SERVICE) ทั้งที่เป็นรายการส่วนหนึ่งของสถานีวิทยุทั่วไป และการจัดให้มีสถานีวิทยุที่ออกอากาศเพื่อบริการการอ่านเป็นการเฉพาะ
- บริการเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) ในรายการโทรทัศน์ โรงภาพยนตร์ โรงมโหรีสพประเภทต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านวีดีโอ วีดีโอซีดี ดีวีดี และสื่อผสม Multimedia อื่น ๆ
- บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งที่เป็น Software และ Hardware ซึ่งจะช่วยให้คนตาบอดสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวก เช่น เครื่องรับวิทยุ เครื่องเล่นเทปคาสเส็ต และ ซีดี เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมอ่านจอภาพ Screen Reader Software เครื่องอ่านหนังสือ Reading Machine อุปกรณ์แสดงผลอักษรเบรลล์ Braille Display และบริการฝึกอบรมการใช้เครื่องมือ ตลอดจนอุปกรณ์นั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
- บริการระบบข้อมูลข่าวสารผ่านโทรศัพท์อัตโนมัติ
- หน่วยบริการแปลงข้อมูลข่าวสารเป็นสื่อทางเลือกที่คนตาบอดสามารถใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวก
- บริการข้อมูลบนเครือข่าย Internet โดยใช้อุปกรณ์อื่น ๆ นอกเหนือจากเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น โทรศัพท์มือถือ และโทรศัพท์บ้าน เป็นเครื่องมือในการช่วยให้เข้าถึงข้อมูลนั้น ๆ

5.1.3 จัดให้คนตาบอดได้รับการฝึกอาชีพอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยให้สอดคล้องกับศักยภาพ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล ขณะเดียวกันก็ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งตลาดสินค้าและบริการด้วย

5.1.4 พัฒนาประสิทธิภาพ กลไกการส่งเสริมอาชีพสำหรับคนตาบอด ทั้งในด้านของ การจัดหางาน การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ การพัฒนาผู้ประกอบการ และการส่งเสริม การตลาดทางด้านสินค้าและบริการที่ผลิตโดยคนตาบอด

5.1.5 จัดให้คนตาบอดได้รับการและเข้าถึงโอกาสด้านการส่งเสริมสุขภาพและ บริการด้านสาธารณสุขอย่างสะดวก ทัวถึง และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความต้องการจำเป็น ของแต่ละบุคคล โอกาสและบริการดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- บริการด้านการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง
- บริการส่งเสริมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา
- บริการให้คำปรึกษาแนะนำด้านเพศศึกษา และอนามัยเจริญพันธุ์ ตลอดจนการให้ คำปรึกษาแนะนำและบริการช่วยเหลืออื่น ๆ แก่พ่อแม่ตาบอดในการเลี้ยงดูลูก หรือ พ่อแม่ที่เลี้ยงดูลูกตาบอด
- การอำนวยความสะดวกในการเข้ารับบริการ ณ สถานบริการด้านสาธารณสุข เช่น การเดินทางไปรับบริการ การจัดให้มีผู้ช่วยเหลือขณะเข้ารับบริการ
- บริการกายอุปกรณ์ และเครื่องช่วยอำนวยความสะดวก
- การตรวจร่างกายประจำปี
- บริการด้านกิจกรรมนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ

5.1.6 เสริมสร้างความเข้มแข็งและสนับสนุนให้องค์กรด้านคนตาบอดสามารถ ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น มีความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับ จากทุกฝ่าย การส่งเสริมและสนับสนุนอย่างน้อยต้องครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- การเพิ่มจำนวนสมาชิก และการส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกใน องค์กร (สำหรับองค์กรประเภทสมาคม ชมรม และกลุ่มของคนตาบอด)
- การเสริมขีดความสามารถด้านการบริการจัดการภายในองค์กร ให้มีประสิทธิภาพ และมีความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น
- การส่งเสริมและสนับสนุนให้พัฒนาตนเองไปสู่การเป็นองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะทาง เช่น องค์กรผู้แทน และปกป้องพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค องค์กรด้านการ ให้บริการประเภทต่าง ๆ องค์กรทางวิชาการ รวมทั้งส่งเสริมให้เป็นผู้นำการ เปลี่ยนแปลง Change Agent ในงานด้านนั้น ๆ
- การเสริมสร้างขีดความสามารถในการระดมทุนและการประสานทรัพยากร
- การส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และใช้การจัดการความรู้เป็น เครื่องมือในการพัฒนาองค์กร ตลอดจนบุคลากรและสมาชิกขององค์กร
- สนับสนุนให้มีการสร้างและพัฒนาผู้นำคนตาบอดรุ่นใหม่ ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กร ดึงผู้นำในทุกกลุ่มและทุกช่วงอายุมาขับเคลื่อนงานขององค์กรร่วมกัน
- พัฒนาขีดความสามารถในการสะท้อนและนำเสนอปัญหาความต้องการ ตลอดจน แนวทางในการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดต่อบุคคลและองค์กร / หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจน

- ส่งเสริมให้สามารถสร้างพลังอำนาจในการเจรจาต่อรองหรือเรียกร้องกดดันต่อผู้มีอำนาจ ทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ ตามประเด็นที่เหมาะสมและชอบธรรม

5.1.7 เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด โดยอย่างน้อยให้ครอบคลุมแนวทางต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการดูงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ ในเครือข่าย
- ส่งเสริมให้มีการจัดเวที ภายในเครือข่ายเป็นระยะ ๆ เพื่อร่วมกันทบทวนสถานการณ์การทำงาน รวมทั้งจัดทำกรอบทิศทางการทำงาน ข้อเรียกร้องหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ ทั้งเพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานภายในเครือข่าย และเป็นข้อเสนอที่จะยื่นต่อหน่วยงานภายนอกเครือข่าย
- สนับสนุนให้มีการสร้างกลไกหรือเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพทั้งที่มีรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และสื่อสารความเข้าใจภายในเครือข่ายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- จัดให้มีกิจกรรมในลักษณะขององค์กรหรือบุคลากรพี่เลี้ยง (Mentoring Program) เพื่อให้องค์กรหรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านหนึ่ง ๆ ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรอื่น ๆ ในเครือข่าย

5.1.8 พัฒนาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยแนวทางต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมให้คนตาบอดเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรสวัสดิการชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในระบบหลักประกันด้านต่าง ๆ ทั้งที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจัดให้แก่ประชาชน
- การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการประชาคมคนตาบอด โดยให้มีลักษณะเป็นการออมทรัพย์ร่วมกันแล้วนำเงินจากการออมมาบริหารจัดการเพื่อให้เกิดทุนสำหรับจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิก ทั้งนี้อาจจัดให้เป็นกองทุนระดับชาติหรือระดับพื้นที่ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้
- ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งและดำเนินการวิสาหกิจชุมชนของประชาคมคนตาบอด เพื่อผลิตสินค้าและบริการ ส่งให้แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยอาจดำเนินการทั้งในลักษณะของการจำหน่ายทั่วไป หรือการทำสัญญาสัมปทานในการส่งสินค้าและบริการนั้น ๆ ให้แก่หน่วยงานและองค์กรที่เป็นคู่สัญญา
- สนับสนุนให้มีกลไก หรือระบบการสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในเครือข่ายพิจารณาอุดหนุนสินค้าและบริการที่วิสาหกิจชุมชนของประชาคมคนตาบอดผลิตขึ้นเป็นอันดับแรก
- ผลักดันให้เกิดระบบที่องค์กรด้านคนตาบอดสามารถรับงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในส่วนที่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ ของรัฐมาทำแทนรัฐ โดยได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

5.1.9 ส่งเสริมให้คนตาบอด องค์กรด้านคนตาบอดและเครือข่ายงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด ดำเนินชีวิตและดำเนินงานโดยยึดหลักความรับผิดชอบต่อสาธารณะและหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรากฐานสำคัญในการปฏิบัติ

5.2 ทบทวนและวางรากฐานงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดให้เป็นระบบที่มีมั่นคง มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ตลอดจนสามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของคนตาบอด

แนวทางและมาตรการ

5.2.1 ทบทวนและกำหนดแนวทางที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมสำหรับการแก้ไข ปรับปรุง นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นการกีดกัน ปิดกั้น ลิดรอน สิทธิและโอกาส หรือมีลักษณะที่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อคนตาบอด

5.2.2 ผลักดันให้มีกฎหมาย นโยบายหรือมาตรการ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือ ในการแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด โดยประเด็นในการผลักดันอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- การจัดการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม
- การให้สัมปทานงานแก่องค์กรด้านคนตาบอด ในการจัดส่งสินค้าหรือบริการให้แก่หน่วยงานของรัฐ
- การกำหนดให้องค์กรด้านคนตาบอดในภาคเอกชนได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดตามที่รัฐมอบหมาย
- การคุ้มครองและการสนับสนุนทางกฎหมายว่าด้วยการนำข้อมูลหรือเอกสารต่าง ๆ มาดัดแปลง เพื่อผลิตเป็นสื่อทางเลือกให้แก่คนตาบอด
- การนำหลักการของการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม Universal Design ไปสู่การปฏิบัติทั้งในด้านของการจัดสภาพสิ่งแวดล้อม การออกแบบระบบบริการ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ
- ทบทวนและกำหนดมาตรฐาน งานด้านต่าง ๆ ในกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการยกระดับปรับปรุงคุณภาพของบริการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
- จัดทำประเด็นความต้องการที่ชัดเจนของคนตาบอดในงานด้านต่าง ๆ เช่น ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด โดยแสดงทั้งส่วนที่เหมือนและส่วนที่ต่างจากความ ต้องการของคนพิการประเภทอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อใช้สื่อความเข้าใจอย่างชัดเจนและถูกต้องต่อผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ

5.2.3 ทบทวนโครงสร้างงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดของประเทศไทย แล้วกำหนดแนวทางผลักดันอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- กรณีที่มีการจัดตั้งหรือมอบหมายให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดดูแลงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทุกประเภท แต่ยังไม่ปรากฏว่าหน่วยงานนั้น ๆ ได้ดำเนินการใด ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอด ก็ให้มีการจัดทำข้อเสนอเพื่อให้

หน่วยงานนั้น ๆ เพิ่มเติมการดำเนินงานในส่วนของคนตาบอดเข้าไปให้ชัดเจน
สมบูรณ์

- กรณีที่งานใดยังไม่มีหน่วยงานดูแลรับผิดชอบ หรือหน่วยงานที่ควรจะดูแลและ
รับผิดชอบมิได้ดำเนินการหรือไม่พร้อมดำเนินการ ก็ให้จัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นมา
ดูแลโดยอาจดำเนินการในลักษณะของโครงการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือจัดทำ
ในรูปของโครงการนำร่องเพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการ
จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบเป็นการถาวร

5.2.4 แต่งตั้งคณะกรรมการคนตาบอดแห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่

ดังนี้

- คณะกรรมการควรประกอบด้วย ผู้แทนจากองค์กรด้านคนตาบอดทั้งองค์กรของคน
ตาบอดและองค์กรที่ทำงานเพื่อคนตาบอด ผู้แทนจากหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงาน
เกี่ยวข้องกับคนตาบอด นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ
- บทบาทหน้าที่
 - (1) ดูแลรับผิดชอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตคนตาบอดแห่งชาติ
 - (2) เป็นแกนกลางในการประสานงานด้านการจัดทำและเสนอนโยบาย ตลอดจน
มาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดโดยส่วนรวม
 - (3) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้หน่วยงานตลอดจนองค์กรต่าง ๆ นำ
ประเด็นที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติไปปฏิบัติ
 - (4) นำเนื้อหาของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติมาจัดทำเป็น
แผนปฏิบัติการ โดยแยกเป็นด้าน ๆ ตามความเหมาะสม แล้วแต่งตั้ง
คณะทำงานเพื่อติดตามการปฏิบัติงานเป็นรายยุทธศาสตร์หรือรายแผนงาน
 - (5) ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศ
ไทยและจัดทำรายงานในประเด็นดังกล่าวเผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี

5.3 การกระตุ้นการแก้ปัญหาเร่งด่วนของคนตาบอด

แนวทางและมาตรการ

5.3.1 จัดให้มีการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นเร่งด่วนของคนตาบอด
ทั่วประเทศ โดยให้ครอบคลุมคนตาบอดในทุกกลุ่ม จากนั้นนำผลที่ได้มาแยกเป็นรายประเด็นตามกลุ่ม
ย่อยแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มเด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนตาบอดและพิการซ้ำซ้อน

5.3.2 นำประเด็นปัญหาที่ได้รับจากการสำรวจตามข้อ 5.3.1 มาจัดทำเป็นแผนงาน
ด้านการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน โดยให้คณะกรรมการคนตาบอดแห่งชาติแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบ
และให้คณะทำงานดำเนินการดังนี้

- เจาะแบบทวิภาคีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นรายหน่วยงานเพื่อทำข้อตกลงด้าน
การแก้ไขปัญหาเป็นรายประเด็น หรือเาะแบบพหุภาคีกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการการแก้ไขปัญหา

- นำประเด็นปัญหาและแผนงานการแก้ไขปัญหาสร้างความชัดเจนเพื่อสื่อสารต่อสาธารณชนโดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน ตลอดจนเพื่อแสวงหาความร่วมมือ และการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับดำเนินการ ทั้งนี้ให้ดำเนินการสื่อสารสู่สาธารณะทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ศึกษาวิเคราะห์และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และจัดทำข้อเสนอแนะทั้งในเชิงนโยบายและในด้านของการปฏิบัติเพื่อการแก้ปัญหาในระยะยาวอย่างเป็นระบบเสนอต่อคณะกรรมการคนตาบอดแห่งชาติ

5.3.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยโดยเฉพาะในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการตลอดจนการพัฒนาโครงการนำร่องให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษาวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำผลที่ได้จากการทดลองดำเนินการมาสรุปเป็นข้อเสนอแนะในระดับนโยบายและเป็นตัวแบบในเชิงปฏิบัติการเพื่อการขยายผล ประเด็นที่ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- การจัดบริการ สวัสดิการ และการแก้ปัญหาเร่งด่วนให้แก่คนตาบอดในกลุ่มเป้าหมายย่อยต่าง ๆ เช่น คนตาบอดหูหนวก (Deafblind) คนตาบอดผู้พิการซ้ำซ้อน คนตาบอดผู้สูงอายุ คนตาบอดที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน
- การใช้วิทยาการสมัยใหม่โดยเฉพาะวิทยาการด้านคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคมมาใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ การส่งเสริมสุขภาพ การขยายโอกาสด้านการศึกษา การฝึกอาชีพ การมีงานทำ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมให้แก่คนตาบอด

5.4 การเชื่อมโยงงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดสู่การพัฒนากระแสหลัก แนวทางและมาตรการ

5.4.1 การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อขยายโอกาสในการให้บริการ

- ทบทวนงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดทั้งกระบวนการแล้วคัดสรรประเด็นที่จะสามารถเชื่อมโยงไปสู่การใช้บริการหรือใช้ทรัพยากรร่วมจากการพัฒนากระแสหลักได้ จากนั้นให้นำประเด็นที่คัดสรรไว้ดังกล่าวมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนตาบอดและองค์กรด้านคนตาบอดได้รับทราบ เพื่อการไปใช้ประโยชน์หรือใช้บริการ
- หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหรือให้บริการในประเด็นข้างต้น เพื่อให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงการดำเนินงานหรือบริการให้รองรับการใช้งานร่วมของคนตาบอดได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

5.4.2 สร้างคุณค่าร่วมในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดบางประเด็นในแง่ของการเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือกลุ่มเป้าหมายอื่นเพิ่มเติม นอกเหนือจากคนตาบอด เช่น ประเด็นด้านหนังสือเสียงหรือวิทยุบริการการอ่านแล้วเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และผลักดันประเด็นนั้น ๆ สู่กระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะ

5.4.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้นำคนตาบอดได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการดำเนินกิจการหรือบริการสาธารณะในทุกระดับ

5.5 การส่งเสริมการประสานความร่วมมือและการประสานทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

5.5.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความต้องการ และการสื่อสารความเข้าใจ ระหว่างเครือข่ายงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรส่วนท้องถิ่น

5.5.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในลักษณะของการเป็นเจ้าภาพร่วมระหว่างองค์กรด้านคนตาบอดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานในระดับชาติที่เกี่ยวข้องเป็นรายประเด็น

5.5.3 ส่งเสริมให้คนตาบอดเข้าไปมีส่วนร่วมในกองทุนออมทรัพย์หรือกองทุนสวัสดิการชุมชนทั้งในแง่ของผู้ร่วมจ่ายและผู้ร่วมรับผลประโยชน์

5.5.4 ศึกษารวบรวมและจัดทำคู่มือเกี่ยวกับทุนสาธารณะที่มีความหมายมากกว่าทุนเงินตราสำหรับเผยแพร่แก่องค์กรในเครือข่ายงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

5.5.5 ส่งเสริมให้มีอาสาสมัครเพื่อช่วยสนับสนุนงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

5.5.6 ส่งเสริมให้คนตาบอดและองค์กรด้านคนตาบอดเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการสร้างสรรค์ประโยชน์และร่วมพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลหรือแต่ละองค์กร

5.5.7 ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรด้านคนตาบอดทั้งในต่างประเทศและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดในระดับนานาชาติเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดทั้งในลักษณะของความร่วมมือแบบทวิภาคี พหุภาคี และการรวมพลังของประชาคมคนตาบอดทั่วโลก

6. กลไกเพื่อการนำแผนสู่การปฏิบัติ

เนื่องจากแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติถือเป็นแผนที่กำหนดทิศทางของการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในระยะ 5 ปี เนื้อหาที่นำเสนอมีลักษณะเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ นำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและความพร้อมของตน ดังนั้นเพื่อให้มีการนำแนวทางต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ จึงเห็นสมควรให้มีเครื่องมือเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้แก่

- 6.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการร่วม หน่วยงานรัฐและเอกชนเป็นรายประเด็น เช่น แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมสุขภาพ และสาธารณสุข โดยแผนต่าง ๆ ที่จะจัดทำขึ้นควรจัดทำเป็นรายปี โดยอย่างน้อยให้มีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้
- กิจกรรมที่จะดำเนินการ
 - งบประมาณ
 - กลุ่มเป้าหมาย
 - ระยะเวลาที่ชัดเจน
 - รายชื่อองค์กรและหน่วยงาน พร้อมบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

- ตัวชี้วัด

- 6.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการเป็นรายจังหวัด (แผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นรายปีของแต่ละจังหวัด) องค์ประกอบของแผนให้เป็นไปตามข้อ 6.1 ทั้งนี้ให้ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละจังหวัดพิจารณาว่าจะนำยุทธศาสตร์และมาตรการใดบ้างมาบรรจุไว้ในแผนแต่ละปี
- 6.3 คณะกรรมการคนตาบอดแห่งชาติจัดทำชุดโครงการวิจัยหรือโครงการนำร่องเพื่อริเริ่มทดลองหรือศึกษาการพัฒนาระบบงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด โดยเฉพาะในประเด็นที่ยังไม่มีการดำเนินการมาก่อนหรือยังขาดความชัดเจน โดยดำเนินการชุดโครงการควรมีลักษณะเป็นกิจกรรมเชิงบูรณาการและการดำเนินการแบบสหวิทยาการ

ภารกิจ ๑๓ ประการ

โครงการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในท้องถิ่น

กิจกรรมการดำเนินงาน

เพื่อส่งเสริมให้คนตาบอดจัดหรือประสานให้มีกิจกรรมเชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในท้องถิ่น โดยเน้นกิจกรรมที่เข้าถึงตัวและเข้าถึงประเด็นปัญหาความต้องการของคนตาบอดในท้องถิ่น โดย เป็นการนำแผนปฏิบัติงานรายจังหวัดที่ผู้นำคนตาบอดเสนอไว้ในช่วงของการฝึกอบรมมา ปฏิบัติ กรอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมและสำรวจข้อมูลด้านคนตาบอดในท้องถิ่น
2. การส่งเสริมคนตาบอดให้ได้รับการศึกษา
3. การส่งเสริมคนตาบอดได้รับสวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
4. การส่งเสริมให้คนตาบอดได้รับการฝึกอาชีพ
5. การส่งเสริมให้คนตาบอดได้มีงานทำ
6. การส่งเสริมด้านโอกาสด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
7. การส่งเสริมให้คนตาบอดในท้องถิ่นรวมตัวกันเป็นองค์กร
8. ส่งเสริมคนตาบอดได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน
9. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยคนตาบอด เช่น บริการด้านการรักษาพยาบาล
10. การส่งเสริมคนตาบอดได้เล่นกีฬาและออกกำลังกาย
11. การผลักดันและรณรงค์ให้มีการปรับปรุงแก้ไขหรือออกกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่จะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด
12. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้สาธารณชนเกิดเจตคติที่ สร้างสรรค์ต่อคนตาบอด
13. การนำเสนอข้อมูลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เพื่อให้ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ครอบคลุม และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

การแจกรายละเอียด

1. ลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมและสำรวจข้อมูลด้านคนตาบอดในท้องถิ่น
 - 1.1 วัตถุประสงค์
 - (1) เยี่ยมให้กำลังใจคนตาบอด
 - (2) ได้รับความคิด ความอ่าน ความเป็นอยู่ของความต้องการ
 - (2.1) คนตาบอด (ประวัติ)
 - (2.2) ญาติ
 - (2.3) คน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - (3) รวบรวมข้อมูลจาก.....หน่วยงาน

- 1.2 เป้าหมาย
 - (1) พื้นที่ไหน (2) กลุ่ม
- 1.3 ตัวชี้วัด
 - (1) จำนวน (2) คุณภาพ
2. การส่งเสริมคนตาบอดให้ได้รับการศึกษา

ความหมายของการศึกษา การพัฒนา

 - 2.1 วัตถุประสงค์
 - (1) ช่วยตัวเอง (2) ช่วยครอบครัว (3) ช่วยสังคม
 - 2.2 เป้าหมาย
 - (1) พื้นที่ (2) คน
 - 2.3 ตัวชี้วัด
3. การส่งเสริมคนตาบอดได้รับสวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

ความหมายของสวัสดิการ (เกิด แก่ เจ็บ ตาย)

 - 3.1 วัตถุประสงค์
 - (1) ให้ได้รับสวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีพจากหน่วยงาน
 - (2) จัดสวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีพเอง
 - 3.2 เป้าหมาย
 - 3.3 ตัวชี้วัด
4. การส่งเสริมให้คนตาบอดได้รับการฝึกอาชีพความหมายของอาชีพและการฝึกอาชีพ
5. การส่งเสริมให้คนตาบอดได้มีงานทำ
6. การส่งเสริมด้านโอกาสด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
7. การส่งเสริมให้คนตาบอดในท้องถิ่นรวมตัวกันเป็นองค์กรความหมายของ “องค์กร”
8. ส่งเสริมคนตาบอดได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน
9. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยคนตาบอด เช่น บริการด้านการรักษาพยาบาล
10. การส่งเสริมคนตาบอดได้เล่นกีฬาและออกกำลังกาย
11. การผลักดันและรณรงค์ให้มีการปรับปรุงแก้ไขหรือออกกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด
12. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้สาธารณชนเกิดเจตคติที่สร้างสรรค์ต่อคนตาบอด
13. การนำเสนอข้อมูลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ครอบคลุมและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

ภายหลังการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อ สภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 ว่า จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของ ประชาชนและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเคร่งครัด การปฏิบัติตามกฎบัตรสหประชาชาติ พันธกรณีตามสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ และในโอกาสที่ประเทศไทยจะมีการร่าง รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ คณะทำงานการพัฒนาคุณภาพชีวิต สาธารณสุขและคุ้มครองผู้บริโภค สภากีฬา ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับคนพิการได้จัดการสัมมนาเรื่อง “บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่ เกี่ยวข้องกับคนพิการ” เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2550 ณ สำนักงานสภากีฬา ในงานนี้ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาหลากหลายหน่วยงาน ซึ่งล้วนแต่ทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการ อาทิ เช่น สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสซึม (ไทย) สมาคมคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย สมาคม คนหูหนวกแห่งประเทศไทย สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย และสมาคมเพื่อบุคคลปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย

ในการสัมมนาครั้งนี้ ช่วงเช้า ศาสตราจารย์ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้บรรยายเรื่อง กรอบแนวคิดและโครงการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับถาวร ในส่วนของสิทธิ เสรีภาพของคนพิการ นั้น ศาสตราจารย์ สมคิด เลิศไพฑูรย์ ได้กล่าวว่ากรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ มีความเห็นว่า สิทธิใดๆ ที่ประเทศไทยได้รับหลักการกับนานาชาติไว้แล้ว จะต้อง เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ

ในการสัมมนาครั้งนี้ ได้ใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 เป็นฐานในการพิจารณารายมาตรา มาตรา 30 แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า “ การเลือกปฏิบัติโดยไม่ เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ เพศ อายุ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ...” ที่ประชุมเห็นว่าควรใช้คำว่า “ ความพิการ ” โดยตรงแทนคำว่า “ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ ” เนื่องจากคำว่าพิการมีความหมายมากกว่าความพิการทางกาย:ซึ่งในต่างประเทศยัง รวมถึงเงื่อนไขทางสิ่งแวดล้อมและสังคมไว้ด้วย

มาตรา 30 วรรคท้ายซึ่งบัญญัติว่า “มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริม ให้บุคคลสามารถใช้สิทธิเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่ เป็นธรรมตามวรรคสาม” ที่ประชุมบางท่านเห็นว่า การละเลยซึ่งการส่งเสริมให้คนมีสิทธิเสรีภาพ ที่เท่าเทียมกัน ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมนั้น ให้มีโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา

มาตรา 55 “บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็น สาธารณะและความช่วยเหลือจากรัฐ ...” ที่ประชุมเห็นว่าควรเพิ่มน้ำหนักของคำว่า “ ได้รับ” เป็น “เข้าถึง” โดยเพิ่มการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร บริการสาธารณะ

นอกจากนี้ในกรณีที่คนพิการมีคดีความ รัฐควรจัดให้มีล่ามภาษามือให้แก่คนพิการทางหู หรือเป็นไปด้วย โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในส่วนนี้

เสนอให้มีการบัญญัติให้แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เป็น หน้าที่แห่งรัฐ

มาตรา 80 วรรคท้าย ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐต้องสงเคราะห์คนชรา ผู้พิการหรือผู้ทุพพลภาพ

...” ควรเปลี่ยนจากคำว่า “ สงเคราะห์ ” เป็นคำว่า “ ส่งเสริม พัฒนา ”

ควรเพิ่มสวัสดิการให้แก่ครอบครัวที่มีบุตรหลานพิการ เช่น ให้บิดามารดาที่มีบุตรพิการได้เรียนภาษามือ โดยรัฐให้การสนับสนุน

กำหนดสัดส่วนการจัดสรรทรัพยากร เพื่อเป็นหลักประกันให้รัฐส่งเสริมและสนับสนุนคนพิการ เช่น กำหนดงบประมาณเพื่อส่งเสริมคนพิการไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ของงบประมาณแผ่นดิน กำหนดสัดส่วนของคนพิการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหารประเทศ

ณรงค์ ปฏิบัติภารกิจ อดีตสมาชิกวุฒิสภา เสนอให้รัฐบาลบริหารประเทศในแนวทางรัฐสวัสดิการแบบอ่อน “ เราต้องไม่ปล่อยให้คนอยู่อย่างไร้ศักดิ์ศรี ” และเสนอให้ใช้วิธีการจัดเก็บภาษีมรดก เพื่อเป็นรายได้นำมาใช้ในการจัดสวัสดิการ

ดารณี ฐานะภูมิ จากสมาคมเพื่อบุคคลปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย สะท้อนให้เห็นความเป็นจริงซึ่งขัดแย้งกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 ว่า 47 ปีที่ผ่านมาการให้บริการคนพิการทางปัญญา ยังไม่มีความก้าวหน้ามากนัก ความเสมอภาคทางการศึกษาตามมาตรา 43 ในสภาพความ

เป็นจริงไม่ได้เป็นเช่นที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ ในปัจจุบันมีคนพิการเพียงร้อยละ 8 เท่านั้นที่ได้รับการศึกษา เช่นเดียวกับสิทธิเสมอภาคกันในการรับบริการทางสาธารณสุขซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 52

มาตรา 53 วรรคท้าย บัญญัติให้เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแล มีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมจากรัฐ ในความเป็นจริง บุคคลซึ่งพิการทางปัญญา เมื่ออายุมากขึ้นและบิดา มารดาชราแล้ว ผู้พิการเหล่านั้นก็ไม่มีผู้ดูแล

มาตรา 86 รัฐต้องส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ ค้ำครองแรงงานโดยเฉพาะแรงงานเด็กและหญิง ที่ประชุมเห็นว่าควรส่งเสริมให้คนพิการมีงานทำและค้ำครองแรงงานคนพิการด้วย

คนพิการมีความพิการที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการกำหนดกฎหมายลูก ควรระบุรายละเอียดด้วย และเมื่อรัฐธรรมนูญมีการประกาศใช้แล้ว ควรเร่งให้มีการออกกฎหมายลูกโดยเร็ว การพัฒนาคนพิการควรกระทำไปพร้อมกับการพัฒนาคนปกติ ไม่ใช่พัฒนาภายหลังคนปกติ แต่ควรทำคู่ขนานกันไป

ต่อพงศ์ เสลานนท์ สมาชิกสภาที่ปรึกษาฯ ได้กล่าวในท้ายที่สุดว่า ข้อเสนอต่างๆ ที่คนพิการจะนำเสนอต่อกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้น คนพิการไม่เพียงแต่จะเสนอความเห็นในการร่างรัฐธรรมนูญได้เท่านั้น แต่คนพิการซึ่งปัจจุบันมีสถิติว่ามีอยู่ประมาณ 6 ล้าน ยังสามารถลงประชามติไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้หากเห็นว่าไม่ดีพอ

ร่างแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

บทนำ

การดำเนินงานด้านคนพิการที่ผ่านมาในอดีตนั้น นโยบายด้านคนพิการเริ่มต้นจากการช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการ ในรูปแบบให้การสงเคราะห์โดยสถาบันต่าง ๆ ได้พัฒนาก้าวหน้าไปสู่การฟื้นฟูสมรรถภาพ และให้การศึกษาแก่คนพิการ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเหล่านี้ ทำให้เกิดการผลักดันอย่างต่อเนื่องในนโยบายและการดำเนินงานด้านคนพิการ ในหลายมิติในเวลาต่อมา

นับตั้งแต่ปีคนพิการสากล ในปี พ.ศ. 2524 ได้ให้ความสำคัญกับแนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเพิ่มมากขึ้นทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน ต่อมาองค์การสหประชาชาติได้ประกาศ “แผนปฏิบัติการระดับโลกว่าด้วยเรื่องคนพิการ” เพื่อใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงาน ในทศวรรษคนพิการแห่งสหประชาชาติ พ.ศ. 2526 - 2535 ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลายประการในประเทศไทย ซึ่งในปี พ.ศ. 2534 มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการโดยตรง คือ พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 กำหนดให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ รับผิดชอบการพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มีการจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540 -2544 เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการ โดยให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการใน 4 ด้าน คือ ทางด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพและการจ้างงาน และด้านสังคม

การเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ในปลายปี พ.ศ. 2540 มีผลทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรง และต่อเนื่องในหลายด้าน ทำให้การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 มีการกำหนดกรอบวิสัยทัศน์ ที่มุ่งเน้น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และทิศทางการพัฒนายังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนต่อเนื่อง เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่สังคมแห่งคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมแห่งการสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน

ดังนั้น ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 จึงจัดทำให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 รวมถึงได้บูรณาการหลักพื้นฐานแนวคิดและทิศทางการดำเนินงานด้านคนพิการ จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการไทย พ.ศ. 2541 การปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูประบบสุขภาพ ตลอดจนพันธกรณีในข้อตกลงระดับนานาชาติ อาทิ แผนปฏิบัติการโลกว่าด้วยเรื่องคนพิการ กฎมาตรฐานว่าด้วยการสร้างความเสมอภาคทางโอกาสให้แก่คนพิการ องค์การสหประชาชาติ พ.ศ. 2537 และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ได้ปรับให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ในการเสริมสร้างความก้าวหน้า สิทธิความยุติธรรม และความเสมอภาคสำหรับคนพิการ ในกระบวนการพัฒนาในทุกด้าน ตลอดจนสร้างความชัดเจนของแผน ฯ เพื่อให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผนปฏิบัติการต่อไป

ส่วนที่ 1

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2540 – 2544

1. การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544 มีจุดมุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา แต่เนื่องจากรากฐานทางเศรษฐกิจที่ไม่มั่นคง จึงทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นในช่วงกลางปี 2540 ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงและกว้างขวางต่อสังคมไทย เกิดการว่างงานมาตรฐานความเป็นอยู่ของคนไทยลดลง ประชาชนมีฐานะยากจนเพิ่มขึ้น คุณภาพของคนไทยจำนวนมากยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ เพราะไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวิทยาการสมัยใหม่ตามกระแสโลกาภิวัตน์ ส่วนหนึ่งเกิดจากการจัดกระบวนการศึกษา การเรียนรู้ การฝึกอบรมที่ขาดคุณภาพ ไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างนวัตกรรมและสร้างกำลังในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแข่งขัน ในขณะที่เดียวกันคนส่วนใหญ่ยังขาดโอกาสในการเข้าถึงและไม่ได้รับการคุ้มครองจากหลักประกันทางสังคมโดยเฉพาะกลุ่มคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส

ในการดำเนินการด้านคนพิการตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2540 – 2544 ซึ่งจัดทำขึ้นสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ได้กำหนดให้คนพิการเป็นกลุ่มเป้าหมาย ที่ควรได้รับการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ เพื่อให้มีขีดความสามารถที่พร้อมในการปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่าและมีความสุข แผนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2540 – 2544 เป็นแผนที่มีจุดเน้นการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแพทย์ การศึกษา การอาชีพและการจ้างงาน และด้านสังคม การดำเนินงานผ่านมามีผลสรุปที่สำคัญ ดังนี้

1.1 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทาง ด้านการแพทย์

(1) การสำรวจและการค้นหาคนพิการ

ในช่วงการดำเนินแผนฯ ยังไม่มีการดำเนินการสำรวจจำนวนคนพิการ แต่ได้ใช้ ตัวเลขข้อมูลจาก 2 แห่งด้วยกัน คือ จากการสุ่มตัวอย่างในการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ ครั้วเรือนตัวอย่างทั่วประเทศ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2534 คนพิการมีจำนวนร้อยละ 1.8 หรือประมาณ 1.7 ล้านคน ส่วนอีกข้อมูลเป็นของสถาบันสาธารณสุขไทย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ได้สุ่มตัวอย่างครั้วเรือนในปี 2539 พบว่าคนพิการทั่วประเทศมีร้อยละ 8.1 หรือประมาณ 4.8 ล้านคน ของประชากรทั่วประเทศ ความแตกต่างของตัวเลขนี้ทำให้มีปัญหาในการวางแผนปฏิบัติการ หากใช้ตัวเลขทั้ง 2 ตัวเลขเป็นพื้นฐานจะพบว่ามีคนพิการเข้ารับการจัดทะเบียน คนพิการ ตาม พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ในเดือนสิงหาคม 2544 มีจำนวน 296,376 คน คิดเป็นร้อยละ 28.04 จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และร้อยละ 6.17 จากข้อมูลของสถาบันสาธารณสุขไทย ซึ่งแสดงว่ามีคนพิการจำนวนมากที่รับรู้และเข้าถึงสิทธิในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ แต่ในการดำเนินงานตามแผนงานสวัสดิการสาธารณสุขและประกันสุขภาพ ในการค้นหาคนพิการและออกเอกสารรับรองความพิการ มีการ เร่งรัดเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยในปี 2543 เป้าหมาย 68,373 คน ดำเนินการได้ 88,264 คน เพิ่มจากเดิมร้อยละ 29.09

(2) การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ได้ดำเนินการดังนี้

จัดทำแผนฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาการด้านสาธารณสุขแห่งชาติ เพื่อการจัดบริการที่มีคุณภาพสำหรับคนพิการ สนับสนุนในเรื่องกายอุปกรณ์ และอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการให้แก่ โรงพยาบาลในส่วนกลาง โรงพยาบาลประจำจังหวัด โรงพยาบาลชุมชน รวม 779 แห่ง ขยายบริการทางการแพทย์โดยการจัดหน่วยเคลื่อนที่ ดำเนินการสำรวจค้นหาคนพิการและเฝ้าระวังความพิการที่เกิดจากการเจ็บป่วย และแก้ไขความพิการโดยการรักษาด้วยยา ผ่าตัด และจัดทำอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพดำเนินการกับผู้ป่วยในโรงพยาบาลเป็นหลัก ในการบริหารจัดการได้พัฒนามาตรฐานการบริการ เพื่อการรับรองคุณภาพ โดยยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง โรงพยาบาลทุกแห่งปรับปรุงโครงสร้างขององค์กรโดยระบบที่เป็นมาตรฐาน จัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์อย่างต่อเนื่อง มีหลักสูตรด้านความพิการในการศึกษาของแพทย์ประจำบ้าน แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู นักกายภาพบำบัด นักอาชีวบำบัด มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนางาน รวบรวมและเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชนด้วยสื่อต่าง ๆ จัดทำข้อมูลจากรายงานกิจการสาธารณสุข ในแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย และจำนวนผู้ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยประสานองค์กรเอกชนเพื่อระดมทรัพยากรในการรักษาและจัดอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ ติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้จัดตั้งระบบข้อมูลขึ้นทุกโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานการแพทย์ รวมทั้งดำเนินการให้ข้อมูลทุกแห่งเป็นเครือข่ายร่วมกันและประสานหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดบริการต่อในเรื่องการศึกษา การฝึกอาชีพ และการฟื้นฟูทางด้านสังคม แต่อย่างไรก็ตามการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์สำหรับคนพิการยังกระจุกตัวอยู่ในเขตเมือง คนพิการในชุมชนชนบทยังเข้าถึงบริการได้น้อย กายอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยความพิการบางชนิดยังไม่เหมาะสมกับคนพิการในแต่ละราย มีผลทำให้ใช้ประโยชน์จากเครื่องช่วยไม่เต็มประสิทธิภาพ ขาดสื่อต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมความรู้สำหรับเจ้าหน้าที่และประชาชน ขาดหอเพื่อการฟื้นฟูแบบผู้ป่วยใน ทำให้ไม่สามารถให้การฟื้นฟูความพิการบางประเภทได้

(3) การป้องกันและเฝ้าระวังความพิการ ได้ดำเนินการดังนี้

จัดทำแผนป้องกันโรคที่เกิดจากความพิการ รณรงค์การให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ หัดเยอรมัน เยื่อหุ้มสมองอักเสบ รวมถึงการรณรงค์ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่เป็นต้นเหตุของความเสียหาย เช่น บุหรี่ แอลกอฮอล์ การบริโภคอาหาร จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน และสร้างอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน ฝึกอบรมให้มารดาดูแลทารกแรกเกิด สำหรับในด้านการทำงาน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน ปรับปรุงระบบป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย และสาธารณสุข โดยมีแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2541 แม้จะมีการรณรงค์บังคับใช้มาตรการอุบัติเหตุ อุบัติภัยจราจร ก็ตาม แนวทางการดำเนินงานยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ และกลไกของรัฐยังขาดมาตรการที่ชัดเจน ในการสนับสนุนภาคเอกชนและองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

1.2 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางด้านการศึกษา

ในด้านการศึกษาคคนพิการได้เข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในปี พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยประกาศเป็นนโยบายว่า ผู้พิการทุกคนที่อยากเรียน ต้องได้เรียน มีการเร่งขยายโอกาสและบริการการศึกษาสำหรับคนพิการให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ และดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อให้คนพิการบรรลุถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม และได้ออกกฎกระทรวง กำหนด หลักเกณฑ์ และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด ทาง

การศึกษา พ.ศ.2545 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2545 นอกจากนี้ก็ว่าสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงการศึกษาสำหรับคนพิการก็คือ การออกพระราช-บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อเร่งขยายโอกาสทางการศึกษา โดยดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเพื่อคนพิการ การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพการศึกษา ได้แก่

(1) การขยายบริการการศึกษา มีอัตราเพิ่มขึ้นของคนพิการที่เข้าสู่ระบบการศึกษาโดยปีการศึกษา.2542 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2541ในอัตราร้อยละ 215.22 คือจากจำนวน 35,000 คน เป็น 110,327 คน เด็กนักเรียนพิการเหล่านี้ เรียนอยู่ในโรงเรียนเรียนร่วมและโรงเรียนเฉพาะความพิการ

(2) การจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อพิการ มีการตั้งศูนย์ฯ ระดับเขตครบทั้ง 13 เขต และประกาศตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการระดับจังหวัดครอบคลุมทุกจังหวัด โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ชัดเจน โดยเฉพาะการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มหรือแรกพบความพิการอันเป็นบริการสำคัญอันดับแรกของคนพิการ ให้บริการเตรียมความพร้อมเด็กพิการก่อนส่งเข้าเรียนในโรงเรียนร่วม หรือโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ และบริการให้คำปรึกษาแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูบุตรหลานที่พิการ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญสำหรับคนพิการ รวมทั้งช่วยเหลือครูหรือบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนร่วม และเสริมความรู้ให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน และบริการอื่นที่จำเป็นต่อการให้บริการการศึกษาสำหรับคนพิการ เป็นต้น

(3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อคนพิการ มีการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพทางการศึกษาทุกระดับ ทั้งในโรงเรียนเรียนร่วมและโรงเรียนศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ ซึ่งมาตรฐานประกอบด้วย มาตรฐานคุณภาพนักเรียน การเรียนการสอน การบริการจัดการด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย ตลอดจนการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและการปรับปรุงอาคารสถานที่

(4) การให้การอุดหนุนค่าใช้จ่าย มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีจ้างครูการศึกษาพิเศษ การให้เงินอุดหนุน ค่าใช้จ่ายการเรียนแก่เด็กพิการที่อยู่ในสถานศึกษาเอกชนให้เท่ากับเด็กที่อยู่ในโรงเรียนของรัฐ

(5) การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับคนพิการ การคัดเลือกและจำแนกความพิการเพื่อจัดการศึกษา ให้เป็น 9 ประเภท รวมถึงการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาคนพิการได้ตามความต้องการจำเป็น และเต็มศักยภาพ

(6) การพัฒนาบุคลากรเพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการ มีการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาบุคลากร ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ทั้งในผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน บุคลากร ผู้ปกครองเด็กพิการ ตลอดจนนักศึกษาที่เรียนใน คณะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์ กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาด้านคนพิการ

(7) การผลิตสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับคนพิการ มีการจัดทำแผนและผลิตสื่อ และเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนคนพิการ ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ตามความต้องการของคนพิการ ในรูปแบบหลากหลาย ทั้งในภาครัฐและเอกชน

(8) พัฒนาระบบบริการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ดำเนินการจัดทำโครงสร้าง บริการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อคนพิการ สืบค้นข้อมูลและพัฒนาระบบข้อมูลคนพิการเพื่อการศึกษา ได้เร่งผลักดันให้ศูนย์การศึกษาพิเศษทั้งระดับเขตและระดับจังหวัด มีความเข้มแข็งในการให้บริการตามภารกิจหน้าที่และในการจัดการศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เพราะจำนวนเด็กพิการมีมากอยู่กระจายทุกพื้นที่ หากสถานศึกษาในเขตพื้นที่รับเด็กพิการเข้าเรียน จะทำให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสพัฒนาสูงสุด มีโอกาสทางสังคมร่วมกับคนทั่วไป กับพี่น้อง เครือญาติในหมู่บ้านและชุมชน ทำให้ชุมชนได้ตระหนักถึงภาระการดูแลคนพิการในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งจะสามารถทำได้และใช้งบประมาณน้อย สอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการสากล และที่สำคัญ คือ คนพิการจะไม่แปลกแยกจากชุมชน

แม้การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านการศึกษา จะมีความก้าวหน้าอย่างมากในเรื่องนโยบาย แผนงาน และกฎหมาย แต่ก็ยังพบว่า กลไก ระบบ และกระบวนการ ในการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ยังดำเนินการไม่ต่อเนื่องกัน ขาดความพร้อมในด้านการบริหารจัดการ และบุคลากรในการสอน ทำให้การขยายการศึกษายังไม่ทั่วถึงในทุกประเภทความพิการ โดยเฉพาะคนพิการที่อยู่ในชุมชนชนบท ทุพพลภาพ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องยังไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนคนพิการในลักษณะการเรียนร่วม การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกยังต้องมีการดำเนินการมากยิ่งขึ้น เพื่อให้นักเรียนพิการ สามารถเข้าสู่ระบบการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมยังไม่กระจายไปสู่คนพิการทุกประเภท และยังคงต้องดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในคนพิการทุกประเภท

1.3 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านอาชีพ

(1) การบริการฝึกอาชีพ

เนื่องจากการประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจ นโยบายการควบคุมการเพิ่มของอัตราค่าจ้างและการจำกัดการเพิ่มหน่วยงานใหม่ จึงได้จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูอาชีพขึ้นมาแห่งเดียวที่จังหวัดหนองคาย การจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการจึงไม่ครบทุกประเภทความพิการและทั่วประเทศ การขยายการฝึกอาชีพคนพิการยังมีข้อจำกัดไม่ครอบคลุมทุกประเภทความพิการ มีการพัฒนาหลักสูตรบางหลักสูตรโดยร่วมมือกับกรมอาชีวศึกษา แต่ยังคงขาดหลักสูตรสำหรับ คนพิการทางด้าน สติปัญญาและคนพิการทางพฤติกรรม อาชีพที่ฝึกมีข้อจำกัด เนื่องจากความรู้พื้นฐานของคนพิการยังอยู่ในระดับต่ำ และต้องทำการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ขณะทำการฝึกควบคู่กันไป คุณภาพของผู้จบการฝึกอาชีพยังเป็นปัญหา ไม่มีเครื่องมือการประเมินสมรรถภาพก่อนการฝึกอบรมและประเมินก่อนการไปประกอบอาชีพ การพัฒนาบุคลากรทางด้านอาชีพที่เข้าใจเกี่ยวกับคนพิการไม่ต่อเนื่อง อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอาชีพไม่มีการศึกษาวิจัยให้เหมาะสมกับคนพิการทุกประเภท การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนด้านการฝึกอาชีพยังไม่เป็นระบบ แต่มีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นในการจัดการฝึกอาชีพให้คนพิการร่วมกับคนปกติทั่วไปในหน่วยงานของรัฐ เช่นในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน การฝึกอาชีพของกรุงเทพมหานคร กรมอาชีวศึกษา มีการสนับสนุนเงินอุดหนุนแก่องค์กรเอกชนในการฝึกอาชีพให้คนพิการจากเงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และเงินกู้จากธนาคารโลก

(2) การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ คนพิการจำนวนร้อยละ 12 ของคนพิการที่จดทะเบียนคนพิการและอยู่ในวัยแรงงานมาขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากเงินกองทุนฟื้นฟู

สมรรถภาพคนพิการ อาชีพที่ประกอบ 3 ลำดับแรก ได้แก่ คำขาย เกษตรกรรม และรับจ้าง ในการส่งคืนเงินกู้ยืมพบว่า คนพิการร้อยละ 72 ส่งใช้เงินกู้ยืม เป็นเงินที่ส่งคืนร้อยละ 58 ของวงเงินที่คนพิการกู้ยืมไป ในการประกอบอาชีพของคนพิการพบว่า คนพิการที่กู้ยืมไปยังขาดความรู้ในเรื่องที่จะไปประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารจัดการ คุณภาพสินค้าบางประเภทยังไม่ดี ขาดการส่งเสริมการตลาด และการแนะแนวการประกอบอาชีพและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

(3) การจ้างงานคนพิการ กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 กำหนดให้สถานประกอบการเอกชน ที่มีคนงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป ต้องจ้างคนพิการเข้าทำงานสถานประกอบการเอกชนจำนวน 5,301 แห่ง จ้างคนพิการเข้าทำงาน ร้อยละ 42 ของจำนวนคนพิการที่สถานประกอบการต้องรับเข้าทำงาน สถานประกอบการร้อยละ 10 ที่ไม่จ้างงานคนพิการเข้าทำงานส่งเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ร้อยละ 48 การจ้างงานในตลาดแรงงานยังไม่เปิดกว้างสำหรับคนพิการ สถานประกอบการยังไม่มีเตรียมการทางด้านการจ้างงานคนพิการและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก มีการตั้งคุณสมบัติการเข้าทำงานค่อนข้างสูง นายจ้างยังมีความไม่มั่นใจต่อการทำงานของคนพิการ และไม่มีความเข้าใจในการปฏิบัติต่อคนพิการ นอกจากนี้คนพิการยังได้รับการฝึกในสถานประกอบการจริงน้อย ทำให้ขาดประสบการณ์การทำงานร่วมกับผู้อื่น และขาดทักษะทางสังคม คนพิการทางการได้ยินมีปัญหาด้านการสื่อสารกับนายจ้าง แต่มีการจัดตั้งศูนย์จัดหางานให้คนพิการและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดหางาน โดยประสานกับหน่วยงานรัฐและเอกชน ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการเอกชนมากขึ้น ยกย่องสถานประกอบการที่จ้างงานคนพิการโดยการมอบโล่เกียรติคุณทุกปี

ในการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพและการจ้างงานคนพิการ ยังมีหลายมาตรการที่ยังไม่ได้ดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนสถานประกอบการที่จ้างงานคนพิการ การตั้งโรงงานในอาร์กซ์ เพิ่มขึ้น เนื่องจากปัญหาทางด้านงบประมาณ ขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านอาชีพ คนพิการยังไม่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ขาดการศึกษาวิจัยหลักสูตร การพัฒนางานวิชาการ ติดตามและประเมินผล การส่งเสริมองค์กรท้องถิ่นและประชาชน จัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพยังไม่กว้างขวาง

1.4 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านสังคม

(1) การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการ

การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านสังคม พบว่า ระบบสวัสดิการทางสังคมสำหรับคนพิการ มีการกระจายไปสู่ชนบทมากขึ้น แต่มีลักษณะตั้งรับมากกว่าเชิงรุก มีการจัดในบริการรูปแบบเดิมที่ช่วยเหลือคนพิการเฉพาะด้าน ไม่ครบวงจร ไม่ทั่วถึงเพียงพอคนพิการ ร้อยละประมาณ 20 ของคนพิการที่จดทะเบียนได้รับบริการสวัสดิการสังคม แต่อย่างไรก็ตาม มีการให้ความช่วยเหลือในเครื่องช่วยความพิการ เพื่อใช้ในกิจกรรมประจำวันและการประกอบอาชีพ เป็นรถโยกและรถเข็น ปีละ 2,000 กว่าคัน การจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการด้านเบี้ยยังชีพคนพิการ ได้รับเพิ่มขึ้นทุกปี มีผู้รับเบี้ยยังชีพคนพิการจำนวน 25,000 คน หรือร้อยละ 45 ของผู้พิการที่อยู่ในเกณฑ์การได้รับเบี้ยยังชีพ จากจำนวนคนพิการ ประมาณ 55,000 คน ระบบการคุ้มครองทางสังคมไม่สามารถรองรับคนพิการที่ประสบปัญหาได้

(2) การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการ

การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการ ได้ดำเนินการในหลายด้าน ด้วยการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ ทั้งเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ สนับสนุนให้คนพิการเข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม เช่น การแข่งขันกีฬา การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ดำเนินการยกย่องบุคคลทั้งคนพิการและคนปกติ ตลอดจนองค์กรที่ทำงานด้านคนพิการโดยการมอบโล่ประกาศเกียรติคุณเป็นประจำทุกปี ในสังคมทั่วไปเจตคติต่อคนพิการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เข้าใจในศักยภาพของคนพิการมากขึ้น เปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางด้านนโยบาย แต่การปฏิบัติยังอยู่ในขอบเขตของผู้ปฏิบัติงานโดยตรงเท่านั้น ไม่กระจายไปทุกส่วน ทุกกิจกรรมของสังคม

(3) การพัฒนาวิชาการและข้อมูลข่าวสาร

ในการศึกษาและพัฒนาวิชาการที่เกี่ยวกับคนพิการ มีการศึกษาวิจัยในหลายเรื่องเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมถึงการศึกษาของนักศึกษา ทั้งทางด้าน สังคมศาสตร์ สื่อสารมวลชน สถาปัตยกรรม

ในการรวบรวมข้อมูลด้านคนพิการ มีเฉพาะข้อมูลพื้นฐานได้จากการจดทะเบียนคนพิการ การสำรวจในการศึกษา ข้อมูลยังไม่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความก้าวหน้าและการดำเนินงานด้านคนพิการ คนพิการยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง แต่มีการพัฒนาระบบข้อมูล เพื่อให้สามารถบริการแก่คนพิการได้ ดำเนินการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านคนพิการอย่างต่อเนื่องโดยให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิคนพิการ

(4) การขจัดอุปสรรคทางสังคมและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

มีกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกและระเบียบที่กำหนดรูปแบบที่เป็นมาตรฐาน ดำเนินการการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการจัดทำ โดยเฉพาะในหน่วยงานบริการ ธุรกิจเอกชนด้านบริการ แต่ยังมีอยู่ในขอบเขตจำกัด ขาดการประชาสัมพันธ์ ในเรื่องมาตรการจูงใจ มีการยกเว้นภาษีนำเข้าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ การบริการสื่อให้คนพิการ เป็นสื่อทางเอกสารเป็นส่วนใหญ่ ครอบคลุมเฉพาะหน่วยงานหรือองค์กรเอกชนเท่านั้น ไม่สามารถขยายไปสู่คนพิการทุกคนได้ สื่อต่าง ๆ ยังไม่ถึงคนพิการทุกประเภท มีความร่วมมือจัดอบรมวิทยากรในระดับภูมิภาคในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับคนพิการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับ สถาปนิก วิศวกร นักวางแผน ผู้จัดบริการสาธารณะ

(5) การสนับสนุนการมีส่วนร่วม

การดำเนินงานด้านนี้ นับได้ว่ามีความก้าวหน้าเป็นอย่างยิ่ง คนพิการมีส่วนร่วมในทุกๆระดับ ทั้งระดับนโยบายและปฏิบัติ แต่ยังมีขาดการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล มีการสนับสนุนเงินอุดหนุนการทำกิจกรรมให้แก่องค์กรที่เกี่ยวกับคนพิการและองค์กรคนพิการ ปีละไม่ต่ำกว่า 20 ล้านบาท การมีส่วนร่วมได้กระจายลงไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยการจัดตั้งคณะกรรมการสาขาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการประจำจังหวัด ซึ่งมีคนพิการเป็นคณะกรรมการด้วย แต่อย่างไรก็ตาม บทบาทขององค์กรคนพิการและผู้นำคนพิการ ยังอยู่ในส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ เริ่มมีการขยายสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ในช่วงท้ายของแผน นอกจากนี้คนพิการได้รับโอกาสและการมีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถ เช่น ด้านศิลปะ การกีฬา เป็นต้น

(6) การพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน

สนับสนุนให้เกิดการกระจายการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยใช้ครอบครัวและ ชุมชนเป็นฐานมีมากขึ้น แต่การดำเนินงานมีลักษณะยังไม่ทั่วถึง ต่อเนื่อง ทั้งในด้านสาธารณสุข การศึกษา และ

ทางด้านสังคม ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานเฉพาะที่ โดยทั้งหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชน แต่ยังคงขาดการประสานเป็นระบบ

โดยภาพรวมแล้วการดำเนินตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2540 –2544 ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทั้ง 4 ด้าน คือ การแพทย์ การศึกษา การอาชีพ และสังคม มีความคืบหน้าเป็นรูปธรรมขึ้นมากในหลายด้าน แต่ยังมีหลายเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น การสร้างเจตคติที่ดีของสังคมต่อคนพิการ การจัดอุปสรรคทั้งทางกายภาพและสังคม การเพิ่มสุขภาวะแก่คนพิการ โดยเฉพาะด้านจิตใจ การสร้างความเข้มแข็งให้กับคนพิการ ครอบครัวองค์กรของ คนพิการ รวมทั้งต้องได้รับการสนับสนุนและส่งเสริม ตลอดจนความเข้าใจที่แท้จริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่างๆทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ เพื่อทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดของการพัฒนา ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2.1 จุดแข็ง

1) การรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็งเป็นองค์กรของคนพิการ เพื่อสิทธิประโยชน์ของตนเองและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ก่อให้เกิดกลไกในการสนับสนุนการดำเนินงาน การติดตาม การตรวจสอบ และ ตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของคนพิการมากขึ้น

2) คนพิการมีองค์ความรู้มากพอในการแก้ไขปัญหาตนเอง มีศักยภาพจากการได้รับการพัฒนา หากได้รับการกระตุ้นและส่งเสริม จะเป็นแรงผลักดันในคนพิการให้พัฒนา ตนเองมากขึ้น

2.2 จุดอ่อน

(1) ครอบครัวคนพิการยังไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคนพิการ

(2) คนพิการไม่รู้ถึงสิทธิและแหล่งการให้บริการ ที่จะเป็ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง

(3) คนพิการขาดการศึกษา และทักษะด้านต่างๆ ในการดำเนินชีวิตในสังคม

2.3 โอกาส

(1) รัฐธรรมนูญ นโยบายของรัฐ กฎหมาย ได้วางพื้นฐานการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อสนับสนุนให้คนและสังคมมีการพัฒนาก้าวหน้ามากกว่าที่ผ่านมา โดยเฉพาะในด้านสิทธิ ความเป็นธรรม ความเสมอภาค จึงมีการปฏิรูประบบต่างๆในสังคม ให้คนพิการได้รับบริการพื้นฐานทางสังคม การคุ้มครองทางสังคมและ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของการพัฒนาของทุกฝ่ายในสังคม มีผลต่อการขับเคลื่อนทางสังคม ทำให้คนพิการมีส่วนร่วมและโอกาสมากขึ้น

(2) การพัฒนาองค์ความรู้ ด้านคนพิการ การประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศทำให้เกิดความก้าวหน้าในนโยบาย แผน และการปฏิบัติการในด้านคนพิการ

(3) กระแสความเป็นประชาธิปไตยและการพิทักษ์สิทธิมนุษยชนในระดับสากล ได้มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองสิทธิของคนพิการ

(4) นโยบายและการพัฒนาคนและสังคมมีความเด่นชัดมากขึ้น ทำให้การดำเนินการด้านคนพิการต่อไปมีทิศทางไปสู่การพัฒนาศักยภาพคนพิการมากยิ่งขึ้น ตลอดจนได้รับการยอมรับจากพรรคการเมือง มีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

(5) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเปิดโอกาสให้การศึกษาและการเรียนรู้พัฒนาไปอย่างกว้างขวาง มีการพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกทางอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็น ตลอดจนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

(6) ความก้าวหน้าทางวิชาการสมัยใหม่ช่วยลดผลกระทบที่เกิดจากความพิการ ทำให้คนพิการ มีโอกาสการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น

(7) วัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย ที่มีความเอื้ออาทรและพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคนพิการโดยชุมชน ทำให้การพัฒนาคนพิการมีความเหมาะสม ตรงกับความต้องการจำเป็น

2.4 ข้อจำกัด

(1) ความเชื่อของคนในสังคมไทย ยังคงฝังแน่นกับความเชื่อในเรื่องเคราะห์กรรมกับความพิการ ซึ่งเจตคติทางสังคมด้านลบนี้ จะเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาคนพิการ

(2) วิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบทางสังคมอย่างรุนแรง ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิตของคนพิการ คนพิการต้องถูกให้ดำเนินชีวิตทางสังคมตามลำพังถูกละเลย การทอดทิ้งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้ดูแลต้องออกไปประกอบอาชีพ ทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาเพื่อพึ่งตนเอง

(3) สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาคนพิการ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพและสถาปัตยกรรมยังเป็นอุปสรรคต่อคนพิการในการมีส่วนร่วมทางสังคม

(4) การดำเนินงานการพัฒนา การรวมตัวกันทั้งเอกชน ประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรรัฐ ยังขาดการผนึกกำลังในการทำงาน โดยมีการดำเนินงานแบบต่างคนต่างทำ ขาดการประสานงานเป็นเครือข่าย และมีระบบ

(5) กลไกและระบบของการพัฒนาคนพิการ ยังขาดประสิทธิภาพในการบริการ การเข้าถึงโอกาสอย่างเท่าเทียมในแต่ละพื้นที่ และต่อเนื่อง

(6) ขาดการวิจัยและพัฒนา กลไก และระบบอย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรความรู้ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทุกประเภท ทำให้บุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญมีจำกัด

(7) ขาดการตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว องค์กรชุมชนท้องถิ่น ทำให้ครอบครัวมีความอ่อนแอในการแก้ไข และจัดการปัญหาสำหรับคนพิการ

(8) ขาดการปรับปรุงหรือการพิจารณาการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ จึงเป็นข้ออ้างการละเลยการปฏิบัติที่จำเป็นต่อคนพิการ

(9) ขาดการให้คำนิยามอย่างชัดเจนเกี่ยวกับคนพิการ ทำให้การตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละประเภทไม่ครอบคลุมทั่วถึง

(10) องค์กรของคนพิการ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ไม่เข้าใจและตระหนัก ในบทบาทของตนเอง ทำให้ขาดการปฏิบัติตามบทบาทและงานที่รับผิดชอบที่มีความจำเป็นสมควร ดำเนินการ

ส่วนที่ 3

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2545 - 2549

3.1 ปรัชญา

มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน สามารถพัฒนาศักยภาพ หากได้รับโอกาสอย่างเสมอภาค เพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

3.2 วิสัยทัศน์

คนพิการมีศักยภาพที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

3.3 แนวความคิดและทิศทาง

แนวความคิดการดำเนินงานด้านคนพิการทั้งในประเทศและนานาชาติ ได้พัฒนาไปอย่างมาก โดยให้ความสำคัญเน้นที่การพัฒนาคนพิการ เพราะเป็นทรัพยากรทางสังคมที่ต้องได้รับการเสริมสร้าง ศักยภาพอย่างสูงสุดตามสภาพ มีความเสมอภาคที่จะได้รับผลจากการพัฒนาเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป จนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ ในครอบครัว ชุมชน และสังคม มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม และมีความสามารถในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2545 -2549 จึงได้วางแนวทางให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแผน และพันธะสัญญาที่ตกลงร่วมกับนานาประเทศ ดังนี้

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่กำหนดสิทธิที่พึงได้รับ มีโอกาสรับบริการพื้นฐานทางสังคม และการคุ้มครองทางสังคมอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกฝ่ายในสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549 ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพคนและการคุ้มครองทางสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยให้ “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาบนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 กฎกระทรวงที่ เกี่ยวข้อง ที่ส่งเสริมให้คนพิการได้รับโอกาส สิทธิ การสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

- ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เป็นกฎบัตรถึงความเชื่อมั่นในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในศักดิ์ศรีและคุณค่าของตัวบุคคล และในความเสมอภาคแห่งสิทธิของทั้งชายและหญิง ส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคมตลอดจนมาตรฐานแห่งชาติให้ดีขึ้น มีเสรีภาพมากขึ้น

- แผนปฏิบัติการระดับโลกด้านคนพิการ วาระเพื่อการปฏิบัติ และกฎมาตรฐานเกี่ยวกับคนพิการ ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาคนพิการ โดย ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดมาตรการ อันจะเป็นผลดีแก่การป้องกันความพิการ การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ด้วยการตระหนักถึงเป้าหมายของการมีโอกาสดังกล่าว และมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ของคนพิการในชีวิตสังคม ตลอดจนการพัฒนาความเสมอภาคกับคนทั่วไปให้เป็นจริง จากแนวคิดและแนวทางดังกล่าว จึงกำหนดเป็นทิศทางดังนี้

(1) ส่งเสริมให้คนพิการ ครอบครัวคนพิการ ชุมชน และสังคม มีเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ และมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(2) เร่งเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยเฉพาะการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยคนพิการ สื่อและความช่วยเหลือ ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล

(3) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งสนับสนุนใช้ผลการวิจัยเป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(4) เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรของคนพิการ และองค์กรเพื่อคนพิการ พร้อมทั้งจัดระบบการสนับสนุนการประสานงานแบบเครือข่ายขององค์กรภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง กับคนพิการทั้งในด้านการแพทย์ ศึกษา สังคม และการประกอบอาชีพ เพื่อให้เกิดการดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแบบบูรณาการ

(5) พัฒนากองทุนเพื่อสนับสนุนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในทุกด้าน

3.4 วัตถุประสงค์

(1) เพื่อส่งเสริมให้คนพิการ ครอบครัวคนพิการ ชุมชน และสังคม มีเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ และมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(2) เพื่อให้คนพิการ ครอบครัวคนพิการ ชุมชน และสังคม รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตระหนักรู้ สิทธิ หน้าที่ และมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

(3) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคม และ จิตวิญญาณ ให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

(4) เพื่อส่งเสริมการรวมตัวของคนพิการ และครอบครัวของคนพิการ เป็นเครือข่าย องค์กรช่วยเหลือตนเอง ของคนพิการ ให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง ยั่งยืน และก้าวหน้า

(5) เพื่อให้คนพิการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนาศักยภาพแบบบูรณาการ ทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพ และสังคมอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล

3.5 เป้าหมาย

(1) คนพิการ ครอบครัวของคนพิการ ชุมชน และสังคมทั้งในเมืองและชนบททั่วประเทศ มีเจตคติเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับคนพิการ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการเพิ่มขึ้น

(2) คนพิการ ครอบครัวของคนพิการ ชุมชน และสังคม และผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้งภาครัฐ และเอกชน ตระหนักรู้ สิทธิ หน้าที่ และมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น

(3) มีกลไกทางกฎหมาย เพื่อพัฒนา และคุ้มครองคนพิการให้มีความเสมอภาคกับคนทั่วไป

(4) คนพิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนาศักยภาพแบบบูรณาการ ทั้งทางด้าน การแพทย์ การศึกษา อาชีพ และสังคม อย่างเต็มศักยภาพแต่ละบุคคลอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล

(5) คนพิการ และผู้ปกครองคนพิการในทุกท้องถิ่นรวมตัวเป็นองค์กรที่เข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น

(6) องค์กรภาครัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อคนพิการดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยประสานแบบเครือข่ายกับองค์กรคนพิการ

- (7) คนพิการได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี
- (8) คนพิการมีงานทำเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี
- (9) คนพิการสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะ ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร และเทคโนโลยี ได้
อย่างน้อยร้อยละ 20 ของบริการที่มีอยู่
- (10) คนพิการทั้งในเมือง และชนบททั่วประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น ทั้งด้านร่างกาย
สติปัญญา จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ
- (11) คนพิการ และครอบครัวมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และประกอบ กิจกรรมบำเพ็ญ
ประโยชน์สาธารณะเพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

จากการทบทวนผลการพัฒนาคนพิการด้านต่างๆ ที่ผ่านมา รวมทั้งปัจจัย แนวโน้ม สถานการณ์และเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านคนพิการ ตลอดจน พันธะ สัญญาต่างๆกับนานาประเทศ แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2545 – 2549 จึงได้กำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคนพิการ เพื่อให้คนพิการมีศักยภาพที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ดำเนินชีวิต ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ดังต่อไปนี้

4.1 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมความตระหนักรู้และการสร้างเสริมเจตคติเชิง สร้างสรรค์

แนวทางและมาตรการ

4.1.1 ให้การศึกษา และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเรื่องคนพิการ เพื่อสร้างเจตคติเชิง สร้างสรรค์ต่อคนพิการ และเปิดโอกาสให้คนพิการมีความเสมอภาคกับคนทั่วไป

(1) บรรลุความรู้เรื่องคนพิการเพื่อการสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ ในหลักสูตร การศึกษาทั่วไปทุกระดับ รวมทั้งหลักสูตรวิชาชีพครู และวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการ

(2) จัดให้มีรายการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการในสื่อมวลชนทุกประเภท ทั้งระดับท้องถิ่น และ ระดับประเทศ โดยใช้สื่อที่คนพิการแต่ละประเภทสามารถเข้าถึงได้ พร้อมทั้งสนับสนุนคนพิการเป็นผู้ จัด และมีส่วนร่วมในการจัดรายการ

(3) ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับคนพิการแก่ครอบครัว ชุมชน และสื่อมวลชนอย่าง ต่อเนื่อง ในเรื่องการทำนชีวิต การทำงาน ความต้องการจำเป็น

(4) เสริมสร้างความร่วมมือจากสื่อมวลชนในการนำเสนอให้สังคม และคนพิการได้รับรู้ถึง สิทธิ หน้าที่ และการมีส่วนร่วมการพัฒนาประเทศ

(5) สนับสนุนการสร้างสื่อที่มีคุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมศักยภาพ การมีส่วนร่วม และ ความเสมอภาคของคนพิการ

(6) ส่งเสริมองค์กรภาคธุรกิจเอกชน ให้รวมเรื่องของคนพิการในทุกแง่มุมไว้ใน กิจกรรมที่จัดขึ้น

(7) สนับสนุนให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ทางศาสนา ให้มีการตีความในเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ

4.1.2 เผยแพร่ความรู้ เรื่อง ความสามารถในการพัฒนาตนเองของคนพิการ และ ศักยภาพของคนพิการ

(1) ส่งเสริมความรู้ เรื่อง คนพิการ แก่ คนพิการ ครอบครัวของคนพิการ ผู้นำ องค์กรด้าน คนพิการ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะเรื่องสิทธิ หน้าที่ ศักยภาพ และวิถีชีวิตของคนพิการ การให้คำปรึกษาแนะแนว การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข และ การทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(2) สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ศักยภาพของคนพิการ โดยเฉพาะด้านการศึกษา กีฬา และการประกอบอาชีพ

4.2. ยุทธศาสตร์ด้านสิทธิและหน้าที่

แนวทางและมาตรการ

4.2.1 สร้างความตระหนักรู้สิทธิ และหน้าที่แก่คนพิการ ครอบครัว ชุมชน และสังคม สถานประกอบการ ตลอดจนบุคลากรของทั้งภาครัฐ และเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคน พิการ

(1) ให้มีการเผยแพร่และฝึกอบรมเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่แก่คนพิการ ครอบครัว ชุมชน สังคม และสถานประกอบการ ตลอดจนบุคลากรของทั้งภาครัฐ และเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคน พิการ

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มให้คำปรึกษาระหว่างเพื่อนในเรื่อง สิทธิและหน้าที่ เพื่อการสร้างแบบอย่างที่ดีต่อกัน

(3) ให้การสนับสนุนการจัดตั้งองค์กรพิทักษ์สิทธิของคนพิการ

4.2.2 เร่งรัดปรับปรุง แก้ไข และใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการ

(1) ส่งเสริมให้องค์กรของคนพิการ องค์กรเอกชน องค์กรภาครัฐ ในการติดตามให้เกิดการ บังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) สํารวจ และยกเลิกกฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ ที่จำกัดสิทธิหรือเป็นอุปสรรคขัดขวางคน พิการให้เป็นสมาชิกที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นๆ

(3) ให้ความรู้แก่ประชาชนและสังคม ตระหนักถึงความเสมอภาค และเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับสิทธิ ความเท่าเทียมทางกฎหมายของคนพิการ

(4) ให้มีมาตรการในการปกป้องคุ้มครองไม่ให้มีการล่วงละเมิดทางเพศหรือเอาเปรียบ จากคนพิการ

(5) ยกย่องและผลักดันให้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องสิทธิของคนพิการ

4.3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพคนพิการ

แนวทางและมาตรการ

4.3.1 ส่งเสริมสุขภาวะของคนพิการ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ

(1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริการรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ พัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันการเจ็บป่วยของคนพิการ

(2) ส่งเสริมคนพิการให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เช่น กีฬาสำหรับคนพิการ นันทนาการ การท่องเที่ยว และกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

(3) สนับสนุนคนพิการให้ได้รับปัจจัยสี่ เพื่อการดำรงชีวิตอย่างสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

(4) มีระบบประกันสุขภาพแก่คนพิการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ได้รับการบริการอย่างสม่ำเสมอ ทัวถึง เพื่อให้คนพิการสามารถทำหน้าที่ของตนเองได้ หรือปรับปรุงสมรรถภาพของ ตนเอง ได้ดีขึ้น

(5) สร้างและพัฒนาระบบการป้องกันและเฝ้าระวังความพิการให้มีประสิทธิภาพในการลดความพิการที่จะเกิดขึ้น

(6) ให้ครอบครัวของคนพิการ และองค์กรของคนพิการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และ ประเมินผลในการจัดบริการด้านสุขภาพสำหรับคนพิการ

4.3.2 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพคนพิการ โดยการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการ แพทย์แบบบูรณาการ สหวิชาชีพและการแพทย์ทางเลือก

(1) ค้นหาคนพิการ และจัดบริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่คนพิการและครอบครัว อย่างมีประสิทธิภาพ ทัวถึงและ ต่อเนื่อง

(2) จัดบริการกายอุปกรณ์และเครื่องช่วยความพิการให้แก่คนพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และสามารถใช้สิทธิรับเงินอุดหนุนเพื่อการจัดซื้อด้วยตนเอง

(3) พัฒนา ผลิตภัณฑ์ และเผยแพร่ความรู้ การจัดทำกายอุปกรณ์และเครื่องช่วยความพิการ ซึ่งใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม หรือวัสดุท้องถิ่น โดยคนพิการและครอบครัวมีส่วนร่วม

4.3.3 ขจัดความไม่รู้หนังสือของคนพิการ พร้อมกับการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(1) สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกประเภท ทุกระดับความพิการ และทุกระดับอายุ ทั้งในระบบการศึกษาแบบเรียนรวม และโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ ใน รูปแบบการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ทั้งภาครัฐและเอกชน อย่างทัวถึง ได้ มาตรฐาน โดยการวางแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล คำนึงถึงความสามารถและความต้องการ การ นำไปใช้เพื่อการพึ่งพาตนเอง

(2) จัดบริการให้คำปรึกษาการศึกษาแก่นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง และให้สอดคล้อง กับวิถี ชีวิตของคนพิการแต่ละประเภท

(3) ปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสม ยึดหยุ่นกับคนพิการแต่ละ ประเภทและแต่ละระดับความพิการ

(4) สนับสนุนการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่คนพิการ และครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ ทัวถึง และต่อเนื่อง

(5) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาแก่คนพิการในสถานศึกษาเอกชนให้เท่าเทียมกับ ของรัฐ

(6) สร้างเครือข่ายการศึกษาและระบบส่งต่อในรูปแบบต่างๆ ระหว่างสถาบันการศึกษาใน ระดับต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ชุมชน จนจบการศึกษาชั้นสูงสุดตามความสามารถ รวมถึงการส่งต่อ เข้าสู่ตลาดแรงงานหรือการประกอบอาชีพ

(7) จัดตั้งกองทุนการศึกษาเพื่อคนพิการ

(8) พัฒนาและผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้มีมาตรฐาน ตลอดจนจัดให้มีระบบจูงใจในการทำงานด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ

4.3.4 สนับสนุนการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬา นันทนาการ สำหรับคนพิการ

(1) จัดให้มีสถานที่ การเล่นกีฬา การฝึกหัด การฝึกซ้อม รวมถึงสนับสนุนการแข่งขันกีฬาของคนพิการทั้งในระดับชุมชน ภายในประเทศ และต่างประเทศ

(2) ให้มีการจัดสถานที่สำหรับการแสดงวัฒนธรรม และการให้บริการต่างๆทางวัฒนธรรมสำหรับคนพิการ เช่น โรงมหรสพ พิพิธภัณฑ์ โรงภาพยนตร์ ห้องสมุด โดยใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละประเภทความพิการ

3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมจัดนันทนาการ และการท่องเที่ยวให้คนพิการสามารถเข้าถึงและมีส่วนร่วม

4.3.5 สนับสนุนการฝึกอาชีพและการประกอบอาชีพของคนพิการ ทั้งการประกอบอาชีพอิสระ การทำงานในหน่วยงานเอกชน สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ

(1) ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนในการศึกษาระดับพื้นฐานทั้งในระบบและนอกระบบให้มีเนื้อหาด้านวิชาชีพ โดยเน้น การปูพื้นฐานด้านอาชีพให้คนพิการมีความเข้าใจและสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพที่ต้องการได้ด้วยตนเอง

(2) พัฒนาด้านการทดสอบ การประเมินความถนัดทางอาชีพ และการเตรียมความพร้อมในการทำงาน ให้เหมาะสมกับคนพิการแต่ละประเภท

(3) จัดให้มีการพัฒนาครูผู้สอนวิชาชีพและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการให้บริการด้านอาชีพ ให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างความก้าวหน้าในการทำงานให้แก่ครูผู้สอนวิชาชีพและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการให้บริการด้านอาชีพ

(4) จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของคนพิการแต่ละประเภท โดยเน้นทักษะทางอาชีพ คุณธรรม จริยธรรมและทักษะ การดำรงชีวิตที่เหมาะสม มีการเทียบโอนหน่วยกิต หรือผลการเรียนระหว่างสถาบัน การศึกษาในทุกๆระดับ

(5) เปิดโอกาสให้คนพิการได้รับการศึกษาด้านอาชีพจากทุกหน่วยงานภาครัฐที่ให้บริการด้านนี้ รวมทั้งบริการจากหน่วยงานภาคเอกชนอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง และสนับสนุนให้สถานประกอบการรับคนพิการทุกประเภทเข้าฝึกทักษะในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคนพิการทางสติปัญญา ทางจิตใจ หรือพฤติกรรม

(6) จัดระบบบริการจัดหางาน โดยให้มีการทดสอบสมรรถภาพทางอาชีพ การจัดหางาน การติดตามและประเมินผลอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกประเภทคนพิการ และส่งเสริมโอกาสการมีงานทำของคนพิการ โดยอาศัยความร่วมมือของเครือข่ายทั้งองค์กรภาครัฐแลเอกชน รวมทั้งการอุดหนุน องค์กรภาคเอกชน

(7) สนับสนุนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อ และ เทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการฝึก และการประกอบอาชีพของคนพิการแต่ละบุคคล

(8) เพิ่มสิทธิประโยชน์แก่สถานประกอบการที่รับคนพิการเข้าทำงาน ส่งเสริมการ จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและจัดหาที่พักใกล้ที่ทำงาน

(9) กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจรับคนพิการเข้าทำงาน อย่างน้อยที่สุดในอัตราส่วนเท่ากับสถานประกอบการเอกชน

(10) จัดให้มีการอบรมความรู้ในงานอาชีพ การพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมด้านตลาด และความรู้ด้านการบริหารจัดการ แหล่งเงินทุนให้แก่คนพิการที่สนใจประกอบอาชีพอิสระโดยให้ครอบครัว ชุมชน และสังคมได้มีส่วนร่วม

(11) สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มประกอบอาชีพอิสระทั้งในกลุ่มคนพิการ และการร่วมกับกลุ่มในชุมชน

(12) จัดให้มีบริการคุ้มครองคนพิการให้ได้รับสวัสดิการและรายได้อย่างเป็นธรรม ตลอดจนความปลอดภัยในการทำงานสำหรับคนพิการ

(13) ยกเว้นการเก็บภาษีและการเก็บเงินอื่นใดในเวลาที่นำเข้าหรือภายหลังการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์เฉพาะสำหรับคนพิการในการประกอบอาชีพ และปรับปรุงบัญชีในเรื่องการยกเว้นภาษีให้ทันสมัย

(14) กำหนดมาตรการทางสังคมลงโทษสถานประกอบการเอกชน หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ไม่จ้างคนพิการเข้าทำงาน รวมทั้งกำหนดมาตรการในการติดตามตรวจสอบ

(15) ให้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันแรงงานคนพิการแห่งชาติ ภายในปี 2546

4.3.6 จัดระบบสวัสดิการสังคม สำหรับคนพิการ เพื่อสร้างหลักประกันพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(1) ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน ระบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่คนพิการ ให้มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง มีความมั่นคงในชีวิต โดยเน้น ครอบครัวและชุมชนเป็นหลักในการดำเนินงาน

(2) จัดสวัสดิการด้านรายได้ให้แก่คนพิการที่มีความพิการมาก และครอบครัว ที่ต้องดูแลคนพิการ

(3) ส่งเสริมให้องค์กรส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการจัดบริการทางสังคมและหลักประกันทางสังคมสำหรับคนพิการและครอบครัว

(4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการระดมทุน ของรัฐ เอกชน และชุมชน ให้ครอบครัวคนพิการและคนพิการ มีหลักประกันเข้าถึงสวัสดิการสังคมต่างๆอย่างทั่วถึง และมี มาตรฐาน

(5) ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง เป็นสถาบันหลักในการดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในครอบครัว

(6) ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัคร และองค์กรของคนพิการ เพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม และสนับสนุนการคุ้มครองทางสังคมคนพิการ

(7) เพิ่มประสิทธิภาพของกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้เป็นกลไกสำคัญในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และจัดระบบสวัสดิการสังคมแก่คนพิการและครอบครัว

(8) จัดตั้งและสนับสนุนองค์กรภาคเอกชนจัดบ้านพักสำหรับดูแลเด็กพิการหรือคนพิการที่ขาดผู้ปกครองหรือไม่มีผู้ปกครอง

(9) จัดให้มีกลไกและระบบที่ดำเนินงานด้านให้คำปรึกษาแนะแนว และการส่งต่อไปสู่การบริการแก่คนพิการในทุกช่วงของวัย

(10) ปฏิรูป และพัฒนาสถานสงเคราะห์ให้เป็นกลไกในการพัฒนาศักยภาพของคนพิการทุกช่วงวัย รวมทั้งการดูแลคนพิการที่ไม่มีผู้อุปการะ

(11) จัดเงินประกันการมีงานทำให้คนพิการเป็นรายบุคคล

(12) ให้ดำเนินการเพื่อให้คนพิการทุกคนสามารถจดทะเบียนได้

4.4 ยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยและการพัฒนา

แนวทางและมาตรการ

4.4.1 การส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การประเมินผลโครงการ และการดำเนินงานเกี่ยวกับคนพิการ

(1) สนับสนุนให้ทุนการวิจัยและการพัฒนาเกี่ยวกับการพัฒนา และสนับสนุนเผยแพร่ผลงานวิจัย

(2) สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยและประสบการณ์การวิจัย

(3) สร้างระบบการติดตามผลและประเมินผลด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนให้องค์กรชุมชน องค์กรของคนพิการ องค์กรผู้ปกครอง คนพิการมีส่วนร่วม เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน

4.4.2 การส่งเสริมการนำผลงานวิจัย และพัฒนาไปปฏิบัติ และสร้าง ผลผลิตอย่างเป็นรูปธรรม

(1) สนับสนุนการนำผลงานวิจัย และการพัฒนาไปปฏิบัติ หรือผลิตโดยไม่เสียค่าลิขสิทธิ์

4.5. ยุทธศาสตร์ด้านการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการ เทคโนโลยีและสภาพแวดล้อม

แนวทางและมาตรการ

4.5.1 พัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร การบริการ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม สำหรับคนพิการแต่ละประเภท

(1) กำหนดให้มีการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในอาคาร การจัดบริการขนส่ง โดยมีข้อกำหนดให้ครอบคลุมถึงการเข้าไปใช้ได้ของคนพิการทุกประเภท

(2) เร่งรัดให้มีการปรับปรุงอาคาร สถานที่ บริการสาธารณะที่จัดสร้างแล้ว โดยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องระเบียบและมาตรการจูงใจ

(3) สร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดแนวทางการพัฒนาแก่หน่วยงานทั้งของรัฐ ภาคเอกชนธุรกิจ ในการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ

(4) จัดระบบการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการและครอบครัว เข้าสู่บริการทางสังคม

(5) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านบริการก่อสร้าง การออกแบบการจัดบริการขนส่ง ให้สามารถจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกได้ถูกต้อง ใช้ประโยชน์ตามความต้องการจำเป็นของคนพิการ

(6) จัดให้มีศูนย์สาธิตสิ่งอำนวยความสะดวกและการใช้สารสนเทศสำหรับคนพิการ

(7) จัดตั้งสถาบันสามภาษามือและการจัดบริการล่ามภาษามือในทุกจังหวัด

(8) จัดตั้งสถานีวิทยุเพื่อบริการการอ่านเพื่อสาธารณะ

4.5.2 การจัดการบริการเพื่อคนพิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร การบริการ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม

(1) จัดบริการเครื่องมืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีที่คนพิการ จำเป็นต้องใช้ ทั้งอุปกรณ์ทั่วไปและอุปกรณ์เฉพาะ หรือเครื่องช่วยพิเศษเพื่อให้คนพิการใช้อุปกรณ์ได้ในชีวิตประจำวัน การศึกษา และการทำงาน

(2) จัดให้มีการบริการที่ช่วยเหลือในการสื่อสารกับคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น

(3) ขยายการบริการโทรคมนาคม การบริการข้อมูลข่าวสารที่ง่ายต่อการเข้าถึง โดยคำนึงถึงความแตกต่าง และความต้องการจำเป็นของคนพิการในแต่ละประเภท

(4) ให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริการสาธารณะ ให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนพิการในแต่ละประเภทได้เป็นอย่างดี

(5) ส่งเสริมให้หน่วยงานรัฐและเอกชนดำเนินงานพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศในทุกด้าน และทุกประเภทความพิการ

(6) จัดให้มีเงินอุดหนุนแก่คนพิการเพื่อเป็นหลักประกันให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

4.5.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร การบริการ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของคนพิการแต่ละประเภท

(1) สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลคนพิการในระดับประเทศ ชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่บ่งชี้ศักยภาพของคนพิการ ครอบครัว ชุมชน องค์กรของคนพิการ อย่างเป็นระบบ

(2) พัฒนาระบบการจัดเก็บ การรวบรวม และการประมวลผล ตลอดจนการปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ

(3) เสริมสร้างเครือข่ายข้อมูลคนพิการที่เชื่อมโยงและเข้าถึงระหว่างหน่วยงานรัฐ องค์กร เอกชน คนพิการทุกประเภท ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ให้ใช้ประโยชน์ได้สะดวก

(4) จัดสื่อทางเลือกที่คนพิการแต่ละประเภทสามารถใช้บริการข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการ และเทคโนโลยี ในห้องสมุดสาธารณะทุกแห่ง

(5) ให้มีกฎหมายส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการเรื่องการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร บริการ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม

4.6. ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ

แนวทางและมาตรการ

4.6.1 ส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรของคนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการและองค์กรผู้ปกครองคนพิการ ในการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(1) ส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านการจัดตั้ง การดำเนินงานขององค์กร คนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการและองค์กรผู้ปกครองคนพิการ ทางด้านงบประมาณ วิชาการ และการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

(2) สนับสนุนให้องค์กรของคนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการ และองค์กรผู้ปกครองคนพิการ มีบทบาทเป็นที่ปรึกษา หรือคณะกรรมการระดับชาติ และท้องถิ่นเพื่อให้ข้อคิดเห็น และตัดสินใจในการดำเนินงาน

(3) พัฒนาและเสริมสร้างให้องค์กรของคนพิการ องค์กรองค์กรเพื่อคนพิการ และองค์กรผู้ปกครองคนพิการ มีความเข้มแข็ง เพื่อจัดและสนับสนุนให้คนพิการมีโอกาสพัฒนาทักษะด้านต่างๆ รวมทั้งการช่วยเหลือกันเองระหว่างสมาชิก ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

(4) จัดตั้งอาสาสมัครคนพิการ เพื่อให้มีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร การจัดกิจกรรม และการช่วยเหลือในการพัฒนาคนพิการ และการพัฒนาสังคม

(5) จัดอบรมเสริมสร้างผู้นำคนพิการรุ่นใหม่ เพื่อให้การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นไปอย่างยั่งยืน

4.7. ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของคนพิการ ครอบครัว และชุมชน

แนวทางและมาตรการ

4.7.1 การส่งเสริมคนพิการและครอบครัวมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทั้งในระดับนโยบาย แผนงาน โครงการ กฎหมาย ตลอดจนการให้บริการ ที่มีผลกระทบต่อคนพิการ

(1) ให้คนพิการหรือครอบครัวคนพิการเป็นตัวแทนในการพิจารณาให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำนโยบาย แผนงาน โครงการ กฎหมายและการจัดบริการใดๆที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(2) ให้มีระบบการสื่อสารหรือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสำหรับคนพิการ และครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด นโยบาย แผนงาน และโครงการที่มีผลต่อคนพิการ

(3) รณรงค์ให้ภาครัฐ เอกชน และประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของคนพิการ

(4) พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมทางสังคมที่ให้คนพิการและครอบครัวสามารถเข้ามามีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง ปราศจากอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมทางสังคมและกายภาพ

4.7.2 ส่งเสริมบทบาทของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรด้านคนพิการ องค์กรรัฐ สถาบันทางศาสนา องค์กรภาคธุรกิจเอกชน เป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(1) สนับสนุนให้ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรด้านคนพิการ องค์กรรัฐ สถาบันทางศาสนา องค์กรภาคธุรกิจเอกชน เป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

(2) จัดตั้งองค์กรอาสาสมัครเพื่อคนพิการ ให้มีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร การจัดกิจกรรม และการช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(3) ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรของคนพิการ

4.8. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

แนวทางและมาตรการ

4.8.1 สนับสนุนการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านคนพิการ

(1) จัดตั้งคณะกรรมการกลางประสานงานด้านคนพิการแห่งชาติ โดยเป็นองค์กรถาวรที่มีกฎหมายรองรับ และได้รับการสนับสนุนอย่างพอเพียงในการดำเนินงานเพื่อเป็นสื่อกลางในการจัดทำนโยบาย และประสานงานพัฒนาศักยภาพคนพิการแบบบูรณาการ ขององค์กรท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ พร้อมทั้งติดตามตรวจสอบให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการ และประสานแผนระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ให้เชื่อมโยงทุกระบบ

(3) ให้เงินอุดหนุนองค์กรของคนพิการ องค์กรผู้ปกครองคนพิการ และองค์กรเพื่อคนพิการ เพื่อดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล และแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้งค่าใช้จ่ายงานบริหารและการจัดกิจกรรม ในสัดส่วนเท่ากับงบประมาณที่องค์กรนั้น ๆ มี (matching fund)

(4) ให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาคนพิการเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านคนพิการ แต่ละด้านอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

(5) ให้มีมาตรการด้านภาษีหรือการช่วยเหลือแก่ผู้ดูแลคนพิการอย่างทั่วถึง

8.2 การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านคนพิการ ครอบครัว และผู้ปกครองคนพิการ อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน

(1) สนับสนุนการผลิต และพัฒนาบุคลากรด้านคนพิการ ทั้งในระดับวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ดูแลทั่วไป สำหรับคนพิการแต่ละประเภทให้เพียงพอกับความต้องการ มีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล

ส่วนที่ 5

การบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการบริหารจัดการ รวมถึงมีองค์กรเพื่อเป็นกลไกในการประสาน ร่วมมือ ตลอดจนแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติในทุกกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบข้อมูลและติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนเป็นระบบและให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้

5.1 กลไกการประสานงานและการสนับสนุนงบประมาณ

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามผล จะต้องมียุทธศาสตร์กลางที่ทำหน้าที่การเผยแพร่แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 โดยมีคณะกรรมการ พิธีสมรรถภาพคนพิการทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการประสานแผน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดย

(1) รัฐบาลให้การสนับสนุนงบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 และจัดทำแผนปฏิบัติการมารองรับ

(2) ให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนและปฏิบัติในทุกกระดับ รองรับการทำงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549

(3) ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานประมาณ ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน

(4) ให้มีระบบการติดตามและประเมินผลในทุกระดับ

5.2. การติดตามและประเมินผล

(1) มีการพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดทางด้านการพัฒนาด้านคนพิการเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนและการติดตามประเมินผล

(2) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลในระดับต่างๆ รวมทั้งเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลของหน่วยต่างๆ

(3) ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีระบบการติดตามการดำเนินงานประจำปีอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

(4) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนในระยะครึ่งแผนและสิ้นสุดแผน ทั้งประเด็นความก้าวหน้าของแผนและผลลัพธ์ ตลอดจนทบทวนหรือปรับ โดยมอบให้สถาบันภายนอกเป็นผู้ประเมิน

5.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบ

(1) กำหนดหน่วยงานกลาง มีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้รับผิดชอบในการประสานแผน ส่วนหน่วยงานอื่นๆเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานปฏิบัติ โดยผลักดันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติตามแผน โดย

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- สำนักงานประมาณ

(2) จัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 โดยมีการประสานกันระหว่างหน่วยปฏิบัติในการจัดทำแผนงาน/โครงการในลักษณะบูรณาการ ได้แก่

- สำนักนายกรัฐมนตรี	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงศึกษาธิการ	- กระทรวงอุตสาหกรรม
- กระทรวงสาธารณสุข	- กระทรวงพาณิชย์
- กระทรวงแรงงาน	- ทบวงมหาวิทยาลัย
- กระทรวงคมนาคม	- กระทรวงมหาดไทย
- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- กรุงเทพมหานคร	

(3) หน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายให้การสนับสนุนการดำเนินงาน โดยหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้ให้การสนับสนุน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการและการดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 รวมทั้งตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนด ได้แก่

- องค์กรของคนพิการ	- สถาบันและเครือข่ายต่างๆ
- องค์กรชุมชน	- พรรคการเมือง.
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- สื่อมวลชน
- องค์กรเพื่อคนพิการ	

แผนการดำเนินงานปี 2550

เป้าหมายคือ ปีแห่งการขับเคลื่อนสู่การพึ่งตนเอง (ระยะที่2)

หมายเหตุ สืบเนื่องจากเป้าหมายของการดำเนินงานปี 2549 กำหนดให้เป็นปีขับเคลื่อนสู่การพึ่งตนเอง ดังนั้น เพื่อเป็นการสานต่อนโยบายการพึ่งตนเอง สาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยจึงกำหนดให้เป้าหมายของแผนฯ ปี 2549 เป็นปีแห่งการขับเคลื่อนสู่การพึ่งตนเองระยะที่ 2

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การหาแหล่งทุน และทรัพยากรในท้องถิ่น

1.1 รวบรวมแหล่งทุนทั้งภาครัฐและเอกชน

ตัวชี้วัด

-จำนวนแหล่งทุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชนรวมกันไม่น้อยกว่า 50 แห่งซึ่งแหล่งทุนทั้งหมดในภาค / เขต

1.2 ศึกษาทุนทางสังคมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น (จุดขาย)

ตัวชี้วัด

-จำนวนลักษณะเด่นของผู้คนในท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นรวมรวมกันไม่น้อยกว่า 10 ลักษณะของจุดขายทั้งหมดในภาค / เขต

1.3 ศึกษาทิศทางในการให้งบประมาณขององค์กรภาครัฐและเอกชน

ตัวชี้วัด

-จำนวนองค์กรของภาครัฐและเอกชนที่มีงบประมาณสนับสนุนสำหรับคนพิการโดยตรงรวมกันไม่น้อยกว่า 20 แห่งของจำนวนแหล่งทุนขององค์กรภาครัฐและเอกชน ในปี 2550

1.4 ประเมินศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งทุนขององค์กรภาครัฐและเอกชนรวมกัน ในปี 2550

ตัวชี้วัด

-อัตราส่วนของงบประมาณที่ได้รับจากองค์กรภาครัฐและเอกชนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 ของจำนวนงบประมาณภาครัฐทั้งหมดในภาค/เขต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

2.1 ฝึกอบรมการดูแลสุขภาพ

ตัวชี้วัด

-จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต

-อัตราส่วนผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของสมาชิกทั้งหมดในภาค/เขต

2.2 ฝึกอบรมบุคลิกภาพ

ตัวชี้วัด

- จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต
- อัตราส่วนผู้ร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของสมาชิกทั้งหมดในภาค/เขต

2.3 ฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม

ตัวชี้วัด

- จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต
- อัตราส่วนผู้ร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของสมาชิกทั้งหมดในภาค/เขต

2.4 ฝึกอบรมวิชาชีพ

ตัวชี้วัด

- จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 6 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต
- อัตราส่วนผู้ร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของสมาชิกทั้งหมดในภาค/เขต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การมีส่วนร่วมระหว่างคนตาบอดในท้องถิ่นกับองค์กรภายนอก

3.1 ประชาสัมพันธ์กิจกรรมความสามารถของคนตาบอดต่อท้องถิ่นตลอดจนกิจกรรมที่ทำร่วมกันระหว่างคนตาบอดกับคนในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

- ความถี่ของการประชาสัมพันธ์ไม่น้อยกว่าเดือนละครั้ง

3.2 ประชาสัมพันธ์กิจกรรมขององค์กรต่อสมาชิกในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

- ความถี่ของการประชาสัมพันธ์ไม่น้อยกว่าเดือนละ 2 ครั้ง

3.3 จัดเวทีให้ผู้นำได้มีโอกาสทำงาน กล่าวคือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ

ตัวชี้วัด

- อัตราส่วนของผู้นำหน้าที่ได้รับผิดชอบกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนผู้นำทั้งหมดในภาค / เขต

3.4 สร้างสำนึกในท้องถิ่นเรื่องจิตอาสา

ตัวชี้วัด

- จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับจิตอาสาไม่น้อยกว่า 2 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค / เขต

3.5 สร้างกลไกการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรคนตาบอดในท้องถิ่นกับกลไกของภาครัฐ

ตัวชี้วัด

- อัตราส่วนขององค์กรที่ผู้นำเข้าไปมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนองค์กรภาครัฐทั้งหมดในภาค /เขต

3.6 ผลักดันนโยบายด้านสิทธิ การจ้างงานและ อาชีพ ตลอดจนการศึกษาที่ผู้นำคนตาบอดในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

-จำนวนผลิตภัณฑ์นโยบายด้านสิทธิ การจ้างงานและ อาชีพ ตลอดจนการศึกษาที่ผู้นำคนตาบอดเข้าไปผลักดันให้เกิดขึ้นรวมกันไม่น้อยกว่า 3 เรื่องของนโยบายที่เกิดขึ้นใหม่ในภาค/เขต

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างระบบตรวจสอบและความโปร่งใสขององค์กรในท้องถิ่น

4.1 ให้การศึกษาเรื่อง ธรรมนูญบ้านและสมาชิกคนตาบอดในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

-จำนวนกิจกรรมที่ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมนูญ จำนวน 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต

-อัตราส่วนของผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมนูญไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนผู้นำทั้งหมดในภาค/เขต

4.2 สร้างระบบตรวจสอบที่เป็นมาตรฐานสากลให้กับองค์กรในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

-จำนวนองค์กรที่สามารถเรียนเข้าสู่ระบบตรวจสอบมาตรฐานอย่างเป็นสากลไม่น้อยกว่า 1 องค์กรในภาค/เขต

ยุทธศาสตร์ 5 การจัดการความรู้

5.1 สร้างระบบการจัดเก็บข้อมูล

ตัวชี้วัด

-จำนวนองค์กรที่มีระบบสารสนเทศอย่างเป็นมาตรฐานไม่น้อยกว่า 1 องค์กรในภาค/เขต

5.2 จัดฝึกอบรมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (ICT) ให้กับคนตาบอดในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

-จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต

-อัตราส่วนผู้นำที่ผ่านการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนผู้นำทั้งหมดในภาค/เขต

5.3 หาเครื่องมือ อุปกรณ์ สำหรับการจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลให้กับคนตาบอดในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

-จำนวนผู้นำที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดเก็บและข้อมูลไม่น้อยกว่า 2 คนในภาค/เขต

5.4 ประมวลความรู้โดยการถอดบทเรียนจากผู้นำในการทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

ตัวชี้วัด

-จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต

-อัตราส่วนบทเรียนที่ได้จากผู้นำไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนผู้นำที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดในภาค/เขต

๒. กลุ่ม ชมรม สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

เนื้อหาประกอบด้วย :

- สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย (T.A.B)
 - ประวัติและวัตถุประสงค์ของสมาคมฯ
 - บริการของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
 - สหกรณ์บริการคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำกัด
 - หมอนวด
 - หมอดู
 - ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ
 - บริการให้คำปรึกษา
 - อาสาสมัคร
 - บริการให้คำปรึกษา
 - บริการอื่นๆ
 - อาสาสมัครของห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ
 - เกี่ยวกับสมาชิกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
 - รายงานคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ชุดปัจจุบัน
 - สมาคมคนตาบอดส่วนภูมิภาค

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย(T.A.B)

ประวัติและวัตถุประสงค์ของสมาคม

ประวัติความเป็นมา

มูลนิธิของคนตาบอดไทย ได้กำเนิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2541 ตามแนวความคิดของ กลุ่มคนตาบอด ประกอบด้วย อาจารย์ประหยัด ภูหนองโอง นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ขณะนั้น อาจารย์มณฑิยา บุญตัน รศ.วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์ คุณสมชาย ปัญญ์เอกวงศ์ โดยต้องการให้มีการแบ่งงานความรับผิดชอบด้านการหารายได้ให้กับ องค์กรต่างๆ ของคนตาบอด พ้นจากความรับผิดชอบของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ซึ่งมีงานหลักคือการดูแลสมาชิกที่เป็นคนตาบอดทั่วประเทศ โดยมีการเรียกร้องเพื่อทวงสิทธิ์ ของคนตาบอด ในด้านต่าง ๆ

ทั้งนี้ สืบเนื่องจากการรณรงค์เพื่อเรียกร้องสิทธิ การผลักดันด้านสวัสดิการของคนตาบอด นั้น หลีกหนีไม่พ้นความเกี่ยวเนื่องกับองค์กรทางการเมือง และเมื่อสมาคม มีภาพการเคลื่อนไหวเกี่ยวเนื่องกับเรื่องการเมืองแล้ว ย่อมมีผลกระทบต่อขอความร่วมมือเพื่อสนับสนุนความช่วยเหลือด้านการเงินจากองค์กรภาครัฐและเอกชน ทั้ง ในและต่างประเทศ

ดังนั้น จึงเห็นควรให้ตั้งมูลนิธิของคนตาบอดไทย เป็นองค์กรใหม่ขึ้นมารับผิดชอบ ด้านการขอความร่วมมือเพื่อขอความช่วยเหลือด้านการเงินจากองค์กรภาครัฐ และเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ อันจะเป็นวิธีที่จะขจัดความไม่รู้หนังสือ ของคนตาบอดในประเทศไทย

มูลนิธิของคนตาบอดไทย ปัจจุบันตั้งอยู่ที่ทำการสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ปัจจุบันมี อาจารย์ประหยัด ภูหนองโอง เป็นประธาน

วัตถุประสงค์

เป้าหมายมูลนิธิของคนตาบอดไทย จะดูแลผลประโยชน์ของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย กล่าวคือ กรณีที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย จะดำเนินการสนับสนุน ด้านการศึกษาของคนตาบอดใน 2 รูปแบบ คือ

1. การให้บริการห้องสมุดคนตาบอด ซึ่งเดิมนั้นสมาคมคนตาบอดฯ จะรับผิดชอบ การให้บริการนี้แก่สมาชิก แต่ปัจจุบัน มูลนิธิคนตาบอดไทย เข้าไปบริหาร และให้บริการ แก่สมาชิก โดยเปลี่ยนชื่อเป็นห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ

2. การดำเนินการหาทุนเพื่อสร้างโรงเรียนสอนคนตาบอด โดยมูลนิธิ จะเป็นองค์กรกลาง เพื่อติดต่อรับบริจาคที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอด ขณะนี้มีผู้สนใจบริจาคที่ดินที่จังหวัดแพร่ พยายามที่จะให้รัฐบาล เข้ามาร่วมจัดการศึกษา ให้กับคนตาบอด และแม้จะโรงเรียนสอนคนตาบอดในประเทศไทยแล้วหลายแห่ง แต่ก็ยังไม่ เพียงพอ

หน้าที่อีกประการหนึ่งคือ การสร้างความเข้าใจ การปรับเปลี่ยนทัศนคติของ ผู้ปกครองที่คิดว่า คนตาบอดจะเรียนไปทำไม? อุปสรรคและปัญหานี้มูลนิธิ จะเข้าไปพิสูจน์ เพื่อเปลี่ยนทัศนคติของผู้ปกครองเหล่านี้

วัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งคือ ทำรายการ ? หนังสือเสียงเพื่อประชาชน? โดยเป้าหมายนั้นคือต้องการนำหนังสือปกติมาอ่านมาให้คนฟังโดยไม่มีการเพิ่มเติมเนื้อหา หรือใส่ความคิดเห็น ความรู้สึกส่วนตัวเข้าไป เพื่อให้ผู้รับฟังได้ตัวหนังสือแท้ๆ เพื่อจะได้เกิดแนวคิดที่แตกแขนงออกไปด้วยตัวเอง เพราะการแต่งเติมเสริมความรู้สึกเข้าไปจะทำให้ผู้รับฟังไขว้เขว

ปัจจุบันนี้ "หนังสือเสียงเพื่อประชาชน" ได้ออกอากาศทางคลื่น เอเอ็ม 819 กิโลเฮิรท์ กรมประชาสัมพันธ์ เวลา 19.30 - 20.00 น. และคลื่นเอเอ็ม 1494 องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) เวลา 14.00 -15.00 น.

หนังสือเสียงเพื่อประชาชน? เป็นการส่งเสริมให้คนรักการอ่านเพราะการรับฟังก็ เหมือนได้อ่านหนังสือทางหู ทำให้ได้รรถกรจริง ๆ ของคนเขียน

ในอนาคตมูลนิธิฯ จะพยายามทำให้คนสนใจเรียนรู้หนังสือมากขึ้น โดยจะหา คลื่นความถี่ 1 คลื่น เพื่อจัดทำโครงการหนังสือเสียงเพื่อประชาชน ให้เต็มเวลาตลอด 24 ชั่วโมง

บริการของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้ส่งเสริมให้คนตาบอดทุกระดับได้มีโอกาสประกอบอาชีพที่สุจริตเพื่อการดำเนินชีวิตที่มีความสุข สามารถเพิ่มพูนรายได้ของตนเองและครอบครัว อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ซึ่งวัตถุประสงค์นี้เป็นส่วนสำคัญสำหรับการดำเนินกิจกรรมเพื่อสมาชิก ในรูปแบบต่าง ทั้งนี้จึงได้นัดให้บริการสมาชิก ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

สหกรณ์บริการคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำกัด

สหกรณ์บริการคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นสหกรณ์ที่ถือกำเนิดจากการรวมตัวโดยคนตาบอดกลุ่มหนึ่งที่มีแนวคิดเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจัดจำหน่ายสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของคนตาบอด การช่วยเหลือด้านการเงินและการแลกเปลี่ยนปัญหาทางสังคมเพื่อการพัฒนาการประกอบอาชีพของคนตาบอด ซึ่งได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2542 ต่อมาจดทะเบียนสหกรณ์ สังกัดสหกรณ์กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2544

หมอดู

คนตาบอดสามารถนำวิชาพยากรณ์ชะตาชีวิตมาเพื่อช่วยให้คำปรึกษาด้านการดำเนินชีวิตแก่เพื่อนคนตาบอดด้วยกันเองและบุคคลทั่วไปได้อย่างดีเยี่ยม ด้วยการถ่ายทอดวิชาความรู้สู่กันอย่างต่อเนื่อง คุณประโยชน์ที่สำคัญสำหรับการพยากรณ์ชะตาชีวิตคือ การบรรเทาความรู้สึกเลวร้ายในใจของผู้มาขอคำปรึกษาจากหมอดูตาบอดในที่ต่างๆ และเป็นการส่งเสริมการสร้างคุณค่าด้านจิตใจ และสังคมของคนตาบอดได้อย่างดีเยี่ยม

หมอนวด

ปัจจุบันคนตาบอดได้รวมตัวกันเพื่อประกอบการกิจการนวดแผนโบราณอยู่ทั่วประเทศหลายแห่ง ล้วนแล้วเป็นร้านที่มีคุณภาพและมีฝีมือในการบริการแก่ทุกท่านอย่างเต็มที่ ซึ่งหมอนวดต้องผ่านการฝึกอบรมและได้รับใบรับรองความสามารถจากหน่วยงานด้านการนวดแผนโบราณ และมีร้านที่แจ้งชื่อกับสมาคมฯ มากขึ้น ซึ่งสามารถบริการแก่ท่านทั้งในร้านและนอกสถานที่ได้ ซึ่งผู้สนใจสามารถติดต่อได้โดยตรงกับร้านนวดของคนตาบอดตามชื่อและที่อยู่ดังนี้

ห้องสมุด

ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ ชุมทรัพย์ทางปัญญา และความบันเทิงสำหรับคนตาบอด หนังสือ นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดเหตุการณ์ ประสบการณ์ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น รวมทั้งสาระความรู้ในสรรพวิชาจากผู้แต่งหรือผู้รวบรวม เรียบเรียงไปสู่ผู้อ่าน จากเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ไปสู่ความกว้าง ไกลไร้ขอบเขต หนังสือจึงเป็นเสมือนหนึ่งชุมทรัพย์ทางปัญญาและคลังแห่งความบันเทิงขนาดมหึมาสำหรับมวล มนุษยชาติ แต่เนื่องจากหนังสือเกือบทั้งหมดที่เราพบเห็นกันอยู่ทุกวันนี้ได้รับการผลิตออกมาในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำหรับคนตาบอดในการที่จะได้รับประโยชน์นานาประการจากหนังสือ ได้มีผู้ค้นหาหนทางแก้ไขความ จำกัดในข้อนี้มาโดยตลอด

ห้องสมุดแถบเสียงในประเทศไทย

ในปี พ.ศ.2520 ได้มีการเปิดดำเนินการและให้บริการในลักษณะของห้องสมุดสำหรับคนตาบอดแห่งแรกขึ้นในประเทศไทย ซึ่งขณะนั้นได้อาศัยเนื้อที่ส่วนหนึ่งของศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอดปากเกร็ด นนทบุรี อันเป็นหน่วยงานหนึ่งของมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นสถานที่ดำเนินการและให้ บริการ ต่อมาห้องสมุดดังกล่าวนี้ได้แยกออกมาดำเนินการเป็นอิสระในหน่วยงานหนึ่ง ภายใต้การดูแลของมูลนิธิ ช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ฯ เช่นกัน โดยใช้ชื่อว่า "ห้องสมุดคอลลีฟด์เพื่อคนตาบอด" ผลิตและให้บริการ หนังสือทั้งที่เป็นหนังสือเสียงและหนังสืออักษร Braille เริ่มเปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2525 ปัจจุบันตั้ง อยู่ ณ เลขที่ 78/2 ถนนติวานนท์ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แต่เนื่องจากคนตาบอดเริ่มได้รับการศึกษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพมากขึ้น ความต้องการที่จะได้อ่านหนังสือต่าง ๆ ทั้งเพื่อการศึกษาหาความรู้และ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจก็มีปริมาณมากขึ้นด้วยเช่นกัน สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยจึงได้เห็นชอบที่จะก่อตั้ง และเปิดบริการห้องสมุดสำหรับคนตาบอดขึ้นเป็นแห่งที่ 2 โดยผลิตและให้บริการเฉพาะหนังสือเสียงในปี พ.ศ.2526 ทางสมาคม ฯ ได้รับการตอบตกลงให้ความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์เป็นมูลค่าประมาณ 100,000 มาร์ค จาก สหพันธ์ทหารผ่านศึกแห่งประเทศไทย และรัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐบาร์เดน วิตเทมเบอร์ก ของสาธารณรัฐเยอรมัน โดยมีเงื่อนไขว่าสมาคม ฯ จะต้องจัดหาสถานที่ซึ่งจะใช้เป็นที่ตั้งของห้องสมุดให้เรียบร้อย ทางสมาคม ฯ ได้ติดต่อขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลไทย ซึ่งขณะนั้นมีพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 1.7 ล้านบาท เพื่อจัดซื้ออาคารขนาด 2 คูหา เนื้อที่ 85 ตารางวา ซึ่งตั้งอยู่ ณ เลขที่ 85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ มอบให้สำหรับเป็นที่ตั้งของห้องสมุดและที่ทำการของสมาคม ฯ มาจนถึงปัจจุบัน ห้องสมุดแถบเสียงสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยจึงได้เริ่มเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 8 ตุลาคม 2529

พันธกิจ

1. ห้องสมุดต้องการสร้างสังคมรักการอ่าน และการเรียนรู้ของชุมชนอย่างทั่วถึง
2. ให้การศึกษานอกระบบโรงเรียนแก่ทุกชนชั้น ทุกวัย ฯลฯ ให้คนตาบอดมีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
3. ส่งเสริมให้คนตาบอดมีนิสัยรักการอ่าน และศึกษาค้นคว้า รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และความรื่นรมย์ โดยดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ

4. ห้องสมุดยังเป็นศูนย์กลางของความร่วมมือในการพัฒนา และดำเนินกิจกรรมขอ'ห้องสมุดฯ โดยประสานความร่วมมือกับองค์กร สถาบันต่างๆ เพื่อพัฒนาห้องสมุดและ กิจกรรมเผยแพร่ด้านบริการความรู้ข่าวสาร

5. การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดให้รู้จักแพร่หลาย และมีผู้เข้าใช้บริการเป็นจำนวนมาก หนังสือเสียงที่ให้บริการ

- หนังสือเสียงที่เป็นเทป และซีดีหนังสือทุกหมวด หนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิง หนังสือเรียน
- หนังสืออักษรเบรลล์
- หนังสือทั่วไป
- หนังสือเรียน
- หนังสืออ้างอิง

การให้บริการ

1. บริการหนังสือเสียงให้ฟังภายในห้องสมุด
2. บริการยืม-คืนหนังสือเสียง (ยืมได้ครั้งละ 5 เรื่อง ระยะเวลา 1 เดือน)
3. บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า
4. บริการแนะนำหนังสือเสียงใหม่ที่น่าสนใจ
5. บริการค้นคว้าและสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตด้วยคอมพิวเตอร์
6. บริการทำสำเนาเทปและซีดี
7. บริการรับงานอ่าน

บริการให้คำปรึกษา

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้จัดให้บริการให้คำปรึกษาแก่สมาชิกคนตาบอดและบุคคลทั่วไป ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับคนตาบอด ซึ่งท่านสามารถปรึกษาข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1. ปัญหาด้านการประกอบอาชีพคนตาบอด
2. ปัญหาทางการศึกษาของคนตาบอด
3. ปัญหากิจกรรมนันทนาการ
4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคนตาบอด

ท่านสามารถปรึกษาโดยตรงได้ที่สมาคมตาบอดแห่งประเทศไทย ด้วยตนเองที่

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

เลขที่ 85/1-2 ซอยบุญอยู่ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2246-3835 หรือ โทรสาร 0-2245-9846

อาสาสมัคร

ขณะนี้สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยและองค์กรเครือข่ายเปิดบริการแก่อาสาสมัครที่สนใจร่วมปฏิบัติการกิจเพื่อสังคมแก่คนตาบอดอย่างหลากหลาย ซึ่งล้วนแล้วเป็นกิจกรรมที่อาสาสมัคร

พึงปรารถนาดำเนินกิจกรรมอย่างเต็มที่และเต็มใจ บริการที่สมาคมฯ และองค์กรเครือข่ายเปิดให้บริการแก่อาสาสมัคร ประกอบด้วย

1. บริการอ่านและบันทึกหนังสือเสียงให้แก่คนตาบอด ซึ่งประกอบด้วยหนังสือหลากหลายรูปแบบ คือ หนังสือวิชาการ หนังสืออ่านเล่น หนังสือบันเทิง สารคดี ซึ่งสามารถติดต่อได้ที่ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ และสถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา ที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
2. บริการร่วมจัดกิจกรรมเพื่อคนตาบอด โดยสมาคมคนตาบอดร่วมกับชมรมเพื่อนคนตาบอดเพื่อดำเนินกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ของสมาคมฯ และองค์กรเครือข่าย เช่น กิจกรรมสัปดาห์ร่ำลึกรั้วไม้เท้าขาวสากล กิจกรรมเพื่อทัศนอาจรของคนตาบอดและญาติ เป็นต้น
3. การบริการเป็นศูนย์กลางของชมรมอาสาสมัครเพื่อนคนตาบอด ซึ่งจัดเป็นศูนย์กลางเพื่อประสานงานที่ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ บริเวณชั้น 2 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

หากท่านสนใจร่วมเป็นสมาชิกชมรมอาสาสมัครเพื่อนคนตาบอด กรุณาติดต่อที่
ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ ชั้น 2 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
เลขที่ 85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ 0-2248-0555 หรือ 0-2246-3835 ต่อ 200, 201
โทรสาร 0-2248-0556 ตั้งแต่เวลา 9.00 - 17.00 น. ทุกวัน เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์

บริการอื่นๆ

นอกเหนือจากบริการต่างๆที่กล่าวมาในหัวข้อต่างๆ แล้วสมาคมฯ ได้บริการให้แก่สมาชิกในด้านสวัสดิการต่างๆ ดังนี้

บริการค่ารักษาพยาบาล สมาชิกทุกคนสามารถได้รับสวัสดิการด้านรักษาพยาบาลได้ปีละ 2,000 บาท โดยแนบหลักฐานต่อเจ้าหน้าที่สาขาภาคต่างๆ ดังนี้

1. สำเนาบัตรสมาชิกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
2. ใบเสร็จรับเงินตัวจริง (เบิกได้ไม่เกินครั้งละ 1,000 บาท)
3. เอกสารการมอบฉันทะ กรณีมอบฉันทะให้คนอื่นมารับเงินแทน ซึ่งต้องยื่นเอกสารไม่เกินระยะเวลาสองเดือนหลังจากเสร็จสิ้นการรักษา โดยยึดวันที่ตามใบเสร็จเป็นสำคัญ

บริการค่าคลอดบุตร สมาชิกที่คลอดบุตรสามารถเบิกค่าคลอดบุตรจากสมาคมฯ ได้คนละ 1,000 บาท ต่อครั้ง โดยแนบเอกสารเช่นเดียวกับบริการค่ารักษาพยาบาล เพียงแต่แนบบใบเสร็จค่าคลอดบุตรและสำเนาสูติบัตร ซึ่งต้องยื่นเอกสารไม่เกิน ระยะเวลาสามเดือนหลังจากเสร็จสิ้นการรักษา โดยยึดวันที่ตามใบเสร็จเป็นสำคัญ

อาสาสมัครของห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ

ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติตั้งอยู่เลขที่ 85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถ.ดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 เบอร์โทรศัพท์สายตรง 02 - 248 - 0555 และ 02 - 246 - 3835 ต่อ 200 และ 201 โทรสาร 02 - 248 - 0556 เปิดทำการ 09.00 - 17.00 นาฬิกา ทุกวัน ยกเว้นวันหยุดนักขัต

ถูกซ์ การเดินทางเริ่มจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิมุ่งหน้าถนนดินแดง หรือสามเหลี่ยมดินแดง ประมาณ 2 ป้ายรถเมล์ รถเมล์สายที่ผ่าน 12 , 69 , 92 จุดที่สังเกตคือสะพานลอยคนข้าม เลยสะพานลอยจะเห็นชอยบุญอยู่ ปากชอยมีร้านขายล้อแมกซ์อาคารสี่เหลี่ยม เข้าชอยบุญอยู่มาประมาณ 150 เมตร ด้านซ้ายมือมีป้ายสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยห้องสมุดอยู่ชั้น 2

คุณสมบัติของอาสาสมัครอ่านหนังสือบันทึกเสียง คือ

- มีทักษะในการอ่านหนังสือออกเสียงอยู่ในเกณฑ์ดี
- สามารถแปลงเสียงภาษาไทยได้ชัดเจน
- มีเวลามารับบันทึกเสียงได้ไม่ต่ำกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์
- สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ดี

สำหรับท่านที่ใช้คอมพิวเตอร์ไม่ได้จะต้องมีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ดี และถูกต้อง ซึ่งกรณีนี้ทางห้องสมุดยินดีที่จะบันทึกเสียงให้ท่านด้วยระบบห้องควบคุมโดยเจ้าหน้าที่คนตาบอด

หนังสือที่ทำการอ่านบันทึกเสียงให้คนตาบอดเป็นประจำ ได้แก่

- หนังสือตำราเรียนระดับมัธยมต้นถึงระดับปริญญาโท
- เอกสารรายงานการวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งข่าวสารทุกชนิด ซึ่งคนตาบอดจำเป็นและจะต้องใช้ในการเสริมทักษะและความรู้ทั้งทางด้านการเรียน การศึกษา และการทำงาน ตลอดทั้งในการใช้ชีวิตประจำวัน
- หนังสืออื่น ๆ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น วรรณกรรม สารคดีต่าง ๆ และประเภทอื่น ๆ เท่าที่จะสามารถหามาได้

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ คือ หนังสือหรือเอกสารที่คนตาบอดได้นำมาฝากไว้เพื่อรอการอ่านเพื่อผลิตเป็นหนังสือเสียง ในระบบเทปคาสเซ็ทหรือ CD ต่อไป

ถ้าอาสาสมัครไม่สะดวกที่จะอ่านหนังสือที่ห้องสมุดมีรออยู่แต่จะอ่านหนังสือที่ท่านมีหรือเห็นว่าเป็นหนังสือที่มีคุณค่าน่าสนใจ และจะเป็นประโยชน์กับคนตาบอด และบุคคลทั่วไปทางห้องสมุดยินดี เพราะเรายังต้องการหนังสืออีกมากและหลากหลายประเภท แต่ขอความกรุณาให้ท่านแจ้งก่อนทุกครั้งที่จะอ่านเพื่อป้องกันมิให้ซ้ำกับของเดิมที่มีอยู่

กรณีที่จะอ่านบันทึกเสียงที่บ้าน

- ไม่มีเสียงรบกวน
- โทรศัพท์แจ้งชื่อหนังสือก่อนทำการอ่านบันทึกเสียง

นอกจากนี้ท่านสามารถร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดโดยบริจาค เทปเปล่า แผ่นซีดี หรือบริจาคเงิน โดยโอนเงินเข้าบัญชีมูลนิธิของคนตาบอดไทยได้ที่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาถนนดินแดง ประเภทสะสมทรัพย์ เลขที่บัญชี 128-0-854-850 สมาชิกที่มาใช้บริการของห้องสมุดนอกจากคนตาบอดแล้วยังมีผู้ป่วย ผู้สูงอายุ ผู้พิการอื่น ๆ ตลอดจนบุคคลทั่วไปที่ไม่สามารถอ่านหนังสือ เองได้

ด้วยกุศลจิตอันยิ่งใหญ่ในครั้งนี้ ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติในนามของคนตาบอด ทั้งประเทศขออาราธนาคุณพระ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประธานพรให้ท่านและครอบครัว จงเจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติทุกประการเทอญ

เกี่ยวกับสมาชิกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

หลักฐานการสมัครสมาชิก

1. รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 1 ชุด
3. สำเนาสมุดประจำตัวผู้พิการ จำนวน 1 ชุด
4. สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ชุด
5. ค่าธรรมเนียมการสมัคร (ประเภทตลอดชีวิต 300 บาท หรือ ประเภทรายปี 30 บาท)

ในระหว่างปี 2546 - 2547 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้เป็นปีแห่งการขุดค้นหากคนตาบอดเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบบูรณาการ จึงมีนโยบายให้ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดแนะนำหรือพาคนตาบอดมาสมัครสมาชิกสมาคมฯ ได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการสมัครหรือสมาชิกสามารถสมัครและยื่นเอกสารได้ที่สำนักงานสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

รายนามคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ชุดปัจจุบัน

รายชื่อกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

นายมณฑิธร	บุญตัน	นายกสมาคมฯ
นายโกมล	มาลัยทอง	อุปนายก
นายจำนงค์	เกษรพรหม	เลขานุการ
นางศิรินาถ	ชาติการุณ	เหรัญญิก
นายพรชัย	กลั้ววิหค	นายทะเบียน
นายต่อพงศ์	เสลานนท์	ประชาสัมพันธ์

สมาคมคนตาบอดส่วนภูมิภาค

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้แบ่งการดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกให้ทั่วถึงกับความต้องการ โดยอำนวยความสะดวกด้านสวัสดิการ และคำปรึกษาด้านต่างๆ แก่สมาชิกตามภูมิภาคต่างๆ โดยมีประธานและคณะกรรมการบริหารแต่ละภูมิภาค ดูแลและบริการสมาชิก ดังนี้

1. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ
276 ม.4 ต.หนองผึ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ 50140 โทร 0-5342-4447

2. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
178/129 ม.พิมานเทพ ถ.ประชาสโมสร อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000 โทร 0-4333-8258
3. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพฯ
85/1-2 ซ.บุญอยู่ ถ.ดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร 0-2246-3835 ต่อ 103, 0-2247-3390
4. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคกลาง
126/170 เคหะชุมชนนนทบุรี ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 โทร 0-2964-0561
โทรสาร 0-2964-0569
5. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้
130/216 (ตรงข้าม บขส.ใหม่สุราษฎร์ธานี) ต.วัดประตู่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000 โทร 0-7720-1144

๓. คณะกรรมการ แกนนำคนตาบอด

เนื้อหาประกอบด้วย :

ฐานข้อมูลคณะกรรมการ แกนนำคนตาบอด

- ชื่อ-เบอร์โทรศัพท์จังหวัดน่าน
- รายชื่อและที่อยู่ทีมส่งเสริมและประสานงาน
- ข้อมูลผู้ประสานงาน 25 จังหวัด
- รายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานภาค สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
- ทีมติดตามประเมินผลปฏิบัติการเชิงรุก 25 จังหวัดน่าน
- ชื่อกรรมการสมาคมคนตาบอดภาคเหนือ
 - บัญชีรายชื่อคณะกรรมการสมาคมคนตาบอดจังหวัดสุโขทัย
 - บัญชีรายชื่อสมาชิกสมาคมคนตาบอดจังหวัดสุโขทัย
 - บัญชีรายชื่อคณะกรรมการสมาคมคนตาบอดจังหวัดกำแพงเพชร
 - บัญชีรายชื่อสมาชิกสมาคมคนตาบอดจังหวัดกำแพงเพชร
- ทำเนียบเครือข่ายการจัดการความรู้ คนพิการทางการมองเห็น

ประวัติแกนนำคนตาบอด

- สุชาติ ห้วยแก้ว : ชายหนุ่มแห่งโลกมืด ผู้ปฏิเสศความพิการ
- ชวง เรืองจันทร์ : ผู้นำคนตาบอดแห่งเมืองโนราห์
(หมายเหตุ จัดทำเป็นรูปเล่มแยกต่างหาก)

ชื่อ-เบอร์โทรศัพท์จังหวัดนำร่อง

ภาคเหนือ

1. จังหวัดเชียงใหม่	นางบังอร	มুমเมือง	089-756-9380
2. จังหวัดเชียงใหม่	นายสุเวทย์	ทองเลิศ	086-918-9743
3. จังหวัดน่าน	นายประยูร	พรมมี	089-554-6484
4. จังหวัดกำแพงเพชร	นายทวีศักดิ์	แช่เต็น	089-780-4375
5. จังหวัดพิษณุโลก	นางธิติยา	เจริญชาติ	084-815-0542

ภาคอีสาน

1. จังหวัดกาฬสินธุ์	นายฉลาด	นะตะวัน	
	นายถวัล	ภูลายขาว	081-544-8980
2. จังหวัดมุกดาหาร	นายบุญเที่ยง	คำมุงคุณ	089-421-4500
3. จังหวัดอุบลราชธานี	นายอุดร	วงศ์อ่อนสนิท	085-780-2574
4. จังหวัดหนองคาย	นายวิไลศักดิ์	วงศ์ประเสริฐ	084-605-5519
5. จังหวัดอุดรธานี	นายอุทัย	อุ้นแก้ว	089-815-2791
6. จังหวัดสุรินทร์	นายเชตชัย	สังเกตกิจ	089-624-7474

ภาคกลาง

1. จังหวัดอุทัยธานี	นางสมนึก	เซียวกสิกร	0879223608
2. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	จ.ส.ต.กมล	นราภักดิ์	086-9012422
3. จังหวัดอ่างทอง	นางสาวละเอียต	บุญมาทัน	0867803212
4. จังหวัดเพชรบุรี	นายสถาน	เกิดจิตร	081-9251251
5. จังหวัดสมุทรสงคราม	นายนิพนธ์	อมศิริ	089-727-6489

ตะวันออก

1. จังหวัดปราจีนบุรี	นายสุชาติ	ห้วยแก้ว	89-405-7220
2. จังหวัดชลบุรี	นางสาวทิพวรรณ	โป้พันธ์	089-219-8690/ 084-042-4506
3. จังหวัดฉะเชิงเทรา	นางสาวสำออง	สีเพชร	086-055-5803
4. จังหวัดจันทบุรี	นายกาน้ำ	ศรีอนันท์	086-154-4256/ 039-367103
5. จังหวัดนครนายก	นายชัยพิพัฒน์	หมื่นแสง	087-8316938

ภาคใต้

1. จังหวัดนครศรีธรรมราช	นายบุญธรรม	สุขเกษม	083-1765991
2. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	นายสุพจน์	ศรีสุวรรณ	083-105-9936
3. จังหวัดสงขลา	นางปรีดาพร	ศรีหวางส์	089-4627599

รายชื่อและที่อยู่ทีมส่งเสริมและประสานงาน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่
1	คุณบังอร มุมเมือง	68 ม.5 ต.เวียงกาหลง อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย 57000
2	คุณประยูร พรหมมี	84 ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ถ.สุนนต์เทวาราช อ.เมือง จ. น่าน 55140
3	คุณทวีศักดิ์ แซ่เต๋น	7/2 ซ.15 ถ.ราชดำเนิน ต.ในเมือง จ.กำแพงเพชร62000
4	คุณสุเวทย์ ทองเลิศ	276 ม.4 อ.สารภี จ.เชียงใหม่ 50140
5	คุณสมบูรณ์ คล้อยแก้ว	104/29 ถ.สิงห์วัฒน์ ตลาดหลวง ต.ตลาดหลวง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
6	คุณธิติยา เจริญชาติ	104/29 ถ.สิงห์วัฒน์ ตลาดหลวง ต.ตลาดหลวง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
7	คุณศศิธร พงษ์เทพ	276 ม.4 อ.สารภี จ.เชียงใหม่ 50140
8	คุณแหวตเดือน พงษ์เหล็ง	104/29 ถ.สิงห์วัฒน์ ตลาดหลวง ต.ตลาดหลวง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
9	คุณบุษบา ภูลายขาว	79 ม.6 ถนนบุญกว้าง ต.ภาพสินธุ์ อ.เมือง จ.ภาพสินธุ์ 46000
10	คุณบุญเที่ยง คำมุงคุณ	สมาคมคนตาบอด จ.มุกดาหาร 10 ถนนสุทธิมรรค ต.ศรีบุญเรือง อ.เมือง จ.มุกดาหาร 49000
11	คุณสถาป คะสุดใจ	ชมรมคนตาบอดจ.นครพนม 360 ถนนศรีเทพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครพนม 48000
12	คุณวิไลศักดิ์ วงศ์ประเสริฐ	สมาคมคนตาบอดจังหวัดหนองคาย 942 หมู่ 6 ถ.มีชัย ต.ในเมือง อ.เมือง จ.หนองคาย 43000
13	คุณอุทัย อุ่นแก้ว	สมาคมคนตาบอดจังหวัดอุดรธานี 53/10 ถ.สีศรีทธา ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000
14	คุณเชิดชัย สังเกตกิจ	สมาคมคนตาบอด จังหวัดสุรินทร์ 112/160 หมู่ 7 ต.สลักไถ่ อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000
15	คุณหาญชัย ดุลศิริชัย	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยสาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 178/129 ม.พิมานเทพ ถ.ประชาสโมสร อ.เมือง จ.ขอนแก่น40000
16	คุณเป็น แทนหิน	เลขที่ 14 หมู่ 1 ต.สร้างนางขาว อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย 43120
17	คุณเรณูภา โสภณพงศ์	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 1 149 หมู่ 6 ซอยวัชรปาน ถนนมูขมนตรี ต. บ้านใหม่ อ. เมือง จ.นครราชสีมา30000

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่
18	จสต.กมล นราภักดิ์	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยภาคกลาง 126/170 ถ.ติวานนท์ ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ. นนทบุรี 11120
19	คุณสถาน เกิดจิตร	สมาคมคนตาบอดจังหวัดเพชรบุรี 5 ต.คลองกระแชง อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000
20	คุณสมนึก เขียวสกร	11 ม.10 ต.หนองหนองกระทุ่ม อ.ทับทัน จ.อุทัยธานี 61120
21	คุณละเอียด บุญมาทัน	88 ม.1 ต.แสวงหา อ.แสวงหา จ.อ่างทอง 14150
22	คุณนิพนธ์ อมศิริ	3 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110
23	คุณเนาวรัตน์ พูนทองดีวัฒนา	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยภาคกลาง 126/170 ถ.ติวานนท์ ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ. นนทบุรี 11120
24	ว่าที่ร้อยตรีสุทัศน์ ศูนย์กลาง	37/2 ม.8 ต.คลองตากุด อ.โพธาราม จ.ราชบุรี 70120
25	คุณสุชาติ ห้วยแก้ว	94/15 ม.7ตำบลโคกไม้ลาย อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี 25000
26	คุณทิพวรรณ โปพันธ์	134/20 ม.10 ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จังหวัดชลบุรี 20150
27	คุณสำอาง ศรีเพชร	หมู่ 8 ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา 24190
28	คุณกาน้ำ ศรีอนันท์	3/118 หมู่ 9 ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000
29	คุณชัยพัฒน์ หมื่นแสง	94/15 ม.7ตำบลโคกไม้ลาย อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี 25000
30	คุณอรุณ ตันฤกษ์สถาพร	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
31	คุณนงนาถ หุ่นสุวรรณ	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
32	คุณกาญจนา รัตนมณี	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
33	คุณฉลอง สุจริตรธรรม	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
34	คุณบุญธรรม สุขเกษม	264/91 ม. 5 ต. หินตก อ. ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช 80350
35	คุณปรีดาพร ศรีหาวงศ์	4/1 ซ. 4 ถ. ไชยา อ. เมือง จ. สงขลา 90000
36	คุณอดิศักดิ์ สอนทอง	
37	คุณสุพจน์ ศรีสุวรรณ	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยภาคใต้ 130/126 (ตรงข้าม บขส.ใหม่)หมู่ 2 ต.วัดประตู่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000
38	คุณตรุณี หนูสุทธิ	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยภาคใต้ 130/126 (ตรงข้าม บขส.ใหม่)หมู่ 2 ต.วัดประตู่ อ.เมืองจ.สุราษฎร์ธานี 84000

ข้อมูลผู้ประสานงาน ๒๕ จังหวัด

จังหวัด	ผู้ประสานงาน	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
เชียงใหม่	คุณบังอร มุมเมือง	68 ม.5 ต.เวียงกาหลง อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงใหม่	085-721-8829
เชียงราย	คุณสุเวทย์ ทองเลิศ	108 ม.3 ต.ดอนแก้ว อ.สารภี จ.เชียงใหม่ 50140	086-918-9743
น่าน	คุณประยูร พรหมมี	84 ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ถ.สุนันต์ เทวราช อ.เมือง จ.น่าน5140	089-554-6484
กำแพงเพชร	คุณทวีศักดิ์ แซ่เต็ง	173/1 7/2 ซ15 ถ.ราชดำเนิน ต.ในเมือง จ.กำแพงเพชร	089-708-4375
พิษณุโลก	คุณสมบูรณ์ คล้อยแก้ว	600/7 ถ.มิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ. พิษณุโลก	089-705-6576
มุกดาหาร	คุณบุญเที่ยง คำมุงคุณ	สมาคมคนตาบอด จ.มุกดาหาร 10 ถนนสุทธิมรรค ต.ศรีบุญเรือง อ.เมือง จ.มุกดาหาร 49000	089-421-4500
กาฬสินธุ์	คุณบุษบา ภูลายขาว	89/1 ถนนประดิษฐ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ. กาฬสินธุ์ 46000	087-236-2163
นครพนม	คุณสถาป คະສຸດໃຈ	ชมรมคนตาบอด จ.นครพนม 360 ถนนศรีเทพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ. นครพนม 48000	
อุดรธานี	คุณอุทัย อุ่นแก้ว	สมาคมคนตาบอดจังหวัดอุดรธานี 53/10 ถ.สีศรีทธา ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ. อุดรธานี 41000	081-974-1330
หนองคาย	คุณวิไลศักดิ์ วงศ์ประเสริฐ	สมาคมคนตาบอดจังหวัดหนองคาย 942 หมู่ 6 ถ.มีชัย ต.ในเมือง อ.เมือง จ. หนองคาย 43000	084-6005519
สุรินทร์	คุณเชิดชัย สังเกตกิจ	สมาคมคนตาบอดจ.สุรินทร์ 112/160 หมู่ 7 ต.สลักได อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000	089-624-7474
นครราชสีมา	คุณวิชัย สานคล่อง	สมาคมคนตาบอดนครราชสีมา 149 หมู่ 6 ซอยวัชรปาน ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000	089-282-9846
อุทัยธานี	คุณสมนึก เขียวกลีกร	11 ม.10 ต.หนองหนองกระทุ่ม อ.ทับทัน จ.อุทัยธานี	087-922-3608
ประจวบ คีรีขันธ์	จ.ส.ต.กมล นราภักดิ์	5/155 ซ.ปอนไก่อ ต.หัวหิน อ.หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์	086-901-2422

จังหวัด	ผู้ประสานงาน	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
อ่างทอง	คุณละเอียต บุญมาทัน	5/155 ซ.บ่อนไก่ ต.หัวหิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์	086-780-3212
เพชรบุรี	คุณสถาน เกิดจิตร	สมาคมคนตาบอดจังหวัดเพชรบุรี 5 ต.คลองกระแชง อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000	081-925-1251
สมุทรสงคราม	คุณนิพนธ์ อมศิริ	3 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110	085-061-5577
ปราจีนบุรี	คุณสุชาติ ห้วยแก้ว	94/15 ม.7ตำบลโคกไม้ลาย อำเภอมือง จังหวัดปราจีนบุรี	089-405-7220
ชลบุรี	คุณทิพวรรณ โปพันธ์	2100/471 ซ.รามคำแหง24/1 ตึกธนาสิน 2 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กทม.	089-219-8690
ฉะเชิงเทรา	คุณสำออง ศรีเพชร	หมู่ 8 ตำบลแปลงยาว อำเภอลองยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	081-5889072
จันทบุรี	คุณกาน้ำ ศรีอนันท์	3/118 ม.9 ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000	086-154-4256
นครนายก	คุณชัยพิพัฒน์ หมิ่นแสง	94/15 ม.7 ต.โคกไม้ลายอ.เมืองจ. ปราจีนบุรี 25000	087-831-6938
นครศรีธรรมราช	คุณบุญธรรม สุขเกษม ช	264/91 ม. 5 ต. หินตก อ. ร่อนพิบูลย์ จ. นครศรีธรรมราช 80350	083-176-5991
สุราษฎร์ธานี	คุณอดิศักดิ์ สอนทอง	130/216 ม. 10 ต. วัดประตู่ อ. เมือง จ. สุราษฎร์ธานี 84000	084-8507193
สงขลา	คุณปรีดาพร ศรีหาวงศ์	4/1 ซ. 4 ถ. ไซยา อ. เมือง จ. สงขลา 90000	089-4627599

รายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานภาค สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

	ชื่อ - นามสกุล	ภาค	โทรศัพท์
1	ศศิธร พงษ์เทพ (ยุง)	ภาคเหนือ	089-6372747
2	แววเดือน พงษ์เหล็ก (เดือน)	ภาคเหนือตอนล่าง	085-8331518
3	เนาวรัตน์ พูลทองดีวัฒนา (มด)	ภาคกลาง	085-0614777
4	ตรุณี หนูสุทธิ (ปลา)	ภาคใต้	086-7843388
5	กาญจนา รัตนมณี (กาญ)	ภาคตะวันออกและกรุงเทพ	087-8252488
6	หาญชัย ดุลศิริชัย (ต่อม)	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	085-0004457
7	กิติพงศ์ สุทธิ	สถาบันฯ	089-116-1397
8	วันทนา ศรีทับทิม	สถาบันฯ	081-361-4170
9	ทิพวรรณ คงใหญ่	สถาบันฯ	086-513-1417
10	อ.ทรงพล เจตนาวณิชย์	สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อชุมชน เป็นสุข	02-5138823 Fax 02-5138824
11	สุชาดา ปันกิจดี	แผนงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการใน สังคมไทย	089-6695727 02-9510735 02-9510830

ทีมติดตามประเมินผลปฏิบัติการเชิงรุก 25 จังหวัดนำร่อง

ชื่อกรรมการสมาคมคนตาบอดภาคเหนือ

รายชื่อคณะกรรมการสมาคมคนตาบอดจังหวัดสุโขทัย

1 นายสารโรจน์	ข้าพวง	17/1 หมู่ 8 ต.กง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 086-1196878
2 นายสันหัตต์	ศรีสุทธิกุล	134/4 ถ.ประชาราษฎร์ ต.เมืองฯ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 086-7743942
3 นายอนุชา	คำมูล	484/2 หมู่ 13 ต.ทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
4 น.ส.สุวรรณ	ชูทอง	282 หมู่ 3 ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.สุโขทัย
5 น.ส.สำเนียง	อยู่เอี่ยม	58 หมู่ 5 ต.ป่าแฝก อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 085-5937198
6 น.ส.จง	แออัด	17/1 หมู่ 8 ต.กง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 084-1536820
7 นายประวิทย์	เทียนพัก	57/1 หมู่ 6 ต.ทับผึ้ง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 085-5936345
8 นางสาวรณ	ใจทา	139 หมู่ 3 ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย 086-2050763
9 นายพรมมา	ธรรมรส	124 หมู่ 11 ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย 085-7348587

รายชื่อสมาชิกสมาคมคนตาบอดจังหวัดสุโขทัย

1 นายสารโรจน์	ข้าพวง	17/1 หมู่ 8 ต.กง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 086-1196878
2 นายสันหัตต์	ศรีสุทธิกุล	134/4 ถ.ประชาราษฎร์ ต.เมืองฯ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 086-7743942
3 นายอนุชา	คำมูล	484/2 หมู่ 13 ต.ทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
4 น.ส.สุวรรณ	ชูทอง	282 หมู่ 3 ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.สุโขทัย
5 น.ส.สำเนียง	อยู่เอี่ยม	58 หมู่ 5 ต.ป่าแฝก อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 085-5937198
6 น.ส.จง	แออัด	17/1 หมู่ 8 ต.กง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 084-1536820
7 นายประวิทย์	เทียนพัก	57/1 หมู่ 6 ต.ทับผึ้ง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 085-5936345

8 นางสาวรณ	ใจทา	139 หมู่ 3 ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย 086-2050763
9 นายพรมมา	ธรรมรส	124 หมู่ 11 ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย 085-7348587
10 นายวิเวก	คงเจริญ	101 หมู่ 7 ต.บ้านหลุม อ.เมือง จ.สุโขทัย
11 นายสุชิน	ถิ่นฐาน	38/2 หมู่ 7 ต.ดงเตี้ย อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
12 นายเอนก	มากสกุล	84/3 หมู่ 3 ต.ปากแคว อ.เมือง จ.สุโขทัย
13 นายสมพร	พวงขจร	75/2 หมู่ 2 ต.บ้านหลุม อ.เมือง จ.สุโขทัย
14 นายเอกชัย	สีแสง	97/2 หมู่ 3 ต.ทับผึ้ง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย
15 นายนาวิน	หอมพิกุล	12/1 หมู่ 9 ต.ดงเตี้ย อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
16 นายอุดม	อบหอม	96 หมู่ 1 ต.บ้านกร่าง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
17 นายจ่อม	เทวระราช	143 หมู่ 5 ต.ป่าจิว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
18 นายนิคม	นาวา	236 หมู่ 6 ต.ป่าจิว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
19 น.ส.จำลอง	สาทเทศ	75/2 หมู่ 2 ต.บ้านหลุม อ.เมือง จ.สุโขทัย
20 น.ส.สุรินทร์	จันทร์หอม	101/2 หมู่ 7 ต.หนองตุม อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
21 น.ส.ฉลวย	ทองมน	69 หมู่ 2 ต.บ้านกร่าง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
22 น.ส.แพว	เปี้ยจั่น	39/1 หมู่ 7 ต.ดงเตี้ย อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
23 น.ส.แพง	เรืองฤทธิ์	21 หมู่ 3 ต.บ้านตึก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
24 น.ส.ปัญาณี	พร้อมวงศ์	89/2 หมู่ 6 ต.คลองกระจง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย
25 น.ส.บัวคำ	ตาบุตรวงศ์	192 หมู่ 8 ต.ไทยชนะศึก อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

รายชื่อคณะกรรมการสมาคมคนตาบอดจังหวัดกำแพงเพชร

1 นาย ทวีศักดิ์	แซ่เต็น	173/1 หมู่ 1 ต.สักงาม อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร 089 – 7084375/081 - 6445946
2 นาย บุญช่วย	พลปราบ	49 หมู่ 4 ต.แสนตอ อ.ขาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร 084 - 0502702
3 นางสาว จิรภัทร		เจตนิพิฐ 41 หมู่ 19 ต.คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร 081 – 6045404
4 นาย แก้ว	พิทักษ์สังข์	76 หมู่ 1 ต.สระแก้ว อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 055 – 715912
5 นางสาว ลำพันธ์	พลาหาร	3 หมู่ 5 ต.ห้วยยั้ง อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร 085 – 0502080
6 นางสาว นรินทร์	หิรัญ	122 หมู่ 2 ต.ทรงธรรม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 087 – 2068316
7 นาย ฉลาด	บดีรัฐ	19/2 หมู่ 11 ต.เขาคีรีส อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร 089 - 6400455
8 นางสาว ฉลอม	วิเชียรรัตน์	92 หมู่ 5 ต.คลองแม่ลาย อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

รายชื่อสมาชิกสมาคมคนตาบอดจังหวัดกำแพงเพชร

- 1 นาย ทวีศักดิ์ แซ่เต๋น 173/1 หมู่ 1 ต.สักงาม อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร
089 – 7084375/081 - 6445946
- 2 นาย บุญช่วย พลปราบ 49 หมู่ 4 ต.แสนตอ อ.ขาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร
084 - 0502702
- 3 นางสาว จิรภัทร เจตนิพิฐ 41 หมู่ 19 ต.คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร
081 – 6045404
- 4 นางสาว ฉลอม วิเชียรรัตน์ 92 หมู่ 5 ต.คลองแม่ลาย อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
- 5 นางสาว ลำพันธ์ พลาหาร 3 หมู่ 5 ต.ห้วยยั้ง อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
085 – 0502080
- 6 นางสาว นรินทร์ หิรัญ 122 หมู่ 2 ต.ทรงธรรม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
087 – 2068316
- 7 นาย ฉลาด บดีรัฐ 19/2 หมู่ 11 ต.เขาคีรีส อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
089 - 6400455
- 8 นาย แก้ว พิทักษ์สังข์ 76 หมู่ 1 ต.สระแก้ว อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
055 – 715912
- 9 นาย นอง ซอสุวรรณ 98 หมู่ 2 ต.ทรงธรรม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
- 10 นาย ก๊อป ทองมี 14 หมู่ 2 ต.ท่าขุนราม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
- 11 นาย ประสิทธิ์ สรฤทธิ 84 หมู่ 7 ต.คุยบ้านโอง อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
- 12 นาย แจ้ง ชูศิลป์ 131 หมู่ 13 ต.ถ้ำกระต่ายทอง อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
- 13 นาย สนธยา สิงห์กลาง 238 หมู่ 2 ต.ปางตาไว อ.ปางศิลาทอง จ.กำแพงเพชร
- 14 นาย สมแหวน ศรีพลเรือน 97 หมู่ 9 ต.ทุ่งทอง อ.ทรายทองวัฒนา จ.กำแพงเพชร
- 15 นาย สอน ปินตาดีบ 200 หมู่ 2 ต.คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร
- 16 นาย สมชาย ชันกสิกรรม 433 หมู่ 12 ต.คลองขลุง อ.คลองขลุง จ.กำแพงเพชร
- 17 นางสาว ปราณี แก้วศรี 101 หมู่ 2 ต.ดอนแดง อ.ขาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร
- 18 นางสาว สำราญ ชูศิลป์ 131 หมู่ 13 ต.ถ้ำกระต่ายทอง อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
- 19 นางสาว ไทย วรรณจักร์ 643/2 หมู่ 15 ต.คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร

ทำเนียบเครือข่ายการจัดการความรู้ คนพิการทางการมองเห็น

ภาคอีสาน

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
1	นาย บุญเที่ยง คำมุงคุณ	นายกสมาคมคนตาบอดมุกดาหาร / ประธานกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอด แห่งประเทศไทย สาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 3	081-925- 1251	มุกดาหาร / 3
2	นาย วิชัย สานคลอง	รองประธานกรรมการบริหารสมาคม คนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ/นายกสมาคมคน ตาบอดจังหวัดนครราชสีมา	-	นครราชสีมา / 1
3	นาย วิไลศักดิ์ วงศ์ประเสริฐ	-	-	ขอนแก่น / 2
4	นาย วิษณุ กลางประพันธ์	กรรมการบริหารสมาคมคนตาบอด มุกดาหาร	-	มุกดาหาร / 3
5	น.ส. หนึ่งฤทัย พวงเพชร	คณะกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่ง ประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ประชาสัมพันธ์)	-	สุรินทร์/1
6	นาย กิตติชนา ใจสมร	นายกสมาคมคนตาบอดกาฬสินธุ์	-	กาฬสินธุ์ / 3
7	นาย โกมล มาลัยทอง	ประธานกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอด แห่งประเทศไทย สาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ/ อุปนายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	-	ขอนแก่น / 2
8	นาย คำบุ๋ม สาสอน	นายกสมาคมคนตาบอดหนองบัวลำภู / ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดหนองบัวลำภู	-	หนองบัว ลำภู / 2
9	น.ส. ชมพูนุท แสนใจวุฒิ	เจ้าหน้าที่งานทะเบียน / เจ้าหน้าที่ ประสานงาน เขต 3	-	กาฬสินธุ์ / 3
10	นาย ถาวร แสงชาติ	นายกสมาคมคนตาบอดอำนาจเจริญ	-	อำนาจ เจริญ / 3
11	นาย ทนงค์ มานะหาญ	นายกสมาคมคนตาบอดชัยภูมิ	-	ชัยภูมิ / 2
12	นาย บดินทร์ เจริญดี	ประธานกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอด แห่งประเทศไทย สาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2	-	ขอนแก่น / 2
13	นาย บุญ สายหยุด	นายกสมาคมคนตาบอดยโสธร	-	ยโสธร / 3

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
14	นาย เป็็น แทนหิน	กรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ / รองประธานกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2	-	หนองคาย / 2
15	นาย เพิ่ม พรหมรักษ์	ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดสุรินทร์ ของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	-	สุรินทร์ / 1
16	นาย วัด หมื่นดาวี	นายกสมาคมคนตาบอดเลย / ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดเลย	-	เลย / 2
17	นาย วัลลภ ปาปะไกร	นายกสมาคมคนตาบอดมหาสารคาม	089-078-5939	มหาสารคาม / 2
18	น.ส. เรณุกา ญาติตะขบ	เจ้าหน้าที่การเงิน-บัญชี / เจ้าหน้าที่ประสานงาน เขต 1 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	-	นครราชสีมา / 1
19	นาย สถาน เกิดจิตร	ประธานกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคกลางตอนล่าง	081-925-1251	เพชรบุรี
20	นาย สถาบ คะสุดใจ	คณะกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-	นครพนม / 3
21	นาย สมานิตย์ มะลาด	เจ้าหน้าที่บริหารงานโครงการ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	-	ขอนแก่น / 2
22	น.ส. สอนมาลา ทองล้วน	เจ้าหน้าที่บุคลากร / เจ้าหน้าที่ประสานงาน เขต 2 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	-	ขอนแก่น / 2
23	น.ส. ส้ารวาย นครไทย	คณะกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดอุดรธานี	-	อุดรธานี / 2
24	นาย สุบัน ทวารไทยสงค์	ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดสกลนคร	-	สกลนคร / 3
25	นาย เสี่ยงยม โสมสันเทียะ	ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดศรีสะเกษ / คณะกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดศรีสะเกษ	-	ศรีสะเกษ/1
26	นาย อนุชา วงศ์เสนา	นายกสมาคมคนตาบอดร้อยเอ็ด	-	ร้อยเอ็ด/3
27	นาย อุดร วงศ์อ่อนสนิท	ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดอุบลราชธานี	-	อุบลฯ/3
28	นาย อุกัย อุ่นแก้ว	กรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย / นายกสมาคมคนตาบอดอุดรธานี	-	อุดรธานี/2
29	นาย หาญชัย ดิลลิตริชัย	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-	ขอนแก่น

ภาคตะวันออก

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
1	นาย เจริญผล พรหมสุรินทร์	ประชาสัมพันธ์ สมาคมคนตาบอด ภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	089-526-7101 02-705-0568	สมุทร ปราการ
2	นาย ธเนศ ภัคไพสิฐเจริญ	สมาชิก สมาคมคนตาบอดภาค ตะวันออกและกรุงเทพฯ	084-042-4506	กรุงเทพ
3	นาย พิทยา ศรีโกตะเพชร	หัวหน้าสำนักงานสมาคมคนตาบอด แห่งประเทศไทย	081-649-6918 02-912-0315	กรุงเทพ
4	นาย สุวิทย์ สมเพชร	สมาชิก สมาคมคนตาบอดแห่ง ประเทศไทย	081-171-3920 02-921-2250	ตราด
5	นาย กาน้ำ ศรีอนันต์	กรรมการบริหาร (เหรียญก) สมาคม คนตาบอดภาคตะวันออกและ กรุงเทพฯ	086-154-4256 039-367-103	จันทบุรี
6	นาย จริญ จ้อยรุ่ง	สมาชิก สมาคมคนตาบอดภาค ตะวันออกและกรุงเทพฯ	081-874-6816 02-692-7800	กรุงเทพ
7	นาย ฉลอง สุจริตธรรม	ผู้บริหารฝ่ายพัฒนาชุมชน/ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	084-000-5678 02-733-0533	กรุงเทพ
8	นาย ชาลี บุญเหลือ	สมาชิก สมาคมคนตาบอดแห่ง ประเทศไทย	089-095-3468	ระยอง
9	นาย โจด วัฒนะ	สมาชิก สมาคมคนตาบอดภาค ตะวันออกและกรุงเทพฯ	084-947-4537 089-252-7280	จันทบุรี
10	น.ส. ทิพวรรณ โปพันธ์	สมาชิก สมาคมคนตาบอดภาค ตะวันออกและกรุงเทพฯ	089-219-8690 084-042-4506	กรุงเทพ
11	น.ส. นงนาด หุ่นสุวรรณ	กรรมการบริหาร สมาคมคนตาบอด แห่งประเทศไทย	081-817-5838 02-947-7557	กรุงเทพ
12	นาย บุญมา ทวีชัยสกุล	อาจารย์สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ / สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	081-657-4108 02-570-9513	กรุงเทพ
13	นาย ประดิษฐ์ แสงทับ	ประชาสัมพันธ์ สมาคมศิษย์เก่า โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ	081-869-7321 02-894-7776	กรุงเทพ
14	นาย เมตตา เกษเพชร	กรรมการบริหาร สมาคมคนตาบอด ภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	081-751-0940 02-972-7310	กรุงเทพ
15	นาย ศิลปชัย พรหมธิ	นายกสมาคม สมาคมคนตาบอดภาค ตะวันออกและกรุงเทพฯ	086-848-9951 085-909-3920	สระแก้ว

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
16	นาย สุชาติ ห้วยแก้ว	กรรมการบริหาร สมาคมคนตาบอด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพฯ	089-405-7220 037- 405-240	ปราจีนบุรี
17	นาย อรชุน ตันฤกษ์สถาพร	พนักงานควบคุมตู้สาขาอัตโนมัติ กอง บังคับการทะเบียนสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ / นายกสมาคมคนตาบอดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพฯ	089-010-2233 02-867-4704- 9	กรุงเทพฯ
18	นาง กาญจนา รัตนมณี	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	087-825-2488	กรุงเทพฯ

ภาคเหนือ

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
1	นาง ทิตติยา เจริญชาติ	ประธานสมาคมคนตาบอดจ. พิษณุโลกและภาคเหนือตอนล่าง	055-282-756 084-815-0542	พิษณุโลก
2	นาย ก๊อป์ ทองมี	กรรมการชมรมคนตาบอด จ. กำแพงเพชร	087-194-7316 084-623-0772	กำแพง เพชร
3	นาย ชลอ จันทรอิน	ประชาสัมพันธ์สมาคมคนตาบอดจ. ตาก	089-705-6576 055-282-456	ตาก
4	น.ส. ถนอม ชมชื่น	ตัวแทนสมาคมคนตาบอด จ. พะเยา		พะเยา
5	นาย เติม กลักเพชร	นายทะเบียนภาคเหนือตอนล่าง ตัวแทนสมาคมคนตาบอด จ. พิจิตร	081-281-2972	พิจิตร
6	นาย พรศักดิ์ สีส้ม	สมาคมคนพิการสาขาภาคเหนือ จ.เชียงราย	085-032-7931	เชียงราย
7	นาย มานิต ใจเพียร	สมาคมคนตาบอดภาคเหนือ จ. พะเยา	081-020-5606	พะเยา
8	นาง รวม ร่มเย็น	สมาคมคนพิการสาขาภาคเหนือ จ. แพร่	086-915-9138	แพร่
9	นาย ศุภชัย กุลนะแห่มง	สมาคมคนตาบอด จ.ลำพูน	089-192-8619	ลำพูน
10	นาย สมบุญ จงทัน	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ. เพชรบูรณ์	089-193-8814	เพชรบูรณ์
11	นาย สมบูรณ์ คล้อยแก้ว	อุปนายกสมาคมคนตาบอด จ. พิษณุโลก	089-705-6576 085-528-2456	พิษณุโลก
12	นาย สารโรจน์ ขำพวง	ผู้แทนคนตาบอด จ.สุโขทัย / สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	086-119-6878	สุโขทัย
13	นาย สุภะชัย มะโนชัย	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ.ลำปาง	089-805-5232	ลำปาง
14	นาย สันหัตต์ ศรีสิทธิกุล	-	-	สุโขทัย
15	นาย ชาญน แก้วกล้า รินทร์	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	081-568-6902	เชียงใหม่
16	นาย นภปภักร	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-	-
17	นาย จิระพงษ์	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-	-
18	น.ส. สุปราณี วาสนาม	เจ้าหน้าที่ประสานงาน สสพ.	-	-
19	น.ส. สุวรินทร์ ทองกร	เจ้าหน้าที่ประสานงาน สสพ.	-	-

ภาคใต้

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
1	นาย ประสิทธิ์ พุ่มประเสริฐ	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.ยะลา	089-197-8236	ยะลา
2	นาย สมศักดิ์ สำหนาว	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.กระบี่	089-471-9536	กระบี่
3	นาย สมศักดิ์ สำหนาว	-	089-471-9536	กระบี่
4	นาย ปฏิญญา แซ่ทอง	-	089-727-6489	พังงา
5	นาย บุญธรรม สุขเกษม	ผู้แทนคนตาบอด จ. นครศรีธรรมราช/สมาคมคนตา บอดแห่งประเทศไทย	-	นครศรีฯ
6	นาย ประทีป เพชรหิน	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.ตรัง	084-653-8619	ตรัง
7	นาง ปรีดาภรณ์ ศรีหาวงค์	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.สงขลา	089-462-7599	สงขลา
8	นาย ปอม ศรีหาวรงค์	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.สงขลา	-	สงขลา
9	นาย มนต์รี ฤกษ์โรม	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.ปัตตานี	-	ปัตตานี
10	นาย รอเจด ลีมันสา	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.สตูล	-	สตูล
11	นาย รอชาลี อาแซ	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ. นราธิวาส	-	นราธิวาส
12	นาย แล่ลิ๊ะ หะหัส	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.สตูล	-	สตูล
13	นาย สำราญ จันทะศรี	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.ภูเก็ต	086-684-6933	ภูเก็ต
14	นาย สุคนธ์ คอบบัวบาน	ประธานชมรมคนตาบอด จ.ภูเก็ต	081-895-6109	ภูเก็ต
15	นาง อัมตา สันทรวรรณ	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ. นราธิวาส	-	นราธิวาส
16	นาย อามะ พันหยง	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.ปัตตานี	-	ปัตตานี
17	นาย อุดมศักดิ์ เมืองรมาย์	-	081-077-5325	ชุมพร
18	นาง ปรีดาพร ศรีหาวงค์	-	-	สงขลา
19	นาง อุษ พุ่มประเสริฐ	-	-	ยะลา
20	นาย ย่อม ศรีหาวงค์	-	-	สงขลา
21	นาย ช่วง เรืองจันทร์	-	081-598-7282	พัทลุง
22	นาย จิตกร ศรีสมุทร	-	089-291-3879	นครศรีฯ
23	นาย พลศักดิ์ ชูจันทร์	-		นครศรีฯ
24	น.ส. ขวัญทวี หนูสุด	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	085-885-0079	สุราษฎร์ธานี
25	นาย กิติพร ช่วยเอียด	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	081-096-2426	พัทลุง

ภาคกลาง

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
1	นาย บรรพต โอสเสณ	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ. อัญญา	081-291-3548	อัญญา
2	นาง บุญเรือน แกะขุนทด	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ.สมุทรสาคร	02-420-0981	สมุทร สาคร
3	นาง ลำไย พิมพ์พันธ์	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ.กาญจนบุรี	081-197-9275	กาญจนบุรี
4	นาย สมนึก เขียวกลีกรณี	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ.อุทัยธานี	087-922-3608	อุทัยธานี
5	นาย กมล นราภักดิ์	ประธานสมาคมคนตาบอดฯ สาขา ภาคกลาง นายกสมาคมคนตาบอด จ. ประจวบคีรีขันธ์	086-901-2422	ประจวบฯ
6	นาย สถาน เกิดจิตร์	นายกสมาคมคนตาบอด จ.เพชรบุรี	081-925-1251	เพชรบุรี
7	นาง สมพิศ เหลืองเรืองจรัส	นายกสมาคมคนตาบอด จ.นครปฐม	089-005-8507	นครปฐม
8	นาย สีทา แสnergung	ผู้แทนคนตาบอด จ.นนทบุรี	089-768-1773	นนทบุรี
9	นาย สุชาติ มะลิทอง	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ.สุพรรณบุรี	087-000-0678	สุพรรณบุรี
10	นาย สมหวัง เหลืองเรืองจรัส	-	-	นครปฐม
11	นาย เฉลิม พลราษฎร์	นายกสมาคมคนตาบอด จ.สระบุรี	081-383-4691	สระบุรี
12	นาย ชัยวัฒน์ พิมพ์พันธ์	อุปนายกสมาคมคนตาบอด จ. กาญจนบุรี	081-197-9275	กาญจนบุรี
13	นาย นิพนธ์ อมศิริ	ประธานชมรมคนตาบอด จ. สมุทรสงคราม	085-061-5577	สมุทร สงคราม
14	นาย ปราโมทย์ แม่นดาว	นายทะเบียนสมาคมฯ จ.ปทุมธานี	02-959-6211	ปทุมธานี
15	นาย ลมัย ลามอ	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ. อ่างทอง	085-170-8473	อ่างทอง
16	นาย สุทัศน์ ศูนย์กลาง	ประธานฝ่ายอาชีพและการจ้างงาน / สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย	089-452-5753 086-035-8412	ราชบุรี
17	น.ส. เนาวรัตน์ พูลวงศ์วัฒนะ	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-	-
18	น.ส. อรุณ ธนกาโชคชัย	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-	-

๔. โครงการ กิจกรรม

เนื้อหาประกอบด้วย :

- แบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของคนตาบอดในท้องถิ่น
- โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด
- ข้อมูลเจ้าหน้าที่งานเครือข่ายคนตาบอด

แบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของคนตาบอดในท้องถิ่น

คำชี้แจง แบบสำรวจนี้จัดทำขึ้นโดยสถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับองค์กรของคนตาบอดในท้องถิ่นสำหรับให้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนตาบอด ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือและเสริมสร้างโอกาสเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดทั้งในระดับรายบุคคลและการดำเนินการเพื่อคนตาบอดโดยส่วนรวมเท่านั้น

1. เพศ ชาย หญิง

2. ชื่อ - นามสกุล

.....

3. วัน/เดือน/ปี เกิด

.....

4. ที่อยู่ (ปัจจุบัน)

.....

.....

.....

เบอร์โทรศัพท์

5. ระดับของความพิการ

- ตาบอดสนิททั้งสองข้าง
- ตาบอดข้างเดียว
- มองเห็นเฉพาะแสงและเงา
- ยังพอมองเห็นอยู่บ้าง

6. ท่านตาบอดตั้งแต่เมื่อใด

- ตาบอดตั้งแต่กำเนิด ตาบอดภายหลัง

7. ท่านตาบอดเพราะสาเหตุใด

- ตาบอดเนื่องมาจากกรรมพันธุ์
- โรคติดเชื้อ
- ต้อกระจก
- ต้อหิน
- ขาดสารอาหาร
- กระจกตาเสื่อม
- เบาหวาน

- อุบัติเหตุ
- ไม่ทราบสาเหตุ
- อื่น ๆ โปรดระบุ

...

8. ท่านมีลักษณะความพิการอื่นซ้ำซ้อนหรือไม่

- ไม่มี
- มี โปรดระบุความพิการที่ซ้ำซ้อน

9. ปัจจุบันท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่

- ไม่มี
- มี โปรดระบุ

10. สถานภาพสมรส

- โสด
- สมรส
- หย่าหรือเลิกกันแล้ว
- คู่สมรสเสียชีวิตแล้ว

11. คู่สมรสของท่านเป็นคนพิการหรือไม่

- ไม่เป็น
- เป็น โปรดระบุประเภทความพิการ

12. ท่านมีบุตรหรือไม่

- มี
- ไม่มี

13. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่พักอาศัยอยู่ด้วยกัน รวมทั้งสิ้น คน

14. ท่านเป็นสมาชิกองค์กรคนตาบอดหรือองค์กรคนพิการหรือไม่หรือไม่

- เป็น โปรดระบุชื่อองค์กร

- ไม่เป็น

15. ท่านมีเอกสารสำคัญต่อไปนี้หรือไม่

รายชื่อเอกสาร	มี	ไม่มี
29.1 ชื่อในทะเบียนบ้าน		
29.2 บัตรประชาชน		
29.3 สมุดประจำตัวคนพิการ		

16. ท่านเคยเรียนหนังสือหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย

17. กรณีที่เคยเรียนหนังสือ โปรดระบุวุฒิการศึกษาสูงสุดของท่าน

- ประถมศึกษา
- มัธยมศึกษาตอนต้น
- มัธยมศึกษาตอนปลาย
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี
- ได้รับการศึกษาแต่ไม่จบชั้นประถมศึกษา
- กำลังศึกษาอยู่ในระดับ โปรดระบุ
- อื่น ๆ โปรดระบุ

18. ท่านเคยได้รับการฝึกการใช้ไม้เท้าขาวและการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันหรือไม่

- เคย ไม่เคย

19. ท่านเคยได้รับการฝึกการอ่านเขียนอักษรเบรลล์หรือไม่

- เคย ไม่เคย

20. ท่านเคยได้รับการฝึกอาชีพหรือไม่

- เคย ไม่เคย

21. กรณีที่เคยโปรดระบุอาชีพที่ได้รับการฝึก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การวางแผนโบราณ
- เกษตรกรรม
- หัตถกรรม
- ช่างไม้
- ดนตรี
- โหราศาสตร์
- คอมพิวเตอร์
- อื่น ๆ โปรดระบุ

22. ปัจจุบันท่านประกอบหรือไม่

- ประกอบอาชีพ ไม่ได้ประกอบอาชีพ

23. กรณีประกอบอาชีพท่านประกอบอาชีพใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ขายสลากกินแบ่งรัฐบาล
- นวดแผนโบราณ
- พยากรณ์ชะตาชีวิต
- เล่นดนตรี
- พนักงานสลับสายโทรศัพท์

- เกษตรกรรม
- หัตถกรรม
- ครู, อาจารย์
- พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้านหรือองค์กรเอกชน
- ข้าราชการหรือ ลูกจ้างหน่วยราชการ
- พนักงานหรือลูกจ้างหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
- เกษียณอายุแล้ว
- อื่น ๆ โปรดระบุ

24. ท่านมีรายได้จากการประกอบอาชีพเฉลี่ยเดือนละเท่าใด

- ต่ำกว่า 1,000 บาท
- 1,001 บาท ถึง 3,000 บาท
- 3,001 บาท ถึง 5,000 บาท
- 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท
- 10,001 บาท ถึง 15,000 บาท
- 15,001 บาท ถึง 20,000 บาท
- 20,001 บาท ขึ้นไป
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

25. ในปัจจุบันท่านประสบปัญหาใดบ้างในการประกอบอาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ปัญหาด้านการขาดแคลนเงินทุน
- ปัญหาด้านการตลาด
- ปัญหาด้านการขาดความรู้ในการบริหารจัดการ
- ปัญหาด้านการขาดความเชื่อถือจากลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ
- ปัญหาด้านการขาดความเชื่อถือจากเพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างาน
- ปัญหาด้านการขาดแคลนเครื่องมือเครื่องใช้หรือเครื่องมืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ
- ปัญหาด้านการขาดความก้าวหน้า
- ปัญหาด้านการขาดความรู้ ข้อมูล หรือทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้นๆ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

26. กรณีไม่ได้ประกอบอาชีพ โปรดระบุสาเหตุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มีความพร้อมด้านความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ
- ไม่มีเงินทุน
- มีปัญหาด้านการเดินทาง
- สมัยครงานแล้วไม่มีผู้ได้รับ
- เคยประกอบอาชีพแล้วแต่ทำไม่สำเร็จ
- คิดว่าคนตาบอดประกอบอาชีพไม่ได้

- คิดว่าไม่จำเป็นต้องประกอบอาชีพเพราะมีผู้ให้การเลี้ยงดูแล้ว
- ญาติหรือบุคคลในครอบครัวไม่ยอมให้ประกอบอาชีพ
- เคยทำงานแต่ปัจจุบันเกษียณอายุหรืออายุมากแล้ว
- ไม่ได้ประกอบอาชีพเพราะสุขภาพไม่แข็งแรง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

27. ระดับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (หมายถึงรายได้เฉลี่ยของสมาชิกในครอบครัวทั้งหมดรวมกัน)

- ต่ำกว่า 1,000 บาท
- 1,001 บาท ถึง 3,000 บาท
- 3,001 บาท ถึง 5,000 บาท
- 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท
- 10,001 บาทขึ้นไป
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

28. ท่านติดตามข่าวสารต่าง ๆ ผ่านสื่อชนิดใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เทปคาสเส็ต
- ซีดี
- วิทยุ
- โทรทัศน์
- หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน
- มีผู้อ่านเอกสารให้ฟัง
- มีผู้เล่าให้ฟัง
- ข้อมูลที่เป็นเอกสารอักษรเบรลล์
- สื่ออื่น ๆ โปรดระบุ.....

29. ท่านเคยได้รับความช่วยเหลือใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- ทุนการศึกษา (ของตัวเองหรือบุตร)
- ได้รับเงินสงเคราะห์หรือเงินช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน
- ได้กู้ยืมเงิน
- ได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการ
- ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
- ได้รับแจกเครื่องอุปโภค บริโภคเป็นครั้งคราว
- ได้รับอุปกรณ์สำหรับคนตาบอด เช่น ไม้เท้าขาว หรือแว่นขยาย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

30. ปัจจุบันท่านประสบปัญหาในด้านใดบ้างดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ปัญหาทางการศึกษา
- ปัญหาทางการประกอบอาชีพ
- ปัญหาด้านรายได้
- ปัญหาเรื่องหนี้สิน
- ปัญหาทางการเดินทาง
- ปัญหาทางการใช้บริการสาธารณะต่าง ๆ
- ปัญหาด้านสุขภาพ
- ปัญหาด้านความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างท่านกับสมาชิกในครอบครัว
- ปัญหาด้านความสัมพันธ์และการยอมรับจากบุคคลอื่น ๆ ในชุมชน
- ปัญหาทางการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน
- ปัญหาทางการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

31. ท่านต้องการความช่วยเหลือในด้านใดบ้างเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ความช่วยเหลือด้านเงินทุน
- ความช่วยเหลือด้านการฝึกอบรม
- ความช่วยเหลือด้านการจัดหางาน
- ความช่วยเหลือด้านการตลาด
- ความช่วยเหลือด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ
- ความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

32. ท่านต้องการความช่วยเหลือในข้อใดบ้างดังต่อไปนี้

- ด้านการศึกษา
- ด้านการรักษาพยาบาล
- สวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
- การฝึกอบรมด้านการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
- การฝึกอบรมด้านการเขียน อ่านอักษรเบรลล์
- การฝึกอบรมด้านการใช้ไม้เท้าขาวในการเดินทาง
- การสนับสนุนให้สามารถประกอบอาชีพได้
- คำปรึกษาแนะนำเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- อื่น ๆ โปรดระบุ

33. ข้อความอื่น ๆ ที่ท่านต้องการแจ้งให้หน่วยงานที่ทำการสำรวจทราบ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กรุณาส่งแบบสำรวจนี้กลับมายัง สมาคม
ที่อยู่

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ หมายเลขโทรศัพท์
หรือ นาย โทรศัพท์

โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดจังหวัด.....

1. หลักการและเหตุผล

เป็นที่น่ายินดีว่าในปัจจุบันนี้กระแสความตื่นตัวในเรื่องสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการตระหนักถึงคุณค่าของคนตาบอดในฐานะทรัพยากรมนุษย์กลุ่มหนึ่งของประเทศ ได้เป็นแรงผลักดันสำคัญให้เกิดการปรับเปลี่ยนทิศทางการช่วยเหลือ จากการสงเคราะห์เพื่อบรรเทาความทุกข์ยากและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามาเป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อให้เกิดความพร้อมในการพัฒนาตนเอง และการส่งเสริมให้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ทั้งในด้านของการเป็นผู้รับประโยชน์และการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือการร่วมพัฒนาสังคม ทิศทางความช่วยเหลือดังกล่าวนี้จึงนับได้ว่าเป็นทั้งกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดให้สามารถช่วยเหลือและพึ่งพาตนเองได้อย่างต่อเนื่องยั่งยืน ตลอดจนเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จะเป็นกำลังในการช่วยกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติในระยะยาว อย่างไรก็ตามในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการข้างต้น บุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือหรือการให้บริการคนตาบอดมักต้องประสบกับข้อจำกัดในด้านการขาดทักษะ ตลอดจนความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการช่วยเหลือให้บริการหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับคนตาบอด จึงทำให้การทำกิจกรรมนั้น ๆ ไม่ราบรื่นเท่าที่ควรหรืออาจไม่บรรลุผลสำเร็จสูงสุดตามที่ทุกฝ่ายตั้งใจจะให้เกิดขึ้น ขณะเดียวกันก็อาจจะก่อให้เกิดความไม่ประทับใจ ความอึดอัดตึงเครียด หรือความรู้สึกอื่น ๆ ในแง่ลบแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่าย สถานการณ์เหล่านี้ล้วนนำไปสู่ความด้อยประสิทธิภาพในกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด กระบวนการการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ รวมทั้งเป็นปัจจัยที่บั่นทอนความรู้สึกอันดี ในการอยู่ร่วมกันในสังคมระหว่างคนตาบอดกับบุคคลทั่วไป

สมาคม / ชมรม จังหวัด..... ในฐานะองค์กรผู้แทนของคนตาบอดในพื้นที่ ซึ่งมีภารกิจสำคัญประการหนึ่งในการเผยแพร่องค์ความรู้ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด ตระหนักดีถึงสถานการณ์ข้างต้นจึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดจังหวัด..... ขึ้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือการให้บริการหรือการทำกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกับคนตาบอดได้มีทักษะ ตลอดจนความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคนตาบอดเพื่อให้สามารถทำกิจกรรมนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นธรรมชาติและสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่าย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานในกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนตาบอดกับบุคคลทั่วไป

- 2.2 เพื่อฝึกอบรมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดได้มีทักษะ และมีความรู้ที่ถูกต้องในการให้ความช่วยเหลือคนตาบอดได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 2.3 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพงานในกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

3. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดจำนวนทั้งสิ้น 60 คน ประกอบด้วย

- 3.1 ญาติและสมาชิกในครอบครัวของคนตาบอด
- 3.2 เพื่อน เพื่อนร่วมงาน และบุคคลในองค์กรที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับคนตาบอด ทั้งที่เป็นองค์กรเอกชน องค์กรส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐ
- 3.3 บุคลากรในหน่วยงานที่ดำเนินการให้บริการสาธารณะด้านต่าง ๆ เช่น หน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ และโรงพยาบาล
- 3.4 บุคคลทั่วไปที่สนใจจะร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

4. กิจกรรมการดำเนินการ

- 4.1 ทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด
- 4.2 ประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมายในส่วนต่าง ๆ เพื่อเชิญชวนให้เข้าร่วมฝึกอบรม
- 4.3 ดำเนินการฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด ระยะเวลา 2 วัน
- 4.4 จัดให้มีการประเมินผล

5. ขอบเขตในการฝึกอบรม

- 5.1 โครงสร้างเนื้อหาที่จะใช้ในการฝึกอบรม
 - 5.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคนตาบอดและสถานการณ์ของงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทย
 - 5.1.2 การเรียนรู้และรูปแบบในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของคนตาบอด
 - 5.1.3 จิตวิทยาการให้บริการและการทำงานร่วมกับคนตาบอด
 - 5.1.4 การช่วยเหลือคนตาบอดในสถานการณ์ต่าง ๆ
 - 5.1.5 การนำทางคนตาบอด
 - 5.1.6 กฎหมาย นโยบาย และบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด
- 5.2 วิธีการฝึกอบรม
 - 5.2.1 การบรรยาย
 - 5.2.2 การสาธิต
 - 5.2.3 การฝึกปฏิบัติ
 - 5.2.4 การฝึกปฏิบัติโดยการปิดตา

5.2.5 การใช้บทบาทสมมุติและสถานการณ์จำลอง

5.2.6 การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

6. ระยะเวลาและสถานที่ในการดำเนินโครงการ

กำหนดจัดการฝึกอบรมในวันที่ ณ

7. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

สมาคม / ชมรม คนตาบอดจังหวัด ที่อยู่

โทรศัพท์..... โทรสาร

8. งบประมาณ

8.1 ค่าอาหารและอาหารว่าง สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ และวิทยากร จำนวน 70 คน (2 วัน) คนละ 450 บาท เป็นจำนวนเงิน 31,500 บาท

8.2 ค่าตอบแทนวิทยากร 7,500 บาท

8.3 ค่าเอกสารประกอบการฝึกอบรม ชุดละ 50 บาท จำนวน 60 ชุด เป็นจำนวนเงิน 3,000 บาท

8.4 ค่าพาหนะสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม 70 คน คนละ 300 บาท เป็นเงิน 21,000 บาท

8.5 ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม 1,500 บาท

8.6 ค่าตอบแทนอาสาสมัคร 4 คน คนละ 200 บาท เป็นเวลา 2 วัน 1,600 บาท

8.7 ค่าใช้จ่ายในการบันทึกวีดีโอ 3,000 บาท

8.8 ค่าใช้จ่ายด้านการติดต่อประสานงาน 3,000 บาท

งบประมาณทั้งสิ้น 72,100 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดได้รับข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันกับคนตาบอด

9.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดจำนวนประมาณ 60 คน สามารถปฏิบัติต่อกันตาบอด ให้บริการ ตลอดจนทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับคนตาบอด ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

9.3 กิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายแล้วยังจะช่วยให้บรรลุเจตนารมณ์ของการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้นด้วย

ข้อมูลเจ้าหน้าที่งานเครือข่ายคนตาบอด

ชื่อ - สกุล

ชื่อเล่น..... วัน เดือน ปีเกิด.....

.....

ที่อยู่ สถานที่ทำงาน

.....

.....

โทรศัพท์..... เบอร์อีเมล

การศึกษาสูงสุด

.....

ตำแหน่งงานปัจจุบันในงานคนตาบอด

.....

ลักษณะงานที่ทำ

.....

.....

.....

คติประจำใจในการทำงาน :

.....

.....

ความภาคภูมิใจในการทำงาน :

.....

.....

.....

ความไฝ่ฝันในอนาคต :

.....

ความสามารถพิเศษ :

.....

ลงชื่อ

วัน.....เดือน.....ปี.....

๕. องค์ความรู้

เนื้อหาประกอบด้วย :

- คู่มือการค้นหาและพาคนตาบอดออกจากพื้นที่
“คุยกับผู้รู้ เรื่อง... แสงสว่างในความมืด ขั้นตอนที่ควรรู้ในการค้นหาคนตาบอด
และเทคนิควิธีการที่จะนำคนตาบอดออกมาสู่สังคม (ความรู้จากผู้ปฏิบัติการ
จริง)”

โดย นวลทิพย์ ชูศรีโฉม สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.)

(หมายเหตุ จัดทำเป็นรูปเล่มฉบับสมบูรณ์แนบมาด้วย)

คุยกับผู้รู้ เรื่อง...

แสงสว่างในความมืด

นวลทิพย์ ชูศรีโณม

สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.)

“ช่วยคนตาบอดในมุมมืดให้ออกมาต่อสู้อันสังคม”

“ทำให้พ่อแม่ หรือผู้ปกครองคนตาบอดมีทัศนคติที่ถูกต้องในการดูแลคนพิการ”

“การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่คนอื่นในสังคมให้มองคนตาบอดแบบเพื่อนมนุษย์”

เป็นประโยชน์ที่ฉันมักได้ยินเสมอ ในเวทีการเรียนรู้ของคนตาบอดที่มารวมกันเป็นระยะเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานในพื้นที่ “งานค้นหาคนตาบอดเพื่อนำออกมาสู่สังคม” ซึ่งเป็นงานที่คนตาบอดทำเพื่อช่วยเหลือคนตาบอดตัวเอง แค่ได้ฟังก็รู้สึกชื่นชมแล้วใช่หรือเปล่านั้น

แต่!!! งานค้นหาคนตาบอดและนำคนตาบอดออกมาสู่สังคมไม่ใช่เรื่องง่ายอย่างที่คิด ไม่ใช่อยู่ๆ เข้าไปแล้วคนตาบอดจะออกมาได้ทันที คนที่เข้าไปค้นหาจะต้องเจออุปสรรคมากมาย อุปสรรคการที่เริ่มตั้งแต่การค้นหาข้อมูลคนตาบอด อุปสรรคในการลงไปค้นหา อุปสรรคที่เกิดจากทัศนคติของผู้ปกครองคนตาบอดรวมถึงวิธีการคิดของคนตาบอดเองด้วย

วันนี้ ด้วยความอยากรู้ขั้นตอนวิธีการค้นหาคนตาบอดออกมาสู่สังคม ฉันจึงได้ไปคุยกับ “ลุงจุ่น” ชายตาบอดวัยเลี้ยวห้าสิบขวบปี คนมีอัธยาศัย หน้าตาขี้มยิ้มบ่งบอกถึงว่าเป็นคนที่จิตใจดี เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการค้นหาและช่วยเหลือคนตาบอดมาหลายปี

กว่าจะมีถึงวันนี้ ลุงจุ่นมีเส้นทางการต่อสู้ชีวิตทั้งต่อสู้กับตัวเอง และต่อสู้กับสังคมรอบข้างตอนที่เกิดตาบอดใหม่ๆ จากอุบัติเหตุทางรถยนต์ ก็มีคนตาบอดเข้าไปชวนลุงออกมาเรียนนวด ลุงก็ตัดสินใจอยู่นาน จนในที่สุดออกมาเรียนนวดด้วยความตั้งใจจริงจนปัจจุบันนี้ลุงเป็นครูสอนนวดให้กับคนตาบอดบอดไปหลายรุ่น จบไปประกอบอาชีพ และมีร้านนวดเป็นของตัวเองก็หลายคน

ลุงเล่าด้วยความภูมิใจว่า เมื่อก่อนตอนตาบอดอยู่กับบ้านเดินไปไหนมาไหนคนก็ตะโกนเรียก “จะไปไหน...ไต่บอด” ลุงฟังแล้วไม่รู้จะโต้ตอบว่าอะไร ได้แต่รู้สึกน้อยใจ ผิดกับทุกวันนี้ ลุงเดินไปไหนมาไหน คนจะทักว่า “อาจารย์...จะไปไหนครับ” คนเรียกลุงว่าอาจารย์ เพราะลุงเป็นอาจารย์สอนนวด ลุงรู้สึกภูมิใจในตัวเองอยู่ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี

“ลุงคะ...ทำไม ต้องค้นหาคนตาบอดล่ะคะ ในเมื่อลุงเองก็อยู่สบายมีร้านนวดเป็นของตัวเองแล้ว” คำถามนี้ลุงคงนึกในใจว่า แหม! ถามอะไรง่าย ๆ

ลุงสบายแล้วก็จริง แต่ลุงก็อยากจะช่วยเหลือคนตาบอดอื่นๆที่เขาวยังไม่มีโอกาส ลุงอยากให้เขาออกมาสู่สังคมภายนอก ให้เขาได้มีโอกาสที่ดีเหมือนกับลุง

คนตาบอดที่เรียนนวด จะได้รับการสั่งสอนมาจากครูบาอาจารย์เหมือนเป็นการสั่งสอนเชิงคุณธรรมกำกับอาชีพว่า

“หากตัวเองได้รับความสุขสบายในชีวิตแล้ว อย่าลืมหันไปมองคนตาบอด กลับไปช่วยเหลือคนตาบอดอื่นๆ ที่ยังด้อยโอกาสให้มีโอกาสเหมือนกับเรา...”

อืม!!!

ประโยคที่ลุงพูดฉันก็เคยได้ยินคำจากคนตาบอดหลายๆ คนมาเหมือนกัน แสดงว่าการสอนอาชีพให้กับคนตาบอด อาจารย์ที่สอนหมวดจะสอนเรื่องความมีน้ำใจ ความเป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ น่าจะเรียกได้ว่าเป็นการสอนแบบ “ความรู้คู่คุณธรรม” จริงๆ

ลุงคะ... ถ้าอย่างนั้น เรามาคูเรื่องขั้นตอนการค้นหาคนตาบอดออกมาสู่สังคม ว่ามีขั้นตอนอย่างไรทำต้องอะไรก่อนหลัง ลุงใช้กุศโลบาย หรืออุบายอย่างไรบ้างคะ

ลุงตั้งท่าเตรียมเล่า เตรียมถ่ายถอดประสบการณ์อย่างตั้งใจตั้งใจ เอา! ลุงขา หายใจลึกๆ ค่อยๆ เล่านะจ๊ะ เดี่ยวจะเหนื่อย เพราะลุงเป็น ผสว. (ผู้สูงวัย) แล้ว หนึ่ง สอง สาม. เริ่มเลยคะ

ขั้นตอนที่ ๑

ต้องรู้แหล่งข้อมูลที่จะค้นหาคนตาบอด

ก่อนอื่นเราต้องหาข้อมูลก่อนว่า “มีข้อมูลของคนตาบอดในจังหวัดของเราที่ไหน” ไม่ใช่ว่าอยู่จะลงไปเดินหาตามหมู่บ้าน วิธีอย่างนั้นคงจะเสี่ยงมากเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายมากด้วย ทำอะไรมันต้องใช้ปัญญาอะอิหนู...

ข้อมูลที่ว่าคนตาบอดมีที่อยู่ที่ไหนบ้าง อยู่หมู่บ้านไหน เลขที่บ้านอะไร ซึ่งข้อมูลพวกนี้เราก็จะไปขอกับหน่วยงานราชการที่เขาทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการ ซึ่งก็มีหลายหน่วยงานที่มีข้อมูลนะ อย่างเช่น

พัฒนาสังคมจังหวัด (พมจ.) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) เทศบาล ศูนย์การศึกษาพิเศษ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หรือตามงานแสดงนิทรรศการของคนพิการ

“ถ้าฉัน ตัวเราเองก็ต้องเป็นที่หูตากว้างขวาง รอบรู้เรื่องข้อมูลข่าวสารนะสิคะ ถึงจะรู้ว่า มีองค์กรไหนเกี่ยวข้องกับคนพิการบ้าง”

อ้อ! แนนอน ลุงชอบติดตามข่าวสาร ลุงฟังวิทยุทุกวัน ตื่นเช้ามาก็ต้องฟังก่อนจะได้รู้ว่าโลกเขาเป็นอย่างไร อีกอย่างก็ต้องทำตัวให้เป็นที่รู้จักในสังคมบ้าง เช่น บางครั้งเราก็ต้องไปร่วมประชุมกับองค์กรที่เขาจัดประชุม พูดคุยกับวงพูดคุยอื่นๆ พาคนตาบอดที่เป็นหมอนวดไปร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น หรือการเข้าไปแนะนำตัวรู้จักผู้หลัก ผู้ใหญ่ นักธุรกิจ นักการเมืองในพื้นที่จังหวัดที่เราอยู่ ใครเป็นใคร ใครใหญ่ในพื้นที่เราต้องรู้จักเขาไว้ เป็นการประชาสัมพันธ์ตัวเอง เป็นการปรากฏตัวต่อสาธารณชนก็สังคมรู้ว่าเรามีเราอยู่ ไม่ใช่อยู่แต่ในสังคมของตัวเอง ต้องรู้เท่ารู้ทันคน รู้เท่ารู้ทันสถานการณ์บ้านเมือง ข่าวสังคม ที่สำคัญเราต้องกล้า...กล้าที่จะออกไปแสดงตัวต่อสังคมด้วย

ลุงพูดเสียงดังเซียว ประมาณว่า ไอนี้ถามงี้ๆ นี่กว่าตาบอดแล้วจะไม่ต้องสังคมเลยหรือไง แหม...ลุงขา หนูไม่ได้หมายความว่างั้น จ๊ะจ๊ะ ลุงใหญ่....

ขั้นตอนที่ ๒

วิธีการไปติดต่อขอข้อมูล

เมื่อรู้แหล่งข้อมูลแล้ว ถึงขั้นตอนการเข้าถึงข้อมูลเป็นขั้นตอนต่อไป ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ข้ามไปไม่ได้ (แม้แต่จะคิด)

เท่าที่ฉันได้ฟังมา บางพื้นที่ทำหนังสือไปขอข้อมูล บางพื้นที่ที่รู้จักผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรู้จักคนใหญ่คนโตในจังหวัดก็ขอให้ท่านออกหนังสือเป็นใบเบิกทางให้ไปติดต่อ แหม! ขั้นตอนนี้น่าจะได้ผลร้อยเปอร์เซ็นต์แต่ต้องใหญ่จริงๆ จึงจะทำได้ แล้วจะมีสักกี่คนที่สามารถเข้าถึงผู้ว่าราชการจังหวัดได้ล่ะ

หรืออีกทางหนึ่งก็คือ ส่งแบบสอบถามไปห้องกรบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่อยู่ในจังหวัด เป็นคนช่วยส่งแบบสอบถามไปหาคนพิการโดยตรงเพราะอบต.จะมีข้อมูลคนพิการอยู่ ซึ่งแบบสอบถามที่ให้กรอกก็จะมีชื่อที่อยู่ เพศ อายุ ความต้องการที่อยากให้ช่วยเหลือ ซึ่งก็พบว่าวิธีการนี้ได้ผลบ้างไม่ได้ผลบ้าง ส่งแบบสอบถามแล้วไม่ได้รับตอบกลับมาอาจเพราะข้อผิดพลาดบางอย่างเช่น ไม่ได้แจ้งชื่อที่อยู่ให้เขาส่งกลับมา หรือบ้านเลขที่ไม่ตรง หรือเขาไม่อยากตอบกลับมา หรือตอบกลับมาแล้วข้อมูลที่กรอกก็ไม่สมบูรณ์

วิธีการที่ใ้มากที่สุด คือ การเข้าไปขอข้อมูลด้วยตัวเอง แต่ผลที่พบคือ ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เช่น ไปติดต่อแล้ว เขาบอกว่าไม่ว่าง เขาไม่ให้ข้อมูลเพราะเขาไม่เชื่อถือว่าจะขอข้อมูลไปทำอะไร เหตุผลที่ไม่ให้ข้อมูลก็มีต่างกันไปต่างๆ นานา สาเหตุน่าจะเป็นคนตาบอดที่เข้าไปติดต่อกับหน่วยงานนั้น ยังขาดกระบวนการและขั้นตอนในการเข้าไปติดต่อ

ถ้าอย่างนั้น...เราลองมาฟังลุงจุ่นแนะนำวิธีการไปติดต่อกับหน่วยงานราชการ ซึ่งวิธีนี้ใช้กับการติดต่อกับหน่วยงานอื่นได้ด้วย ติดต่อกับได้ทุกอย่างทุกงาน วิธีการขั้นตอนนี้ ลุงเล่าเหมือนประหนึ่งว่าจะเป็นการเล่นแร่หลอมวิชาของแก่ให้โลกรู้ว่า วิธีนี้หากมีการเตรียมการดีละก็ ...รับรองสำเร็จ ลองมาฟังดูคะ เอ้า! ลุงขา เชื่อว่าไปคะ

ขั้นตอนที่ ๓

ขั้นตอนการไปติดต่อหน่วยงาน

เตรียมเอกสาร ข้อมูล

ต้องหาข้อมูลก่อนว่าเราจะไปติดต่อเรื่องนั้นๆ กับใคร อยู่ที่หน่วยงานไหน

เตรียมเอกสารให้พร้อม เช่น หนังสือแนะนำตัว อาจจะขอจากสมาคมคนตาบอด หรือขอให้หน่วยงานในจังหวัดรับรอง เช่นหนังสือรับรองจากผู้ว่าราชการจังหวัด อบต. หรือ อบจ. ก็ได้

เตรียมเรื่องที่จะไปติดต่อ ติดต่อเรื่องอะไร บอกวัตถุประสงค์ของเราให้ชัดเจน

เตรียมข้อมูลคำพูดที่จะไปพูดคุยอธิบาย ว่าเราจะขอข้อมูลไปทำอะไร เพื่อไปค้นหาคนตาบอดออกมาสู่สังคม เพื่อช่วยเหลือคนตาบอด อะไรก็ว่าไป

เตรียมตัวเอง

เตรียมการแต่งตัวต้องสุภาพ สะอาด เรียบร้อย
เตรียมใจ ต้องใจเย็น สุขุม มีบุคลิกน่าเชื่อถือ
เตรียมการ โทร. ไปนัดหมายล่วงหน้า (กันพลาด)
เตรียมการเดินทาง ใครจะพาไป ไปอย่างไร

การปฏิบัติระหว่างพูดคุย

ต้องเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตน
ต้องพูดจาสุภาพ
ต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ สุขุม
ต้องเป็นผู้รับฟังที่ดี พูดโต้ตอบตามจังหวะที่ควรพูด ฟังคำแนะนำ ฟังข้อมูลให้มากที่สุด
ต้องเป็นผู้พูดที่ดี ชักถาม โต้ตอบตามสมควร ถามในเรื่องที่ไม่เข้าใจ แสดงความคิดเห็น
แลกเปลี่ยนตามความเป็นจริง

การปฏิบัติหลังพูดคุยแล้ว

เมื่อได้งานตามที่เราคาดหวังแล้ว เมื่อกลับมา ควรโทร. ไปขอบคุณที่เขาช่วยเหลือเรา และเมื่อเขาช่วยเหลืออะไรเรามา เราก็ต้องทำงานนั้นด้วยความจริงใจ ตั้งใจ เช่น หากเขาให้ความช่วยเหลือเป็นงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานมา เราก็ต้องรายงานผลการดำเนินงานให้เขาทราบเป็นระยะ และหมั่นปรึกษาพูดคุยกับเขาบ่อยๆ เป็นการแสดงความจริงใจ การให้เกียรติกับเขา ที่สำคัญ หากมีเรื่องเงินเรื่องงบประมาณเข้ามาเกี่ยวเราต้องทำบัญชีให้เขาทราบเสมอเพื่อแสดงความโปร่งใส

เป็นอย่างไรบ้างคะ ฟังแล้วลองกลับมามองดูว่า วิธีการขั้นตอนที่ลู่แล้วเหมือนกับที่เราเคยทำหรือไม่ ขาดตกบกพร่องขั้นตอนไหนบ้าง หากยังขาดอยู่อย่าลืมเติมเต็มให้กับตัวเองด้วยนะคะ
หลังจากไปติดต่อขอข้อมูลและได้รับความอนุเคราะห์แล้ว สิ่งที่ต้องทำต่อไปคือ การไปเอาข้อมูล บางพื้นที่ไปคัดลอกด้วยตัวเอง หรือบางที่ให้คนช่วยไปคัดข้อมูลให้ เช่น จ้างอาสาสมัคร นักศึกษาช่วยไปคัดลอก หรือบางพื้นที่ก็ไม่ต้องจ้างมีคนเต็มใจช่วย หรือบางพื้นที่ทางเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นก็จัดการคัดลอกมาให้เบ็ดเสร็จเลยด้วยความมีน้ำใจ สาธุ.

ขั้นตอนที่ ๔

การจัดการกับข้อมูล

“เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว มาจัดการอย่างไรต่อคะลุง”

ข้อมูลที่ไต่มาบางครั้งก็ไม่มีคุณสมบัติอย่างเช่น ไม่มีเลขที่บ้าน ไม่มีวันเดือนปีเกิด หรือบางครั้งลงไปดูลงไปตามข้อมูลแล้วก็พบว่าความเป็นจริงกับข้อมูลไม่ตรงกัน

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ได้มาก็ควรนำมาจัดแยกประเภทของคนพิการ จัดเฉพาะคนพิการที่ตาบอด และมีข้อมูลที่อยู่ที่เหมาะสม เช่น มีบ้านเลขที่ชัดเจนว่าอยู่ที่ไหนแล้วนำมาจัดเป็นกลุ่ม เพื่อจะได้

วางแผนการลงพื้นที่ค้นหาได้เป็นระบบและได้ผล รวมถึงการให้ความช่วยเหลือตามกลุ่มอายุให้เหมาะสม

เมื่อได้ข้อมูลและมาคัดแยกประเภทแล้ว ก็วางแผนวางวิธีการในการไปค้นหา

ขั้นตอนที่ ๕

การเลือกพื้นที่ที่จะไปค้นหาคนตาบอด

การวางแผนที่ในการเลือกพื้นที่ที่มีประโยชน์ตรงที่จะช่วยให้การเดินทางไม่วกวน ง่ายสะดวกในการเดินทาง หากมีการเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมจะช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการติดต่อและการเดินทางได้

เกณฑ์ในการเลือกพื้นที่เพื่อค้นหาคนตาบอด มีหลายเกณฑ์ด้วยกัน ส่วนพื้นที่ไหนจะเลือกใช้เกณฑ์ใดนั้นก็แล้วแต่ความเหมาะสม เท่าที่ฉันได้ฟังมาในแต่ละพื้นที่ก็มีเกณฑ์ในการเลือกพื้นที่แตกต่างกันไป ลองมาดูว่าจะใช้วิธีการเลือกพื้นที่อย่างไรจึงจะเหมาะสม

เกณฑ์ในการเลือกพื้นที่ที่จะไปค้นหาคนตาบอด

- เลือกพื้นที่ที่มีคนตาบอดอยู่จำนวนมาก
- เลือกพื้นที่ที่มีคนช่วย เช่น นักการเมืองในท้องถิ่นที่ประสานกับผู้นำชุมชน (เหมาะสำหรับพื้นที่ที่รู้จักกับผู้หลักผู้ใหญ่ในจังหวัด)
- เลือกพื้นที่ที่มีความคุ้นเคย
- เลือกพื้นที่โดยถือหลักให้โอกาสคนที่ยังด้อยโอกาส
- เลือกพื้นที่ตัวเอง ทำงานได้สะดวก
- เลือกพื้นที่ที่ อบอุ่นให้ความร่วมมือ
- เลือกพื้นที่ตามภูมิศาสตร์ (เส้นทางผ่าน) กรณีนี้ถือความสะดวกในการเดินทาง
- เลือกพื้นที่ที่มีหน่วยงานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ที่ช่วยทำในเรื่องข้อมูลและเอกสาร (แบบนี้ต้องรู้จักเข้าถึงกับหน่วยงานราชการเป็นอย่างดี)
- เลือกพื้นที่ที่ติดต่อกันเพราะเดินทางโดยรถประจำทาง
- เลือกพื้นที่ที่เดินทางสะดวก ไม่นั้นปริมาณ เพราะไม่มีรถส่วนตัว
- เลือกพื้นที่ที่ใกล้ตัวเมืองเพราะจำกัดเรื่องงบประมาณการเดินทาง

ขอบแบบไหน แบบไหนเหมาะกับเราก็เลือกใช้กันนะเจ้าคะ

“เมื่อเลือกกลุ่มเป้าหมาย เลือกพื้นที่แล้ว ก่อนลงพื้นที่เราต้องทำอะไรก่อนหรือเปล่าคะลุง”

แหม! ก็ต้องทำอยู่แล้ว นี่หากเป็นภาษาของการจัดการความรู้ ขั้นตอนนี้เขาเรียกว่าเป็นการจัดการความรู้ก่อนทำเขียนนะ พูดแล้วจะหาว่าคุยลุงนี้ผ่านการฝึกอบรมแกนนำเรื่อง การจัดการความรู้มาแล้วนะ ลุงนะไม่ใช่ขี้ไก่ นะ

ว่าไปเลยจ๊ะลุง

ก่อนลงไปพื้นที่ก็จะต้องมีการเบิกทางก่อน แต่ไม่ได้รำยมนต์เล่นของอะไรนะ

ขั้นตอนที่ ๖

การจัดการก่อนลงพื้นที่

การจัดการก่อนลงพื้นที่เป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญมาก ต้องมีการจัดการก่อนล่วงหน้า เพื่อไม่ให้เกิดการเสียเวลาหรือเสียเที่ยวในการลงไปแต่ละ อีกทั้งยังก่อให้เกิดผลตามที่คาดหวังไว้มากที่สุด เรียกว่า “ได้ทั้งการประหยัดและได้ประโยชน์มากด้วย”

เรื่องที่ต้องจัดการก่อนลงพื้นที่

ประชาสัมพันธ์ ผ่านวิทยุชุมชน ใช้สื่อในท้องถิ่น หอกระจายข่าว ว่าวันไหนมีการลงพื้นที่มาพบคนตาบอด คนตาบอดที่ลงไปเป็นใคร ทำอะไรที่ไหน มาพบเพื่ออะไร เป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนตาบอดรู้จักเราก่อน ซึ่งที่ผ่านมามีคนตาบอดที่เป็นนักจัดรายการวิทยุ จะได้เปรียบเวลาลงพื้นที่เพราะมีคนรู้จักทำให้เกิดความเชื่อถือระดับหนึ่ง ในกรณีที่ต้องไปติดต่อที่บ้านของคนตาบอด หากไม่รู้ที่ตั้งของบ้านตามเลขที่บ้านให้ขอรายละเอียดที่ไปรษณีย์

กรณีไปติดต่อคนตาบอดด้วยตัวเอง

ติดต่อประสานกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สาธารณสุขอำเภอ อื่นๆ ที่เรารู้จัก โดยอาจจะทำเป็นหนังสือแจ้งไป หรือโทรศัพท์ไปแจ้งว่าเราจะลงไปค้นหาคนตาบอด เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพชีวิต สื่อสารให้เขาเข้าใจรายละเอียด เพื่อเขาจะได้เตรียมการช่วยเหลือและอยากจะช่วยเหลือเรา

เตรียมทีมงานกันเอง ใครไปบ้าง ใครจะต้องทำหน้าที่อะไร ใครจะต้องพูดอะไร วางแผนก่อนว่าจะทำอะไรก่อนหลัง เตรียมกับผู้ช่วยที่เป็นคนตาดี

เตรียมข้อมูล เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสมาคมคนตาบอดในระดับจังหวัด ระดับประเทศ สวัสดิการคนตาบอด การทำอาชีพ สิทธิประโยชน์ที่คนตาบอดควรจะได้รับ ต้องรู้ข้อมูลเหล่านี้เป็นอย่างดีและสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนทีเดียว

เตรียมอุปกรณ์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความเชื่อถือความจงใจให้กับคนตาบอดและญาติ เช่น หนังสือเสียง ไม้เท้าขาว โทรศัพท์มือถือ หรืออื่นๆ ที่เป็นสิ่งจูงใจให้คนตาบอดอยากออกมาสู่สังคม

การวางแผนการเดินทาง จะเดินทางด้วยพาหนะอะไร จะลงพื้นที่ไหนก่อน อาจจะลงพื้นที่ไกลก่อนแล้วขยับมาลงพื้นที่ใกล้ เพื่อช่วยการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางก็ได้ เรื่องนี้ก็แล้วแต่การวางแผน

กรณีไปติดต่อด้านคนตาบอดผ่าน อบต.

ทำหนังสือให้ติดต่อ อบต. ขอความอนุเคราะห์ให้ อบต. นำคนตาบอดมารวมกัน จัดเวทีพูดคุย โดยรูปแบบการพูดคุยเป็นกันเอง รู้เรื่องสวัสดิการ รู้เรื่องอาชีพ เองงานจริงเรื่องนวดไปโชว์

“ลุงคะ แล้วลงลงไปที่บ้านคนตาบอดอย่างไร ใครพาลงไปคะ”

ลุงก็ใช้รถส่วนตัว จ้างคนขับ ซึ่งคนขับรถก็จะช่วยถ่ายรูป หรือช่วยกรอกเอกสารได้ แต่พื้นที่อื่นเท่าที่ลุงทราบก็จะมีวิธีการลงพื้นที่ที่แตกต่างกันไปตามความสะดวกหรือตามปัจจัยที่มีอยู่ เช่น ลงพื้นที่กับหน่วยงานราชการที่เขาลงประจำอยู่แล้ว เช่น พมจ. สาธารณสุขจังหวัด จะได้อาศัยให้เขาช่วยเรื่องกรอกข้อมูลให้ด้วย บางทีก็ให้ ญาติ พาไป

ขั้นตอนที่ ๗

การสร้างความสำเร็จให้กับผู้ปกครองและญาติคนตาบอด

การไปค้นหาคนตาบอดเท่าที่ได้ยินมา เป็นเรื่องที่ยาก ถึงยากมาก เพราะของจริงมีปัญหาอุปสรรคมากมาย ไม่มีใครยอมให้ลูกหลานออกมาง่าย ๆ จึงจะพิการตาบอดก็เถอะค่ะ ถ้าเป็นลูกสาวยิ่งไม่อยากให้ออกมาเพราะเป็นห่วงกลัวโดนหลอก ถ้าเป็นลูกชายก็กลัวเรื่องความปลอดภัย ผู้ปกครองมีทัศนคติว่า ตัวเองเลี้ยงลูกได้ โดยลืมคิดว่าต่อไปหากไม่มีพ่อแม่ดูแล ลูกจะอยู่อย่างไร อีกทั้งถ้าจะให้ลูกออกมาก็กลัวชาวบ้านอื่นเขาจะดูถูกว่าเลี้ยงลูกไม่ได้ หรือมีประเภทที่ว่าฐานะดีอยู่แล้ว ชาตินี้อย่างไรลูกก็ไม่อดตาย โถ..คนรวย

นอกจากปัญหาทางด้านผู้ปกครองของคนตาบอดแล้ว ปัญหาทางด้านของคนตาบอดเองก็มี เช่น คนตาบอดไม่อยากออกมา กลัว ไม่มั่นใจ บางคนก็ชอบสบายอยากอยู่บ้าน บางคนบอกว่าไปร้องเพลงก็เลี้ยงตัวเองได้แล้วไม่ต้องมาเรียนนวด

แต่..ก็มีคนตาบอดที่ดีนั้นอยากออกมาสู่สังคมก็มีมาก

การไปพบคนตาบอดและญาติและละครั้ง บางครั้งก็ได้รับการต้อนรับ บางครั้งก็โดนไล่ตะเพิด หรือมีแม่กระทั่งว่าไม่ยอมรับว่ามีคนตาบอดอยู่ในบ้าน พาถูกไปแอบไปซ่อนตัวไว้ก็มี ดังนั้น การเข้ามว้ยกับญาติหรือผู้ปกครองคนตาบอดต้องมีเทคนิคขั้นสูงพอสมควร ซึ่งก็แน่ละ เรื่องอย่างนี้ ใครจะเชื่อถือกันง่าย ๆ ก็ขึ้นอยู่กับว่าเราจะมีวิธีการอย่างไรที่แสดงว่า “เรามีความตั้งใจ มีความจริงใจที่จะช่วยเหลือเขาจริง ๆ” การสร้างความสำเร็จ ความศรัทธา ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ บางครั้งต้องสร้างเป็นปี หรือหลาย ๆ ปี กว่าจะไว้เนื้อเชื่อใจกัน

“แล้ว ทำอย่างไรถึงจะทำให้ต้อนรับ และพูดคุยกับเราดี ๆ ละคะลุง”

ลุงบอกว่ามันก็ต้องมีเทคนิค ไม่ใช่อยู่ ๆ เดินดุ่ม ๆ เข้าไป อาศัยที่ว่าเรามีความตั้งใจจริง จึงทำให้เรามีความพยายาม อดทน ไม่ย่อท้อ

วิธีการสร้างความสำเร็จให้กับญาติ ผู้ปกครองคนตาบอด

ที่ได้ผลเร็วและดีที่สุดคือไปกับหน่วยงานราชการ พมจ. อบต. กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน หรือบุคคลที่ผู้ปกครองคนตาบอดเชื่อถือ แต่ก็มีปัญหาที่ว่าใครจะไปกับเราได้ทุก ๆ ครั้ง

ที่ได้ตลอดเวลาและทุกวันนี้คือ

การลงพื้นที่ด้วยตัวเอง ซึ่งก็ต้องหาวิธีการที่จะทำให้ผู้ปกครองและญาติคนตาบอดศรัทธาและเชื่อถือว่าไว้วางใจเรา ซึ่งก็ต้องมีข้อปฏิบัติพอสมควร เช่น

ต้องแต่งตัวสะอาด สุภาพ

มีเอกสารแนะนำตัวจากสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย หรือจากหน่วยงานราชการในจังหวัด

เข้าไปแนะนำตัว บอกว่าจะมาช่วยคนตาบอดอย่างไร อธิบาย ให้เขาเข้าใจงานที่คนตาบอดทำ บางครั้งก็ยกตัวอย่างตัวเองเป็นตัวอย่างความสำเร็จ

นั่งคุยกันแบบธรรมชาติ

ต้องพูดจาสุภาพ มีทักษะในการพูด พูดแบบโน้มน้าวเป็น พูดแบบจูงใจได้ เรื่องนี้ก็เป็นความสามารถเฉพาะตัว หากไม่เก่งก็ฝึกได้ค่ะ

มีของเล็กน้อยติดมือไปฝาก ซึ่งเป็นธรรมเนียมของคนไทย เป็นการแสดงน้ำใจ ของที่นำไปฝากนี้เราอาจไม่ต้องซื้อหา อาจจะไปขอล่วงพ้อที่วัดก็ได้ ของที่คนมาทำบุญมีเยอะแยะเราไปขอล่วงพ้อมาทำบุญต่ออีกทอดหนึ่งท่านคงมีเมตตาอยู่แล้ว เมื่อเป็นดังนี้แล้วเราควรผูกสัมพันธ์ไมตรีกับหลวงพ่อบ้าง

เราสามารถชี้แจงสิทธิประโยชน์เบื้องต้น ให้กับคนตาบอดได้ว่าคนตาบอดมีสิทธิตามกฎหมายอะไรบ้าง พาคนตาบอดไปตัดผม ใช้ผู้ช่วยเป็นผู้หญิง ความเป็นผู้หญิง การแต่งตัวช่วยให้การพูดคุยง่ายขึ้น พาคนที่สำเร็จไปให้ดู เช่น คนตาบอดที่ออกมาเรียนนวดและมีอาชีพมีรายได้แล้วพาไปให้เขาอยู่ หรืออาจจะลวงนวดให้เขาดูก็ได้

เอาอุปกรณ์ไปให้ดู เช่น หนังสือเสียง ไม้เท้าขาว แวนตา มือถือ เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจ มีเทคนิคในการพูด เช่น ทำให้เขาอุ่นใจว่ายังมีหน่วยงานที่ยังคอยช่วยเหลือ ทำให้เขาคิดว่าเขาสามารถทำงานอื่นๆได้ นอกจากอยู่บ้านเฉยๆ ออกมาสู่สังคมแล้วจะได้อย่างไร เช่น สร้างอาชีพ ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และยกตัวอย่างตัวเองที่ออกมาสู่สังคม ทำงานเลี้ยงตัวเองและสามารถมีครอบครัว อยู่อย่างมีศักดิ์ศรีมากกว่าเดิม

หากมีกิจกรรมที่หน่วยงานราชการจัดเกี่ยวกับคนพิการ คนตาบอด เราก็เชิญญาติและคนตาบอดมาร่วมกิจกรรม เช่นเวทีชี้แจงสิทธิประโยชน์ต่างๆที่หน่วยงานราชการจัด

พาไปดูของจริง พาไปดูศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดสถานที่ต่าง ๆ พาไปสัมผัสทั้งครอบครัวคนตาบอดและผู้ปกครอง ดูที่อยู่ที่พัก เขาจะได้วางใจ

เข้าไปติดต่อเยี่ยมเยียนบ่อยๆ

ให้เบอร์โทรศัพท์ และให้นำนามบัตรเอาไว้

อย่างไรก็ตาม การไปพบคนตาบอดที่อาศัยอยู่กับญาติหรือผู้ปกครองก็ไม่ใช่ว่า ไปพบไปพูดคุยครั้งเดียวแล้วคนตาบอดจะออกมา บางคนลุ่มจุ่มแล้วว่าต้องไปพบ สี่-ห้าครั้งกว่าญาติจะให้ออกมา หรือบางทีก็ไม่ให้ออกมาเลย ก็ต้องพยายามกันต่อไปค่ะ เพราะเราจริงใจและจริงใจอยู่แล้ว

ขั้นตอนที่ ๘

รูปแบบการช่วยเหลือ

การช่วยเหลือคนตาบอดบอดเราช่วยให้เขาออกมาฝึกอาชีพได้อย่างเดียวหรือคะลู่... มีด้านอื่นอีกมั๊ยคะ

เปล่าหรอก...ความเป็นจริงสภาพคนตาบอดที่เราไปพบมีหลากหลายสภาพมาก บางคนก็ช่วยเหลือครอบครัว เลี้ยงลูกหลานทำงานบ้านเล็กน้อยๆ ใต้อยากอยู่บ้านไม่ยอมออกมาก็มี บางคนอายุมากแล้วไม่สามารถนำเขาออกมาฝึกอาชีพได้ บางคนพิการซ้ำซ้อนช่วยเหลือตัวเองยังไม่ได้เลย บางคนก็ยังเด็กอยู่ การช่วยเหลือคนตาบอดมิได้หมายความว่าเราต้องนำเขามาฝึกอาชีพเพียงอย่างเดียว คำว่า “การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด” ทำให้หลายอย่างที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของคนตาบอด สามารถช่วยให้เขาช่วยเหลือตัวเองมากที่สุด อุปกรณ์ไม้เท้าขาว สื่อเสียงที่เข้าถึงตัว การศึกษาที่เข้าถึงคนตาบอดที่อยู่ที่บ้าน เราก็ช่วยเขาได้

พัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดที่อยู่ในบ้าน ไม่ได้ออกมาจากบ้าน เช่น ให้เขาได้รับรู้ข่าวสาร เดินในบ้านได้ ช่วยเหลือตัวเองได้ไม่เป็นภาระกับคนอื่นมากนัก

พัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดที่อยู่นอกบ้าน เช่น การฝึกอาชีพ

รูปแบบการช่วยเหลือคนตาบอด

ชวนคุย ชวนคิด ชวนเดิน

ฟังเขาให้มาก ใช้เวลาเขา เป็นเพื่อน

ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น สิทธิคนพิการ เบี้ยยังชีพ การรักษาพยาบาล

การให้กำลังใจ แวะเยี่ยมเยียนเป็นประจำ

เอาอาหาร เสื้อผ้าไปฝาก

เอาคนตาบอด ไปนวดคนตาบอด

พาไปจดทะเบียนคนพิการ ทำบัตรประชาชน พาไปตรวจสุขภาพ

ฝึกใช้ไม้เท้าขาว ที่บ้าน ฝึกเดิน ช่วยเหลือตัวเอง ไม่เป็นภาระของญาติ ทำให้เขาเลี้ยงไก่

ปลูกผัก ทำสวนได้

ส่งต่อไปยัง

ศูนย์ฟื้นฟูคนตาบอด

การศึกษาพิเศษ เรียนหนังสือ

มัธยม (ในกรณีที่เป็นอิสลาม)

การพัฒนาอาชีพ เช่น เรียนนวด หรืออื่นๆที่เหมาะสม

อื่นๆ ตามสภาพที่จะช่วยได้

นอกจากนี้ยังมีวิธีการให้คนตาบอดมีส่วนร่วมมีส่วนร่วมกับเทศกาลชุมชน สงกรานต์ วันเฉลิมพระชนมพรรษา นวดการกุศล มีงานอะไรก็พยายามทำตัวเราให้ปรากฏทางสังคมว่าคนตาบอดก็ทำอะไรได้ดีเหมือนกับคนอื่นๆ

ขอตอบท้ายนิดหน่อยค่ะ

หวังว่า “ขั้นตอนการค้นหาคนตาบอดและนำคนตาบอดออกมาสู่สังคม” ที่กล่าวมาทั้งหมด คงจะเป็นประโยชน์ต่อท่านที่กำลังปฏิบัติการเรื่องนี้อยู่ ซึ่งขั้นตอนทั้งหมดทั้งหมดทั้งมวลนี้ได้กลั่นกรองเก็บตกมาจากประสบการณ์ความรู้ของพี่น้องคนตาบอดหลายๆ ท่านที่ฉันได้นำมารวบรวม เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับคนตาบอดที่กำลังเป็นมือใหม่ในการปฏิบัติการในทางนี้

ขอขอบคุณสำหรับเจ้าของความรู้ทุกๆ ท่านค่ะ.

อย่าลืมนะคะ “ความรู้อยู่ในตัวผู้ปฏิบัติ” หากท่านมีความรู้อะไร อย่าลืม!!! เผื่อแผ่ไปให้กับคนอื่นๆ นะคะจะเป็นกุศลอย่างมหาศาลค่ะ

๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เนื้อหาประกอบด้วย :

- กรุงเทพมหานคร
 - สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
 - มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
 - โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ
 - มูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด
 - ศูนย์การเรียนรู้และสาธิตอาชีพคนตาบอดธนบุรี
 - ชมรมอาสาสมัครเพื่อนคนตาบอด
 - สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ
- ภาคกลาง
 - สมาคมศิษย์เก่าศูนย์ฝึกอาชีพและพัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด
 - ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด
 - ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อคนตาบอด
 - ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอดสามพราน
 - ศูนย์พัฒนาอาชีพคนตาบอด
- ภาคตะวันออก
 - โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่ พัทยา
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - ศูนย์การศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด
 - ศูนย์บริการการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมาและโรงเรียนการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมา
 - มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จ.ขอนแก่น
- ภาคเหนือ
 - โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดและคนตาบอดพิการซ้ำซ้อน ลพบุรี
 - ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด ลำปาง
 - โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือฯ เชียงใหม่
- ภาคใต้
 - โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดธรรมสภาลหาดใหญ่
 - โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรุงเทพมหานคร

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถนนดินแดง

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2245 9846 www.tab.or.th

มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

1424/268 ถนนประชาสงเคราะห์ 16 ดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2276 1411, 0 2275 1979

มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์

โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ

420 ถนนราชเทวี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10140

โทร. 0 2246 0070, 0 22481365-8 www.blind.or.th

มูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด

221/86 ถนนจันทน์ แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120

โทร. 0 2678 0763-4

ศูนย์การเรียนรู้และสาธิตอาชีพคนตาบอดธนบุรี

51/32-41 (ปากซอยเจริญสนิทวงศ์ 11) แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ

10600 โทร. 0 2412 1382-3

ชมรมอาสาสมัครเพื่อนคนตาบอด

85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร 0-2248-0555

สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ

102 / 57 การเคหะร่มเกล้า แขวงคลองสองต้นนุ่น เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ

10520 <http://www.ansb.or.th>

ภาคกลาง

สมาคมศิษย์เก่าศูนย์ฝึกอาชีพและพัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด

ที่อยู่ 126/440 การเคหะชุมชนนนทบุรี ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จังหวัด นนทบุรี

11120 โทรศัพท์ : 02-964-2731-2 , 0851103011 แฟกซ์: 02-964-2732

E-Mail: sitkow@hotmail.com

ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด

78/2 ถนนติวานนท์ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

โทร. 0 2583 7327, 0 2583 2533 www.blind.or.th

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อคนตาบอด

78/2 ถนนติวานนท์ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

โทร. 0 2583 6518

ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอดสามพราน

42/126 ซอยศรีเสถียร ถนนเพชรเกษม ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน
จังหวัดนครปฐม 73210
โทร. 0 2812 6246, 0 2429 0856 www.blind.or.th

ศูนย์พัฒนาอาชีพคนตาบอด

69/43 ซอยพระมหาการุณย์ ถนนติวานนท์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120 โทร. 0 2583 7727, 0 2583 2277
ภาคตะวันออก

โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่ พัทยา

440 หมู่ 9, ถนน สุขุมวิท กม. 145, หนองปรือ, บางละมุง, ชลบุรี 20260
อีเมล : fr-ray@redemptorists.or.th โทร : 03871-6628 แฟกซ์ : 03871-6629

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศูนย์การศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด

49 หมู่ 10 ถ.ราชดำเนิน ต.ดงลาน อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด 45000
โทร: 043-512989 แฟกซ์ : 043-512988
ตู้ ป.ณ. 99 จ.ร้อยเอ็ด 45000 WWW.Forblind.Org

ศูนย์บริการการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมาและโรงเรียนการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมา

149 หมู่ 6 ถ. มุขมนตรี ต. บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000
โทรศัพท์ 0-4421-3581 โทรสาร 0-4421-3582 <http://www.cfbtkr.org>

มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ 214 หมู่ 10 ถ.มะลิวัลย์ ซ.ประชารักษ์ ต.บ้านเป็ด อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000 โทร
043-239499 , 043-242098 ต่อ 10 โทรสาร 043243448
<http://www.cfbt.or.th/>

ภาคเหนือ

โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดและคนตาบอดพิการซ้ำซ้อน ลพบุรี

3 หมู่ 11 ต.นิคมสร้างตนเอง อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000
โทร.036-426688 โทรสาร.036-499404 www.cfbtlb.org

ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด ลำปาง

โทรศัพท์ : 054-316-395 แฟกซ์: 054-223-836 <http://www.cfbtlp.org/>

โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือฯ

41 ถนนอารักษ์ ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ. เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 0-5327-8009 <http://school.obec.go.th/cmblind/index.htm>

ภาคใต้

โรงเรียนการศึกษาคณะดาบอดธรรมสากลหาดใหญ่

โทร: 074 252797 แฟกซ์: 074 252698 มือถือ: 081 2820278

<http://www.cfbsk.org/index.htm>

โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เลขที่ 224 ถนนชนเกษม (สุราษฎร์ - นาสาร) หมู่ที่ 4 ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี กิโลเมตรที่ 16

โทรศัพท์ : (077)211493 , 211494 โทรสาร : (077) 211494

<http://school.obec.go.th/sbt/index.html>

๗. สื่อสำหรับคนตาบอด

เนื้อหาประกอบด้วย :

บทความที่น่าสนใจ

- “ไม่เท่า-โน้ตบุ๊กคนตาบอด-ป้ายราคาอิเล็กทรอนิกส์” 3 ผลงานสุดท้ายเวที“ส มอง กลอัจฉริยะ”
ที่มา: <http://www.socialwarning.m-society.go.th>
- “นวัตกรรมลดช่องว่างเพื่อคนตาบอด”
ที่มา : <http://www.adslthailand.com>
- “โครงการจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียง เพื่อช่วยในการเดินทางของคนตาบอด”
ที่มา : <http://www.princess-it.org>
- “คนตาบอด อินเทอร์เน็ต และการท่องเที่ยว”
ที่มา : <http://www.nairoburo.com>
- “ทำใจดีเมื่อผมเป็นคนตาบอด-คนสายตาเลือนราง”
ที่มา : <http://www.thaihealth.or.th/cms/detail.php?id=5959>
- “ไอบีเอ็ม ส่งเทคโนโลยีใหม่เชื่อมคน ตาบอดกับสื่อ”
ที่มา : www.blizzoft.com
- “กิจกรรมนันทนาการ เสริมคุณภาพชีวิตคนตาบอด”
ที่มา : <http://www.etoyotaclub.net>
- “คนตาบอดใช้คอมได้อย่างไร มาดูกันครับ”
ที่มา : <http://www.oknation.net/blog/ekalak>
- “ตาชีวภาพไบโอนิกอายส์ ช่วยคนตาบอดมองเห็นอีกครั้ง”
ที่มา : <http://www.nrct.net>
- “วันนี้ที่รอคอย เอทีเอ็ม เพื่อ คนตาบอด”
ที่มา : <http://www.siam-handicrafts.com/Webboard/default.asp?rid=5>
- “รายการคิดได้ไง ตอน ค่ายวิทย์ฯ คนตาบอด..สัมผัสการเรียนรู้”
- “การรณรงค์การมีส่วนร่วมต่อสังคม”
- “กีฬาคนตาบอด”

“ไม้เท้า-โน้ตบุ๊กคนตาบอด-ป้ายราคาอิเล็กทรอนิกส์”

3 ผลงานสุดท้ายเวที “สมองกลอัจฉริยะ”

เนคเทคประกาศผล 3 ทีมสุดท้ายการประกวดสิ่งประดิษฐ์ “สมองกลฝังตัว”ฝีมือเยาวชนไทยระดับอุดมศึกษา เผย 3 ผลงาน “ไม้เท้า-โน้ตบุ๊ก” อำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการทางสายตา และ “ป้ายราคาอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้สาย” อัปเดตข้อมูล ลินค้ำตามห้างร้านขนาดใหญ่ นวัตกรรมจากการสังเกตสิ่งรอบตัว เข้าชิงชนะเลิศกันยาวๆ นี้ ในภาพยนตร์ล้ำสมัยหลายต่อหลายเรื่อง ผู้สร้างได้วาดภาพให้ข้าวของเครื่องใช้หลายอย่างมีความสามารถพิเศษและ “ฉลาด” กว่าในปัจจุบันมากชนิดที่เราคาดไม่ถึง ไม่ว่าจะเป็นทีวี วิทยุ คอมพิวเตอร์ รถยนต์ หรือแม้แต่ปากกาสักค้ำ โดยมีความสนใจของไฮเทคอยู่ที่ “ระบบสมองกลฝังตัว” (Embedded System) ที่ทำหน้าที่ต่างสมองให้กับสิ่งของนั้นๆ ซึ่งเริ่มที่จะเป็นความจริงมากขึ้นเรื่อยๆ แล้วในเวลานี้

เมื่อสุดสัปดาห์ที่ผ่านมา ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) ร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร อาทิ สมาคมนักออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสมาคมสมองกลฝังตัว จัดการประกวด “ผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์สมองกลอัจฉริยะ” ขึ้น โดยประกาศผล 3 ทีมสุดท้ายที่ผ่านเข้ารอบแล้วภายในงาน “ไทยแลนด์อิเล็กทรอนิกส์ 2007” ระหว่างวันที่ 12 -15 ก.ค. ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ผลงานที่ผ่านเข้ารอบทั้ง 3 ได้แก่ “เครื่องช่วยสำรวจตำแหน่งสิ่งกีดขวางของผู้พิการทางสายตา” ของนายธเนศ อรุณถาวรวงศ์ นายพีรช ษรานุรักษ์ นายอภิเชษฐ์ มงคลพรอุดม น.ส.กรรณก เตชะรัตนยืนยง และนายกิตติศักดิ์ จตุรทัตประดับ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) “คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กสำหรับคนตาบอด” ของนายธนาธิป ลิ้มหานายศุภชัย มะเตือ นายวรพล ทินกรสุติบุตร นายณัฐวุฒิ สุวรรณรัตน์ และ น.ส.วิชชดา เกียรติเจริญศักดิ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ “ระบบป้ายสินค้าอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้สาย” ของนายวรุท ทองน้ำเพ็ญ นายไควล์วิชัย ฉวรรณกุล และนายวิภาวัฒน์ อุปถัมภ์วิเชียร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำหรับผลงานเครื่องช่วยสำรวจตำแหน่งสิ่งกีดขวางของผู้พิการทางสายตา นายกิตติศักดิ์เผยว่า ทีมประดิษฐ์ได้รับแรงบันดาลใจมาจากปัญหาจริงของผู้พิการทางสายตา ที่มักเดินชนเข้ากับสิ่งของที่อยู่ข้างหน้า ซึ่งอยู่สูงระดับเอวขึ้นไปจนถึงศีรษะ โดยไม้เท้าช่วยเดินธรรมดาจะไม่สามารถช่วยการรับรู้ได้ เช่น ฝ่าเท้ารถทัวร์ ทำรถบรรทุก ตู้ไฟ ป้ายสัญญาณต่างๆ และเสาไฟฟ้า พวกเขาจึงประดิษฐ์เครื่องช่วยสำรวจดังกล่าวขึ้น โดยออกแบบเป็นไม้เท้าช่วยเดินสำหรับผู้พิการทางสายตา ซึ่งมีแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์และเซ็นเซอร์อัลตราโซนิกพร้อมระบบสันสะท้อนไวที่ตามไม้เท้า เพื่อส่งสัญญาณเตือนให้ผู้ใช้งานหลบหลีกสิ่งกีดขวางข้างหน้าได้ “เมื่อผู้พิการทางสายตาใช้ไม้เท้าที่มีแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์อยู่ก็จะปล่อยกรวยคลื่นอัลตราโซนิกไปข้างหน้า โดยทำมุมเงย 30 องศาตามจับเพื่อตรวจสอบสิ่งที่จะเป็นอันตรายต่อผู้พิการทางสายตาในระยะ 80 -100 เซนติเมตร ก่อนส่งสัญญาณไปทำให้เกิดแรงสะท้อนให้ผู้ใช้งานรู้ตัวแล้วหลบสิ่งกีดขวางได้ทันก่อนจะเดินชน และเมื่อให้ผู้พิการทางสายตา 2-3 รายทดลองใช้ก็พบว่าสามารถใช้งานได้ดี” นายกิตติศักดิ์ หนึ่งในทีมประดิษฐ์ “บัดดี้เวย์” –คู่หูเพื่อการเดินทางอย่างปลอดภัยขึ้นนี้กล่าว

ก้าวต่อไป พวกเขาจะเพิ่มเสียงเตือนเข้าไปที่ไม้เท้า การใช้เซ็นเซอร์อัลตราโซนิกที่ทนน้ำได้ และการเชื่อมต่อไม้เท้ากับระบบสัญญาณดาวเทียมเพื่อให้ผู้ใช้งานเกิดความคล่องตัวสูงขึ้น ซึ่ง

สิ่งประดิษฐ์อัจฉริยะนี้มีความเป็นไปได้ทางการตลาดค่อนข้างมาก โดยเชื่อว่าจะสามารถทำให้มีราคาขายต่อตัวเพียง 1,600 บาท ส่วนผลงานคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กสำหรับคนตาบอดในชื่อ “อัมเบอร์” สมาชิกในทีมเผยว่า พวกเขาได้พัฒนาซอฟต์แวร์และแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นเพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์แบบพกพา เพื่อให้ผู้พิการทางสายตาใช้งานได้อย่างสะดวก โดยเฉพาะช่วยให้พิมพ์ตัวอักษรภาษาไทยได้ด้วยแป้นพิมพ์อักษรเบรลล์ที่ปรับปรุงให้ดีขึ้นและมีลักษณะสอดคล้องต่อลักษณะการพิมพ์ของผู้ใช้งาน ซึ่งที่มีอยู่ในท้องตลาดทั่วไปยังมีราคาแพงมากและไม่รองรับการพิมพ์อักษรภาษาไทย แต่จะรับรองเพียงการพิมพ์อักษรภาษาอังกฤษภาษาเดียวเท่านั้น นอกจากนี้ ระบบที่พัฒนาขึ้นยังช่วยให้ผู้ใช้งานต่อพวงคอมพิวเตอร์เข้ากับอุปกรณ์อื่นๆ ได้สะดวก ทั้งเครื่องพิมพ์ และไดรฟ์เสริม ผู้พิการทางสายตาสามารถเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อีกทั้งยังสามารถฟังเครื่องเล่นเอ็มพี 3 ได้ด้วย “คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กสำหรับผู้พิการทางสายตาจะช่วยให้พวกเขาพิมพ์ตัวอักษรภาษาไทยได้ และมีราคาถูกลงประมาณครึ่งหนึ่งของคอมพิวเตอร์สำหรับคนพิการทางสายตาในปัจจุบัน โดยต่อไปจะทำให้ส่งเสียงสื่อสารกับผู้ใช้งานเพื่อให้ทราบว่ามีอักษรได้ถูกต้องหรือไม่ด้วย” นายธรรธิป หัวหน้าทีมเผย

ผลงานชิ้นสุดท้ายที่ผ่านเข้ารอบคือ ระบบป้ายสินค้าอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้สาย นายวรุช หัวหน้าทีม เล่าว่า แนวคิดการพัฒนาเกิดขึ้นจากที่เห็นว่าในห้างขายปลีกขนาดใหญ่จะมีสินค้าวางขายอยู่มากถึง 15,000 รายการ ดังนั้นหากมีการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าแต่ละครั้งในช่วงโปรโมชั่นก็จะทำให้ยุ่งยาก เสียเวลา และสิ้นเปลืองแรงงานคนมาก รวมทั้งยังอาจขาดความแม่นยำ ส่งผลถึงความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในท้ายที่สุด ทีมประดิษฐ์ที่มีเขาอยู่ด้วยจึงพัฒนาป้ายราคาสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นโดยใช้หลักการส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระหว่าง 400 -900 เมกะเฮิร์ตซ์ ที่ทะลุผ่านสิ่งกีดขวางเช่นผนังและกำแพงได้ดี เพื่อช่วยเปลี่ยนราคาสินค้าได้อย่างสะดวกและแม่นยำ โดยการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่คอมพิวเตอร์ส่วนกลางเพียงครั้งเดียว เครื่องขยายสัญญาณที่ติดตั้งประจำที่ทุกๆ 200 เมตรก็จะทำหน้าที่เป็นตัวกระจายสัญญาณข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปยังป้ายแสดงสินค้าในแต่ละจุดจนทั่วห้างเพื่อให้แสดงผลราคาสินค้าในขณะนั้นตามความเป็นจริง “เมื่อเราพิมพ์ข้อมูลใหม่ลงไปทีคอมพิวเตอร์กลางป้ายแสดงราคาสินค้าที่ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ซึ่งอยู่ตามจุดต่างๆ ก็จะเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยอัตโนมัติในเวลาไม่ถึง 1 วินาที มีข้อดีคือสะดวกรวดเร็วกว่าแรงงานคนถึง 180 เท่า ในห้างใหญ่ๆ จะลดต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงราคาแบบเก่าได้ถึง 900,000 บาทต่อปี โดยป้าย 1 แผ่นมีราคา 250 บาท และตัวขยายสัญญาณมีราคา 3,900 บาท ดังนั้นหากใช้เครื่องขยายสัญญาณเพียง 15 ตัวก็ครอบคลุมพื้นที่ในห้างใหญ่ๆ ได้แล้ว โดยจะเป็นระบบที่มีความคุ้มทุนภายในเวลา 3 -4 ปี” นายวรุช เจ้าของผลงานที่ผ่านเข้ารอบ 3 ทีมสุดท้ายกล่าว

ทั้งนี้ เกณฑ์การตัดสินพิจารณาให้รางวัลสุดยอดแก่สิ่งประดิษฐ์สมองกลนั้นมี 3 ด้านคือ 1.การออกแบบ 2.การตลาด และ 3.ระบบสมองกลฝังตัวที่นำมาประยุกต์ใช้ โดยจุดประสงค์ของการแข่งขันเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านสมองกลฝังตัวของไทยตั้งแต่ระดับอุดมศึกษา ควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถด้านการออกแบบและการวางแผนการตลาดให้ผลงานที่พัฒนาได้สามารถออกสู่ตลาดได้จริง ตลอดจนถึงการสร้างกระบวนการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นด้วย ส่วนสิ่งประดิษฐ์สมองกลอัจฉริยะชิ้นนี้จะเป็นผู้ชนะเลิศการประกวด “ผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์สมองกลอัจฉริยะ” ก็สามารถคอยลุ้นคอยให้กำลังใจได้ โดยจะมีการประกาศผลอย่างเป็นทางการ พร้อมมอบโล่เกียรติยศและเงินรางวัลให้แก่ทีมผู้ชนะเลิศในเดือน ก.ย.2550 นี้ ที่มา: <http://www.socialwarning.m-society.go.th>

นวัตกรรมลดช่องว่างเพื่อคนตาบอด

เนคเทคร่วมมูลนิธิราชสุตา "สร้างฝัน" และ "ระดมสมอง" สร้างนวัตกรรมลดช่องว่าง ด้านเทคโนโลยี เพื่อคนตาบอด พร้อมมอบทุนสนับสนุนโปรแกรมซอฟต์แวร์ในปีหน้าอีก 3 โปรแกรม

ปัจจุบันนวัตกรรมเป็นเครื่องช่วยในการลดช่องว่างด้านการเรียนรู้ สำหรับบุคคลทุกเพศและทุกกลุ่มคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้พิการทางสายตา ที่ดูเหมือนว่าร่างกายจะเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ แต่ เทคโนโลยีที่ก้าวไกลกลับทำให้ความจำกัดทางร่างกายไม่ถือเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะจำกัดความใฝ่รู้ และความพากเพียรของบุคคลเหล่านี้ได้อีกต่อไป

เนื่องจากพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระรัตนราชสุตา สยามบรมราชกุมารี มอบเงินจำนวน 20 ล้านบาท จากการทูลเกล้าถวายของบริษัท ทศท. คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เพื่อตั้งกองทุน เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอด มูลนิธิราชสุตา เพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ สำหรับคนตาบอดไทยสามารถใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งเพื่อการศึกษาค้นคว้า การประกอบอาชีพ การติดต่อสื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

เนคเทคร่วมกับกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอด มูลนิธิราชสุตา จึงได้มี การจัดสัมมนาเรื่อง "การประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อคนตาบอด นวัตกรรมเพื่อการลดช่องว่างและสร้างทางเลือกด้าน ไอซีที สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม" โดยมีเข้าร่วมประมาณ 100 คน

ดร.ชฎามาต ฐะเศรษฐกุล รักษาการผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานโยบายและกฎหมาย ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ เนคเทค กล่าวว่า เป้าหมายของสังคมนั้น ต้องมุ่งที่จะลดความเหลื่อมล้ำของสังคม อันเป็นผลเนื่องมาจากความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้ ซึ่งหมายถึงการพัฒนา ให้คุณภาพชีวิต ของประชาชนทั่วไปดีขึ้นและใกล้เคียงกันให้มากที่สุดโดยลำดับ เพื่อก่อให้เกิดเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ซึ่งได้มีการกำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2545-2549 ซึ่งมียุทธศาสตร์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนไทยและสังคมไทย โดยเร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้สร้างภูมิปัญญา และเพิ่มรายได้ กับยกระดับ คุณภาพชีวิตของคนไทย ทำให้เกิดสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ควบคู่กับการสร้างภูมิคุ้มกันภัยคุกคาม และผลกระทบในทางลบที่มากับยุคโลกาภิวัตน์

อีกทั้งทางภาครัฐได้มีการจัดการประชุมเชิงบูรณาการเรื่อง แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแบบบูรณาการ พร้อมทั้งมีการจัดยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2547 เป็นการส่งเสริม การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยีบริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม ของคนพิการ และผู้ประกอบการ โดยให้มีศูนย์ผลิต และพัฒนาล่ามภาษามือ ให้มีอักษรวิ้งหรือล่ามภาษามือในรายการข่าวสาร การออกกฎหมาย ส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิของคนพิการ เรื่อง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้วย

"นวัตกรรมที่ผลิตขึ้นนั้นต้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้พิการได้ เพื่อลดช่องว่าง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จึงได้มีการจัดสัมมนานี้ขึ้นเพื่อระดมความคิดเห็น กำหนดหัวข้อการวิจัย และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จะนำเทคโนโลยี เข้ามาช่วยในการส่งเสริมนวัตกรรมใหม่สำหรับผู้พิการได้อย่างไร

และเพื่อให้เข้าใจว่าผู้พิการต้องการอะไร อย่างแท้จริง โดยต้องยึดตามความต้องการของผู้พิการเป็นหลัก" ดร.ชฎามาศ กล่าว

มณฑิธร บุญตัน นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ปัจจุบันนวัตกรรมใหม่ๆ นั้นต้องเป็นแบบ Universal Design หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้คนกลุ่มคนสามารถใช้การได้ เช่น เครื่องรูดบัตรเอทีเอ็ม ที่มีระบบเสียงพูดสำหรับคนตาบอด, ระบบ Screen Reader ระบบอ่านบนจอ โทรศัพท์มือถือ, เว็บไซต์สำหรับ คนตาบอด ซึ่งปัจจุบันมีไม่ถึง 10 เว็บไซต์ ในขณะที่ปัจจุบันมีคนตาบอดในประเทศไทยจำนวน 600,000 คน รวมทั้งจำนวนผู้สูงอายุที่เสื่อมสภาพทางตา และที่มีปัญหาด้านการอ่านอีกมากในประเทศไทย

"คนพิการเกิดจาก การพิการทางร่างกายบวกกับสิ่งแวดล้อมที่ทำให้พิการอย่างสมบูรณ์ เช่น คนตาบอดบวกไม้เท้า ถือว่าไม่พิการ แต่คนตาบอดบวกกับโทรศัพท์ นั้นแหละถือว่าพิการ ดังนั้นทุกผลิตภัณฑ์ที่ออกควรจะเป็นแบบ Universal Design สามารถปรับใช้กับคนตาบอดได้ด้วย" มณฑิธร กล่าว

ปัจจุบันมีนวัตกรรมสำหรับคนตาบอด เช่น โปรแกรมตาทิพย์,โปรแกรมสังเคราะห์เสียงภาษาไทย ที่ช่วยให้นักตาบอด ใช้ในการอ่านผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์, โปรแกรม Scan and Read ช่วยในการอ่านเอกสารตัวอักษร โดยการใช้ เครื่องสแกนเนอร์ โดยโปรแกรมจะทำการแปลงภาพตัวอักษรต่างๆให้เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ Text to Speech ซึ่งสามารถอ่านเอกสารออกมาเป็นเสียงทางลำโพงได้

ไม่เพียงเท่านั้นยังมีโปรแกรมการอ่านหนังสือเสียง ในระบบ Daisy เป็นหนังสือเสียงที่จัดทำดัชนีอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้สามารถค้นหาส่วนต่างๆของหนังสือ เช่น บท หัวข้อเรื่อง หน้า ย่อหน้า ได้ภายใน ระยะเวลารวดเร็ว และมีระบบ Electronic Vote หรือเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสะดวกกับ คนตาบอดในการลงคะแนนเสียงด้วย

"ปัจจุบันในประเทศไทยมี Text book ที่อ่านเสียงผ่านระบบคอมพิวเตอร์เป็นจำนวน 500 เรื่อง โดยผลิตจาก สมาคมคนตาบอดประมาณ 200 เรื่อง จากมูลนิธิราชสุดาประมาณ 200 เรื่อง และทัศนสถานหญิงกลางอีกประมาณ 40 เรื่อง และปัจจุบันกำลังผลิตอีก 300 เรื่องให้กับกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหนังสือในระดับ ป.1-ป.6 โดยใช้ เทคโนโลยี XHTML ที่อิงกับเว็บไซต์" มณฑิธร กล่าว

ให้ทุนพัฒนาโปรแกรมเพื่อคนตาบอด

ส่วนในอนาคตนั้นคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการดำเนินการกองทุน เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอด ภายใต้มูลนิธิราชสุดา ได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยแบบกำหนดหัวข้อ 3 ประเภท ได้แก่ 1.โปรแกรม OCR เพื่อการอ่าน 2.โปรแกรมแปลงอักษรเบลล์เป็นอักษรปกติ และอักษรปกติ เป็นอักษรเบลล์ และ3.โปรแกรมอ่านหนังสือเสียง เดซี่ผ่านระบบโทรศัพท์

โดยแต่ละประเภทนั้นต้องพัฒนาโปรแกรมที่เป็นรหัสเปิด (Open Source) โดยใช้ภาษา C++ ซึ่งสามารถรองรับ การทำงานได้กับระบบปฏิบัติการ Windows และ Linux โดยมีระยะเวลาในการวิจัย 1 ปี ส่วนงบประมาณ ในการวิจัยนั้น ขึ้นอยู่กับข้อเสนอของผู้วิจัยเอง และการพิจารณาของคณะกรรมการ

ที่มา : <http://www.adslthailand.com>

โครงการจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียง เพื่อช่วยในการเดินทางของคนตาบอด

คณะกรรมการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนคเทค ร่วมกับสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยและ ขสมก. สนองแนวพระราชดำริฯ เปิดโครงการจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียง เพื่อช่วยในการเดินทางของคนตาบอด ประเดิมติดตั้งอุปกรณ์บนรถเมล์สาย ๑๒ พร้อมทยอยให้บริการ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายนนี้เป็นต้นไป ศ.ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ คอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) ในฐานะ รองประธานคณะกรรมการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เปิดเผยว่าคณะกรรมการโครงการฯ โดยการดำเนินการ ของเนคเทค และสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้จัดทำโครงการจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียง เพื่อช่วยในการเดินทางของคนตาบอด หรือ Talking Bus ขึ้น โดยในขั้นต้นได้รับความร่วมมือจากองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ติดตั้งอุปกรณ์เสียงบนรถประจำทาง สาย ๑๒ จำนวน ๒๐ คัน และได้เริ่มทยอยออกให้บริการแล้วนับแต่วันที่ ๑ เมษายนที่ผ่านมา โครงการจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียงเพื่อช่วยในการเดินทาง ของคนตาบอด เป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางให้แก่คนสายตาพิการ ให้สามารถเดินทางไปยังที่ที่ต้องการได้อย่างสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย ทั้งนี้เนื่องจากคนตาบอดมักจะมีปัญหา ในเรื่องของการขาดข้อมูลที่จำเป็นในขณะเดินทาง เช่น

- ไม่สามารถทราบถึงหมายเลขรถประจำทางที่กำลังจอดรับผู้โดยสาร
- ไม่สามารถทราบได้ว่าขณะนี้รถจอด ณ ป้ายใด (ขณะอยู่บนรถประจำทาง)
- ไม่สามารถทราบถึงช่วงสัญญาณไฟสำหรับการข้ามถนน
- ไม่สามารถทราบถึงจุดอันตรายหรือจุดที่ต้องเพิ่มความระมัดระวัง เป็นพิเศษ เช่น สะพานลอย
- ไม่สามารถกระยะและที่ตั้งของจุดสำคัญต่างๆ เช่น ทางม้าลาย สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ประตูทางเข้า และอื่นๆ

เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาเหล่านี้ วิธีการหนึ่งที่หลายประเทศนิยมใช้ คือ การใช้ สัญญาณเสียง โดยเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางและสามารถตอบสนอง ต่อสภาพปัญหาและความจำเป็นของคนตาบอด ซึ่งทางสมาคมคนตาบอด ได้นำปัญหาดังกล่าวมาหารือ กับเนคเทค และเนคเทคในฐานะ เลขานุการคณะกรรมการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชดำริฯ ได้นำขึ้นกราบบังคมทูล โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯรับงานนี้เข้าไว้ในโครงการ และได้ทรงพระราชทานงบประมาณเพื่อใช้ในการวิจัยพัฒนา และจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียง จำนวน ๒๐ ชุด และ remote control ๕๐ อัน ซึ่งทางสมาคมฯ จะได้แจกให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้ ในงานต่อไป ในการดำเนินงาน เนคเทคเป็นผู้พัฒนาต้นแบบอุปกรณ์สัญญาณเสียง ซึ่งจะแปลงเสียงโดยการกระตุ้นด้วยสัญญาณจาก remote control ที่คนตาบอดเป็นผู้ถือและกด หรือกระตุ้นด้วยการเปิด-ปิดประตูของรถ ซึ่งอุปกรณ์จะแปลงเสียงบอกเลขหมายรถประจำทาง และเส้นทางเดินรถ ตัวอย่างคือ "สาย ๑๒ ห้วยขวาง-อนุสาวรีย์ชัย-ราชวิถี-เศรษฐ

การ" ศ.ดร.ไพรัช กล่าวต่อไปว่า ภายหลังจากการติดตั้งแล้วเสร็จ และให้บริการแล้ว ทางศูนย์ฯ จะทำการประเมินผล ซึ่งหากพบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนคเทค และ ชสมก. ก็จะได้ร่วมกันพิจารณาแนวทาง เพื่อขยายการติดตั้งต่อไปยังรถประจำทางสายอื่นๆ รวมถึงขยายความร่วมมือไปยังหน่วยงานอื่นๆ ที่รับผิดชอบ งานเกี่ยวกับสาธารณูปการต่อไป เช่น สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งดูแลป้ายจอดรถประจำทาง สะพานลอย เป็นต้น

นายทองดี กาทอง นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย เปิดเผยถึงความร่วมมือในโครงการนี้ว่า ทางสมาคมฯ ในฐานะองค์กรผู้แทนของคนตาบอด ได้ตระหนักถึงหน้าที่หลักขององค์กร คือ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อร่วมคิด ร่วมดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบให้เกิดแนวทางแก้ปัญหาของคนตาบอด ในทิศทางที่ควรจะเป็น ซึ่งการดำเนินงานของโครงการนี้ นับเป็นตัวอย่างที่ดีของความร่วมมือ และถือเป็นสะพานสำคัญอีกสายหนึ่ง ที่ช่วยทอดข้ามความไม่สะดวก ซึ่งพสกนิกรตาบอดทุกคนต่างซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้มีโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศในพระราชดำริขึ้น รวมทั้งทรงโปรดเกล้าฯ รับโครงการ Talking

ที่มา : <http://www.princess-it.org>

คนตาบอด อินเทอร์เน็ต และการท่องเที่ยว

ทีวี วิทยุ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ นิตยสาร รวมไปถึง สื่อสิ่งพิมพ์ทุกชนิด ข้อมูลข่าวสาร ที่มาจากแหล่งดังกล่าว คนทั่วไปสามารถเลือกได้ว่า จะเสพข่าวสารจากสื่อใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจ ของแต่ละบุคคล แต่ทว่าในสังคมเรา ยังมีคนอีกกลุ่ม ซึ่งไม่สามารถเข้าถึงสื่อเหล่านี้ หรือเข้าถึงได้ไม่เต็มร้อยเหมือนคนทั่วไป เพราะบุคคลเหล่านี้ คือ “ผู้พิการทางสายตา หรือ คนตาบอด”

สื่อที่คนตาบอดเข้าถึงได้ค่อนข้างมาก คือ วิทยุ และโทรทัศน์ แต่ก็ได้ยินเพียงเสียงเท่านั้น คุณมณฑิยา บุญตัน นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “ประเด็นที่เป็นตัวตัดเชือกว่า เราเท่าเทียมกับคนทั่วไป ก็คือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ซึ่ง 95% ของข้อมูลที่คนตาบอดเข้าไม่ถึง เพราะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์”

“สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่อุดมไปด้วยสาระ แต่คนตาบอดเข้าไปไม่ถึง เพราะไม่มีใครมาทำเป็นอักษรเบรลล์ ถึงแม้จะทำเป็นอิเล็กทรอนิกส์ ก็อ่านได้ยาก เพราะเว็บไซต์ไม่เป็นสากล เข้าถึงข้อมูลได้ยาก”

ยกตัวอย่าง นิตยสารสารคดี ซึ่งปกติเล่มละ 100 บาท แต่ถ้าคนตาบอดอยากอ่าน สามารถทำได้สองวิธีคือ จ้างให้คนอ่านแล้วอัดลงเทป หรือแปลงเป็นภาษาเบรลล์ ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายเกือบ 2,000 บาท และกว่าจะได้ข้อมูลจากนิตยสารทั้งหมด ก็ใช้เวลาราวครึ่งเดือน ซึ่งทำให้ข่าวสารที่ได้รับล่าช้ากว่าคนทั่วไป ดังนั้น ถ้าอนาคต สื่อต่างๆ เริ่มเปลี่ยน หรือมีแนวโน้มไปเป็น อิเล็กทรอนิกส์ – เว็บไซต์ และสามารถจัดทำได้ตามมาตรฐาน คนพิการจะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้สะดวกขึ้น

การที่คนตาบอดจะเข้าใจเว็บไซต์ได้นั้น ต้องติดตั้ง “โปรแกรมอ่านจอภาพ” ที่เรียกว่า Screen Reader ลงในคอมพิวเตอร์ของตนเอง ซึ่งเปรียบเสมือนตา และสมอง โดยโปรแกรมจะส่งสิ่งที่อ่านได้จากหน้าจอไปที่ “โปรแกรมสังเคราะห์เสียง (Text To Speech)” ชื่อว่า “โปรแกรมดาทิพย์” พัฒนาโดยคนไทย ซึ่งจะพูดเป็นเสียงออกมาให้ได้ยิน และสามารถปรับความเร็วในการออกเสียงได้

เมื่อมี “โปรแกรมดาทิพย์” คนตาบอดจะสามารถพิมพ์งาน โดยจะมีเสียงคอยบอกตลอดว่า พิมพ์อะไรลงไป ถูกหรือผิด สามารถอ่านได้ทั้งทีละตัวอักษร เป็นคำ และเป็นประโยค ส่วนการอ่านจากเว็บไซต์นั้น ถ้าเข้าอินเทอร์เน็ตเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ โปรแกรมก็จะอ่านออกเสียงให้เราได้ยิน โดยจะอ่านจากบนลงล่าง ซึ่งถ้ามีหัวข้อต่าง ๆ ในแนวนอน โปรแกรมก็จะเริ่มอ่านจากซ้ายไปขวา ทีละบรรทัด อยากรู้เรื่องอะไรก็กดฟังได้ตามชอบเหมือนคนอ่านปกติ แต่ก็ยังมีปัญหาอยู่บ้าง คือขณะนี้เว็บไซต์ที่รองรับเพียงแค่สัก 10% เท่านั้น ส่วนโปรแกรมอื่น ๆ ก็อยู่ในระหว่างพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีโปรแกรมสังเคราะห์เสียงช่วยในการใช้คอมพิวเตอร์ของคนตาบอด แต่โปรแกรมนี้ก็ไม่สามารถวิเคราะห์ความหมายของคำได้ เช่น แบบนอก อ่านว่า แบบ – นอก หรือ แบบ – บน – ออก, เพลา อ่านว่า เพลา หรือ เพ – ลา เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่คนเขียนโปรแกรมจะต้องพัฒนาโปรแกรมให้สามารถวิเคราะห์ความหมายของคำได้ต่อไป

ในการเขียนเว็บไซต์จึงควรยึดหลักขององค์กรผู้กำหนดมาตรฐานในการเขียนเว็บ หรือที่รู้จักกันในนาม w3 (ดูข้อมูลเพิ่มเติมที่ www.w3.org) ในความเห็นของคุณมณฑิยาบุญตันคิดว่า “ควรแยก style และ content ออกจากกัน เพราะสามารถเอาไปทำอะไรก็ได้ คนที่ bandwidth น้อย ก็สามารถใช้งานได้”

สิ่งที่คนตาบอดต้องการมากที่สุดคือ “เนื้อหา” ส่วนรูปภาพ การจัดองค์ประกอบสวยงาม และเสียงมีความสำคัญรองลงไป ถ้าจะใส่รูป ก็ควรมีคำบรรยายว่าเป็นภาพอะไร เช่น มีบทความเรื่องหน้าตกรั้วโยคน้อย จ. กาญจนบุรี แล้วมีรูปหน้าตกรั้ว ก็ควรมีคำบรรยายภาพด้วย และถ้ามีการนำเสนอด้วยเสียง อย่างเสียงเพลง ก็ควรมีคำอธิบายเพิ่มว่าเป็นเพลงอะไร เช่น คลิกเพื่อฟังเพลงอีแซว คลิกเพื่อฟังเพลงคลื่นกระทบฝั่ง เป็นต้น

แม้ว่าคนตาบอดจะมองไม่เห็น แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าพวกเขาจะเข้าไม่ถึงสุนทรีย์ในเรื่องต่าง ๆ อย่างในเรื่องของการท่องเที่ยว คนตาบอดก็มีความสุขกับการท่องเที่ยวได้ โดยใช้การสัมผัสหรือฟังวิทยากรบรรยาย แต่ก็มีบางสถานที่ที่ไม่อนุญาตให้จับต้องสิ่งของ อย่างพิพิธภัณฑ์ ก็จะทำให้รู้สึกอึดอัดบ้าง ถ้ามีการบรรยายว่าสิ่งที่เห็นนั้นคืออะไร มีลักษณะอย่างไร ก็จะทำให้การไปเที่ยวสนุกสนานมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดี มีเรื่องราวของคนตาบอดที่น่าสนใจคือ Mr. Erik Weihenmayer โดยเขาสามารถพิชิตยอดเขาถึง 7 ยอดเขา ซึ่งหนึ่งในนั้นมียอดเขาเอเวอร์เรสต์รวมอยู่ด้วย โดยที่เขาเป็นหัวหน้าคณะนักปีนเขา (ลูกคณะเป็นคนตาดี) นับเป็นความสามารถที่น่าทึ่งและบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ เพราะยอดเขานี้สูงชัน และมีความอันตรายมาก อ่านเรื่องของนายอีริกได้ที่

<http://www.everestnews.com/ewkos802.htm> และเขายังมีผลงานเขียนเรื่อง Touch the Top of the World : A Blind Man's Journey to Climb Farther Than the Eye Can See ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.amazon.com/exec/obidos/ASIN/0525945784/everestnews/102-4860623-1138556>

นี่เป็นตัวอย่างความสามารถของคนตาบอดชาวต่างชาติ ส่วนในเมืองไทยของเรานั้นคนตาบอด ได้รวมตัวกันเพื่อประกอบกิจการนวดแผนโบราณ อยู่ทั่วประเทศหลายแห่ง ล้วนเป็นร้านที่มีคุณภาพและมีฝีมือในการบริการ ซึ่งหมอนวดนี้ได้ผ่านการฝึกอบรม และได้รับใบรับรองความสามารถจากหน่วยงานด้านการนวดแผนโบราณ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

<http://www.tab.or.th/th/services/showshop.php>

"ความดี ความงาม และความจริง มันน่าจะเป็นของที่ทุกคนเฝ้าปรารถนาอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเราจึงช่วยกันเปิดช่อง เปิดโอกาส สร้างโอกาส สร้างช่องทางให้กับคนทุกกลุ่มทุกคน โดยเฉพาะกับคนตาบอดเราเฝ้า มักจะถูกปิดโอกาสในเรื่องเหล่านี้"

การไปสู่สุนทรีย์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้เรายืดหลักเปิดช่องไว้ก่อน ให้เรายืดหลักสร้างทางเลือกเอาไว้เยอะไว้ก่อน อย่าไปพยายามสร้างทางบังคับ ที่ผมชอบใช้คำว่า ทางเลือกบังคับ เราอยากจะมีทางเลือกเสรี เราไม่อยากมีทางเลือกบังคับนะครับ ทางเลือกเสรีเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา คนตาบอดเองก็ปรารถนาเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความงาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวัฒนธรรม เราก็ต้องการมีทางเลือกเสรี เราไม่ต้องการมีทางเลือกบังคับ" เป็นข้อคิดที่คุณมณฑิรกล่าวไว้ในตอนท้าย

"คนตาบอด" ก็เป็นบุคคลที่สามารถประกอบอาชีพได้ ช่วยเหลือสังคมได้ ไม่ต่างจากคนทั่วไป เราจึงควรช่วยกันเปิดโอกาส และส่งเสริมการเรียนรู้-การทำงานของคนตาบอด เพราะแรงงานเหล่านี้ แม้จะเป็นเพียงฟันเฟืองตัวเล็ก ๆ แต่ก็ช่วยทำให้ลดปัญหาการว่างงาน ไม่ถูกมองว่าเป็นตัวปัญหา หรือดูแลตนเองไม่ได้ ทำให้พวกเขามีรายได้ และดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขในสังคม

ที่มา : <http://www.nairoburo.com>

ทำไมดีเมื่อผมเป็นคนตาบอด-คนสายตาลีอนราง

ถึงแม้ผมจะตาบอด มองไม่เห็น แต่ใจผมไม่บอดตาม...

สวัสดีครับ ผมมีเพื่อนใหม่มาแนะนำให้รู้จัก คนแรกเป็นคนตาบอด คนที่สองเป็นคนสายตาลีอนราง เพื่อนๆ ไม่ต้องตกใจนะว่าจะอยู่ร่วมกับเขาได้อย่างไร ถ้าอยากรู้จักพวกเขาตามผมมาสิครับ นี่คือ คนตาบอด อ้อ! อย่าเรียกว่า ยัยบอดนะ ที่ถูกเราควรเรียกว่าคนพิการทางการเห็น หรือคนตาบอด และเขามีความสามารถเท่าเทียมกับพวกเราเลยละ เขาถึงได้มาเรียนกับพวกเราเลยละ เขาถึงได้มาเรียนกับพวกเราไง

เห็นมั๊ยว่าเขาถืออะไรอยู่ในมือ นั่นละคือ สัญลักษณ์ของคนตาบอด เรียกว่า ไม้เท้าขาว เอาไว้ช่วยในการเดินทาง ป้องกันไม่ให้ชนสิ่งกีดขวาง และทำให้รู้ว่าพื้นผิวข้างหน้าเป็นอะไร

และอีกคนหนึ่ง พวกเราคงแปลกใจมั๊ยว่าทำไมเขาไม่ถือไม้เท้าเพราะเขาเกือบปั๊บไว้จะใช้ก็เมื่อมีความจำเป็นจริงๆ เช่น จะข้ามถนน เดินตอนกลางคืน และบริเวณสถานที่ที่เขาไม่คุ้นเคย เราเรียกเขาว่า คนสายตาลีอนราง หรือ Low Vision

แล้วมั๊ยว่า เขาเรียนกับพวกเราได้อย่างไร และถ้าเขาต้องการความช่วยเหลือ พวกเราจะช่วยเขาได้อย่างไร เราไปคุยกับเขากันดีกว่า

สวัสดีค่ะ ฉันชื่อบี ฉันเป็นคนตาบอด แล้วเพื่อนๆ ชื่ออะไรกันบ้างละ ช่วยบอกชื่อและเบอร์โทรศัพท์ด้วยนะ เดียวฉันขอจดไว้ก่อน จะได้เก็บไว้ติดต่อกับเพื่อนๆ ใจละ ระหว่างที่ฉันจดข้อมูลอยู่นี้เพื่อนๆ จะได้ยินเสียงกรุกๆ มันเป็นเสียงของอุปกรณ์การเขียนอักษรเบรลล์ เรียกว่า สเลทและสไตลัส

นอกจากนี้ฉันยังใช้สื่อช่วยในการเรียนอีก คือเอกสารอักษรเบรลล์ หนังสือเสียง ภาพนูน และคอมพิวเตอร์ได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คงงงล่ะสิ! ว่ามันพูดได้อย่างไร ก็แค่อ่านโปรแกรมอ่านจอภาพที่สามารถอ่านภาษาต่างๆ เข้าไปในคอมพิวเตอร์ที่ใช้กันโดยทั่วไปเท่านั้น ฉันก็สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้เหมือนเพื่อนๆ แล้ว และถึงแม้ว่าฉันจะมีสื่อเหล่านี้แล้วก็ตาม แต่ฉันก็ยังอยากให้เพื่อนช่วยอ่านเอกสาร หรือกรอกเอกสารบางอย่างให้ฉันบ้างเป็นบางครั้ง

และถ้าเพื่อนๆ เห็นฉันเดินอยู่ลำพัง หากต้องการจะช่วยเหลือละก็เดินเข้ามาหาฉัน แล้วถามว่า ต้องการความช่วยเหลือไหม ถ้าฉันต้องการให้เพื่อนพาฉันไปที่ห้องสมุด ให้เพื่อนนำหลังมือมาแตะที่แขนของฉัน แล้วฉันจะเลื่อนมือของฉันไปจับที่เหนือข้อศอกของเพื่อน โดยเพื่อนเดินนำหน้า ส่วนฉันเดินเยื้องอยู่ข้างหลังแต่ไม่ใช่ลากหรือจูงฉันไปนะ เวลาที่เข้ามาทักทายพูดคุย ไม่ต้องให้ทายนะว่าเพื่อนชื่ออะไร ให้บอกชื่อมาได้เลย เช่น “สวัสดีบี ผมหนุ่มนะ” เมื่อคุยกันเสร็จแล้วก่อนจะไปทีอื่นบอกฉันด้วยนะ ไม่อย่างนั้นฉันก็จะพูดอยู่กับคนเดียว เป็นอย่างนี้บ่อยมากเลย อ้อ! ใช้คำว่า เห็น ดู มอง กับฉันได้ตามปกติ แล้วถ้ามีเรื่องอะไรที่เกี่ยวกับฉันให้ถามหรือบอกกับฉันได้โดยตรงเลย ไม่ต้องถามผ่านคนอื่น

แล้วเวลาทานอาหารด้วยกันก็ไม่ยุ่งยากเลย เพียงแค่บอกว่าอะไรอยู่ตรงไหน ตามเข็มนาฬิกา โดยข้างหน้าที่อยู่ใกล้กับตัวฉันคือ 6 นาฬิกา ตรงกันข้ามคือ 12 นาฬิกา เช่น แก้วน้ำอยู่ที่ 3 นาฬิกา ก็หมายความว่า แก้วน้ำอยู่ทางขวามือของฉัน เพียงบอกแค่นี้ฉันก็รู้ตำแหน่งที่วาง แล้วหยิบมาดื่มเองได้อย่างสะดวก

ที่สำคัญถ้าหากฉันแต่งกายไม่สุภาพ เพื่อนๆ แนะนำฉันได้ทันทีเลยนะ ฉันจะได้สวย ดูดีและไม่เป็นตัวตลก และเมื่อเพื่อนๆ มีโอกาสเป็นผู้นำทางคนตาบอดไปสถานที่ที่สำคัญ ผู้นำทางควรแต่งกายให้เหมาะสมกับสถานที่นั้นด้วยนะ

สวัสดิ์ครับ ผมชื่อ เอ ผมเป็นคนสายตาเลือนราง สายตา ผมยังมองเห็นอยู่บ้างครับ แต่มองเห็นไม่ชัด เวลาอ่านหนังสือผมต้องใช้ตัวอักษรขยายใหญ่ หรือมองใกล้มากๆ และต้องใช้เครื่องช่วยในการมองเห็น เช่น แว่นขยายมองใกล้และจอคอมพิวเตอร์ ส่วนคอมพิวเตอร์ผมก็ใช้ได้ นะครับ โดยใช้โปรแกรมขยายจอภาพ ซึ่งจะทำให้ตัวอักษรบนหน้าจอมีขนาดใหญ่ขึ้นตามที่ต้องการ การเขียนของผมต้องใช้ปากกาสีเข้มและเส้นหนา แล้วเขียนตัวอักษรใหญ่ ๆ ลงบนกระดาษ

ปัญหาที่ผมเจอบ่อยๆ คือ คนทั่วไปไม่เข้าใจ คิดว่าผมมองเห็นหรือบางคนคิดว่าผมแกล้งทำเป็นมองไม่เห็น เลยไม่สนใจและไม่ให้ความช่วยเหลือ ถ้าผมเดินชน ก็คิดว่าผมซุ่มซ่าม เวลาผมมองหน้าก็คิดว่าผมหาเรื่อง ทำให้เกิดการชกต่อยเจ็บตัวมาหลายครั้งแล้วครับ

หากเพื่อนๆ จะช่วยนำทางผม ก็ไม่ยากเหมือนกันครับ เพียงแค่คุณเดินนำหน้าผมเท่านั้น ผมก็เดินตามคุณได้ โยสังเกตุจากรูปร่าง และสีของเสื้อ รวมทั้งแสงสว่างก็เป็นสิ่งสำคัญครับ เพราะจะช่วยให้การมองเห็นของผมดีขึ้น

การมองเห็นสีของผมต้องเป็นสีที่ตัดกัน เช่น ผงสีขาว ควรติดกรอบรูปสีดำหรือน้ำเงิน จะทำให้ผมมองเห็นแล้วเดินไม่ชนผนังครับ ส่วนบันไดควรติดแถบสีที่ขอบบันไดแต่ละชั้น ผมก็จะเห็นและกะประมาณความสูงต่ำของขั้นบันไดได้ครับ

เอาล่ะ..พวกเราได้รู้จักเพื่อนใหม่กันแล้วนะ หากเพื่อนๆ จะให้การช่วยเหลือก็ปฏิบัติตามที่เขาบอก นอกเหนือจากนี้ก็ยิ่งช่วยเขาค้นคว้าข้อมูล ช่วยตรวจสอบข้อมูลที่เขามิพิมพ์เป็นเอกสาร และช่วยอ่านหนังสือให้ฟังต่อหน้าหรืออ่านลงเทปเสียงก็ได้นะ

เห็นไหมว่าการอยู่ร่วมกัน และให้การช่วยเหลือไม่ใช่เรื่องยุ่งยากเลย งั้นวันนี้หลังเลิกเรียนเราไปดูหนัง และกินอาหารด้วยกันทั้งหมดนี้เลย

ที่มา : <http://www.thaihealth.or.th/cms/detail.php?id=5959>

ไอบีเอ็ม ส่งเทคโนโลยีใหม่เชื่อมคน ตามอดกับสื่อ

รายงานบริษัท ไอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด ระบุว่า ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา สื่อมัลติมีเดียมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่ผู้ใช้ที่มีความบกพร่องหรือความพิการทางสายตากลับไม่ได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าดังกล่าว เนื่องจากซอฟต์แวร์อ่านหน้าจอและเบราว์เซอร์แบบอ่านออกเสียงได้ไม่สามารถรองรับสื่อมัลติมีเดียที่ได้รับการออกแบบมาสำหรับใช้งานทางด้านภาพหรือการมองเห็น เพราะผู้พิการทางสายตาไม่สามารถมองเห็นปุ่มควบคุมมัลติมีเดียที่ปรากฏบนหน้าจอได้ นอกจากนี้เสียงของสตรีมมิ่งวิดีโอที่เริ่มเล่นโดยอัตโนมัติเมื่อเข้าสู่หน้าเว็บเพจก็มักจะแทรกแซงเสียงพูดสังเคราะห์จากซอฟต์แวร์อ่านหน้าจอของผู้พิการทางสายตา ที่สำคัญคอนเทนต์แบบมัลติมีเดียส่วนใหญ่ทำงานร่วมกับเมาส์แทนที่จะเป็นแป้นพิมพ์ จึงทำให้ผู้พิการทางสายตาไม่สามารถใช้งานคอนเทนต์ดังกล่าวได้

รายงานระบุว่า ล่าสุด ห้องปฏิบัติการวิจัยประจำกรุงโตเกียว (Tokyo Research Laboratory) ของไอบีเอ็ม ได้เปิดตัวเทคโนโลยีใหม่ที่ช่วยให้ผู้พิการทางสายตาสามารถเรียกดูสื่อมัลติมีเดีย อาทิ สตรีมมิ่งวิดีโอและแอนิเมชันบนอินเทอร์เน็ตได้ โดยเครื่องมือดังกล่าวจะช่วยเปิดประตูสู่โลกของคอนเทนต์ที่หลากหลายสำหรับผู้พิการทางสายตาว่า 161 ล้านคนทั่วโลก ด้วยฟีเจอร์ควบคุมมัลติมีเดียสำหรับผู้พิการทางสายตาที่ทำงานคล้ายกับการใช้เมาส์ตามปกติ เช่น เมื่อต้องการรับชมสตรีมมิ่งวิดีโอบนเว็บไซต์ที่มีการใช้วิดีโอร่วมกัน ผู้พิการทางสายตาจะสามารถเลือกปุ่ม "เล่น" (Play) ด้วยการกดปุ่มชอร์ตคัตบนแป้นพิมพ์ตามที่กำหนดเพื่อควบคุมสื่อ แทนที่จะต้องไล่ดูเนื้อหาคอนเทนต์เพื่อค้นหาปุ่มสำหรับควบคุมวิดีโอ นอกจากนี้เครื่องมือดังกล่าวยังช่วยให้ผู้ใช้สามารถควบคุมความเร็วในการเล่นวิดีโอซ้ำ ปรับระดับเสียง และเพิ่มความเร็วของเสียงได้ เนื่องจากผู้พิการทางสายตาที่ฟังเสียงจากสตรีมมิ่งวิดีโอมักจะรู้สึกว่าเสียงมีความล่าช้าเป็นอย่างมาก

ไอบีเอ็มระบุว่า นอกจากนี้ เครื่องมือใหม่สำหรับการเรียกดูสื่อมัลติมีเดียนี้จะสามารถปรับระดับเสียงสำหรับแหล่งเสียงแต่ละแหล่ง ทำให้ผู้ใช้สามารถระบุและรับฟังเสียงจากแหล่งต่างๆ เช่น ซอฟต์แวร์อ่านหน้าจอ และเสียงจากวิดีโอ หากผู้สร้างคอนเทนต์ต้องการใส่เสียงบรรยายลงในวิดีโอ เครื่องมือชนิดใหม่นี้ก็ให้ความยืดหยุ่นในการใช้คำอธิบายข้อมูลหรือเมตาดาต้า (Metadata) ที่ประกอบด้วยสคริปต์ข้อความที่อธิบายว่ามีอะไรเกิดขึ้นบนหน้าจอ และยังสามารถปรับแต่งอัตโนมัติเพื่อให้เสียงบรรยายมีลักษณะสอดคล้องประสานกับวิดีโอ แม้กระทั่งในกรณีที่ใช้ฟีเจอร์ควบคุมความเร็วด้วย

ที่มา : www.blizzoft.com

กิจกรรมนันทนาการ เสริมคุณภาพชีวิตคนตาบอด

การปั้นดินน้ำมันของนักเรียนพิการทางสายตา ได้ยืนยันบ่อยครั้งว่า กิจกรรมนันทนาการ ต่างๆ สามารถช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชากรทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึงกลุ่มผู้พิการทางสายตาด้วย เรื่องนี้ได้รับการยืนยันจากผลงานวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบกิจกรรมนันทนาการ ที่มีต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักส่งเสริมและพัฒนา นันทนาการ สำนักงานพัฒนาการศึกษาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อหารูปแบบกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมกับผู้พิการทางสายตา

ความสามารถของนักเรียนพิการทางสายตาในการร้องเพลง ดร.เสกสรร นาควงศ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการศึกษาและนันทนาการ บอกผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมนันทนาการ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมด้านศิลปหัตถกรรม ศิลปวัฒนธรรม การอ่าน-เขียน การละคร กิจกรรมอาสาสมัคร เกม กีฬา ดนตรี กิจกรรมเข้าจังหวะ รวมถึงกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง สามารถช่วยพัฒนาอารมณ์ ความสุข ความสามารถของบุคคล รวมถึงสุขภาพ ความสมดุลทางกาย และสมรรถภาพทางกายและจิตใจ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนทุกเพศทุกวัย

งานวิจัยได้ทดสอบและเก็บตัวอย่างจากผู้พิการทางสายตา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและสามารถนำไปพัฒนาใช้ได้จริง สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนจากงานวิจัยพบว่า หลังการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปะ ดนตรี และเกมส์ ผู้พิการทางสายตาเหล่านี้มีความฉลาดทางอารมณ์ ตามองค์ประกอบด้านความเก่ง ซึ่งเกี่ยวกับการตัดสินใจและการแก้ปัญหา รวมถึงองค์ประกอบด้านความสุขและความพอใจในชีวิตเพิ่มมากขึ้น

ผู้มีผลงานด้านนันทนาการ เจ้าของงานวิจัยยังบอกต่ออีกด้วยว่า ผลงานวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นและเห็นคุณค่าของการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยสามารถเลือกปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการได้อย่างเหมาะสม ตามความเป็นไปได้ของบุคคล อันจะมีผลต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี มีความสุข และเป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนในการพัฒนาชีวิตของนักเรียนในระดับประถมศึกษาและระดับอื่นๆ อีกด้วย ทุกกิจกรรมล้วนแล้วแต่ช่วยเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

ที่มา : <http://www.etoyotaclub.net>

คนตาบอดใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างไร มาดูกันครับ

ทุกวันนี้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร (ICT) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้แก่คนในสังคมเป็นอย่างมากซึ่งก็รวมถึงการสร้างประโยชน์ในด้านต่างๆ ให้แก่คนตาบอดด้วยเช่นกัน เช่น การใช้ ICT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตหนังสืออักษรเบรลล์ การประยุกต์ใช้ในอุปกรณ์นำทาง รวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้คนตาบอดสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประโยชน์ประการหลังนี้ได้ช่วยเปิดโลกแห่งการเรียนรู้ การติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจของคนตาบอดให้กว้างไกลในลักษณะที่เท่าเทียมและเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกับบุคคลทั่วไป

คนตาบอดใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างไร

เมื่อก้าวถึงการใช้งานคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะโดยผู้ใดก็ตามนั้นหมายถึงการทำงานกับคอมพิวเตอร์ใน 2 องค์ประกอบหลักได้แก่

- การอ่าน หรือการรับรู้ข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอ หรือปรากฏบนอุปกรณ์ต่อเชื่อมอื่น ๆ
 - ป้อนคำสั่งหรือข้อมูลเข้าเครื่องโดยผ่านทางแป้นพิมพ์หรือ Pointing Device เช่น Mouse
- list end

แม้การมองไม่เห็นตำแหน่งต่าง ๆ บนหน้าจอจะทำให้เกิดอุปสรรคในการใช้ Pointing Device แต่คนตาบอดก็สามารถใช้การป้อนข้อมูลหรือคำสั่งผ่านทางแป้นพิมพ์ได้ โดยจะใช้การพิมพ์แบบสัมผัส (การจดจำตำแหน่งของแป้นพิมพ์) สำหรับแป้นพิมพ์ที่ใช้ก็เป็นแป้นพิมพ์ปกติของคอมพิวเตอร์ โดยไม่ต้องมีการออกแบบเพิ่มเติมหรือปรับปรุงให้มีลักษณะเฉพาะแต่อย่างใด

แต่ปัญหาสำคัญมักอยู่ที่การอ่านหรือการรับรู้ข้อมูลที่เครื่องแสดงผ่านหน้าจอ อย่างไรก็ตามปัญหาดังกล่าวนี้ได้รับการแก้ไขในสามแนวทางหลัก ๆ ได้แก่

1. การใช้ Software ที่ช่วยให้คอมพิวเตอร์แสดงผลเป็นเสียงพูดโดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างโปรแกรมอ่านจอภาพ Screen Reader Software ซึ่งทำหน้าที่คล้ายกับตาของมนุษย์ในการตรวจจับข้อมูลที่เครื่องแสดงออกมาที่หน้าจอ แล้วเชื่อมต่อไปยัง Speech Software ซึ่งทำหน้าที่เหมือนอวัยวะในระบบการเปล่งเสียง คนตาบอดก็จะรับทราบข้อมูลได้จากการได้ยินแทนการอ่านหน้าจอ ในปัจจุบันนี้ได้มีการพัฒนา Screen Reader Software ให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้นในการวิเคราะห์รูปแบบการอ่านให้เหมาะสมและสอดคล้องกับประเภทของข้อมูลและรูปแบบของการนำเสนอ เช่น การอ่านข้อมูลในลักษณะที่นำเสนอในรูปแบบของตาราง
2. การใช้อุปกรณ์และ Software แสดงผลเป็นอักษรเบรลล์โดยประกอบด้วย Braille translator Software ซึ่งทำหน้าที่แปลงรหัสข้อมูลจากอักษรตัวพิมพ์ (print) เป็นรหัสอักษรเบรลล์แล้วส่งไปแสดงผลที่เครื่องแสดงผลอักษรเบรลล์

(Refreshable Braille Display) ทำให้คนตาบอดรับรู้ข้อมูลได้จากการอ่านอักษรเบรลล์ แทนการอ่านจากหน้าจอ

3. การใช้ Software ขยายจอภาพ Screen Magnification Software โดยจะช่วยขยายตัวอักษรตลอดจนรูปภาพและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏบนหน้าจอให้ใหญ่ขึ้นตามขนาดที่ผู้ใช้ต้องการ รวมทั้งมีฟังก์ชัน ที่ให้ผู้ใช้สามารถปรับสีของพื้นผิวหน้าจอ ตลอดจนสีของตัวอักษรและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ให้มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน (Contrast) ลักษณะเช่นนี้จะทำให้คนตาบอดกลุ่มที่เป็นผู้มีสายตาเลือนรางสามารถอ่านข้อมูลจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ได้โดยสะดวก

ดาทิพย์โปรแกรมที่ทำให้คอมพิวเตอร์พูดภาษาไทย

โปรแกรมดาทิพย์เป็นโปรแกรมสังเคราะห์เสียงภาษาไทย (Thai text to Speech) โดยเมื่อใช้โปรแกรมดังกล่าวร่วมกับโปรแกรมอ่านจอภาพของต่างประเทศ (Screen Reader Software) จะทำให้คอมพิวเตอร์แสดงผลทุกอย่างบนหน้าจอเป็นเสียงพูดภาษาไทยควบคู่กันไปด้วย โปรแกรมดังกล่าวนี้นอกจากจะช่วย使人ตาบอดสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ด้วยตนเองได้อย่างสะดวก และได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ จากคอมพิวเตอร์เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปแล้ว ยังจะช่วยเอื้อประโยชน์ในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่ผู้ที่มีปัญหาด้านการอ่าน เช่น ผู้สูงอายุที่มีสายตาฝ้าฟาง และอื่น ๆ ทั่วประเทศจำนวนกว่า 6 ล้านคน

โปรแกรมดาทิพย์ เป็นผลงานวิจัยของ นายวุฒิพันธุ์ พลยานันท์ นักวิจัยและพัฒนา Software อดีตแชมป์เหรียญเงินคอมพิวเตอร์โอลิมปิก ปี 2540 ณ ประเทศแอฟริกาใต้ โดยได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอด มูลนิธิราชสุดา

กองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอด มูลนิธิราชสุดา ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2544 จากการที่ บริษัท ทีโอที. คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ทูลเกล้าถวายเงินจำนวน 20 ล้านบาทแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อทรงจัดตั้งเป็นกองทุนสำหรับสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา Hardware และ Software ตลอดจนจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้คนตาบอดไทยสามารถใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งเพื่อการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ การติดต่อสื่อสาร และการพักผ่อนหย่อนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

โปรแกรมดาทิพย์นับเป็นผลงานวิจัยในลำดับแรกภายใต้การสนับสนุนของกองทุนฯ กองทุนฯ ยังมีแผนที่จะให้การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมต่าง ๆ เช่น โปรแกรมแปลงอักษรเบรลล์เป็นอักษรตัวพิมพ์ปกติ

(Thai Braille Translation Software) โปรแกรมอ่านจอภาพภาษาไทย (Thai Screen Reader Software) โปรแกรม Thai OCR โปรแกรมผลิตหนังสือ Multimedia และอื่น ๆ

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโปรแกรมดาทิพย์การนำโปรแกรมดาทิพย์ไปพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ สำหรับใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณะหรือต้องการข้อมูลการดำเนินงานของกองทุนฯ กรุณาติดต่อ สำนักงานเลขาธิการกองทุนฯ : สถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา

ข้อเสนอแนะในการพัฒนา Software เพื่อให้คนตาบอดสามารถใช้ได้โดยสะดวก

ในความเป็นจริงนั้นนอกเหนือจากความจำเป็นที่คนตาบอดจะต้องใช้ Software และ Hardware ซึ่งอำนวยความสะดวกให้สามารถอ่านและรับรู้ข้อมูลจากหน้าจอได้แล้วนั้น คนตาบอดแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มยังต้องการใช้งาน

Software อื่น ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น Software Word Processor สำหรับทำงานเอกสาร Software ด้านการสื่อสารสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร รวมทั้ง Software เพื่อการศึกษาหาความรู้ เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อความบันเทิงและอื่น ๆ ดังนั้นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้คนตาบอดสามารถใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพก็คือ การออกแบบ Software ต่าง ๆ ในลักษณะที่ Screen Reader Software , Screen Magnification และ Braille Translator Software จะสามารถเข้าไปทำงานด้วยได้โดยมีข้อเสนอแนะในเบื้องต้นดังนี้

1. ออกแบบ User Interface ของ Software ให้เป็นมาตรฐานและมีความคงเส้นคงวาตลอดทั้งโปรแกรม ซึ่งนอกจากจะทำให้สามารถเชื่อมต่อกับ Software อื่น ๆ ได้โดยง่ายแล้วยังช่วยให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้การทำงานของ

Software ได้โดยสะดวกอีกด้วย ในการกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้งานและการควบคุมการทำงานของ software ควรกำหนดเป็น Toolbar, Menu, Cursor และ Dialog ซึ่ง Screen Reader Software รวมทั้งระบบอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะคุ้นเคยกับสัญลักษณ์เหล่านั้นอยู่แล้ว

2. ออกแบบให้ User Interface มีความยืดหยุ่นโดยให้ผู้ใช้สามารถปรับเปลี่ยน User Interface ให้เหมาะสมกับความต้องการของตนได้ เช่น ปรับสี ขนาดของ Font รูปแบบของ Cursor การปรับเสียงและอื่น ๆ

3. ออกแบบให้ผู้ใช้สามารถใช้แป้นพิมพ์ควบคุมการทำงานของ Software ได้ทั้งหมด เทียบเท่ากับการควบคุมโดย Pointing Device อื่น ๆ ทั้งนี้โดยเริ่มตั้งแต่การใช้แป้นพิมพ์ควบคุมการติดตั้ง Software

4. มีข้อความอธิบายกำกับในส่วนที่เป็น Graphics และ Icons ทุกส่วนซึ่งจะทำให้ Screen Reader Software และระบบอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สามารถถ่ายทอดข้อมูลเหล่านั้นให้ผู้ใช้ที่เป็นคนตาบอดรับรู้ได้

ขณะเดียวกันคำอธิบายเหล่านี้ก็จะช่วยให้ผู้ใช้ที่มีสายตาศากติสามารถเรียนรู้และจดจำ Graphics ตลอดจน Icons นั้น ๆ ได้โดยง่ายอีกด้วย

5. แสดง Application Focus โดยใช้ Operating-System-Supplied Tools เช่น System Caret Screen Reader Software และระบบอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะต้องทำงานเชื่อมต่อกับ Keyboard Focus ได้ตลอดเวลา

6. ไม่ควรออกแบบโดยกำหนดให้สีเป็นตัวแปรเพียงอย่างเดียวในการสื่อความเข้าใจและข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งาน Software เพราะมีผู้ใช้บางกลุ่มที่ไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างของสีหรือมีอุปสรรคเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลเรื่องสี

ซึ่งก็จะทำให้ผู้ใช้เหล่านี้ไม่สามารถใช้ Software นั้น ๆ ได้ ในจุดนี้การเปิดกว้างให้ผู้ใช้สามารถปรับเปลี่ยน User Interface ได้ตามความสะดวกของผู้ใช้งานแต่ละคนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

7. ไม่ควรออกแบบให้มีการจำกัดเวลาในการป้อนคำสั่งหรือป้อนข้อมูลเพราะผู้ใช้จำนวนไม่น้อยที่ยังใช้คอมพิวเตอร์ได้ไม่คล่อง

หรือผู้ใช้ที่ต้องการใช้เวลาในการทำความเข้าใจคำแนะนำหรือคำอธิบายต่าง ๆ ที่ Software แสดงขึ้นมา

8. ข้อแนะนำทั้ง 7 ข้อข้างต้น ควรได้รับการพิจารณาในการออกแบบ Software ทุกขั้นตอน และควรเกิดผลในทางปฏิบัติต่อผู้ใช้ตั้งแต่ขั้นตอนของการติดตั้ง Software การปรับค่าต่าง ๆ ในการทำงาน และในทุก ๆ คำสั่งของการใช้งาน Software

สถานการณ์ของคนตาบอดไทย

จากการคาดประมาณขององค์การอนามัยโลกระบุว่าในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายจะมีจำนวนประชากรตาบอดอยู่ราว 1% ของจำนวนประชากรทั้งหมด ดังนั้นสำหรับประเทศไทยซึ่งมีประชากรทั้งสิ้นประมาณ 62 ล้านคน จึงมีจำนวนประชากรตาบอดราว 6 แสน 2 หมื่นคน แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการเกี่ยวกับการให้การช่วยเหลือและการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดจึงทำให้คนตาบอดส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ด้อยโอกาส โดยปรากฏว่ามีคนตาบอดจำนวนไม่ถึง 10% ที่มีโอกาสได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ การศึกษา และการฝึกอาชีพ ขณะที่มีคนตาบอดจำนวนต่ำกว่า 5% มีโอกาสได้ประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัวรวมทั้งมีความพร้อมที่จะร่วมพัฒนาสังคมในฐานะทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ สำหรับกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วได้มีการนำวิทยาการสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับงานด้านการให้การช่วยเหลือและงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดอย่างกว้างขวางทั้งการประดิษฐ์คิดค้นและพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้เพื่อช่วยให้คนตาบอดสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย เป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนา Software และ Hardware ต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนตาบอดสามารถใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาหาความรู้ ติดต่อสื่อสาร ประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจได้เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป แต่เนื่องจากการประดิษฐ์คิดค้นทั้งหลายที่กล่าวมานี้เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วจึงทำให้คนตาบอดไทยแทบจะไม่ได้รับประโยชน์จากนวัตกรรมนั้น ๆ เลย ทั้งนี้เนื่องจากการเป็นสินค้านำเข้าซึ่งทำให้มีราคาแพงไม่สอดคล้องกับสถานภาพทางเศรษฐกิจของคนตาบอดไทย รวมทั้งปัญหาด้านความไม่สะดวกในการใช้งาน เช่น อุปสรรคด้านภาษา โดย Software เกือบทั้งหมดจะเป็นภาษาต่างประเทศ และไม่มี Option ภาษาไทยให้เลือกใช้ จากปัญหาข้างต้นกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ภาษาไทย สำหรับคนตาบอดในความดูแลของมูลนิธิราชสุตา และมีสถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาเป็นสำนักงานเลขาของกองทุนจึงได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้คนตาบอดไทยได้มีโอกาสใช้ประโยชน์จากการพัฒนาทางด้าน ICT อย่างเต็มที่เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยได้ดำเนินการรณรงค์และสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับ ICT สำหรับคนตาบอด การให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา โปรแกรมเสียงสังเคราะห์ภาษาไทย (Thai Speech Software) รวมทั้งการสนับสนุนด้านข้อมูลและข้อแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้ที่สนใจจะร่วมพัฒนางานในด้านนี้ให้แก่คนตาบอด

ตัวอย่าง Software และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนตาบอด

1. เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ Braille Embosser หรือ Braille Printer คือ เครื่องพิมพ์ที่ต่อพ่วงกับคอมพิวเตอร์และรับคำสั่งในการจัดพิมพ์เอกสารออกมาเป็นฉบับอักษรเบรลล์หรือพิมพ์รูปต่าง ๆ ออกมาในลักษณะที่เป็นภาพนูน

2. Closed Circuit Television (CCTV) คือ ชุดอุปกรณ์สำหรับขยายภาพหรือขนาดของตัวอักษร โดยจะประกอบด้วย กล้องวิดีโอสำหรับถ่ายภาพ Software สำหรับขยายภาพ และจอภาพสำหรับการแสดงผล โดยผู้ใช้สามารถปรับขนาดและสีของภาพได้ตามที่ต้องการ นอกจากชุดอุปกรณ์ดังกล่าวนี้แล้วยังมี Screen Magnification Software ซึ่งจะทำหน้าที่ในการขยายตัวอักษรหรือรูปภาพในคอมพิวเตอร์และแสดงผลผ่านจอภาพคอมพิวเตอร์ โดยผู้ใช้สามารถปรับสี และขนาดของภาพได้ตามที่ต้องการเช่นกัน

3. Optical Character Recognition Software (OCR) หรือ Reading Machine คือโปรแกรมซึ่งทำหน้าที่ในการแปลงภาพตัวอักษร ให้เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยการทำงานจะเริ่มจากผู้นำเอกสารมา Scan ด้วยเครื่อง Scanner ซึ่งต่อพ่วงกับเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นโปรแกรม OCR จะรับข้อมูล ภาพตัวอักษรของเอกสารนั้น ๆ มาทำการแปลงและเก็บไว้ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจะทำให้คนตาบอดหรือผู้ใช้สามารถอ่านเอกสารดังกล่าวได้ผ่านทางคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังมีการจัดทำชุดอุปกรณ์ดังกล่าวนี้เป็นอุปกรณ์ชิ้นเดียว (Stand Alone Reading Machine) โดยผู้ใช้จะนำเอกสารมา Scan จากนั้นก็ป้อนคำสั่งผ่านทางแผงควบคุมเพื่อให้เครื่องทำการอ่านออกเสียงข้อความในเอกสารที่นำมา Scan นั้น

4. BrailleNote Taker and Braille Display คอมพิวเตอร์พกพาแบบแป้นพิมพ์อักษรเบรลล์ เป็น PDA ซึ่งมีรูปแบบการป้อนข้อมูลเข้าผ่านแป้นพิมพ์ในระบบอักษรเบรลล์ และมีการแสดงผลเป็นเสียงพูดในบางรุ่นอาจเพิ่มเติมการแสดงผลเป็นอักษรเบรลล์ (Refreshable Braille Display) อุปกรณ์ดังกล่าวนี้สามารถเชื่อมต่อกับ PC โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ ICT อื่น ๆ ผ่านทางช่องทางการเชื่อมต่อต่าง ๆ เช่น USB Port นอกเหนือจากการทำหน้าที่เป็นอุปกรณ์เพื่อการบันทึกข้อมูลแล้ว ยังมีการเพิ่มฟังก์ชันอื่น ๆ เช่น สมุดนัดหมาย การเชื่อมต่อ Internet การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การเล่นเกม และอื่น ๆ list end

ตัวอย่าง Website เพื่อการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนตาบอด

1. <http://carrolltech.org/> Carrolltech Center
ศูนย์การสอนเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำหรับคนตาบอด
2. <http://www.nyise.org/homepage.htm>
Website สำหรับผู้ที่สนใจในประเด็นที่เกี่ยวกับคนตาบอดและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. <http://www.wayfinding.net/>
Website ของสถาบันนวัตกรรมสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการนำทางคนตาบอด

4. <http://www.abledata.com/>

Website รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ Software Hardware ตลอดจนอุปกรณ์อำนวยความสะดวกประเภทต่าง ๆ สำหรับคนตาบอดและคนสายตาลืออานาง

ตัวอย่างหัวข้อที่อาจนำไปพัฒนาเป็น Software หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนตาบอด

โปรแกรมพจนานุกรมพูดได้ โดยอาจเป็นพจนานุกรมภาษาไทยหรือพจนานุกรมไทย-อังกฤษ อังกฤษ-ไทย เพื่อช่วยให้คนตาบอดสามารถค้นหาความหมายของคำ ตรวจสอบตัวสะกด ค้นหาคำเหมือน คำต่าง หรือแม้แต่ตัวอย่างของการใช้โปรแกรมปฏิทินร้อยปีและการคำนวณในด้านต่าง ๆ ทางโหราศาสตร์ เช่น การคำนวณตำแหน่งของดวงดาวในราศีต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้คนตาบอดที่ประกอบอาชีพหมอดู สามารถใช้โปรแกรมเหล่านี้ช่วยในการคำนวณเพื่อกำหนดคำทำนายได้อย่างถูกต้องแม่นยำและสะดวกยิ่งขึ้น

โปรแกรม Talking Mobile phone โดยเป็นโปรแกรมที่จะทำให้การแสดงผลของข้อมูลต่าง ๆ บนหน้าจอโทรศัพท์มือถือสามารถแสดงผลเป็นเสียงพูดควบคู่ไปกับการแสดงผลเป็นตัวอักษร ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้ที่เป็นคนตาบอดสามารถใช้งานโทรศัพท์มือถือเครื่องนั้น ๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพของเครื่อง เช่น สามารถค้นหาหมายเลขโทรศัพท์ที่บันทึกไว้ ปรับเปลี่ยนการตั้งค่าต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ

โปรแกรม Talking ATM โดยเป็นโปรแกรมที่จะทำให้การแสดงผลของข้อมูลต่าง ๆ บนหน้าจอเครื่อง ATM สามารถแสดงผลเป็นเสียงพูดควบคู่ไปกับการแสดงผลเป็นตัวอักษร ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้ที่เป็นคนตาบอดสามารถใช้งานเครื่อง ATM เครื่องนั้น ๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพของเครื่อง เช่น สามารถทารายการในการเบิก ถอน หรือตรวจสอบยอดเงินในบัญชีได้อย่างถูกต้อง

โปรแกรม Web Design เป็นโปรแกรมที่จะช่วยให้คนตาบอดสร้าง Website ได้ด้วยตนเอง โดยโปรแกรมที่จะสร้างขึ้นมานี้ควรมีลักษณะเป็นโปรแกรมที่มีเสียงในตัว (Talking Application) หรือเป็นโปรแกรมที่ทำงานได้ดีกับโปรแกรมอ่านจอภาพ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้คนตาบอดที่ต้องการสร้าง Website สามารถสร้าง Website ได้ตามมาตรฐาน W3C

โปรแกรม Screen Magnification โปรแกรมขยายจอภาพ โดยเป็นโปรแกรมที่จะช่วยขยายตัวอักษรและภาพบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ให้มีขนาดใหญ่ขึ้นตามที่ต้องการ รวมทั้งสามารถปรับแต่งสีของภาพและตัวอักษรให้มีความแตกต่าง (Contrast) กับสีของจอภาพ เช่น ตัวหนังสือสีดำบนจอภาพสีขาว ซึ่งการปรับเปลี่ยนเหล่านี้จะช่วยให้อ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ในกลุ่มที่เป็นผู้พิการทางการมองเห็น (Low Vision) ซึ่งยังพอมองเห็นอยู่บ้างสามารถอ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ได้สะดวกยิ่งขึ้น Text to Audio เป็นโปรแกรมที่จะทำหน้าที่ในการแปลงข้อมูลที่อยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ เช่น Text File หรือ Microsoft Word File เป็น File เสียง (Audio File)

ทั้งนี้โดยใช้เทคโนโลยี Text to Speed มาช่วยในการทำงาน โปรแกรมดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถอ่านเอกสารที่มีขนาดยาวผ่านการฟัง ซึ่งถือเป็นการเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร

ที่มา : <http://www.oknation.net/blog/ekalak>

ตาชีวภาพไบโอนิกอายส์ ช่วยคนตาบอดมองเห็นอีกครั้ง

ดวงตาลีเล็กทรอนิกส์ชีวภาพ หรือ "ไบโอนิก อายส์" ซึ่งพัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยให้ผู้พิการทางสายตากล้ามองเห็นได้อีกครั้งจะพร้อมวางจำหน่ายในสหรัฐภายใน 2 ปีข้างหน้า

ศ.มาร์ก ฮิวมายัน ผู้เชี่ยวชาญด้านจักษุวิทยา สถาบันดวงตาโตเฮนี มหาวิทยาลัยเซาเทิร์นแคลิฟอร์เนีย สหรัฐ ผู้นำการวิจัยเปิดเผยว่า โครงการวิจัยไบโอนิก อายส์ ได้รับอนุญาตจากองค์การอาหารและยาสหรัฐ ให้นำจอตาเทียมใส่ให้กับอาสาสมัครที่พิการทางสายตา 50-75 คน เพื่อทำการทดสอบเบื้องต้น หากผลวิจัยมีความก้าวหน้าด้วยดีคาดว่าจะพร้อมออกสู่ตลาดในช่วงต้นปี 2552 โดยมีราคาต่อละประมาณ 1 ล้านบาท ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้พิการทางสายตานับล้านๆ คนได้กลับมามองเห็นได้อีกครั้ง

สำหรับจอตาเทียมรุ่นแรกเข้ากันได้ดีกับผู้ป่วย 6 ราย ที่ป่วยด้วยโรคประสาทตาเสื่อม ดวงตาเสื่อมสภาพและดวงตาพิการถาวร ซึ่งจะเกิดในอัตรา 1 คนต่อประชากร 3,500 คน โดยพบว่าผู้ป่วยสามารถมองเห็นแสงและการเคลื่อนไหว รวมถึงตัวอักษรขนาดใหญ่และจำแนกวัตถุได้

ไบโอนิก อายส์ ประกอบด้วยกล้องวิดีโอขนาดเล็กที่ติดอยู่กับแว่นตาสำหรับให้ผู้ป่วยสวม ทำหน้าที่เป็นตัวเก็บภาพต่างๆ และส่งผ่านแผ่นชิปคอมพิวเตอร์ไปยังขั้วกระตุ้นที่ติดไว้บนดวงตาซึ่งจะปล่อยกระแสไฟฟ้าไปกระตุ้นจอตา ซึ่งเป็นเยื่อเซลล์รับแสงที่อยู่ด้านหลังของลูกตาและส่งสัญญาณภาพผ่านประสาทตาไปยังสมองส่วนที่รับรู้การมองเห็น

การสร้างภาพจะเกิดในลักษณะเดียวกับเครื่องพิมพ์ภาพแบบเข็ม หรือ เม็ดภาพแบบฟิกเซลบนจอคอมพิวเตอร์ โดยไบโอนิก อายส์เหมาะกับผู้พิการทางสายตาที่สูญเสียเซลล์รับแสง รวมถึงผู้ป่วยโรคต้อเนื้อ ซึ่งเป็นสาเหตุส่วนใหญ่ของตาพิการ แต่เทคโนโลยีนี้ไม่สามารถใช้ได้กับตาพิการที่เกิดจากเส้นประสาทตาถูกทำลายรุนแรง อันเกิดจากสาเหตุเช่น โรคต้อหินหรือเส้นเลือดอุดตัน

ที่มา : <http://www.nrct.net>

วันนี้ที่รอคอย เอทีเอ็ม เพื่อ คนตาบอด

ช่วงบ่ายแก่ๆ โรงเรียนเล็ก เด็กชายวัย 9 ขวบ นำบัตรเอทีเอ็มไปกดเบิกเงิน โดยมีพ่อซึ่งตาบอดยืนรออยู่ใจจดใจจ่อด้วยความเป็นห่วง เป็นภาพชีวิตที่พบเห็นได้ตรงถนนราชดำเนิน ซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ทั้งที่ผู้เป็นพ่ออยากจะเป็นคนเบิกถอนเงินเอง แต่ก็ห่วงเรื่องความปลอดภัย และขั้นตอนการทำงานของเครื่องเอทีเอ็มที่ไม่เอื้อให้คนตาบอดได้ใช้งาน

จำนงค์ เกษรพรม คนตาบอดอายุวัยกลางคนซึ่งเป็นพ่อค้าสลากกินแบ่งรัฐบาล มีเงินหมุนเวียนในมือแต่ละเดือนเพื่อทำธุรกรรมอยู่ในระดับที่ไม่มากมายนัก เขามีบัตรเอทีเอ็มแต่ไม่เคยได้ใช้ เพราะไม่มีเครื่องเอทีเอ็มสำหรับคนตาบอด จะให้หัวหน้าคนอื่นก็ไม่สะดวกและไม่ไว้วางใจ ลูกชายจึงเป็นที่พึ่งในการทำธุรกรรมฝาก-ถอน และโอนเงินผ่านตู้เอทีเอ็ม

ในสังคมไทยคนตาบอดมักจะไม่ได้รับสิทธิบริการขั้นพื้นฐานที่พึงจะได้รับ แม้กระทั่งการใช้เครื่องเอทีเอ็ม วันนี้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ประกาศเตรียมทำตู้เอทีเอ็มให้คนตาบอดเมื่อปลายเดือนตุลาคมที่ผ่านมา

คนตาบอดรู้สึกอย่างไรกับตู้เอทีเอ็มเพื่อพวกเขา

1. มูลเหตุ

ATM (เอทีเอ็ม) ย่อมาจากคำว่า 'automatic teller machine' ซึ่งแปลว่า เครื่องรับจ่ายเงินอัตโนมัติ เป็นเครื่องปลายทาง (terminal) ของคอมพิวเตอร์ของธนาคารที่ลูกค้าสามารถกดรหัสติดต่อกับธนาคารเพื่อใช้บริการบางอย่าง เช่น ฝากหรือถอนเงินได้

ปี 2510 เครื่องรับจ่ายเงินอัตโนมัติ (เอทีเอ็ม) เครื่องแรกของโลก ได้ติดตั้งในเมืองเอนฟิลด์ ทางเหนือของกรุงลอนดอน สำหรับเมืองไทย เอทีเอ็มก็ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางในปัจจุบัน โดยมีธนาคารในกลุ่ม atm pool รวมถึง 19 ธนาคาร คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด จำกัด, ธนาคารโตเกียว จำกัด, ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคาร ดี บี เอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน), ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน), ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารซีทีแบงก์ จำกัด, ธนาคารรัตนสิน จำกัด (มหาชน), ธนาคารนครธน จำกัด, ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน), ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน), ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน), ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน), ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิงคอร์ปอเรชั่น จำกัด, ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และธนาคารออมสิน

แต่แทบจะไม่น่าเชื่อว่า เอทีเอ็มสำหรับคนตาบอดในเมืองไทย ไม่มีแม้แต่เครื่องเดียว ทั้งที่คนพิการทางสายตาในเมืองไทยมีไม่น้อยกว่า 600,000 คน ซึ่งคนเหล่านี้จะแบ่งเป็น 5 ระดับคือ 1. ไม่เห็นเลยแม้แต่แสง, 2. เห็นแต่แสงแต่ไม่เห็นเป็นรูปร่าง, 3. เห็นเป็นรูปร่างแต่ไม่ชัดเจน, 4. เห็นเป็นรูปร่าง รั้วระยะใกล้ไกล แต่ไม่ชัดเจนในรายละเอียด และ 5. สายตาสั้นสายตาวายาวผิดปกติ แต่ใส่แว่นตาได้

จากข้อเรียกร้อง 17 ข้อของคนตาบอดที่มีต่อรัฐบาล ก็มีการเรียกร้องการทำบัตรเอทีเอ็มของคนตาบอด รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันกับคนปกติรวมอยู่ด้วย หลังจากนั้น นายฉายนัน กังวานพงศ์ รองกรรมการผู้จัดการ สายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ก็ออกมาเปิดเผยว่า ในปี 2549 ธนาคารมีนโยบายที่จะขยายเครื่องเอทีเอ็มเพิ่มประมาณ 1,000 เครื่อง ซึ่งส่วนหนึ่งธนาคารจะให้ความสำคัญกับลูกค้าผู้พิการทางสายตาด้วย โดยในขณะนี้ธนาคารอยู่ระหว่างการเลือกรุ่นของเอทีเอ็มที่จะใช้ ทั้งนี้ธนาคารจะต้องเชิญผู้พิการทางสายตาเข้ามาร่วมเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเพื่อสนองตอบความต้องการของคนกลุ่มนี้ให้ดีที่สุด และธนาคารจะเลือกทำเลในการติดตั้งตู้เอทีเอ็มเพื่อคนตาบอดด้วย อาทิ โรงเรียนคนตาบอด หรือ หน้ากองสลากฯ เป็นต้น

ทั้งนี้เอทีเอ็มคาดจะไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณมากนัก เพราะเพิ่มเติมแค่อักษรเบรล และการใส่เสียงพูดเข้าไปในตัวเครื่อง เพื่ออธิบายการใช้บริการ และเพื่อยืนยันการทำรายการ เช่น การโอนเงิน โดยตู้เอทีเอ็มที่วางจำหน่ายในตลาดขณะนี้ มีชนิดที่แป้นพิมพ์มีอักษรเบรลและมีลำโพงติดอยู่ข้างแล้ว (ข่าวจาก นสพ.กรุงเทพธุรกิจ) นั่นคือเสียงจากธนาคารของภาครัฐที่ออกมายืนยัน และให้สัญญากับผู้พิการทางสายตากับสาธารณชน

2 เสียงสะท้อนจากนายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

การเดินทางไปต่างประเทศ ทำให้เห็นถึงความแตกต่างในด้านการบริการขั้นพื้นฐานต่างๆ ที่ทางภาครัฐของประเทศที่พัฒนาแล้ว ทำให้กับประชาชนที่พิการเท่ากับคนปกติ มณฑลเศียร บัญญัติ นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย เคยไปสัมผัสตู้เอทีเอ็มสำหรับคนตาบอดมาแล้วในหลายประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา, ออสเตรเลีย, ญี่ปุ่น, สิงคโปร์ เขาเล่าว่า การใช้เครื่องแบบนี้ เข้าไปถึงก็เสียบหูฟัง เสร็จแล้วก็ใส่บัตรเอทีเอ็ม เครื่องจะพูดต้อนรับเข้าสู่บริการรับฝากถอนเงินอัตโนมัติ "ไม่ใช่เสียงพูดเฉยๆ แต่เป็นการโต้ตอบกับการสัมผัสของเราตลอดเวลา ทุกฟังก์ชันทุกเมนูมีเสียงตอบกลับมาหมด สะดวกสบาย ตู้เอทีเอ็มคนตาบอด ผมยังไม่เคยได้ยิน แต่เป็นทอล์คกิ้ง-เอทีเอ็ม (Talking ATM) เป็นตู้เอทีเอ็มที่ใส่ฮาร์ดแวร์หรือซอฟต์แวร์เข้าไป ทำให้สามารถโต้ตอบกับผู้ใช้เป็นเสียงได้"

มณฑลเศียร บอกว่า หากมีทอล์คกิ้ง-เอทีเอ็ม ในเมืองไทย คนตาบอดก็สามารถใช้เอทีเอ็มด้วยความมั่นใจขึ้น "ปกติพวกเราสามารถใช้ได้อยู่แล้ว เพียงแต่จะต้องจำซีรี่ย์ของการกด หากถ้าเปลี่ยนไปใช้ตู้ใหม่ก็ต้องศึกษาก่อน ต้องไปกับเพื่อนสักครั้งหนึ่ง เพื่อจำขั้นตอนการทำงาน แต่ถ้าตู้เอทีเอ็มมีคุณสมบัติที่โต้ตอบเป็นเสียง เราก็ไม่ต้องอาศัยคนอื่นแล้ว"

ความคับแค้นของคนตาบอดนั้นมีมานานแล้ว เพราะธนาคารของรัฐและเอกชนหลายสาขาปฏิเสธการทำบัตรเอทีเอ็มให้คนตาบอด มณฑลเศียร ชี้แจงว่า เป็นปัญหาที่สั่งสมมานาน แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกสาขาของทุกธนาคารจะปฏิเสธ มีเพียงแต่เป็นบางสาขาของบางธนาคาร ในระยะหลังๆ ยิ่งมีมากขึ้น เพราะเหตุมีกรณีการฟ้องแล้วก็ตามธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกระเบียบมาควบคุม แล้วก็ถูกตีความในทำนองว่า คนตาบอดอาจจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการฟ้อง

"เป็นคนละเรื่องกัน ไม่เกี่ยวกันเลย คนตาบอดก็มีวุฒิภาวะ คนที่ถูกหลอกไม่ใช่คนตาบอดหรอก แต่เป็นคนสันดาน ถ้าคิดว่าการใช้ตู้เอทีเอ็มเป็นอุปสรรคสำหรับคนตาบอด ก็ต้องแก้ปัญหา ไม่ใช่มาบอกว่า คนตาบอดไม่ต้องใช้เอทีเอ็ม หรืออย่างกรณีคนตาบอดใช้เอทีเอ็ม แล้วกลัวโดนมีฉ้อโกงทำ

ร้ายหรือฉกชิงทรัพย์ คนตาบอดใช้เครื่องเอทีเอ็มแล้วเป็นอันตรายกว่า เอาหลักฐานตรงไหนมาพูด ถ้าคนทั่วไปโดนจี้สัก 10 ราย จะห้ามคนทั่วไปไม่ให้มีบัตรเอทีเอ็มใหม่ ก็ไม่เห็นห้าม

สมมติคนตาบอดปีหนึ่งจะโดนจี้สัก 1 คน เป็นข่าวใหญ่โตว่า คนตาบอดใช้แล้วเป็นอันตราย คนทั่วไปที่ถูกจี้ 100 คน แต่ไม่ยกจะไปบอกว่า ต่อไปนี้ คนตาดีห้ามมีบัตรเอทีเอ็ม ไม่เคยมี ผมว่า เป็นเรื่องของการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่างหาก"

การออกมาเรียกร้องสิทธิของคนตาบอดในการทำบัตรเอทีเอ็ม และให้มีเครื่องเอทีเอ็มสำหรับคนตาบอดกับธนาคารกรุงไทย มณเฑียร ให้เหตุผลชัดเจนว่า เพราะธนาคารกรุงไทยเป็นธนาคารของรัฐ เพราะฉะนั้นย่อมต้องรับผิดชอบต่อประชาชน ไม่ใช่ปล่อยให้มันโยบายกีดกัน เลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

"พวกเราต้องการให้ธนาคารของรัฐเป็นผู้เริ่มนำร่อง และไม่ควรโยนบาปมาให้คนตาบอดว่าใช้แล้วมีปัญหาอย่าใช้เลยดีกว่า มันไม่ถูกหากเป็นหน่วยงานของรัฐ เมื่อมีการออกมาประกาศนโยบายว่า ไม่กีดกันหรือเลือกปฏิบัติ รวมถึงการนำร่องมีเครื่องเอทีเอ็มสำหรับคนตาบอดก็เป็นเรื่องที่ดี และขอให้ปฏิบัติจริงทุกสาขา

การตั้งตู้เอทีเอ็มสำหรับคนตาบอดก็ต้องเริ่มในชุมชนที่มีคนใช้บริการมาก อาจจะต้องมีการสำรวจว่า ชุมชนไหนมีคนตาบอดไปใช้บริการหนาแน่น เพราะว่าเริ่มต้นคงไปติดตั้งทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็มทุกเครื่องคงเป็นไปได้ ในทางข้อเท็จจริง ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ คิดว่าคงต้องทำกันเป็นขั้นเป็นตอน ในท้ายที่สุดเราก็คาดหวังเลยว่า ตู้เอทีเอ็มที่จะออกมาล่าสุดทุกเครื่องจะต้องติดตั้งคุณสมบัติทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม"

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น มณเฑียร ไม่ได้หวังแค่ทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม แต่เขาอยากให้พัฒนาไปถึงยูนิเวอร์แซล ดีไซน์ (Universal Design) เพราะทอล์กกิ้งเป็นแค่ระบบเสียง แต่ยูนิเวอร์แซล ดีไซน์ จะมีประโยชน์ทั้งในแง่กายภาพ การนำเสนอข้อมูล ที่หลากหลายรอบด้านครบถ้วน

"ยูนิเวอร์แซล ดีไซน์ ถ้าแปลแบบอ่านเอาเรื่อง ก็แปลว่า การออกแบบที่เป็นสากล แต่คำว่าสากล ฟังไม่ค่อยได้ศัพท์ในภาษาไทย ดูกว้างใหญ่เกินไป ก็เลยแปลแบบเอานัย แปลว่า การออกแบบที่เป็นธรรม เอื้อต่อการใช้ประโยชน์ของมหาชน โดยคนทุกกลุ่มหรือมากที่สุด จำเป็นต้องอาศัยการดัดแปลงน้อยที่สุด เพราะมันได้รับการออกแบบมาเพื่อคนที่มีความต้องการหลากหลาย มีทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม ก็รู้สึกพอใจแล้วในระยะเริ่มต้น แต่ในระยะยาวต้องปรับปรุงให้เป็นยูนิเวอร์แซล ดีไซน์"

มณเฑียร บอกต่อว่า ไม่เฉพาะคนตาบอดอย่างเดียวที่ได้รับประโยชน์จากทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม แต่คนปกติที่มาใช้บริการทั่วไปก็จะได้ประโยชน์ไปด้วย "การดูจอเอทีเอ็มอย่างเดียว อาจจะไม่ถนัด ถ้าได้ยินเสียงด้วยก็จะมีคามมั่นใจมากขึ้น การใช้ประสาทหลายอย่างร่วมกันนั้นดีที่สุดในที่เราจะไปอิงประสาทส่วนเดียวที่มีอยู่ก็ไม่ดี เป็นการบูรณาการทางการสัมผัสรับรู้ ถ้าสามารถทำอย่างนั้น ข้อผิดพลาดจะน้อย ไม่ว่าจะเป็นคนทั่วไป คนสูงอายุ คนบ้านนอก ชาวต่างชาติ เมื่อมีให้เขาใช้ประโยชน์ได้หลายช่องทางนั้นละ ดีที่สุด

เมื่อธนาคารของรัฐรับปากว่า จะไม่เบี้ยว ธนาคารอื่นๆ ก็ไม่มีทางเลือก ก็ควรที่จะทำตาม เพราะไม่เช่นนั้นก็จะสูญเสียทั้งรายได้ และภาพลักษณ์ที่ดี ในต่างจังหวัดก็ต้องเริ่มกระจายกันไป ไม่กระจุกตัวเฉพาะกรุงเทพฯ อาจจะไปไกลศาลากลาง หรือศูนย์การค้าที่มีคนพลุกพล่าน ต่อไปก็อยากให้ทุกเครื่อง เริ่มต้นก็เอาในที่ซึ่งมีคนหนาแน่นก่อน"

แม้การลงทุนในการติดตั้งทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็มในชั้นแรกอาจจะมิงงบประมาณที่เพิ่มขึ้น ก็ต้อง
รับภาระกันไปก่อน แต่ผมเห็นยครคิดว่า คุ่ม เพราะลงทุนในครั้งนี้จะได้ทั้งภาพลักษณ์ที่ดี ซึ่งนำมาสู่
ธุรกิจที่ดีด้วยของธนาคาร "คิดว่า ทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม ก็เป็นจุดเริ่มต้นอย่างหนึ่งที่จะขยายโอกาสการมี
ส่วนร่วมในทางเศรษฐกิจ ในการขับเคลื่อนสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสังคมของคนกลุ่มตามอบที่อาจจะถูก
มองข้าม แล้วคิดว่าสังคมไทยจะเป็นสังคมที่เป็นธรรมได้ เป็นศูนย์กลางสารพัดอย่างที่ฝันกันไว้ อย่าง
หนึ่งที่จะลืมไม่ได้คือ การออกแบบที่เป็นธรรม ยูนิเวอร์แซล ดีไซน์ แล้วการให้บริการที่เป็นธรรมต่อคน
ทุกกลุ่มทุกฝ่าย โดยเฉพาะกลุ่มคนด้อยโอกาส กลุ่มคนพิการ กลุ่มคนตามอบ และกลุ่มคนที่ถูกเอารัด
เอาเปรียบมาตลอดในสังคม" มณเฑียร กล่าวส่งท้าย

3 ธุรกิจ-ธุรกรรมกิจการคนตามอบที่เห็นตัว

สำหรับกลุ่มคนตามอบที่ตื่นเต้น และมีความพอใจกับการพัฒนาตู้เอทีเอ็มแบบธรรมดาขึ้นมา
เป็น ทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็มนั้น ย่อมเป็นกลุ่มคนตามอบที่ประกอบอาชีพอยู่ธุรกิจในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะ การ
ขายล็อตเตอรี่, หมอนวดแผนโบราณ และนวดฝ่าเท้า ซึ่งเป็นอาชีพที่คนตามอบทำกันมากที่สุด เพราะ
ทำธุรกรรมหรือดำเนินธุรกิจสะดวกขึ้น เพราะคนตามอบที่มีเงินก็อยากซื้ออยากขายได้ง่าย และทำให้
เงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจได้มากขึ้น

จำนงค์ เกษรพรม พ่อค้าขายสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือลอตเตอรี่ บอกว่า ก็พอใจหากจะมีตู้
เอทีเอ็มเพื่อคนตามอบ เพราะปัจจุบันตัวเขาเองก็ทำธุรกิจมีการโอนและถอนเงินเป็นปกติอยู่แล้ว แต่
ต้องไปทำธุรกรรมที่ธนาคารสาขาประจำ "ผมไปธนาคารด้วยตัวเอง เขาก็ทำให้ทุกอย่างก็สะดวก
พอสมควร มีบัตรเอทีเอ็มเหมือนกันแต่ไม่กล้าใช้ เพราะกลัวไม่ปลอดภัย ส่วนมากให้ลูกชายเบิกให้
เวลาที่ต้องการเงินเร่งด่วนจริงๆ เพราะเครื่องเอทีเอ็มแบบธรรมดาแน่นจะเป็นดาบสองคม ต้องระวังตัว
และใช้ลำบาก เลยไม่คิดจะใช้ เพราะไม่มีความสะดวก"

หากมีทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม จำนงค์ ยืนยันว่า เขาเป็นคนหนึ่งที่ต้องใช้บริการอย่างแน่นอน แต่ก็
มองว่า ถึงคนตามอบจะใช้หรือไม่ใช้ก็ต้องทำ เพราะเป็นสิทธิพื้นฐานที่ทางรัฐจะต้องจัดให้กับผู้พิการ
ทางด้านฉลอง สุจริตธรรม กรรมการกลุ่มอาชีพของคนตามอบ และมีกิจการนวดแผนโบราณหัตถาตา
ทิพย์ถึง 3 สาขา มีเงินหมุนเวียนในธุรกิจถึงเดือนละเป็นแสนๆ แต่กลับไม่มีบัตรเอทีเอ็ม ซึ่งเป็นความ
ขมขื่นของเขาอยู่เช่นกัน "บัตรเอทีเอ็มมีความสะดวกก็จริง แต่ไม่มีความปลอดภัย เพราะตู้เอทีเอ็มที่มี
อยู่นั้นไม่เหมาะสำหรับคนตามอบ ที่ผมไม่ทำบัตรเอทีเอ็มเพราะเรื่องนี้ รวมถึงทำธุรกิจที่มีเงินมาก ๆ
อย่างนี้ ไว้ใจคนใกล้ชิดก็ไม่ได้ ยังไม่ไว้ใจ"

แน่นอน ฉลอง ก็เป็นนักธุรกิจตามอบที่จะทำบัตรเอทีเอ็มทันที หากมีทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม เปิด
ให้บริการ แต่ก็มีข้อเสนอเพิ่มเติมให้ธนาคารที่จะทำได้พิจารณาด้วย

"ผมมองว่า ตู้เอทีเอ็มควรมีประตูที่ปิด-เปิดได้ เพราะคนตามอบจะใช้เวลาในการใช้บริการ
จากตู้เอทีเอ็ม หากมีประตูไม่เปิดโล่ง พวกเราก็จะใช้ได้อย่างสบายใจ ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกที่
น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้หญิง คนสูงอายุ หรือเด็ก ๆ ด้วย"

ฉลอง ยังบอกต่อว่า เขาดีใจและพอใจมากที่จะมีการบริการตู้เอทีเอ็มสำหรับพวกเขา เพราะที่
เป็นมา ภาครัฐไม่เคยสนใจเหล่าคนพิการ โดยอ้างว่า ไม่มีงบประมาณ ส่วนมากจะได้รับการช่วยเหลือ
จากองค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งก็ได้ไม่เต็มที่

"ผมก็ไม่ถึงกับท้อ ก็ทำใจมาตลอด เพราะภาครัฐเขาไม่เคยสนใจอยู่แล้ว ทั้งที่พวกเราที่ดิ้นรน
ทำมาหากินอย่างสุจริตมาตลอด แต่ไม่เคยได้รับการบริการในสิทธิขั้นพื้นฐานเหมือนคนปกติเลย อยาก
ให้ทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม เป็นนิมิตหมายที่ดีเพื่อนำไปสู่โครงการต่อๆ ไป"

ในปี 2549 เหล่าคนตาบอดก็จะได้ใช้บัตรเอทีเอ็มกันอย่างสะดวกและสบายใจ เพราะจะมีทอล์ก
กิ้ง-เอทีเอ็มเกิดขึ้น ภาพของคนตาบอดที่ทำธุรกรรมเบิก-ถอน-โอนเงินผ่านเครื่องเอทีเอ็มก็น่าจะเป็น
ภาพที่ปกติในสังคมไทยต่อไปในอนาคต

ที่มา : <http://www.siam-handicrafts.com/Webboard/default.asp?rid=5>

รายการคิดได้ใจ ตอน ค่ายวิทย์ฯ คนตาบอด..สัมผัสการเรียนรู้

เชื่อว่ากันว่า การจะเป็นนักวิทยาศาสตร์ได้ ต้องอาศัยทักษะการสังเกตเป็นทักษะพื้นฐานนะ ครับ และคนส่วนใหญ่เองก็อาศัยการสังเกตทางสายตาในการมองดูสิ่งต่างๆ เพื่อเรียนรู้ .. แต่จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าประสาทสัมผัสในการมองเห็นสูญเสียไป เราจะเรียนรู้วิทยาศาสตร์ได้หรือไม่ นี่คือคำถามที่น่าคิด...

เมื่อวันอาทิตย์ที่ 31 ธันวาคม 2549 รายการ “ คิดได้ใจ ” ได้นำเสนอ กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ที่ต่างไปจากค่ายวิทยาศาสตร์อื่นๆ นั่นก็คือค่ายวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนตาบอดซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมของโครงการค่ายวิทยาศาสตร์ถาวร ภายใต้ศูนย์บริหารจัดการเทคโนโลยี จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 2 ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมขึ้นเพื่อเป็นเวทีให้เด็กและเยาวชนตาบอดได้เรียนรู้และแสดงความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนตามหลักสูตร

การเรียนรู้กิจกรรม “ โลกของความอร่อย ” จึงเกิดขึ้นเพื่อให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ รสชาติของอาหาร ซึ่งเป็นสัมผัสหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน รสชาติบอกถึงความแตกต่างของสารที่มีอยู่ในสิ่งที่รับประทาน ช่วยให้เรากเกิดความระมัดระวังในการบริโภค ความแตกต่างของรสชาติมาจากอะไร การรับรู้รสเกิดจากอะไรบ้าง สู่โลกของความอร่อย และสิ่งที่พิเศษสุดสำหรับกิจกรรมนี้ก็คือการให้เด็กๆ ได้ทดลองทำช็อกโกแลตด้วยตนเองในห้องแล็บจริง... แต่ก่อนจะได้ลงมือไขว่ฝีมือนะ พี่ๆ วิทยากรใจดีก็ให้เด็กๆ ได้รู้จักผลของโกโก้ที่ใช้ทำช็อกโกแลตกันก่อน เป็นการเรียกน้ำย่อยให้ห้องๆ กระจายที่จะเรียนรู้การทำช็อกโกแลตได้อย่างดีทีเดียว ...

หลังจากการทำช็อกโกแลตไม่นาน เด็กๆ ก็ได้ลองชิมรสชาติฝีมือนำมาทำช็อกโกแลตของตัวเองอย่างตื่นเต้น ซึ่งการชิมครั้งนี้ต่างไปจากที่เคยชิมมาเพราะน้องๆ จะต้องพินิจพิเคราะห์สังเกตรสชาติของช็อกโกแลตที่ได้จัดแบ่งเป็น 2 สูตร รวมทั้งหาเหตุผลประกอบว่าทำไมเรารสชาติจึงแตกต่างกัน...

กิจกรรมการทดสอบแก๊สยังคงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้เด็กๆ ได้เรียนรู้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คุณผู้ชมเคยสังเกตยาลดกรดมั้ยครับ ที่เมื่อเวลาเราใส่ลงในน้ำ จะเกิดฟองฟู ... นั่นแสดงให้เห็นว่ามีแก๊สบางอย่างเกิดขึ้น และจุดนี้เองที่เด็กๆ จะได้เรียนรู้การทดสอบแก๊สในวันนั้น...

พี่ๆ วิทยากรนำเครื่องมือมาให้ห้องๆ ได้สัมผัสและสังเกตจากเสียงในกล่องสีดำ ไม่นานเด็กๆ ก็ได้รู้ว่าสิ่งที่อยู่ในมือของตัวเองนั้นคืออุปกรณ์วัดแสงที่เป็นพระเอกในการทดสอบแก๊ส เด็กๆ ต่างสนุกกับการเอามือปิด - เปิดดูรับแสง เพราะให้เสียงที่ต่างกัน การทดลองจึงเริ่มสนุกขึ้นเมื่อน้องๆ ได้ทำตามขั้นตอนการทดสอบแก๊สไปพร้อมกับพี่วิทยากร โดยมีพี่เลี้ยงใจดีคอยให้ความช่วยเหลือเด็กๆ กันอย่างใกล้ชิด

สาระสำคัญของการทดลองนี้ไม่ได้อยู่ที่ผลการทดลองว่าจะเกิดปฏิกิริยาทางเคมีอย่างไร แต่ทว่าการทดสอบแก๊สนั้นสามารถทำได้โดยการทดสอบจากเสียง ซึ่งเด็กๆ จะได้รู้ว่าหากจะพิสูจน์ข้อสมมติฐาน ก็มีวิธีทดสอบได้จริงครับ

กิจกรรมในค่ายวิทยาศาสตร์ครั้งนี้มีมากมายและที่น่าสนใจอีกหนึ่งกิจกรรมคือการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ ซึ่งฟังดูอาจจะเป็นเรื่องกว้าง โครงงานวิทยาศาสตร์ที่วันนี้พูดง่าย ๆ ก็คือการทำของเล่นโดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์เข้าช่วย เรียกว่าส่งเสริมให้เด็กๆ ได้ใช้กระบวนการคิดอย่างเป็น

วิทยาศาสตร์ที่สร้างสรรค์จริงๆ อย่างการทำรถยนต์ที่วิ่งได้ด้วยแรงดันของลูกโป่ง ที่ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์เรื่องแรงดันเป็นตัวขับเคลื่อนรถยนต์น้อยที่ทำจากกล่องกระดาษ มีล้อเป็นฝาพลาสติกของน้ำอัดลม ตกแต่งประดับประดาด้วยลูกโป่งหลากสี..ความคิดไม่เลวเลยทีเดียว

ของเล่นชิ้นต่อมาไม่ไกลกันนักคือ ของเล่นในชื่อ ตาซัง ซึ่งเป็นของเล่นง่ายๆ ที่เด็กๆ เกิดแนวความคิดว่าถ้าเด็กตัวเล็กๆ ใต้เล่นก็จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องของน้ำหนัก ให้น้องตัวเล็กได้ลองเปรียบเทียบน้ำหนักของวัตถุ 2 สิ่ง เมื่อนำมาชั่งก็จะทราบว่าน้ำหนักด้านใดมากกว่าอีกด้านหนึ่ง ตาซังก็จะเอียงลงมาที่ด้านนั้น เป็นการฝึกทักษะการเรียนรู้ในเรื่องของน้ำหนักได้อย่างดีทีเดียวโดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์เรื่องความสมดุลเข้ามาประกอบเหตุผลในการทำของเล่นชิ้นนี้ครับ

บรรยากาศการทำของเล่นวิทยาศาสตร์ของน้องๆ ในแต่ละกลุ่มก็ล้วนแต่ช่วยฝึกวิธีคิดให้กับเด็กๆ ได้สร้างสรรค์ผลงานตามความสนใจของตนเอง ผ่านทักษะวิธีคิดแบบวิทยาศาสตร์ ผสมผสานทั้งการเรียนรู้ ผนวกกับความสนุกสนาน นับเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เด็กๆ จะได้ฝึกทอจินตนาการได้อย่างดีทีเดียว แม้จะเป็นความคิดเล็กๆ แต่ก็ช่วยต่อเติมศักยภาพทางการเรียนรู้ของพวกเขาให้แข็งแกร่งขึ้นไป

และทั้งหมดที่นำเสนอมาก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายการเท่านั้น หากคุณผู้ชมท่านใดสนใจรายการที่จุดประกายความคิด สามารถติดตามได้ในรายการ “ คิดได้ไง ” ทุกวันอาทิตย์ เวลา 6.00 – 6.30 น. ทางสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

การรณรงค์การมีส่วนร่วมต่อสังคม

การรณรงค์การมีส่วนร่วมต่อสังคม สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยนับเป็นองค์กรตัวแทนของคนตาบอดในประเทศไทย ได้รับการยอมรับจากคนตาบอดทั่วประเทศ ได้ดำเนินกิจกรรมด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนตาบอดอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันนี้สมาคมได้ส่งเสริมให้คนตาบอดในประเทศไทย ได้ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อการมีส่วนร่วมกับสังคม เป็นประจำทุกปี ซึ่งล้วนแล้วเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาจิตสำนึกด้านสาธารณะแก่คนตาบอด ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมนวดโดยเสด็จพระราชกุศล วันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ (วันแม่แห่งชาติ) วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กิจกรรมการนวดวันผู้สูงอายุ ให้แก่คนชราตามบ้านพักคนชราต่างๆ ทั้งในเขตกรุงเทพและต่างจังหวัด กิจกรรมบริจาคโลหิต ดำเนินกิจกรรมที่ศูนย์โลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ในวันสำคัญต่างๆ คือ งานวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ การให้สถานที่เพื่อพบกลุ่มการเรียนการศึกษา นอกโรงเรียน ที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ทุกวันอาทิตย์ เป็นระยะเวลาอันยาวนานมากกว่า 10 ปี

กีฬาคนตาบอด

กีฬาคนตาบอด กีฬาที่คนตาบอดใช้เป็นวิธีการออกกำลังกายแล้วนิยมมีมากมายหลายชนิดกีฬา แต่กีฬาที่เป็นสากลสำหรับการแข่งขันกีฬาคนพิการระดับต่างๆ ประกอบด้วย กีฬาวolleyball กีฬา ยูโด โกลบอล ซึ่งรายละเอียดของกีฬาแต่ละชนิดมีเผยแพร่ในหน่วยงานคนพิการอยู่ทั่วไป จึงขอเสนอเป็นความรูปรูปพอสั่งเขปดังนี้ กีฬาวolleyballคนตาบอด ใช้กฎ กติกา การแข่งขันเช่นเดียวกับการแข่งขันกีฬาคนปกติทั่วไปแต่ต้องมีผู้ช่วยบอกระยะทางก่อนถึงขอบสระวolleyballให้นักกีฬาตาบอดทราบ มีเงื่อนไขเพิ่มเติมที่ให้นักกีฬาตาบอดสนิทปิดตาระหว่างแข่งขัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการแข่งขันและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการได้เปรียบกรณีนักกีฬานั้นมองเห็นบ้างแล้วร่วมแข่งขันในระดับสายตาบอดสนิท กีฬาสำหรับคนตาบอด ใช้ประเภทการแข่งขันเหมือนกับนักกีฬาปกติ แต่ในนักกีฬาตาบอดสนิทต้องใช้ผู้นำทางในการแข่งขันกีฬาประเภทนี้ ซึ่งมีกติกาสำหรับนักกีฬาประเภทนี้ในการแข่งขันที่ระบุว่าคนที่นำทางต้องทำหน้าที่ตลอดระยะทางการแข่งขันและไม่สามารถทำการใดๆ เพื่อเป็นการช่วยผ่อนแรงนักกีฬา อันจะมีผลต่อสถิติของนักกีฬานั้น กีฬายูโด ใช้กฎ กติกา การแข่งขันเช่นเดียวกับกีฬายูโดสากล แต่นักกีฬาตาบอดสนิทต้องมีสัญลักษณ์ที่บอกถึงระดับสายตา คือ มีป้ายวงกลมสีแดงติดที่แขนขวา กีฬาโกลบอล คือกีฬาที่จัดแข่งขันเพื่อคนตาบอด เป็นกีฬาประเภททีมแบ่งนักกีฬาเป็นสองฝ่าย ฝ่ายละ 3 คน ทั้งสองฝ่ายต้องพยายามกลิ้งอุปกรณ์ที่เรียกว่า ลูกโกลบอล ให้เข้าโกล ของฝ่ายตรงข้าม ในกีฬานี้เป็นกีฬาที่ค่อนข้างได้รับความนิยมสำหรับคนตาบอดอย่างมาก ถือว่าเป็นกีฬา สีสันสำหรับคนตาบอด นักกีฬาจะสวมชุดเหมือนกับผู้รักษาประตูของทีมฟุตบอลภายในลูกโกลบอล จะบรรจุกระดิ่งเล็กๆ ไว้ เพื่อให้ให้นักกีฬาได้ยินเสียงขณะที่กลิ้งลูกโกลบอล แต่ปัจจุบันนี้ได้มีการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะด้านการแข่งขันอย่างมาก โดยมากแล้วพยายามฝึกทักษะการขว้างโกลบอลให้เร็วที่สุด กฎ กติกาโกลบอลได้มีการเผยแพร่แก่นักกีฬาและหน่วยงานคนตาบอดต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้คนตาบอดเล่นโกลบอล กีฬานิดอื่นที่นิยมเล่นกัน เช่นฟุตบอลของคนตาบอด โบว์ลิ่งคนตาบอด เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล กีฬาจักรยานสองตอน ซึ่งขณะนี้หน่วยงานต่างๆ พยายามส่งเสริมให้มีการแข่งขันและเล่นกีฬาเพื่อการนันทนาการอย่างมาก

.....

1.แผน นโยบาย กฎระเบียบต่าง ๆ

เนื้อหาประกอบด้วย :

- (ร่าง) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2554
- ภารกิจ ๑๓ ประการของโครงการปฏิบัติการเชิงรุกฯ
- บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ
- ร่างแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
- แผนดำเนินงานปี 2550

(ร่าง) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2554

ความเป็นมา

เป้าหมายสูงสุดประการหนึ่งของการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรก็คือการส่งเสริมให้ประชากรทุกกลุ่มมีความสุขกาย สบายใจ ดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยและมั่นคง ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างสมบูรณ์ ใช้สิทธิ เสรีภาพ และเข้าถึงโอกาสในด้านต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ แท้จริง ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด มีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมในทุกขั้นตอนต่อเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง รวมทั้งได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมจากกฎหมายและนโยบาย ตลอดจนการดำเนินงานของรัฐ อีกทั้งได้รับความเคารพในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ในสังคม สำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในฐานะประชากรกลุ่มหนึ่งของประเทศนั้น จากสภาพปัญหาและข้อจำกัดหลายประการในการดำเนินงานเป็นเหตุให้คนตาบอดทั่วประเทศจำนวนเกือบร้อยละ 90 ไม่สามารถเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือแม้แต่การได้รับความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ด้วยการสงเคราะห์ขั้นพื้นฐาน ชีวิตไร้ความหวังต้องเป็นภาระของผู้อื่นไปตลอด มีคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่าระดับมาตรฐาน เด็กตาบอดในวัยเรียนจำนวนกว่าร้อยละ 80 ขาดโอกาสทางการศึกษาและคนตาบอดในวัยทำงานจำนวนกว่าร้อยละ 95 ไม่มีงานทำ และไม่พร้อมที่จะประกอบอาชีพเนื่องจากไม่เคยได้รับการฝึกทักษะใด ๆ มาก่อน สำหรับกลุ่มคนตาบอดเพียงจำนวนน้อยซึ่งพอจะได้รับโอกาสอยู่บ้างหรือสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในระดับหนึ่งก็ต้องประสบกับปัญหาและอุปสรรคนานาประการในการดำรงชีวิต เช่น การเข้าไม่ถึงและไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงจากบริหารสาธารณะต่าง ๆ การได้รับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากกฎหมายและนโยบายของรัฐ สถานการณ์ทั้งหมดนี้อาจกล่าวได้ว่าคนตาบอดอาศัยอยู่ในสังคมไทยในฐานะประชาชนชั้น 2

การดำเนินงานจากภาคเอกชนแม้จะได้ผล อย่างเป็นรูปธรรม แต่ด้วยข้อจำกัดด้านทรัพยากรและขอบเขตรับผิดชอบจึงทำให้การดำเนินงานครอบคลุมประเด็นสำคัญเพียงบางประเด็นหรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนตาบอดเพียงกลุ่มเล็ก ๆ และมักจะขาดความต่อเนื่องยั่งยืน ขณะที่การดำเนินงานด้านคนพิการของภาครัฐ แม้จะเป็นประเด็นที่มีกฎหมายหรือนโยบายรองรับในระดับหลักการแต่จากข้อจำกัดและความไม่พร้อมที่มักเกิดขึ้นในระดับกลไกปฏิบัติ ทำให้การดำเนินงานเหล่านั้นเป็นไปอย่างด้อยประสิทธิภาพหรือไม่เกิดขึ้นจริงอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้จากการที่การดำเนินงานด้านคนพิการของรัฐมักยึดหลักการดำเนินการรวมสำหรับคนพิการทุกประเภทตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ จึงปรากฏว่าหลายประเด็นไม่สามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของคนตาบอด ดังนั้นถึงกล่าวได้ว่างานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทยขาดทั้งหลักประกันในปัจจุบันและขาดทิศทางที่พอจะคาดหวังได้ถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในอนาคต

ประชาคมคนตาบอดอันประกอบด้วยคนตาบอด องค์กรด้านคนตาบอด ญาติและบุคคลที่เกี่ยวข้อง บุคลากรจากหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับคนตาบอด รวมทั้งผู้ที่สนใจในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดจึงเป็นพันธมิตรกันในการกำหนดให้มีแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติขึ้นเพื่อให้ทุกฝ่ายใช้เป็นเครื่องมือประกอบการดำเนินการผลักดัน ขับเคลื่อน และร่วมกันพัฒนางานด้านคนตาบอดต่อไป

ส่วนที่ 1

สรุปสถานการณ์ด้านคุณภาพชีวิตคนตาบอดไทยในปัจจุบัน

1. ข้อมูลทั่วไปด้านสถิติ ขอบเขต คำนิยาม และสาเหตุความพิการ

เมื่อก้าวถึงจำนวนคนตาบอดในประเทศไทยนั้น ปัจจุบันมีการอ้างอิงตัวเลขสถิติจากหลายแหล่ง เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติในการสำรวจคนพิการ พ.ศ. 2544 พบว่า มีจำนวนคนตาบอดทั้งสิ้น 123,157 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 ของจำนวนคนพิการทั่วประเทศ และคิดเป็นร้อยละ 0.2 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ทั้งนี้โดยแยกเป็นชายจำนวน 70,556 คน เป็นหญิง 52,601 คน การสำรวจสภาวะตาบอดและโรคที่เป็นสาเหตุสำคัญในประเทศไทย ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2537 ซึ่งพบว่าความชุกของคนตาบอดไทยมีตัวเลขอยู่ที่ร้อยละ 0.31 ของประชากรทั้งประเทศ ขณะที่การสำรวจของมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ในปี 2539 ระบุว่า มีจำนวนคนตาบอด 955,485 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.58 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ นอกจากนี้ยังมีตัวเลขจำนวนคนตาบอดที่มากขึ้นทะเบียนคนพิการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 กับทางกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 ปรากฏว่ามีคนตาบอดมากขึ้นทะเบียนทั้งสิ้นจำนวน 63,543 คน คิดเป็นร้อยละ 10.46 ของจำนวนคนพิการทั้งหมดที่มากขึ้นทะเบียน โดยแยกเป็นชาย 33,150 คน เป็นหญิง 30,393 คน อย่างไรก็ตามองค์การภาคเอกชนหลายแห่งมักใช้ตัวเลขคาดประมาณจำนวนผู้พิการทางการเห็นขององค์การอนามัยโลก ซึ่งระบุว่าประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายจะมีจำนวนผู้พิการประเภทนี้ราวร้อยละ 1 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ดังนั้นประเทศไทยจึงน่าจะมีผู้พิการทางการเห็นอยู่ไม่น้อยกว่า 600,000 คน

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ตัวเลขจำนวนคนตาบอดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ แตกต่างกันก็คือ วิธีการที่ใช้ในการสำรวจและการให้คำจำกัดความของความของคำว่า “คนตาบอด” ที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามในการให้คำนิยามเพื่อกำหนดขอบเขตกลุ่มเป้าหมายของการให้บริการนั้นหน่วยงานต่าง ๆ มักตั้งคำจำกัดความที่ระบุไว้ตามกฎหมายมาใช้อ้างอิง ได้แก่คำจำกัดความในกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ซึ่งกำหนดไว้ว่าคนพิการทางการมองเห็น ได้แก่ (ก) คนที่มีสายตาข้างที่ตีกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดาแล้วมองเห็นน้อยกว่า 6/18 หรือ 20/70 ลงไปจนมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือ (ข) คนที่มีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

จากคำจำกัดความข้างต้นทำให้สามารถแบ่งคนพิการทางการเห็นออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ คนตาบอดสนิทคือผู้ที่ไม่เห็นเลยไปจนถึงผู้ที่มีมองเห็นเฉพาะแสงและเงากับคนสายตาเลือนรางซึ่งจะสามารถใช้สายตาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้คล้ายกับคนสายตาปกติ แต่อาจต้องมีการปรับขนาดของวัตถุเพื่อให้มองเห็นได้ชัดเจนขึ้น เช่น การอ่านหนังสือตัวพิมพ์ขยายใหญ่ (Large Print)

รศ. นพ. อภิชาติ สิงคาลวณิช ประธานราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย ได้กล่าวถึงสาเหตุสำคัญ ๆ ที่ทำให้เกิดความพิการทางตาไว้ในหนังสือ “ความพิการป้องกันได้ถ้ารู้วิธี” ว่า เกิดจากความผิดปกติของสายตา เช่น สายตาสั้น สายตายาว หรือสายตาเอียงมาก ๆ เกิดจากส่วนประกอบของนัยน์ตาผิดปกติ เช่น กระจกตาดำ ฝ้าขาว เลนส์ตาขุ่น หรือเกิดจากมีโรคของประสาทตา เช่น ประสาท

ตาเสื่อม ความผิดปกติทางตาที่เกิดขึ้นในช่วงวัยต่าง ๆ ได้แก่ ในเด็กแรกเกิดอาจมีโรคที่เกิดจากความผิดปกติทางกรรมพันธุ์ หรือเกิดจากการติดเชื้อ เช่น มารดาเป็นหัดเยอรมัน ในขณะที่ตั้งครรภ์ หรือเด็กที่คลอดก่อนกำหนด ในวัยทำงานส่วนใหญ่เกิดจากอุบัติเหตุ สำหรับในวัยสูงอายุ โรคที่พบบ่อยคือ ต้อกระจก ต้อหิน และการเสื่อมของจอประสาทตาบริเวณจุดศูนย์กลางการรับภาพ

2. สิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพและสาธารณสุข

คนตาบอดที่ขึ้นทะเบียนคนพิการแล้วมีสิทธิได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมทั้งได้รับการสนับสนุนกายอุปกรณ์ ซึ่งในส่วนของคนตาบอดกำหนดให้มีสิทธิได้รับไม้เท้าขาวและอุปกรณ์สำหรับคนสายตาเลือนราง (Low Vision Aid)

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับบัตรทอง ท.74 ซึ่งผู้ถือบัตรประเภทนี้จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม 30 บาท ในการรับบริการ นอกจากนี้ยังกำหนดให้คนพิการใช้สิทธิเข้ารับบริการสาธารณสุขภายใต้ประเภทและขอบเขตบริการสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ณ หน่วยบริการประจำของตน เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นอาจไปใช้สิทธิเข้ารับบริการสาธารณสุข ณ หน่วยบริการของรัฐ ก็ได้

ในด้านของสิทธิประโยชน์หรือการสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพและบริการทางสาธารณสุขในด้านอื่น ๆ นั้น มักยังไม่บังเกิดผลครอบคลุมคนตาบอดทั่วประเทศ หรือยังไม่ถือเป็นบริการพื้นฐานที่มีความชัดเจนและยั่งยืน โดยส่วนใหญ่มักดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- ดำเนินการให้แก่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การส่งเสริมการเล่นกีฬา เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นการจัดให้คนตาบอดได้เล่นกีฬาไปสู่การเป็นนักกีฬาตัวแทนในระดับต่าง ๆ เช่น นักกีฬาทีมชาติ อีกทั้งการสนับสนุนก็เน้นไปที่กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา ซึ่งต้องการจะพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นนักกีฬา โดยการสนับสนุนจะมีเป้าหมายเพื่อการแข่งขันเป็นรายครั้ง
- สนับสนุนเป็นรายโครงการ พิจารณาเป็นครั้ง ๆ หรือเป็นปี ๆ ไป ทำให้องค์กรที่ได้รับการสนับสนุนไม่กล้าหรือไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการดำเนินงานไปสู่การเป็นระบบงานที่ยั่งยืน เพราะเกรงว่าอาจทำไม่ได้เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนในปีต่อ ๆ ไป
- งานบางอย่างอยู่ในระยะเริ่มต้นดำเนินการ โดยดำเนินการในรูปของการศึกษาวิจัยหรือโครงการนำร่อง โดยไม่มีผู้ใดให้ความชัดเจนได้ว่างานนั้น ๆ จะได้รับการดำเนินการอย่างเป็นระบบที่ยั่งยืนต่อเนื่องต่อไปหรือไม่

3. สิทธิประโยชน์และบริการด้านการศึกษา

ปัจจุบันการจัดการศึกษาให้แก่คนตาบอดมักดำเนินการผ่านรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่

- การเตรียมความพร้อม (Early Intervention) เป็นการกระตุ้นพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็กตาบอดให้มีพัฒนาการตรงตามวัย รวมทั้งช่วยฝึกทักษะต่าง ๆ เพื่อให้เด็กมีความพร้อมต่อการเรียนรู้

- โรงเรียนเฉพาะเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาให้เฉพาะสำหรับเด็กตาบอด เริ่มจัดการเรียนการสอนตั้งแต่อนุบาลไปจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่เกินมัธยมต้น โดยบางแห่งจะจัดการศึกษาควบคู่กันไปด้วยทั้งการศึกษาเฉพาะซึ่งจัดให้เด็กเรียนอยู่ในโรงเรียนและการเรียนร่วม (Integrated Study) โดยส่งเด็กไปเรียนร่วมกับเด็กสายตาปกติในโรงเรียนทั่วไปที่อยู่ใกล้เคียง ปัจจุบันมีโรงเรียนสอนคนตาบอดทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 11 แห่ง เป็นของรัฐบาล 2 แห่ง และของเอกชน 9 แห่ง ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2550 โรงเรียนเหล่านี้จัดการศึกษาให้นักเรียนรวมกันทั้งสิ้น 1,301 คน โดยแบ่งเป็นการจัดการเรียนในโรงเรียนเฉพาะ 946 คน และส่งไปเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป 355 คน (รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1)

- การเรียนร่วม เป็นการจัดให้คนตาบอดได้เข้าไปเรียนในโรงเรียนทั่วไปร่วมกับเด็กสายตาปกติโดยมีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่อนุบาล จนถึงระดับอุดมศึกษา

- การศึกษานอกโรงเรียน โดยมีทั้งที่จัดเป็นกลุ่มเฉพาะให้แก่คนตาบอดและการจัดให้คนตาบอดเข้าไปเรียนร่วมกับกลุ่มนักเรียนสายตาปกติ คนตาบอดที่เข้ารับการฝึกอาชีพตามศูนย์ฝึกอาชีพส่วนใหญ่มักจะเรียนการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อรับวุฒิทางการศึกษาควบคู่ไปด้วย

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลการจัดการศึกษาให้แก่เด็กตาบอดของโรงเรียนสอนคนตาบอดทั่วประเทศ

ที่	ชื่อโรงเรียน	รับนักเรียน	จำนวนนักเรียน		จำนวนนักเรียนทั้งหมด
			นร.ในโรงเรียน	นร.เรียนร่วม	
1	โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่	อนุบาล - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	186	32	218
2	โรงเรียนสอนคนตาบอด สันติ จินตนา จังหวัดแพร่	อนุบาล - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	36	1	37
3	โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่ พัทยา	อนุบาล - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	130	0	130
4	โรงเรียนสอนคนตาบอดจังหวัด นครราชสีมา	อนุบาล - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	40	41	81
5	โรงเรียนสอนคนตาบอดจังหวัด ร้อยเอ็ด	อนุบาล - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	66	46	112
6	โรงเรียนสอนคนตาบอดจังหวัดสุราษฎร์ธานี	อนุบาล - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	79	41	120
7	โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดจังหวัด ลำปาง	อนุบาล - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	28	35	63
8	โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดจังหวัด ลพบุรี	อนุบาล - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	101	5	106
9	โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดธรรม สากลหาดใหญ่	อนุบาล - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	30	12	42
10	โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ		192	58	250
11	โรงเรียนสอนคนตาบอดจังหวัด ขอนแก่น	อนุบาล - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	58	84	142
รวมทั้งสิ้น			946	355	1,301

กฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้รัฐต้องจัดบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้แก่คนพิการ ตัวอย่างของบริการที่รัฐจัดให้ได้แก่การให้หีมีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา การสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนในการจัดทำตำราเรียนเป็นสื่อทางเลือกที่คนตาบอดสามารถใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวก การสอนเสริม การฝึกทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้โดยจะมีการจัดทำ IEP (Individual Educational Plan) แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลให้แก่นักเรียนตาบอด เพื่อให้รัฐสามารถให้การสนับสนุนได้ตรงตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

ส่วนโอกาสทางการศึกษาตามอัชฌาศัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น คนตาบอดได้รับหรือเข้าถึงโอกาสดังกล่าวผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- การใช้บริการของห้องสมุด ปัจจุบันประเทศไทยมีห้องสมุดสำหรับคนตาบอดซึ่งเปิดให้บริการแก่คนตาบอดทุกกลุ่มเพียงแห่งเดียวได้แก่ ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติของมูลนิธิของคนตาบอดไทย โดยให้บริการเฉพาะหนังสือเสียง ซึ่งมีหนังสือให้บริการประมาณ 2,500 รายการ โดยปัจจุบันประเทศไทยไม่มีห้องสมุดหนังสืออักษรเบรลล์ที่ให้บริการแก่คนตาบอดทั่วไป นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่ดำเนินการผลิตหนังสือเสียง แม้จะมีได้ให้บริการในลักษณะของห้องสมุด แต่คนตาบอดที่สนใจก็สามารถติดต่อขอใช้บริการได้ตามเงื่อนไขที่หน่วยงานนั้น ๆ กำหนดขึ้น ตัวอย่างของหน่วยงานที่กล่าวถึงนี้ได้แก่ มูลนิธิราชสุดา ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาคนตาบอด มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

- การรับจดหมายข่าวหรือนิตยสารต่าง ๆ ซึ่งมีองค์กรที่จัดทำเอกสารเผยแพร่ในลักษณะนี้อยู่ 3-4 แห่ง เช่น สมาคมสตรีตาบอดในประเทศไทย สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ และสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยแต่เนื่องจากความจำกัดในด้านทรัพยากรองค์กรเหล่านี้จึงผลิตนิตยสารในปริมาณน้อยและเน้นการเผยแพร่ในกลุ่มสมาชิกของตนเป็นหลัก สำหรับผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ก็มักจะบอกรับนิตยสารหรือสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่องค์กรด้านคนตาบอดในต่างประเทศผลิตขึ้นเผยแพร่

- การฝึกอบรม เช่น การฝึกวิชาชีพระยะสั้นและการฝึกใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งกิจกรรมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา หรือการบรรยาย การสัมมนา เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และอื่น ๆ โดยองค์กรด้านคนตาบอดจะจัดกิจกรรมเหล่านี้ขึ้นเป็นครั้งคราวตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย ส่วนกิจกรรมในลักษณะเดียวกันที่จัดขึ้นสำหรับคนทั่วไปนั้น พบว่ายังมีคนตาบอดไปใช้บริการ หรือไปเข้าร่วมในจำนวนน้อย โดยส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่า การออกแบบของบริการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่เอื้อต่อการใช้บริการหรือเข้าร่วมกิจกรรมของคนตาบอดทำให้ไม่สะดวกและไม่ได้รับความรู้เท่าที่ควร

- การรับฟังและรับชมรายการวิทยุ / โทรทัศน์ ทั้งที่เป็นสื่อกระแสหลักและสื่อเฉพาะ เช่น วิทยุชุมชนของคนตาบอด โดยขณะนี้มืองค์กรของคนตาบอด 2-3 แห่ง จัดตั้งวิทยุชุมชนเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิกและประชาชนที่สนใจ เช่น TAB RADIO ของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย คลื่นความถี่ 100.7 Mhz หรือรับฟังได้ที่ <http://www.tab.or.th/radio> ซึ่งกำลังทดลองดำเนินการใน

ลักษณะของวิทยุบริการการอ่าน Radio Reading Service โดยนำเอกสารสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ มาจัดทำเป็นหนังสือเสียง เผยแพร่ผ่านรายการวิทยุ

- การรับฟังข้อมูลข่าวสารผ่านระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ Audio Tech เป็นการรับฟังข้อมูลให้ผู้ให้บริการจัดเตรียมไว้โดยให้ผู้ใช้บริการหมุนหมายเลขโทรศัพท์ที่กำหนดไว้เข้ามารับฟังและสามารถเลือกรับฟังรายการต่าง ๆ ที่จัดไว้ได้ด้วยตนเอง บริการดังกล่าวนี้มีทั้งบริการที่จัดให้ฟรี เช่นบริการของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยที่หมายเลข 0-2203-9100 และบริการของภาครัฐกิจซึ่งคิดค่าใช้จ่ายในการให้บริการ

- การใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในลักษณะของ E-Information หรือ E-Book รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากเครือข่าย internet

- การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ที่ตนสนใจมาผลิตเป็นสื่อทางเลือก โดยมีทั้งที่ผลิตด้วยตนเองหรือไปจ้างให้ผู้อื่นผลิตให้

4. สิทธิประโยชน์และบริการด้านอาชีพ

สถานการณ์ในเบื้องต้น

การประกอบอาชีพของคนตาบอดถือเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในกระบวนการการฟื้นฟูสมรรถภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก แม้ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว อัตราการมีงานทำของคนตาบอดก็อยู่ในระดับต่ำ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีจำนวนคนตาบอดที่มีงานทำประมาณร้อยละ 30-40 ของจำนวนคนตาบอดทั้งหมด ขณะที่ตัวเลขของประเทศอังกฤษอยู่ที่ประมาณร้อยละ 20-30 ในด้านของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาอัตราการมีงานทำดังกล่าวยิ่งต่ำลงอย่างน่าตกใจ เช่น ประเทศในแถบลาตินอเมริกาจะมีตัวเลขเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 2-5 สำหรับประเทศไทยแม้จะยังไม่มีหน่วยงานใดทำการศึกษาวิจัยหรือดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อให้ได้ตัวเลขที่ชัดเจน แต่จากการประเมินสถานการณ์ของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยได้มีการคาดการณ์ว่าตัวเลขคนตาบอดที่มีงานทำในประเทศไทยน่าจะไม่มีเกินร้อยละ 5 ของจำนวนคนตาบอดทั่วประเทศ

แม้ปัญหาการไม่มีงานทำของคนตาบอดจะเป็นปัญหาร่วมกันของแทบทุกประเทศในโลก โดยเฉพาะปัญหาในเชิงคุณค่าและศักดิ์ศรีแห่งความเห็นมนุษย์ แต่สภาพความรุนแรงของปัญหาและผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนตาบอดกลับมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดในระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา กล่าวคือในประเทศที่พัฒนาแล้วระบบความมั่นคงทางสังคมจะเข้ามาช่วยดูแลคนตาบอดที่ไม่มีงานทำโดยผ่านกระบวนการของการจัดสวัสดิการ เงินชดเชย รวมทั้งบริการสนับสนุนการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในรูปแบบต่าง ๆ ขณะที่สถานการณ์ของคนตาบอดที่ไม่มีงานทำในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายที่ไม่มีระบบความมั่นคงทางสังคมเป็นโครงสร้างพื้นฐาน จะต้องเผชิญกับความยากลำบากนานาประการอันนำไปสู่การขาดโอกาสในแทบทุกด้าน และการมีระดับคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่ามาตรฐาน

การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้านการฝึกอาชีพ

ปัจจุบันมีศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการของรัฐรวมทั้งสิ้น 9 แห่ง ณ เดือนมีนาคม 2550 ดำเนินการฝึกอาชีพให้แก่คนพิการรวมทั้งสิ้น 452 คน ในจำนวนนี้มีเพียง 3 แห่ง ที่จัดฝึกอาชีพให้แก่คนตาบอด รวม 9 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2 ของจำนวนคนพิการทั้งหมดที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับคนพิการของรัฐ (ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 2) ขณะที่หน่วยงานด้านการฝึกอาชีพทั่วไปของรัฐ เช่น ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจัดหลักสูตรฝึกอาชีพให้แก่คนตาบอดเป็นครั้งคราว ในด้านของศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดในภาคเอกชนมีการเปิดดำเนินการอยู่ประมาณ 10 แห่ง จัดการฝึกอาชีพให้แก่คนตาบอดได้ปีละประมาณ 300-400 คน นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานของคนตาบอด เช่น สมาคมและชมรมคนตาบอดในระดับท้องถิ่นดำเนินการฝึกอาชีพในชุมชนให้แก่คนตาบอดปีละประมาณ 500-600 คน ทั้งนี้โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น การศึกษาออกโรงเรียน กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลจำนวนคนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับคนพิการของรัฐ

ที่	ชื่อศูนย์ฝึกอาชีพ	การแบ่งประเภทความพิการ					จำนวน รวม ที่มาฝึก
		สติ ปัญญา	ตา บอด	ร่าง กาย	จิต เวช	ทางการ ได้ยิน	
1	สถานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี	0	3	32	2	0	37
2	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง	0	0	70	0	0	70
3	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหยาดฝน	0	1	60	0	0	61
4	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการบ้านทองพูน-เผ่าพันธ์	0	0	64	0	6	70
5	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการนครศรีธรรมราช	6	0	35	0	14	55
6	ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการ (โรงงานปีคนพิการสากล)	0	0	23	0	0	23
7	ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการจังหวัดหนองคาย	9	0	34	0	5	48
8	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการขอนแก่น	0	0	32	0	2	34
9	ศูนย์บริการสวัสดิการสังคม เฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ (ราชินี)	0	5	47	0	2	54
รวมทั้งสิ้น		15	9	397	2	29	452

ด้านการจัดหางาน ในปัจจุบันมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สำนักงานจัดหางานและมูลนิธิ ตลอดจนองค์กรของคนตาบอดในระดับต่าง ๆ ดำเนินการจัดหางานให้แก่คนตาบอด แต่จาก

ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดในหลายด้านทำให้ผลของการดำเนินงานอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ โดยคาดว่าหน่วยงานและองค์กรทั้งหลายสามารถจัดหางานให้คนตาบอดได้เฉลี่ยปีละไม่เกิน 50 คน

ด้านการประกอบอาชีพอิสระ คนตาบอดที่ผ่านการฝึกอาชีพแล้วแต่ยังไม่มียานทำ รวมถึงคนตาบอดที่ไม่ผ่านการฝึกอาชีพแต่ต้องการมีงานทำ บุคคลเหล่านี้จะช่วยเหลือตนเองหรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ ตลอดจนองค์กรของคนตาบอดเพื่อให้ได้งานทำซึ่งเกือบทั้งหมดจะเป็นการประกอบอาชีพอิสระโดยส่วนใหญ่จะเป็นการเดินทางไปประกอบอาชีพในเมืองใหญ่ในภูมิภาคต่าง ๆ หรือเดินทางเข้ามาประกอบอาชีพในกรุงเทพมหานคร

อาชีพของคนตาบอดในปัจจุบัน

- ค้าสลากกินแบ่ง คาดว่าในปัจจุบันมีจำนวนคนตาบอดประกอบอาชีพค้าสลากเป็นจำนวน 3,000 – 4,000 คน โดยมีทั้งที่มีโควต้าสลากเป็นของตนเองและซื้อสลากจำหน่ายเป็นรายงวด สำหรับรูปแบบการประกอบอาชีพ มีทั้งที่จำหน่ายประจำตามสถานที่ต่าง ๆ เช่นหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทห้างร้านเอกชน รวมทั้งที่เดินจำหน่ายไปตามที่ต่าง ๆ

- วาดแผนโบราณ ปัจจุบันคาดว่ามีคนตาบอดประกอบอาชีพวาดแผนโบราณอยู่ราว 2,000 – 3,000 คน สำหรับรูปแบบการประกอบอาชีพมีทั้งที่เปิดกิจการเป็นของตนเองและเข้าไปเป็นพนักงานลูกจ้างของสถานประกอบการวาดแผนโบราณของผู้อื่น

- นักดนตรี คาดว่าปัจจุบันมีคนตาบอดประกอบอาชีพด้านดนตรีประมาณ 1,000 – 1,500 คน รูปแบบการประกอบอาชีพมีตั้งแต่การร้องเพลงและแสดงดนตรีในที่สาธารณะ เช่น ป้ายรถเมล์ สะพานลอย การติดต่อขอเข้าไปแสดงตามหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงเรียนและหน่วยงานราชการ รวมทั้งการแสดงตามสถานบันเทิงต่าง ๆ โดยการแสดงดนตรีที่กล่าวมาทั้งหมดนี้มีทั้งที่แสดงร่วมกันเป็นวง และแสดงแบบศิลปินเดี่ยว

- พยากรณ์ชะตาชีวิต โดยคาดว่ามีคนตาบอดที่ประกอบอาชีพนี้ประมาณ 200-300 คน รูปแบบของการประกอบอาชีพเกือบทั้งหมดเป็นการเปิดกิจการเป็นของตนเอง

- งานหัตถกรรม ปัจจุบันคาดว่ามีคนตาบอดประกอบอาชีพนี้ราว 200-300 คน งานหัตถกรรมที่ผลิต เช่น งานโคะ นิติตั้ง งานมัดปมเชือก งานร้อยลูกปัด รูปแบบของการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนี้เป็นอาชีพเสริมโดยจะทำความคุ้นเคยกับการประกอบอาชีพอื่น การจำหน่ายสินค้า อาจนำไปฝากจำหน่ายตามหน่วยงานด้านคนตาบอด การไปขอออกร้านจำหน่ายตามงานต่าง ๆ รวมถึงการเดินทางจำหน่ายด้วยตนเอง

- งานสำนักงาน ปัจจุบันคาดว่ามีคนตาบอดที่ประกอบอาชีพนี้อยู่ประมาณ 200-300 คน หน้าที่ที่ทำ เช่น พนักงานสลับสายโทรศัพท์ (Telephone Operator) พนักงานขายทางโทรศัพท์ (Tele Marketing) พนักงานถอดข้อมูล (Tape Transcriber) โดยเกือบทั้งหมดทำงานอยู่ในบริษัทห้างร้านเอกชน

- กลุ่มนักวิชาชีพ คาดว่าปัจจุบันมีคนตาบอดประกอบอาชีพในกลุ่มนี้ 100-200 คน สาขาอาชีพที่มีคนตาบอดประกอบอาชีพอยู่ เช่น ครู พนักงานคอมพิวเตอร์ พนักงานแปลภาษา บุคลากรด้านการผลิตสื่อ โดยประมาณครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่ในหน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับคนตาบอด เช่น สมาคม มูลนิธิ และศูนย์การศึกษาพิเศษ

- อาชีพอิสระอื่น ๆ เช่น ขายตรง เกษตรกร และงานรับจ้างทั่วไปซึ่งไม่มีตัวเลขคาดประมาณสำหรับผู้ประกอบอาชีพในกลุ่มนี้

5. การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่คนตาบอด

กระแสรณรงค์และการตอบสนองด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการของประเทศไทย เน้นประเด็นของสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ หรือทางสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนตาบอดซึ่งอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ การจัดทำพื้นผิวต่างสัมผัสไว้บนทางเท้า ทั้งที่เป็นพื้นผิวเพื่อบอกทิศทาง Guiding Block และพื้นผิวเพื่อเตือนให้ระมัดระวัง Warning Block แต่เนื่องจากการติดตั้ง Guiding Block บนบาทวิถีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร หลายกรณียังสร้างความสับสนให้แก่คนตาบอดเนื่องจากมีปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ อีกหลายประการที่เป็นอุปสรรค สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยจึงขอให้กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินการได้ยกเลิกการติดตั้ง Guiding Block บนบาทวิถี โดยให้ติดตั้งเฉพาะ Warning Block ส่วนการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการให้หรือการอำนวยความสะดวกให้คนตาบอดเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้น มักเป็นเพียงการติดป้ายอักษรเบรลล์ไว้ที่ประตูห้องน้ำหรือที่แผงควบคุมการทำงานของลิฟท์ รวมทั้งการติดตั้งระบบแสดงผลด้วยเสียงไว้ในลิฟท์

6. โอกาสการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและกิจกรรมทางสังคม

คนตาบอดเป็นจำนวนมากมีความตื่นตัวทางการเมืองโดยให้ความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสารในด้านนี้ผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับชาติ นอกจากนี้ยังมีคนตาบอดสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งสำคัญ ๆ เช่น สมาชิกวุฒิสภา สำหรับการได้รับตำแหน่งสำคัญ ๆ นั้น เคยมีคนตาบอดได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการสรรหาของกรรมการระดับชาติคณะต่าง ๆ เช่น กรรมการสรรหาคณะกรรมการ กสช. และ กทช. ในปัจจุบันมีคนตาบอดได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่วนในระดับท้องถิ่นก็มีคนตาบอดเข้าไปเป็นกรรมการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอื่น ๆ

ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนนั้นมักเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมรื่นเริงตามเทศกาล กิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นประเพณีของท้องถิ่น รวมถึงกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสาธารณะ

7. โอกาสด้านการทำกิจกรรมนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ

สำหรับกิจกรรมในด้านนี้ของคนตาบอดก็มักมีแบบแผนที่คล้ายคลึงกับบุคคลทั่วไป กล่าวคือลักษณะของการทำกิจกรรมจะแตกต่างกันไปตามอายุ เพศ รสนิยม ความสนใจ ตัวอย่างของกิจกรรม ได้แก่ การอ่านหนังสือ ฟังเพลง พบปะสังสรรค์กับเพื่อน และการท่องเที่ยว

8. การดำเนินงาน องค์การภาคเอกชนด้านคนตาบอดและความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

องค์กรเอกชนด้านคนตาบอดถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด นับตั้งแต่การดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า การปฏิบัติงานเชิงรุกเพื่อช่วยขยายโอกาสและนำการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาไปสู่คนตาบอด รวมทั้งการริเริ่มดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อเป็นการนำร่องสำหรับให้ภาคราชการได้ใช้เป็นแนวทางในการขยายผล รวมทั้งการทำงานร่วมกับภาคราชการในการกระจายโอกาสที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตไปยังคนตาบอดทั่วประเทศ โดยสามารถแบ่งองค์กรด้านคนตาบอดออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่

1) องค์กรของคนตาบอด Organization of the Blind ได้แก่องค์กรที่ก่อตั้งขึ้นโดยคนตาบอด มีการเปิดรับสมาชิก มีคนตาบอดเป็นคณะกรรมการบริหารโดยมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก มีบทบาทหน้าที่หลักในการเป็นองค์กรผู้แทนเพื่อให้การปกป้องคุ้มครองสิทธิ์ ตลอดจนส่งเสริมโอกาสในด้านต่าง ๆ ให้แก่สมาชิก

1.1) องค์กรที่รวมกลุ่มกันโดยใช้เกณฑ์พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ มีสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรระดับชาติ มีสมาคมหรือชมรมประจำจังหวัดต่าง ๆ ครอบคลุมพื้นที่เกือบทุกจังหวัด

1.2) องค์กรที่รวมกลุ่มกันโดยใช้เกณฑ์ ประเด็นความสนใจ หรือลักษณะร่วมของสมาชิก เช่น สมาคมสตรีตาบอดในประเทศไทย สมาคมศิษย์เก่า สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ของคนตาบอด รวมทั้งองค์กรของคนตาบอดที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ

2) องค์กรเพื่อคนตาบอด (Organization for the Blind) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยคนตาบอดหรือคนทั่วไปก็ได้ แต่มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด เช่น มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ มูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด

9. สรุปประเด็นปัญหาหลักที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

1) การขาดนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่องตลอดจนการขาดหน่วยงานหลักที่จะดูแลรับผิดชอบหรือทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานกลางในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

2) การขาดแคลนองค์ความรู้ ความพร้อม ทรัพยากร ตลอดจนองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องับระบบงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด รวมทั้งการขาดความสมดุล และขาดประสิทธิภาพ ในการจัดสรรหรือการกระจายทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) เจตคติในแง่ลบต่อความพิการซึ่งก่อให้เกิดการกีดกัน ปิดกั้น หรือเพิกเฉยต่อสิทธิและโอกาสของคนตาบอดในทุก ๆ ด้าน

4) การขาดแคลนการอำนวยความสะดวกที่จะช่วยให้คนตาบอดใช้ประโยชน์จากบริการสาธารณะต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ เช่นเดียวกับประชากรกลุ่มอื่น ๆ ของประเทศ

5) คนตาบอดขาดโอกาสและขาดทางเลือกในการแก้ปัญหา ดูแลช่วยเหลือและพัฒนาตนเอง เช่น คนตาบอดส่วนใหญ่ขาดโอกาสทางการศึกษา และการประกอบอาชีพ สำหรับคนตาบอดส่วนน้อยที่เข้าถึงโอกาสด้านการศึกษาและการทำงานก็มักจะได้เรียนและได้ประกอบอาชีพในเพียงไม่กี่สาขา

6) จากการที่สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร แต่เนื่องจากข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ได้รับการนำเสนอผ่านสื่อที่ต้องใช้ตาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการรับรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นตัวหนังสือ และสื่อภาพ จึงทำให้คนตาบอดต้องประสบกับความยากลำบากในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ซึ่งการเข้าไม่ถึงข้อมูลข่าวสารนี้มักนำไปสู่การสูญเสียโอกาสและการเป็นผู้เสียเปรียบในสังคม

7) คนตาบอดมักมีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตที่สูงกว่าบุคคลทั่วไปทั้ง ๆ ที่คนตาบอดส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่มีรายได้ ส่วนผู้ที่ได้ประกอบอาชีพก็มักมีรายได้น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลทั่ว ๆ ไป สาเหตุที่ทำให้ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น เช่น การจ่ายเงินซื้ออุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก และจากการที่อุปกรณ์นั้น ๆ ไม่มีการผลิตขึ้นเองในประเทศทำให้ต้องนำเข้าในราคาที่สูงขึ้น ในการทำกิจกรรมบางอย่างคนตาบอดต้องมีการบวกราคาที่เพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลทั่วไป ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น คนตาบอดที่ไม่ได้รับโอกาสด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพหรือไม่ได้รับการฝึกฝนทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันทำให้มีทางเลือกในการช่วยเหลือตนเองน้อยลงและจำเป็นต้องใช้บริการในลักษณะของการอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นสำหรับบริการนั้น ๆ

8) ดังที่ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ประเทศไทยขาดแคลนการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดทั้งระบบ โดยส่วนที่มีการดำเนินการอยู่นั้นมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นการดำเนินการโดยองค์กรภาคเอกชน เช่น มูลนิธิ สมาคม และชมรมต่าง ๆ แต่เนื่องจากองค์กรภาคเอกชนเหล่านี้มีข้อจำกัดในการดำเนินงานทั้งข้อจำกัดด้านทรัพยากร ตลอดจนข้อจำกัดด้านพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ พื้นที่เชิงประเด็น และข้อจำกัดด้านกลุ่มเป้าหมายจึงทำให้งานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทยดำเนินการอยู่บนความไม่แน่นอนและมีสถานะเป็นการเยียวยาความทุกข์ยากหรือการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น แทบจะไม่มีส่วนใดที่จัดว่าเป็นการวางรากฐานหรือสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับสิทธิและสร้างโอกาสอันจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่คนตาบอดทุกคนทั่วประเทศ

ส่วนที่ 2

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด พ.ศ. 2550 -2554

1. สถานการณ์ทั่วไปที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานตามแผน

1.1 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร โดยมีแนวโน้มว่าสังคมไทยจะมีสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีจำนวนผู้พิการทางการเห็นเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นจำนวนมากจะมีสภาพความพิการทางการเห็นควบคู่ไปด้วย

1.2 การที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในอนุสัญญาด้านสิทธิคนพิการของสหประชาชาติจะส่งผลให้เกิดการตื่นตัวในกระแสสิทธิมนุษยชนของคนพิการในประเทศไทย รวมทั้งเกิดความตื่นตัวในด้านการปฏิบัติเพื่อรองรับการดำเนินงานในทิศทางที่สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว

1.3 การเตรียมประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในหลักการสำคัญได้แก่ การเป็นกฎหมายที่มีสภาพบังคับใช้แทนการเป็นกฎหมายเมตตาธรรม เหมือนพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534

1.4 องค์กรภาคเอกชนที่ทำงานด้านคนตาบอดทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นมีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด และประสบการณ์ด้านการเป็นองค์กรช่วยเหลือตนเองมาอย่างต่อเนื่อง

1.5 สภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะชะลอการเจริญเติบโต จะส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านคนตาบอด โดยเฉพาะการดำเนินงานขององค์กรภาคเอกชนที่อาศัยทุนจากสาธารณะเป็นหลัก

1.6 ความผันผวนของนโยบายรัฐบาลต่อกิจการสลากกินแบ่ง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสถานะทางเศรษฐกิจของคนตาบอดเป็นอย่างมาก ทั้งในระดับบุคคลและองค์กร เนื่องจากมีคนตาบอดเป็นจำนวนมากที่ประกอบอาชีพค้าสลากอันรวมถึงคนตาบอดในระดับแกนนำ และสมาชิกในกลุ่มที่ถือเป็น Active Member เป็นจำนวนนับพันคน ขณะที่องค์กรของคนตาบอดหลายแห่งมีรายได้หลักจากส่วนแบ่งการจ่ายสลากที่สำนักงานสลากกินแบ่งจ่ายให้แก่องค์กร

1.7 การขาดแคลนงานด้านคนตาบอด รวมทั้งสถานะความแตกต่างทางด้านสัดส่วนของการดำเนินงานด้านคนตาบอด ระหว่างหน่วยงานในภาครัฐกับองค์กรภาคเอกชน โดยที่งานส่วนใหญ่มักดำเนินงานโดยองค์กรภาคเอกชน

1.8 สังคมไทยมีแนวโน้มและมีความพยายามที่จะก้าวไปเป็น E-Society แต่ขณะเดียวกันรัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องก็ยังไม่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาด้าน Digital Divide โดยที่ E-Society เป็นเสมือนทางลัดที่จะช่วยให้คนตาบอด ซึ่งมีสภาพเป็นผู้พิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวกและเป็นอิสระ แต่ Digital Divide ก็เป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้คนตาบอดไม่สามารถใช้ประโยชน์จากการเป็น E-Society นั้นได้

1.9 หากร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงประชามติได้รับความเห็นชอบจะมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับคนพิการในกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อย 2 ประเด็น ได้แก่ มาตรา 30 การระบุว่า ความพิการเป็นเงื่อนไขแห่งความแตกต่างประการหนึ่งที่ไม่สามารถนำไปเป็นเหตุแห่งการเลือกปฏิบัติได้ รวมทั้งมาตรา 54 ที่ระบุว่าคนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

1.10 หลักการสำคัญดังกล่าวนี้จะได้รับการนำไปอ้างอิงกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติในระดับต่าง ๆ เพื่อลดสภาพอันเป็นข้อจำกัด และขยายโอกาสในด้านต่าง ๆ ให้แก่คนตาบอด โดยใช้หลักสิทธิเป็นแกนในการขับเคลื่อน

2. วิสัยทัศน์

คนตาบอดมีความสุข มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีสิทธิ หน้าที่ และโอกาสในด้านต่าง ๆ ตลอดจนได้รับการปฏิบัติจากสังคมอย่างเท่าเทียมกับบุคคลกลุ่มอื่น ๆ มี

คุณธรรม จริยธรรม เป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินชีวิต รวมทั้งมีความพร้อมต่อการเป็น
ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของชุมชน สังคม และประเทศชาติ

3. พันธกิจ

3.1 สร้างความชัดเจนในประเด็นเนื้อหาของงานด้านคนตาบอด ทั้งในระดับหลักการ
นโยบาย และระดับปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถสื่อสารต่อบุคคล หน่วยงาน / องค์กร และสาธารณะ ได้
อย่างชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ ขณะเดียวกันก็เพื่อให้งานที่เกิดผลที่สามารถตอบสนอง ต่อ
ปัญหาความต้องการของคนตาบอดได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3.2 ส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานภายใต้กรอบการประสานความร่วมมือ ประสานทรัพยากร
และการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ระหว่างองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 ส่งเสริมให้คนตาบอดและองค์กรด้านคนตาบอดสามารถช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือ
ซึ่งกันและกันได้อย่างมีประสิทธิภาพบนฐานของความมั่นคงยั่งยืน รวมทั้งมีความพร้อมต่อการร่วม
พัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ

3.4 พัฒนางานด้านคนตาบอดให้สามารถตอบสนองต่อการแก้ปัญหาเร่งด่วนอันเป็นปัญหา
เฉพาะหน้าของคนตาบอด ขณะเดียวกันก็ให้มีลักษณะที่เป็นการวางรากฐานเพื่อสร้างหลักประกันที่
ต่อเนื่องยั่งยืนของงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในอนาคต

4. เป้าหมาย

4.1 คนตาบอดมีหลักประกันที่มั่นคงในการดำรงชีวิตได้รับบริการที่จำเป็นต่อการพัฒนา
ตนเองอย่างเพียงพอและเหมาะสม สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการสาธารณะต่าง ๆ ได้อย่าง
เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

4.2 คนตาบอดสามารถพึ่งพาตนเองและมีความพร้อมต่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้ง
พร้อมต่อการร่วมเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ

4.3 องค์กรด้านคนตาบอดมีความเข้มแข็ง สามารถดำเนินงานด้านการพิทักษ์สิทธิ และการ
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายที่
มั่นคง เข้มแข็ง

4.4 มีระบบงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดที่มั่นคง เข้มแข็ง ยั่งยืน มีมาตรฐาน มี
ความชัดเจน ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของคนตาบอดได้อย่างเหมาะสม และ
ทั่วถึง

4.5 มีระบบงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดที่ดำเนินการได้อย่าง มั่นคง เข้มแข็ง
และมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างหลักประกันด้านคุณภาพชีวิตให้แก่คนตาบอดทั่วประเทศได้อย่างเท่า
เทียม ทั่วถึง และเป็นธรรม

5. ยุทธศาสตร์

5.1 เสริมสร้างความพร้อมและเสริมสร้างศักยภาพในการช่วยเหลือและพัฒนาตนเองให้แก่ ประชาคมคนตาบอด ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และเครือข่ายงานด้านคนตาบอด

แนวทางและมาตรการ

5.1.1 จัดให้คนตาบอดได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพและการฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ที่ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ทั้งนี้โดยให้มีรูปแบบบริการที่หลากหลาย ยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถรองรับต่อกลุ่มผู้รับบริการที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม บริการฟื้นฟูสมรรถภาพและ การฝึกทักษะในข้อนี้ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- การตรวจประเมินสภาพความพิการ
- การกระตุ้นพัฒนาการระยะแรกเริ่ม Early Intervention
- การฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับบุคคลสายตาลีอนราง (Rehabilitation for Low vision) และการใช้อุปกรณ์สำหรับคนสายตาลีอนราง (Low Vision Aids)
- การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน (Daily Living Skills)
- การทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation and Mobility O&M)
- การเขียนอ่านอักษรเบรลล์
- การใช้คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Devices)
- การให้คำปรึกษาแนะนำและการแนะแนว

5.1.2 จัดให้คนตาบอดได้รับการศึกษา ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดความพร้อมต่อการ เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและศักยภาพของแต่ละบุคคล ขณะเดียวกันก็ให้คำนึงถึงการเปิดโอกาสให้คนตาบอดมีทางเลือกทางการศึกษาเช่นเดียวกับบุคคลกลุ่ม อื่น ๆ ในสังคม บริการทางการศึกษา และบริการเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างน้อยควรประกอบด้วย

- การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individual Educational Plan IEP)
- บริการสอนเสริม
- บริการสื่อการศึกษา ในลักษณะของสื่อทางเลือกที่สอดคล้องกับความพร้อมในการใช้ ของแต่ละบุคคล ได้แก่ สื่ออักษรเบรลล์ สื่อตัวพิมพ์ขยายใหญ่ (Large Print) และสื่อ เสียง
- บริการอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา
- บริการแนะแนวทางการศึกษา
- บริการห้องสมุดสื่อทางเลือก ทั้งที่เป็นห้องสมุดสำหรับคนตาบอดและการอำนวยความสะดวก ให้คนตาบอดสามารถเข้าไปใช้บริการ จากห้องสมุดทั่วไป
- บริการเอกสารเผยแพร่ประเภทต่าง ๆ เช่น เอกสารสาธารณะและนิตยสารทั้งที่เป็น ข้อมูลเกี่ยวข้องกับคนตาบอดและข้อมูลทั่วไป โดยเผยแพร่ผ่านสื่อทางเลือกที่คนตา บอดสามารถใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวก

- บริการการอ่านเอกสารต่าง ๆ ผ่านทางรายการวิทยุ (RADIO READING SERVICE) ทั้งที่เป็นรายการส่วนหนึ่งของสถานีวิทยุทั่วไป และการจัดให้มีสถานีวิทยุที่ออกอากาศเพื่อบริการการอ่านเป็นการเฉพาะ
- บริการเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) ในรายการโทรทัศน์ โรงภาพยนตร์ โรงมโหรีสหประเภทต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านวีดิโอ วีดิโอซีดี ดีวีดี และสื่อผสม Multimedia อื่น ๆ
- บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งที่เป็น Software และ Hardware ซึ่งจะช่วยให้นักตาบอดสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวก เช่น เครื่องรับวิทยุ เครื่องเล่นเทปคาสเส็ต และ ซีดี เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมอ่านจอภาพ Screen Reader Software เครื่องอ่านหนังสือ Reading Machine อุปกรณ์แสดงผลอักษรเบรลล์ Braille Display และบริการฝึกอบรมการใช้เครื่องมือ ตลอดจนอุปกรณ์นั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
- บริการระบบข้อมูลข่าวสารผ่านโทรศัพท์อัตโนมัติ
- หน่วยบริการแปลงข้อมูลข่าวสารเป็นสื่อทางเลือกที่คนตาบอดสามารถใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวก
- บริการข้อมูลบนเครือข่าย Internet โดยใช้อุปกรณ์อื่น ๆ นอกเหนือจากเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น โทรศัพท์มือถือ และโทรศัพท์บ้าน เป็นเครื่องมือในการช่วยให้เข้าถึงข้อมูลนั้น ๆ

5.1.3 จัดให้คนตาบอดได้รับการฝึกอาชีพอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยให้สอดคล้องกับศักยภาพ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล ขณะเดียวกันก็ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งตลาดสินค้าและบริการด้วย

5.1.4 พัฒนาประสิทธิภาพ กลไกการส่งเสริมอาชีพสำหรับคนตาบอด ทั้งในด้านของการจัดหางาน การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ การพัฒนาผู้ประกอบการ และการส่งเสริมการตลาดทางด้านสินค้าและบริการที่ผลิตโดยคนตาบอด

5.1.5 จัดให้คนตาบอดได้รับบริการและเข้าถึงโอกาสด้านการส่งเสริมสุขภาพและบริการด้านสาธารณสุขอย่างสะดวก ทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล โอกาสและบริการดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- บริการด้านการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง
- บริการส่งเสริมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา
- บริการให้คำปรึกษาแนะนำด้านเพศศึกษา และอนามัยเจริญพันธุ์ ตลอดจนการให้คำปรึกษาแนะนำและบริการช่วยเหลืออื่น ๆ แก่พ่อแม่ตาบอดในการเลี้ยงดูลูก หรือพ่อแม่ที่เลี้ยงดูลูกตาบอด
- การอำนวยความสะดวกในการเข้ารับบริการ ณ สถานบริการด้านสาธารณสุข เช่น การเดินทางไปรับบริการ การจัดให้มีผู้ช่วยเหลือขณะเข้ารับบริการ
- บริการกายอุปกรณ์ และเครื่องช่วยอำนวยความสะดวก

- การตรวจร่างกายประจำปี
- บริการด้านกิจกรรมนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ

5.1.6 เสริมสร้างความเข้มแข็งและสนับสนุนให้องค์กรด้านคนตาบอดสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น มีความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย การส่งเสริมและสนับสนุนอย่างน้อยต้องครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- การเพิ่มจำนวนสมาชิก และการส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในองค์กร (สำหรับองค์กรประเภทสมาคม ชมรม และกลุ่มของคนตาบอด)
- การเสริมขีดความสามารถด้านการบริการจัดการภายในองค์กร ให้มีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น
- การส่งเสริมและสนับสนุนให้พัฒนาตนเองไปสู่การเป็นองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น องค์กรผู้แทน และปกป้องพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค องค์กรด้านการให้บริการประเภทต่าง ๆ องค์กรทางวิชาการ รวมทั้งส่งเสริมให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง Change Agent ในงานด้านนั้น ๆ
- การเสริมสร้างขีดความสามารถในการระดมทุนและการประสานทรัพยากร
- การส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และใช้การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กร ตลอดจนบุคลากรและสมาชิกขององค์กร
- สนับสนุนให้มีการสร้างและพัฒนาผู้นำคนตาบอดรุ่นใหม่ ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรดึงผู้นำในทุกกลุ่มและทุกช่วงอายุมาขับเคลื่อนงานขององค์กรร่วมกัน
- พัฒนาขีดความสามารถในการสะท้อนและนำเสนอปัญหาความต้องการ ตลอดจนจนแนวทางในการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดต่อบุคคลและองค์กร / หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจน
- ส่งเสริมให้สามารถสร้างพลังอำนาจในการเจรจาต่อรองหรือเรียกร้องกดดันต่อผู้มีอำนาจ ทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ ตามประเด็นที่เหมาะสมและชอบธรรม

5.1.7 เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด โดยอย่างน้อยให้ครอบคลุมแนวทางต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการดูงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ ในเครือข่าย
- ส่งเสริมให้มีการจัดเวที ภายในเครือข่ายเป็นระยะ ๆ เพื่อร่วมกันทบทวนสถานการณ์การทำงาน รวมทั้งจัดทำกรอบทิศทางดำเนินงาน ข้อเรียกร้องหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ ทั้งเพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานภายในเครือข่าย และเป็นข้อเสนอที่จะยื่นต่อหน่วยงานภายนอกเครือข่าย
- สนับสนุนให้มีการสร้างกลไกหรือเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพทั้งที่มีรูปแบบเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และสื่อสารความเข้าใจภายในเครือข่ายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

- จัดให้มีกิจกรรมในลักษณะขององค์กรหรือบุคลากรพี่เลี้ยง (Mentoring Program) เพื่อให้องค์กรหรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านหนึ่ง ๆ ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรอื่น ๆ ในเครือข่าย

5.1.8 พัฒนาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยแนวทางต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมให้คนตาบอดเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรสวัสดิการชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในระบบหลักประกันด้านต่าง ๆ ทั้งที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจัดให้แก่ประชาชน
- การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการประชาคมคนตาบอด โดยให้มีลักษณะเป็นการออมทรัพย์ร่วมกันแล้วนำเงินจากการออมมาบริหารจัดการเพื่อให้เกิดทุน สำหรับจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิก ทั้งนี้อาจจัดให้เป็นกองทุนระดับชาติหรือระดับพื้นที่ ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้
- ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งและดำเนินการวิสาหกิจชุมชนของประชาคมคนตาบอด เพื่อผลิตสินค้าและบริการ ส่งให้แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยอาจดำเนินการทั้งในลักษณะของการจำหน่ายทั่วไป หรือการทำสัญญาสัมปทานในการส่งสินค้าและบริการ นั้น ๆ ให้แก่หน่วยงานและองค์กรที่เป็นคู่สัญญา
- สนับสนุนให้มีกลไก หรือระบบการสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในเครือข่ายพิจารณาอุดหนุนสินค้าและบริการที่วิสาหกิจชุมชนของประชาคมคนตาบอดผลิตขึ้นเป็นอันดับแรก
- ผลักดันให้เกิดระบบที่องค์กรด้านคนตาบอดสามารถรับงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในส่วนที่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ ของรัฐมาทำแทนรัฐ โดยได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

5.1.9 ส่งเสริมให้คนตาบอด องค์กรด้านคนตาบอดและเครือข่ายงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด ดำเนินชีวิตและดำเนินงานโดยยึดหลักความรับผิดชอบต่อสาธารณะและหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรากฐานสำคัญในการปฏิบัติ

5.2 ทบทวนและวางรากฐานงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดให้เป็นระบบที่มั่นคง มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ตลอดจนสามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของคนตาบอด

แนวทางและมาตรการ

5.2.1 ทบทวนและกำหนดแนวทางที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมสำหรับการแก้ไข ปรับปรุงนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นการกีดกัน ปิดกั้น ลิดรอน สิทธิและโอกาส หรือมีลักษณะที่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อคนตาบอด

5.2.2 ผลักดันให้มีกฎหมาย นโยบายหรือมาตรการ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือ ในการแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด โดยประเด็นในการผลักดันอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- การจัดการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

- การให้สัมปทานงานแก่องค์กรด้านคนตาบอด ในการจัดส่งสินค้าหรือบริการให้แก่หน่วยงานของรัฐ
- การกำหนดให้องค์กรด้านคนตาบอดในภาคเอกชนได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดตามที่รัฐมอบหมาย
- การคุ้มครองและการสนับสนุนทางกฎหมายว่าด้วยการนำข้อมูลหรือเอกสารต่าง ๆ มาดัดแปลง เพื่อผลิตเป็นสื่อทางเลือกให้แก่คนตาบอด
- การนำหลักการของการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรมชาติ Universal Design ไปสู่การปฏิบัติทั้งในด้านของการจัดสภาพสิ่งแวดล้อม การออกแบบระบบบริการ สถานที่วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ
- ทบทวนและกำหนดมาตรฐาน งานด้านต่าง ๆ ในกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการยกระดับปรับปรุงคุณภาพของบริการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
- จัดทำประเด็นความต้องการที่ชัดเจนของคนตาบอดในงานด้านต่าง ๆ เช่น ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด โดยแสดงทั้งส่วนที่เหมือนและส่วนที่ต่างจากความต้องการของคนพิการประเภทอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อใช้สื่อความเข้าใจอย่างชัดเจนและถูกต้องต่อผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ

5.2.3 ทบทวนโครงสร้างงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดของประเทศไทย

แล้วกำหนดแนวทางผลักดันอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- กรณีที่มีการจัดตั้งหรือมอบหมายให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดดูแลงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทุกประเภท แต่ยังไม่ปรากฏว่าหน่วยงานนั้น ๆ ได้ดำเนินการใด ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอด ก็ให้มีการจัดทำข้อเสนอเพื่อให้หน่วยงานนั้น ๆ เพิ่มเติมการดำเนินงานในส่วนของคนตาบอดเข้าไปให้ชัดเจนสมบูรณ์
- กรณีที่งานใดยังไม่มีหน่วยงานดูแลรับผิดชอบ หรือหน่วยงานที่ควรจะดูแลรับผิดชอบมิได้ดำเนินการหรือไม่พร้อมดำเนินการ ก็ให้จัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นมาดูแลโดยอาจดำเนินการในลักษณะของโครงการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือจัดทำในรูปแบบของโครงการนำร่องเพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบเป็นการถาวร

5.2.4 แต่งตั้งคณะกรรมการคนตาบอดแห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่

ดังนี้

- คณะกรรมการควรประกอบด้วย ผู้แทนจากองค์กรด้านคนตาบอดทั้งองค์กรของคนตาบอดและองค์กรที่ทำงานเพื่อคนตาบอด ผู้แทนจากหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับคนตาบอด นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ
- บทบาทหน้าที่

- (1) ดูแลรับผิดชอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติ
- (2) เป็นแกนกลางในการประสานงานด้านการจัดทำและเสนอนโยบาย ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดโดยส่วนรวม
- (3) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้หน่วยงาน ตลอดจนองค์กรต่าง ๆ นำประเด็นที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติไปปฏิบัติ
- (4) นำเนื้อหาของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติมาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ โดยแยกเป็นด้าน ๆ ตามความเหมาะสม แล้วแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามการปฏิบัติงานเป็นรายยุทธศาสตร์หรือรายแผนงาน
- (5) ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทยและจัดทำรายงานในประเด็นดังกล่าวเผยแพร่ต่อสาธารณะเป็นประจำทุกปี

5.3 การกระตุ้นการแก้ปัญหาเร่งด่วนของคนตาบอด

แนวทางและมาตรการ

5.3.1 จัดให้มีการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นเร่งด่วนของคนตาบอดทั่วประเทศ โดยให้ครอบคลุมคนตาบอดในทุกกลุ่ม จากนั้นนำผลที่ได้มาแยกเป็นรายประเด็นตามกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มเด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนตาบอดและพิการซ้ำซ้อน

5.3.2 นำประเด็นปัญหาที่ได้รับจากการสำรวจตามข้อ 5.3.1 มาจัดทำเป็นแผนงานด้านการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน โดยให้คณะกรรมการคนตาบอดแห่งชาติแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบ และให้คณะทำงานดำเนินการดังนี้

- เจาะแบบทวิภาคีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นรายหน่วยงานเพื่อทำข้อตกลงด้านการแก้ไขปัญหามารายประเด็น หรือเาะแบบพหุภาคีกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการการแก้ไขปัญหา
- นำประเด็นปัญหาและแผนงานการแก้ไขปัญหามาส่งสร้างความชัดเจนเพื่อสื่อสารต่อสาธารณะโดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน ตลอดจนเพื่อแสวงหาความร่วมมือ และการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับดำเนินการ ทั้งนี้ให้ดำเนินการสื่อสารสู่สาธารณะทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ศึกษาวิเคราะห์และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และจัดทำข้อเสนอแนะทั้งในเชิงนโยบายและในด้านของการปฏิบัติเพื่อการแก้ปัญหาในระยะยาวอย่างเป็นระบบเสนอต่อคณะกรรมการคนตาบอดแห่งชาติ

5.3.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยโดยเฉพาะในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการตลอดจนการพัฒนาโครงการนำร่องให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษาวิจัยทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำผลที่ได้จากการทดลองดำเนินการมาสรุปเป็นข้อเสนอแนะในระดับนโยบายและเป็นตัวแบบในเชิงปฏิบัติการเพื่อการขยายผล ประเด็นที่ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- การจัดบริการ สวัสดิการ และการแก้ปัญหาเร่งด่วนให้แก่คนตาบอดในกลุ่มเป้าหมายย่อยต่าง ๆ เช่น คนตาบอดหูหนวก (Deafblind) คนตาบอดผู้พิการซ้ำซ้อน คนตาบอดผู้สูงอายุ คนตาบอดที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน
- การใช้วิทยาการสมัยใหม่โดยเฉพาะวิทยาการด้านคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคมมาใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ การส่งเสริมสุขภาพ การขยายโอกาสด้านการศึกษา การฝึกอาชีพ การมีงานทำ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมให้แก่คนตาบอด

5.4 การเชื่อมโยงงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดสู่การพัฒนากระแสหลัก

แนวทางและมาตรการ

5.4.1 การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อขยายโอกาสในการให้บริการ

- ทบทวนงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดทั้งกระบวนการแล้วคัดสรรประเด็นที่จะสามารถเชื่อมโยงไปสู่การใช้บริการหรือใช้ทรัพยากรร่วมจากการพัฒนากระแสหลักได้ จากนั้นให้นำประเด็นที่คัดสรรไว้ดังกล่าวมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนตาบอดและองค์กรด้านคนตาบอดได้รับทราบ เพื่อการไปใช้ประโยชน์หรือใช้บริการ
- ทารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหรือให้บริการในประเด็นข้างต้น เพื่อให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงการดำเนินงานหรือบริการให้รองรับการใช้งานร่วมของคนตาบอดได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

5.4.2 สร้างคุณค่าร่วมในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดบางประเด็นในแง่ของการเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือกลุ่มเป้าหมายอื่นเพิ่มเติม นอกเหนือจากคนตาบอด เช่น ประเด็นด้านหนังสือเสียงหรือวิทยุบริการการอ่านแล้วเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และผลักดันประเด็นนั้น ๆ สู่กระบวนการการกำหนดนโยบายสาธารณะ

5.4.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้นำคนตาบอดได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการดำเนินกิจการหรือบริการสาธารณะในทุกระดับ

5.5 การส่งเสริมการประสานความร่วมมือและการประสานทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

5.5.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความต้องการ และการสื่อสารความเข้าใจ ระหว่างเครือข่ายงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรส่วนท้องถิ่น

5.5.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในลักษณะของการเป็นเจ้าภาพร่วมระหว่างองค์กรด้านคนตาบอดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานในระดับชาติที่เกี่ยวข้องเป็นรายประเด็น

5.5.3 ส่งเสริมให้คนตาบอดเข้าไปมีส่วนร่วมในกองทุนออมทรัพย์หรือกองทุนสวัสดิการชุมชนทั้งในแง่ของผู้ร่วมจ่ายและผู้ร่วมรับผลประโยชน์

5.5.4 ศึกษารวบรวมและจัดทำคู่มือเกี่ยวกับทุนสาธารณะที่มีความหมายมากกว่าทุนเงินตราสำหรับเผยแพร่แก่องค์กรในเครือข่ายงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

5.5.5 ส่งเสริมให้มีอาสาสมัครเพื่อช่วยสนับสนุนงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

5.5.6 ส่งเสริมให้คนตาบอดและองค์กรด้านคนตาบอดเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการสร้างสรรค์ประโยชน์และร่วมพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลหรือแต่ละองค์กร

5.5.7 ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรด้านคนตาบอดทั้งในต่างประเทศและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดในระดับนานาชาติเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดทั้งในลักษณะของความร่วมมือแบบทวิภาคี พหุภาคี และการรวมพลังของประชาคมคนตาบอดทั่วโลก

6. กลไกเพื่อนำแผนสู่การปฏิบัติ

เนื่องจากแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแห่งชาติถือเป็นแผนที่กำหนดทิศทางของการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในระยะ 5 ปี เนื้อหาที่นำเสนอมีลักษณะเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ นำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและความพร้อมของตน ดังนี้เพื่อให้มีการนำแนวทางต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ จึงเห็นสมควรให้มีเครื่องมือเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้แก่

6.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการร่วม หน่วยงานรัฐและเอกชนเป็นรายประเด็น เช่น แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมสุขภาพ และสาธารณสุข โดยแผนต่าง ๆ ที่จะจัดทำขึ้นควรจัดทำเป็นรายปี โดยอย่างน้อยให้มีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- กิจกรรมที่จะดำเนินการ
- งบประมาณ
- กลุ่มเป้าหมาย
- ระยะเวลาที่ชัดเจน
- รายชื่อองค์กรและหน่วยงาน พร้อมบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ
- ตัวชี้วัด

6.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการเป็นรายจังหวัด (แผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นรายปีของแต่ละจังหวัด) องค์ประกอบของแผนให้เป็นไปตามข้อ 6.1 ทั้งนี้ให้ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละจังหวัดพิจารณาว่าจะนำยุทธศาสตร์และมาตรการใดบ้างมาบรรจุไว้ในแผนแต่ละปี

6.3 คณะกรรมการคนตาบอดแห่งชาติจัดทำชุดโครงการวิจัยหรือโครงการนำร่องเพื่อริเริ่มทดลองหรือศึกษาการพัฒนาระบบงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดโดยเฉพาะในประเด็นที่ยังไม่มีการดำเนินการมาก่อนหรือยังขาดความชัดเจน โดยการดำเนินชุดโครงการควรมีลักษณะเป็นกิจกรรมเชิงบูรณาการและการดำเนินการแบบสหวิทยาการ

.....

ภารกิจ ๑๓ ประการ

โครงการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในท้องถิ่น

กิจกรรมการดำเนินงาน

เพื่อส่งเสริมให้คนตาบอดจัดหรือประสานให้มีกิจกรรมเชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในท้องถิ่น โดยเน้นกิจกรรมที่เข้าถึงตัวและเข้าถึงประเด็นปัญหาความต้องการของคนตาบอดในท้องถิ่น โดย เป็นการนำแผนปฏิบัติงานรายจังหวัดที่ผู้นำคนตาบอดเสนอไว้ในช่วงของการฝึกอบรมมาปฏิบัติ กรอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมและสำรวจข้อมูลด้านคนตาบอดในท้องถิ่น
2. การส่งเสริมคนตาบอดให้ได้รับการศึกษา
3. การส่งเสริมคนตาบอดได้รับสวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
4. การส่งเสริมให้คนตาบอดได้รับการฝึกอาชีพ
5. การส่งเสริมให้คนตาบอดได้มีงานทำ
6. การส่งเสริมด้านโอกาสด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
7. การส่งเสริมให้คนตาบอดในท้องถิ่นรวมตัวกันเป็นองค์กร
8. ส่งเสริมคนตาบอดได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน
9. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยคนตาบอด เช่น บริการด้านการรักษาพยาบาล
10. การส่งเสริมคนตาบอดได้เล่นกีฬาและออกกำลังกาย
11. การผลักดันและรณรงค์ให้มีการปรับปรุงแก้ไขหรือออกกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่จะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด
12. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้สาธารณชนเกิดเจตคติที่สร้างสรรค์ ต่อคนตาบอด
13. การนำเสนอข้อมูลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เพื่อให้ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ครอบคลุม และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

การแจงรายละเอียด

1. ลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมและสำรวจข้อมูลด้านคนตาบอดในท้องถิ่น
 - 1.1 วัตถุประสงค์
 - (1) เยี่ยมให้กำลังใจคนตาบอด
 - (2) รับรู้ความคิด ความอ่าน ความเป็นอยู่ของความต้องการ

- (2.1) คนตาบอด (ประวัติ) (2.2) ญาติ (2.3) คน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(3) รวบรวมข้อมูลจาก.....หน่วยงาน

1.2 เป้าหมาย

- (1) พื้นที่ไหน (2) กลุ่ม

1.3 ตัวชี้วัด

- (1) จำนวน (2) คุณภาพ

2. การส่งเสริมคนตาบอดให้ได้รับการศึกษา

ความหมายของการศึกษา การพัฒนา

2.1 วัตถุประสงค์

- (1) ช่วยตัวเอง (2) ช่วยครอบครัว (3) ช่วยสังคม

2.2 เป้าหมาย

- (1) พื้นที่ (2) คน

2.3 ตัวชี้วัด

3. การส่งเสริมคนตาบอดได้รับสวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

ความหมายของสวัสดิการ (เกิด แก่ เจ็บ ตาย)

3.1 วัตถุประสงค์

- (1) ให้ได้รับสวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีพจากหน่วยงาน
(2) จัดสวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีพเอง

3.2 เป้าหมาย

3.3 ตัวชี้วัด

4. การส่งเสริมให้คนตาบอดได้รับการฝึกอาชีพความหมายของอาชีพและการฝึกอาชีพ

5. การส่งเสริมให้คนตาบอดได้มีงานทำ

6. การส่งเสริมด้านโอกาสด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

7. การส่งเสริมให้คนตาบอดในท้องถิ่นรวมตัวกันเป็นองค์กรความหมายของ “องค์กร”

8. ส่งเสริมคนตาบอดได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

9. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยคนตาบอด เช่น บริการด้านการรักษาพยาบาล

10. การส่งเสริมคนตาบอดได้เล่นกีฬาและออกกำลังกาย

11. การผลักดันและแรงจูงใจให้มีการปรับปรุงแก้ไขหรือออกกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

12. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้สาธารณชนเกิดเจตคติที่สร้างสรรค์ต่อคนตาบอด

13. การนำเสนอข้อมูลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ครอบคลุมและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

ภายหลังการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 ว่า จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเคร่งครัด การปฏิบัติตามกฎบัตรสหประชาชาติ พันธกรณีตามสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ และในโอกาสที่ประเทศไทยจะมีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ คณะทำงานการพัฒนาคุณภาพชีวิต สาธารณสุขและคุ้มครองผู้บริโภค สภาที่ปรึกษา ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับคนพิการได้จัดการสัมมนาเรื่อง “บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ” เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2550 ณ สำนักงานสภาที่ปรึกษา ในงานนี้มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาหลากหลายหน่วยงาน ซึ่งล้วนแต่ทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการ อาทิ เช่น สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิซึม (ไทย) สมาคมคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย และสมาคมเพื่อบุคคลปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย

ในการสัมมนาครั้งนี้ ชวงค์ ศาสตราจารย์ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้บรรยายเรื่อง กรอบแนวคิดและโครงการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับถาวร ในส่วนของสิทธิ เสรีภาพของคนพิการ นั้น ศาสตราจารย์ สมคิด เลิศไพฑูรย์ ได้กล่าวว่ากรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีความเห็นว่า สิทธิใดๆ ที่ประเทศไทยได้รับหลักการกับนานาชาติไว้แล้ว จะต้องเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ

ในการสัมมนาครั้งนี้ ได้ใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 เป็นฐานในการพิจารณารายมาตรา มาตรา 30 แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า “ การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ เพศ อายุ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ...” ที่ประชุมเห็นว่าควรใช้คำว่า “ ความพิการ ” โดยตรงแทนคำว่า “ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ ” เนื่องจากคำว่าพิการมีความหมายมากกว่าความพิการทางกาย:ซึ่งในต่างประเทศยังรวมถึงเงื่อนไขทางสิ่งแวดล้อมและสังคมไว้ด้วย

มาตรา 30 วรรคท้ายซึ่งบัญญัติว่า “มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม” ที่ประชุมบางท่านเห็นว่า การละเลยซึ่งการส่งเสริมให้คนมีสิทธิเสรีภาพที่เท่าเทียมกัน ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมนั้น ให้มีโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา

มาตรา 55 “บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็น

สาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ...” ที่ประชุมเห็นว่าควรเพิ่มน้ำหนักของคำว่า “ได้รับ” เป็น “เข้าถึง” โดยเพิ่มการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร บริการสาธารณะ

นอกจากนี้ในกรณีที่คนพิการมีความรู้ รัฐควรจัดให้มีล่ามภาษามือให้แก่คนพิการทางหู หรือเป็นใบ้ด้วย โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ของล่าม

เสนอให้มีการบัญญัติให้แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เป็น หน้าที่แห่งรัฐ

มาตรา 80 วรรคท้าย ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐต้องสงเคราะห์คนชรา ผู้พิการหรือผู้ทุพพลภาพ ...” ควรเปลี่ยนจากคำว่า “สงเคราะห์” เป็นคำว่า “ส่งเสริม พัฒนา”

ควรเพิ่มสวัสดิการให้แก่ครอบครัวที่มีบุตรหลานพิการ เช่น ให้บิดามารดาที่มีบุตรพิการได้ เรียนภาษามือ โดยรัฐให้การสนับสนุน

กำหนดสัดส่วนการจัดสรรทรัพยากร เพื่อเป็นหลักประกันให้รัฐส่งเสริมและสนับสนุนคน พิการ เช่น กำหนดงบประมาณเพื่อส่งเสริมคนพิการไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ของงบประมาณแผ่นดิน กำหนดสัดส่วนของคนพิการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหารประเทศ

ณรงค์ ปฏิบัติภารกิจ อดีตสมาชิกวุฒิสภา เสนอให้รัฐบริหารประเทศในแนวทางรัฐสวัสดิ การแบบอ่อน “เราต้องไม่ปล่อยให้คนอยู่อย่างไร้ศักดิ์ศรี” และเสนอให้ใช้วิธีการจัดเก็บภาษี มรดก เพื่อเป็นรายได้นำมาใช้ในการจัดสวัสดิการ

ดารณี ฐานะภูมิ จากสมาคมเพื่อบุคคลปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย สะท้อนให้เห็นความ เป็นจริงซึ่งขัดแย้งกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 ว่า 47 ปีที่ผ่านมาการให้บริการคนพิการ ทางปัญญา ยังไม่มีความก้าวหน้ามากนัก ความเสมอภาคทางการศึกษาตามมาตรา 43 ในสภาพความ

เป็นจริงไม่ได้เป็นเช่นที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ ในปัจจุบันมีคนพิการเพียงร้อยละ 8 เท่านั้นที่ได้รับ การศึกษา เช่นเดียวกับสิทธิเสมอภาคกันในการรับบริการทางสาธารณสุขซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 52

มาตรา 53 วรรคท้าย บัญญัติให้เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแล มีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและ การศึกษาอบรมจากรัฐ ในความเป็นจริง บุคคลซึ่งพิการทางปัญญา เมื่ออายุมากขึ้นและบิดา มารดา ชราแล้ว ผู้พิการเหล่านั้นก็ไม่มีผู้ดูแล

มาตรา 86 รัฐต้องส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ คุ้มครองแรงงานโดยเฉพาะ แรงงานเด็กและหญิง ที่ประชุมเห็นว่าควรส่งเสริมให้คนพิการมีงานทำและคุ้มครองแรงงานคน พิการด้วย

คนพิการมีความพิการที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการกำหนดกฎหมายลูก ควรระบุรายละเอียด ด้วย และเมื่อรัฐธรรมนูญมีการประกาศใช้แล้ว ควรเร่งให้มีการออกกฎหมายลูกโดยเร็ว การพัฒนาคนพิการควรกระทำไปพร้อมกับการพัฒนาคนปกติ ไม่ใช่พัฒนาภายหลังคน ปกติ แต่ควรทำคู่ขนานกันไป

ต่อพงศ์ เสลานนท์ สมาชิกสภาที่ปรึกษาฯ ได้กล่าวในท้ายที่สุดว่า ข้อเสนอต่าง ๆ ที่คน พิการจะนำเสนอต่อกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้น คนพิการไม่เพียงแต่จะเสนอความเห็นในการร่าง รัฐธรรมนูญได้เท่านั้น แต่คนพิการซึ่งปัจจุบันมีสถิติว่ามีอยู่ประมาณ 6 ล้าน ยังสามารถลงประชามติ ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้หากเห็นว่าไม่ดีพอ

ร่างแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

บทนำ

การดำเนินงานด้านคนพิการที่ผ่านมาในอดีตนั้น นโยบายด้านคนพิการเริ่มต้นจากการช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการ ในรูปแบบให้การสงเคราะห์โดยสถาบันต่าง ๆ ได้พัฒนาก้าวหน้าไปสู่การฟื้นฟูสมรรถภาพ และให้การศึกษาแก่คนพิการ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเหล่านี้ ทำให้เกิดการผลักดันอย่างต่อเนื่องในนโยบายและการดำเนินงานด้านคนพิการ ในหลายมิติในเวลาต่อมา

นับตั้งแต่ปีคนพิการสากล ในปี พ.ศ. 2524 ได้ให้ความสำคัญกับแนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเพิ่มมากขึ้นทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน ต่อมาองค์การสหประชาชาติได้ประกาศ “แผนปฏิบัติการระดับโลกว่าด้วยเรื่องคนพิการ” เพื่อใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงาน ในทศวรรษคนพิการแห่งสหประชาชาติ พ.ศ. 2526 - 2535 ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลายประการในประเทศไทย ซึ่งในปี พ.ศ. 2534 มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการโดยตรง คือ พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 กำหนดให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ รับผิดชอบการพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มีการจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540 -2544 เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการ โดยให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการใน 4 ด้าน คือ ทางด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพและการจ้างงาน และด้านสังคม

การเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ในปลายปี พ.ศ. 2540 มีผลทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรง และต่อเนื่องในหลายด้าน ทำให้การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 มีการกำหนดกรอบวิสัยทัศน์ ที่มุ่งเน้น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และทิศทางการพัฒนายังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนต่อเนื่อง เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่สังคมแห่งคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมแห่งการสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน

ดังนั้น ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 จึงจัดทำให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 รวมถึงได้บูรณาการหลักพื้นฐานแนวคิดและทิศทางการดำเนินงานด้านคนพิการ จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ปฏิญญาวาดด้วยสิทธิคนพิการไทย พ.ศ. 2541 การปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูประบบสุขภาพ ตลอดจนพันธกรณีในข้อตกลงระดับนานาชาติ อาทิ แผนปฏิบัติการโลกว่าด้วยเรื่องคนพิการ กฎมาตรฐานว่าด้วยการสร้างความเสมอภาคทางโอกาสให้แก่คนพิการ องค์การสหประชาชาติ พ.ศ. 2537 และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ได้ปรับให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ในการเสริมสร้างความก้าวหน้า สิทธิความยุติธรรม และความเสมอภาคสำหรับคนพิการ ในกระบวนการพัฒนาในทุกด้าน ตลอดจนสร้างความชัดเจนของแผนฯ เพื่อให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผนปฏิบัติการต่อไป

ส่วนที่ 1

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2540 – 2544

1. การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544 มีจุดมุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา แต่เนื่องจากรากฐานทางเศรษฐกิจที่ไม่มั่นคง จึงทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นในช่วงกลางปี 2540 ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงและกว้างขวางต่อสังคมไทย เกิดการว่างงานมาตรฐานความเป็นอยู่ของคนไทยลดลง ประชาชนมีฐานะยากจนเพิ่มขึ้น คุณภาพของคนไทยจำนวนมากยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ เพราะไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวิทยาการสมัยใหม่ตามกระแสโลกาภิวัตน์ ส่วนหนึ่งเกิดจากการจัดกระบวนการศึกษา การเรียนรู้ การฝึกอบรมที่ขาดคุณภาพ ไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างนวัตกรรมและสร้างกำลังในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแข่งขัน ในขณะที่เด็กวัยคนส่วนใหญ่ยังขาดโอกาสในการเข้าถึงและไม่ได้รับการคุ้มครองจากหลักประกันทางสังคมโดยเฉพาะกลุ่มคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส

ในการดำเนินการด้านคนพิการตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2540 – 2544 ซึ่งจัดทำขึ้นสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ได้กำหนดให้คนพิการเป็นกลุ่มเป้าหมาย ที่ควรได้รับการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ เพื่อให้มีขีดความสามารถที่พร้อมในการปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่าและมีความสุข แผนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2540 – 2544 เป็นแผนที่มีความชัดเจนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแพทย์ การศึกษา การอาชีพและการจ้างงาน และด้านสังคม การดำเนินงานผ่านมามีผลสรุปที่สำคัญ ดังนี้

1.1 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางด้านการแพทย์

(1) การสำรวจและการค้นหาคนพิการ

ในช่วงการดำเนินแผนฯ ยังไม่มีการดำเนินการสำรวจจำนวนคนพิการ แต่ได้ใช้ ตัวเลขข้อมูลจาก 2 แห่งด้วยกัน คือ จากการสุ่มตัวอย่างในการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ ครั้วเรือนตัวอย่างทั่วประเทศ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2534 คนพิการมีจำนวนร้อยละ 1.8 หรือประมาณ 1.7 ล้านคน ส่วนอีกข้อมูลเป็นของสถาบันสาธารณสุขไทย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ได้สุ่มตัวอย่างครั้วเรือนในปี 2539 พบว่าคนพิการทั่วประเทศมีร้อยละ 8.1 หรือประมาณ 4.8 ล้านคน ของประชากรทั่วประเทศ ความแตกต่างของตัวเลขนี้ทำให้มีปัญหาในการวางแผนปฏิบัติการ หากใช้ตัวเลขทั้ง 2 ตัวเลขเป็นพื้นฐานจะพบว่ามีคนพิการเข้ารับการจดทะเบียน คนพิการ ตาม พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ในเดือนสิงหาคม 2544 มีจำนวน 296,376 คน คิดเป็นร้อยละ 28.04 จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และร้อยละ 6.17 จากข้อมูลของสถาบันสาธารณสุขไทย ซึ่งแสดงว่ามีคนพิการจำนวนน้อยมากที่ได้รับรู้และเข้าถึงสิทธิในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ แต่ในการดำเนินงานตามแผนงานสวัสดิการสาธารณสุขและประกันสุขภาพ ในการค้นหาคนพิการและออกเอกสารรับรองความพิการ มีการ เร่งรัดเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยในปี 2543 เป้าหมาย 68,373 คน ดำเนินการได้ 88,264 คน เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 29.09

(2) การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ได้ดำเนินการดังนี้

จัดทำแผนฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาการด้านสาธารณสุขแห่งชาติ เพื่อการจัดบริการที่มีคุณภาพสำหรับคนพิการ สนับสนุนในเรื่องกายอุปกรณ์ และอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการให้แก่ โรงพยาบาลในส่วนกลาง โรงพยาบาลประจำจังหวัด โรงพยาบาลชุมชนรวม 779 แห่ง ขยายบริการทางการแพทย์โดยการจัดหน่วยเคลื่อนที่ ดำเนินการสำรวจค้นหาคนพิการ และเฝ้าระวังความพิการที่เกิดจากการเจ็บป่วย และแก้ไขความพิการโดยการรักษาด้วยยา ผ่าตัด และจัดทำอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพดำเนินการกับผู้ป่วยในโรงพยาบาลเป็นหลัก ในการบริหารจัดการได้พัฒนามาตรฐานการบริการ เพื่อการรับรองคุณภาพโดยยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง โรงพยาบาลทุกแห่งปรับปรุงโครงสร้างขององค์กรโดยระบบที่เป็นมาตรฐาน จัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์อย่างต่อเนื่อง มีหลักสูตรด้านความพิการในการศึกษาของแพทย์ประจำบ้าน แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู นักกายภาพบำบัด นักอาชีวบำบัด มีการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนางาน รวบรวมและเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชนด้วยสื่อต่าง ๆ จัดทำข้อมูลจากรายงานกิจกรรมสาธารณสุข ในแผนฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย และจำนวนผู้ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วย ประสานองค์กรเอกชนเพื่อระดมทรัพยากรในการรักษาและจัดอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ ติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้จัดตั้งระบบข้อมูลขึ้นทุกโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานการแพทย์ รวมทั้งดำเนินการให้ข้อมูลทุกแห่งเป็นเครือข่ายร่วมกันและประสานหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดบริการต่อในเรื่องการศึกษา การฝึกอาชีพ และการฟื้นฟูทางด้านสังคม แต่อย่างไรก็ตามการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์สำหรับคนพิการยังกระจุกตัวอยู่ในเขตเมือง คนพิการในชุมชนชนบทยังเข้าถึงบริการได้น้อย กายอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยความพิการบางชนิดยังไม่เหมาะสมกับคนพิการในแต่ละราย มีผลทำให้ใช้ประโยชน์จากเครื่องช่วยไม่เต็มประสิทธิภาพ ขาดสื่อต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมความรู้สำหรับเจ้าหน้าที่ และประชาชน ขาดหอเพื่อการฟื้นฟูแบบผู้ป่วยใน ทำให้ไม่สามารถให้การฟื้นฟูความพิการบางประเภทได้

(3) การป้องกันและเฝ้าระวังความพิการ ได้ดำเนินการดังนี้

จัดทำแผนป้องกันโรคที่เกิดจากความพิการ รมณรงค์การให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ หัดเยอรมัน เยื่อหุ้มสมองอักเสบ รวมถึงการรณรงค์ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่เป็นต้นเหตุของความเสียหาย เช่น บุหรี่ แอลกอฮอล์ การบริโภคอาหาร จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน และสร้างอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน ฝึกอบรมให้มารดาดูแลทารกห้วงมีครรภ์ สำหรับในด้านการทำงาน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน ปรับปรุงระบบป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย และสาธารณภัย โดยมีแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2541 แม้จะมีการรณรงค์บังคับใช้มาตรการอุบัติเหตุ อุบัติภัยจราจร ก็ตาม แนวทางการดำเนินงานยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ และกลไกของรัฐยังขาดมาตรการที่ชัดเจน ในการสนับสนุนภาคเอกชนและองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

1.2 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการศึกษา

ในด้านการศึกษาคคนพิการได้เข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในปี พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยประกาศเป็นนโยบายว่า ผู้พิการทุกคนที่อยากเรียน ต้องได้เรียน มีการเร่งขยายโอกาสและบริการการศึกษาสำหรับคนพิการให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ และดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อให้คนพิการบรรลุ

ถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม และได้ออกกฎกระทรวง กำหนด หลักเกณฑ์ และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ.2545 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2545 นอกจากนี้ก้าวสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงการศึกษาสำหรับคนพิการก็คือ การออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อเร่งขยายโอกาสทางการศึกษา โดยดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเพื่อคนพิการ การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพการศึกษา ได้แก่

(1) **การขยายบริการการศึกษา** มีอัตราเพิ่มขึ้นของคนพิการที่เข้าสู่ระบบการศึกษาโดยปีการศึกษา.2542 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2541ในอัตราร้อยละ 215.22 คือจากจำนวน 35,000 คน เป็น 110,327 คน เด็กนักเรียนพิการเหล่านี้ เรียนอยู่ในโรงเรียนเรียนร่วมและโรงเรียนเฉพาะความพิการ

(2) **การจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อพิการ** มีการตั้งศูนย์ฯ ระดับเขตครบทั้ง 13 เขต และประกาศตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการระดับจังหวัดครอบคลุมทุกจังหวัด โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ชัดเจน โดยเฉพาะการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มหรือแรกพบความพิการอันเป็นบริการสำคัญอันดับแรกของคนพิการ ให้บริการเตรียมความพร้อมเด็กพิการก่อนส่งเข้าเรียนในโรงเรียนร่วม หรือโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ และบริการให้คำปรึกษาแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูบุตรหลานที่พิการ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญสำหรับคนพิการ รวมทั้งช่วยเหลือครูหรือบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนร่วม และเสริมความรู้ให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน และบริการอื่นที่จำเป็นต่อการให้บริการการศึกษาสำหรับคนพิการ เป็นต้น

(3) **การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อคนพิการ** มีการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพทางการศึกษาทุกระดับ ทั้งในโรงเรียนเรียนร่วมและโรงเรียนศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ ซึ่งมาตรฐานประกอบด้วย มาตรฐานคุณภาพนักเรียน การเรียนการสอน การบริการจัดการด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย ตลอดจนการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและการปรับปรุงอาคารสถานที่

(4) **การให้การอุดหนุนค่าใช้จ่าย** มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีจ้างครูการศึกษาพิเศษ การให้เงินอุดหนุน ค่าใช้จ่ายการเรียนแก่เด็กพิการที่อยู่ในสถานศึกษาเอกชนให้เท่ากับเด็กที่อยู่ในโรงเรียนของรัฐ

(5) **การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ** มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับคนพิการ การคัดเลือกและจำแนกความพิการเพื่อจัดการศึกษา ให้เป็น 9 ประเภท รวมถึงการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาคนพิการได้ตามความต้องการจำเป็น และเต็มศักยภาพ

(6) **การพัฒนาบุคลากรเพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการ** มีการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาบุคลากร ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ทั้งในผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน บุคลากร ผู้ปกครองเด็กพิการ ตลอดจนนักศึกษาที่เรียนใน คณะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์ กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาด้านคนพิการ

(7) การผลิตสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับคนพิการ มีการจัดทำแผนและผลิตสื่อ และเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนคนพิการ ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ตามความต้องการของคนพิการ ในรูปแบบหลากหลาย ทั้งในภาครัฐและเอกชน

(8) พัฒนาระบบบริการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ดำเนินการจัดทำโครงสร้าง บริการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อคนพิการ สืบหาข้อมูลและพัฒนาระบบข้อมูลคนพิการเพื่อการศึกษา ได้เร่งผลักดันให้ศูนย์การศึกษาพิเศษทั้งระดับเขตและระดับจังหวัด มีความเข้มแข็งในการให้บริการตามภารกิจหน้าที่และในการจัดการศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เพราะจำนวนเด็กพิการมีมากอยู่กระจัดกระจายทุกพื้นที่ หากสถานศึกษาในเขตพื้นที่รับเด็กพิการเข้าเรียน จะทำให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสพัฒนาสูงสุด มีโอกาสทางสังคมร่วมกับคนทั่วไป กับพี่น้อง เครือญาติ ในหมู่บ้านและชุมชน ทำให้ชุมชนได้ตระหนักถึงภาระการดูแลคนพิการในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งจะสามารถทำได้ใช้งบประมาณน้อย สอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการสากล และที่สำคัญ คือ คนพิการจะไม่แปลกแยกจากชุมชน

แม้การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านการศึกษา จะมีความก้าวหน้าอย่างมากในเรื่อง นโยบาย แผนงาน และกฎหมาย แต่ก็ยังพบว่า กลไก ระบบ และกระบวนการ ในการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ยังดำเนินการไม่ต่อเนื่องกัน ขาดความพร้อมในด้านการบริหารจัดการ และบุคลากรในการสอน ทำให้การขยายการศึกษายังไม่ทั่วถึงในทุกประเภทความพิการ โดยเฉพาะคนพิการที่อยู่ในชุมชนชนบท ทุทุระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องยังไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนคนพิการ ในลักษณะการเรียนร่วม การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกยังต้องมีการดำเนินการมากยิ่งขึ้น เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเข้าสู่ระบบการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมยังไม่กระจายไปสู่คนพิการทุกประเภท และยังต้องดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในคนพิการทุกประเภท

1.3 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านอาชีพ

(1) การบริการฝึกอาชีพ

เนื่องจากการประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจ นโยบายการควบคุมการเพิ่มของอัตรากำลังและการจำกัดการเพิ่มหน่วยงานใหม่ จึงได้จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูอาชีพขึ้นมาแห่งเดียวที่จังหวัดหนองคาย การจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการจึงไม่ครบทุกประเภทความพิการและทั่วประเทศ การขยายการฝึกอาชีพคนพิการยังมีข้อจำกัดไม่ครอบคลุมทุกประเภทความพิการ มีการพัฒนาหลักสูตรบางหลักสูตรโดยร่วมมือกับกรมอาชีวศึกษา แต่ยังคงขาดหลักสูตรสำหรับ คนพิการทางด้าน สติปัญญาและคนพิการทางพฤติกรรม อาชีพที่ฝึกมีข้อจำกัด เนื่องจากความรู้พื้นฐานของคนพิการยังอยู่ในระดับต่ำ และต้องทำการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ขณะทำการฝึกควบคู่กันไป คุณภาพของผู้จบการฝึกอาชีพยังเป็นปัญหา ไม่มีเครื่องมือการประเมินสมรรถภาพก่อนการฝึกอบรมและประเมินก่อนการไปประกอบอาชีพ การพัฒนาบุคลากรทางด้านอาชีพที่เข้าใจเกี่ยวกับคนพิการไม่ต่อเนื่อง อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอาชีพไม่มีการศึกษาวิจัยให้เหมาะสมกับคนพิการทุกประเภท การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนด้านการฝึกอาชีพยังไม่เป็นระบบ แต่มีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นในการจัดการฝึกอาชีพให้คนพิการร่วมกับคนปกติทั่วไปในหน่วยงานของรัฐ เช่นในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน

การฝึกอาชีพของกรุงเทพมหานคร กรมอาชีวศึกษา มีการสนับสนุนเงินอุดหนุนแก่องค์กรเอกชนในการฝึกอาชีพให้คนพิการจากเงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และเงินกู้จากธนาคารโลก

(2) การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ คนพิการจำนวนร้อยละ 12 ของคนพิการที่จดทะเบียนคนพิการและอยู่ในวัยแรงงานมาขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากเงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ อาชีพที่ประกอบ 3 ลำดับแรก ได้แก่ คำขาย เกษตรกรรม และรับจ้าง ในการส่งคืนเงินกู้ยืมพบว่า คนพิการร้อยละ 72 ส่งใช้เงินกู้ยืม เป็นเงินที่ส่งคืนร้อยละ 58 ของวงเงินที่คนพิการกู้ยืมไป ในการประกอบอาชีพของคนพิการพบว่า คนพิการที่กู้ยืมไปยังขาดความรู้ในเรื่องที่จะไปประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารจัดการ คุณภาพสินค้าบางประเภทยังไม่ดี ขาดการส่งเสริมการตลาดและการแนะนำการประกอบอาชีพและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

(3) การจ้างงานคนพิการ กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 กำหนดให้สถานประกอบการเอกชน ที่มีคนงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป ต้องจ้างคนพิการเข้าทำงานสถานประกอบการเอกชนจำนวน 5,301 แห่ง จ้างคนพิการเข้าทำงาน ร้อยละ 42 ของจำนวนคนพิการที่สถานประกอบการต้องรับเข้าทำงาน สถานประกอบการร้อยละ 10 ที่ไม่จ้างงานคนพิการเข้าทำงานส่งเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ร้อยละ 48 การจ้างงานในตลาดแรงงานยังไม่เปิดกว้างสำหรับคนพิการ สถานประกอบการยังไม่มีการเตรียมการทางด้านการจ้างงานคนพิการและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก มีการตั้งคุณสมบัติการเข้าทำงานค่อนข้างสูง นายจ้างยังมีความไม่มั่นใจต่อการทำงานของคนพิการ และไม่มี ความเข้าใจในการปฏิบัติต่อคนพิการ นอกจากนี้คนพิการยังได้รับการฝึกในสถานประกอบการจริงน้อย ทำให้ขาดประสบการณ์การทำงานร่วมกับผู้อื่น และขาดทักษะทางสังคม คนพิการทางการได้ยินมีปัญหาด้านการสื่อสารกับนายจ้าง แต่มีการจัดตั้งศูนย์จัดหางานให้คนพิการและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดหางาน โดยประสานกับหน่วยงานรัฐและเอกชน ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการเอกชนมากขึ้น ยกย่องสถานประกอบการที่จ้างงานคนพิการโดยการมอบโล่เกียรติคุณทุกปี

ในการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพและการจ้างงานคนพิการ ยังมีหลายมาตรการที่ยังไม่ได้ดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนสถานประกอบการที่จ้างงานคนพิการ การตั้งโรงงานในอาร์กซ์ เพิ่มขึ้น เนื่องจากปัญหาทางด้านงบประมาณ ขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านอาชีพ คนพิการยังไม่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ขาดการศึกษาวิจัยหลักสูตร การพัฒนางานวิชาการ ติดตามและประเมินผล การส่งเสริมองค์กรท้องถิ่นและประชาชนจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพยังไม่กว้างขวาง

1.4 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านสังคม

(1) การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการ

การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านสังคม พบว่า ระบบสวัสดิการทางสังคมสำหรับคนพิการ มีการกระจายไปสู่ชนบทมากขึ้น แต่มีลักษณะตั้งรับมากกว่าเชิงรุก มีการจัดในบริการรูปแบบเดิมที่ช่วยเหลือคนพิการเฉพาะด้าน ไม่ครบวงจร ไม่ทั่วถึงเพียงพอคนพิการ ร้อยละประมาณ 20 ของคนพิการที่จดทะเบียนได้รับบริการสวัสดิการสังคม แต่อย่างไรก็ตาม มีการให้ความช่วยเหลือใน

เครื่องช่วยความพิการ เพื่อใช้ในกิจกรรมประจำวันและการประกอบอาชีพ เป็นรถโยกและรถเข็น ปีละ 2,000 กว่าคัน การจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการด้านเบี่ยงชีพคนพิการ ได้รับเพิ่มขึ้นทุกปี มีผู้รับเบี่ยงชีพคนพิการจำนวน 25,000 คน หรือร้อยละ 45 ของผู้พิการที่อยู่ในเกณฑ์การได้รับเบี่ยงชีพจากจำนวนคนพิการ ประมาณ 55,000 คน ระบบการคุ้มครองทางสังคมไม่สามารถรองรับคนพิการที่ประสบปัญหาได้

(2) การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการ

การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการ ได้ดำเนินการในหลายด้าน ด้วยการใช้อสื่อประชาสัมพันธ์ ทั้งเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ สนับสนุนให้คนพิการเข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม เช่น การแข่งขันกีฬา การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ดำเนินการยกย่องบุคคลทั้งคนพิการและคนปกติ ตลอดจนองค์กรที่ทำงานด้านคนพิการโดยการมอบโล่ประกาศเกียรติคุณเป็นประจำทุกปี ในสังคมทั่วไปเจตคติต่อคนพิการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เข้าใจในศักยภาพของคนพิการมากขึ้น เปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางด้านนโยบาย แต่การปฏิบัติยังอยู่ในขอบเขตของผู้ปฏิบัติงานโดยตรงเท่านั้น ไม่กระจายไปทุกส่วน ทุกกิจกรรมของสังคม

(3) การพัฒนาวิชาการและข้อมูลข่าวสาร

ในการศึกษาและพัฒนาวิชาการที่เกี่ยวกับคนพิการ มีการศึกษาวิจัยในหลายเรื่องเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมถึงการศึกษาของนักศึกษา ทั้งทางด้าน สังคมศาสตร์ สื่อสารมวลชน สถาปัตยกรรม

ในการรวบรวมข้อมูลด้านคนพิการ มีเฉพาะข้อมูลพื้นฐานได้จากการจดทะเบียนคนพิการ การสำรวจในการศึกษา ข้อมูลยังไม่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความก้าวหน้าและการดำเนินงานด้านคนพิการ คนพิการยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง แต่มีการพัฒนาระบบข้อมูล เพื่อให้สามารถบริการแก่คนพิการได้ ดำเนินการพัฒนาศูนย์ข้อมูลที่ปฏิบัติงานด้านคนพิการอย่างต่อเนื่องโดยให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิคนพิการ

(4) การขจัดอุปสรรคทางสังคมและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

มีกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกและระเบียบที่กำหนดรูปแบบที่เป็นมาตรฐาน ดำเนินการการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการจัดทำ โดยเฉพาะในหน่วยงานบริการ ธุรกิจ เอกชนด้านบริการ แต่ยังคงอยู่ในขอบเขตจำกัด ขาดการประชาสัมพันธ์ ในเรื่องมาตรการจูงใจ มีการยกเว้นภาษีนำเข้าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ การบริการสื่อให้คนพิการ เป็นสื่อทางเอกสารเป็นส่วนใหญ่ ครอบคลุมเฉพาะหน่วยงานหรือองค์กรเอกชนเท่านั้น ไม่สามารถขยายไปสู่คนพิการทุกคนได้ สื่อต่าง ๆ ยังไม่ถึงคนพิการทุกประเภท มีความร่วมมือจัดอบรมวิทยากรในระดับภูมิภาคในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับคนพิการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับ สถาปนิก วิศวกร นักวางแผน ผู้จัดบริการสาธารณะ

(5) การสนับสนุนการมีส่วนร่วม

การดำเนินงานด้านนี้ นับได้ว่ามีความก้าวหน้าเป็นอย่างยิ่ง คนพิการมีส่วนร่วมในทุกๆระดับ ทั้งระดับนโยบายและปฏิบัติ แต่ยังคงขาดการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล มีการสนับสนุนเงินอุดหนุนการทำกิจกรรมให้แก่องค์กรที่เกี่ยวกับคนพิการและองค์กรคนพิการ ปีละไม่ต่ำกว่า 20 ล้านบาท

การมีส่วนร่วมได้กระจายลงไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยการจัดตั้งคณะกรรมการสาขาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการประจำจังหวัด ซึ่งมีคนพิการเป็นคณะกรรมการด้วย แต่อย่างไรก็ตาม บทบาทขององค์กรคนพิการและผู้นำคนพิการ ยังอยู่ในส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ เริ่มมีการขยายสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ในช่วงท้ายของแผน นอกจากนี้คนพิการได้รับโอกาสและการมีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถ เช่น ด้านศิลปะ การกีฬา เป็นต้น

(6) การพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน

สนับสนุนให้เกิดการกระจายการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยใช้ครอบครัวและ ชุมชนเป็นฐาน มีมากขึ้น แต่การดำเนินงานมีลักษณะยังไม่ทั่วถึง ต่อเนื่อง ทั้งในด้านสาธารณสุข การศึกษา และทางด้านสังคม ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานเฉพาะที่ โดยทั้งหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชน แต่ยังคงขาดการประสานเป็นระบบ

โดยภาพรวมแล้วการดำเนินตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2540 –2544 ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทั้ง 4 ด้าน คือ การแพทย์ การศึกษา การอาชีพ และสังคม มีความคืบหน้าเป็นรูปธรรมขึ้นมากในหลายด้าน แต่ยังมีหลายเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น การสร้างเจตคติที่ดีของสังคมต่อคนพิการ การขจัดอุปสรรคทั้งทางกายภาพและสังคม การเพิ่มสุขภาวะแก่คนพิการ โดยเฉพาะด้านจิตใจ การสร้างความเข้มแข็งให้กับคนพิการ ครอบครัว องค์กรของ คนพิการ รวมทั้งต้องได้รับการสนับสนุนและส่งเสริม ตลอดจนความเข้าใจที่แท้จริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่างๆทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ เพื่อทราบถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดของการพัฒนา ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2.1 จุดแข็ง

1) การรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็งเป็นองค์กรของคนพิการ เพื่อสิทธิประโยชน์ของตนเองและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ก่อให้เกิดกลไกในการสนับสนุนการดำเนินงาน การติดตาม การตรวจสอบ และตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของคนพิการมากขึ้น

2) คนพิการมีองค์ความรู้มากพอในการแก้ไขปัญหาตนเอง มีศักยภาพจากการได้รับการพัฒนา หากได้รับการกระตุ้นและส่งเสริม จะเป็นแรงผลักดันในคนพิการให้พัฒนา ตนเองมากขึ้น

2.2 จุดอ่อน

(1) ครอบครัวคนพิการยังไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคนพิการ

(2) คนพิการไม่รู้ถึงสิทธิและแหล่งการให้บริการ ที่จะเป็นโยบายในการพัฒนาตนเอง

(3) คนพิการขาดการศึกษา และทักษะด้านต่างๆ ในการดำเนินชีวิตในสังคม

2.3 โอกาส

(1) รัฐธรรมนูญ นโยบายของรัฐ กฎหมาย ได้วางพื้นฐานการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อสนับสนุนให้คนและสังคมมีการพัฒนาก้าวหน้ามากกว่าที่ผ่านมา โดยเฉพาะในด้านสิทธิ ความเป็นธรรม ความเสมอภาค จึงมีการปฏิรูประบบต่างๆในสังคม ให้คนพิการได้รับบริการพื้นฐานทางสังคม การคุ้มครองทางสังคมและ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของการพัฒนาของทุกฝ่ายในสังคม มีผลต่อการขับเคลื่อนทางสังคม ทำให้คนพิการมีส่วนร่วมและโอกาสมากขึ้น

(2) การพัฒนาองค์ความรู้ ด้านคนพิการ การประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศทำให้เกิดความก้าวหน้าในนโยบาย แผน และการปฏิบัติการในด้านคนพิการ

(3) กระแสความเป็นประชาธิปไตยและการพิทักษ์สิทธิมนุษยชนในระดับสากล ได้มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองสิทธิของคนพิการ

(4) นโยบายและการพัฒนาคนและสังคมมีความเด่นชัดมากขึ้น ทำให้การดำเนินการด้านคนพิการต่อไปมีทิศทางไปสู่การพัฒนาศักยภาพคนพิการมากยิ่งขึ้น ตลอดจนได้รับการยอมรับจากพรรคการเมือง มีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

(5) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเปิดโอกาสให้การศึกษาและการเรียนรู้พัฒนาไปอย่างกว้างขวาง มีการพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกทางอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็น ตลอดจนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

(6) ความก้าวหน้าทางวิชาการสมัยใหม่ช่วยลดผลกระทบที่เกิดจากความพิการ ทำให้คนพิการมีโอกาสการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น

(7) วัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย ที่มีความเอื้ออาทรและพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคนพิการโดยชุมชน ทำให้การพัฒนาคนพิการมีความเหมาะสม ตรงกับความต้องการจำเป็น

2.4 ข้อจำกัด

(1) ความเชื่อของคนในสังคมไทย ยังคงฝังแน่นกับความเชื่อในเรื่องเคราะห์กรรมกับความพิการ ซึ่งเจตคติทางสังคมด้านลบนี้ จะเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาคนพิการ

(2) วิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบทางสังคมอย่างรุนแรง ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิตของคนพิการ คนพิการต้องถูกให้ดำเนินชีวิตทางสังคมตามลำพังถูกละเลย การทอดทิ้งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้ดูแลต้องออกไปประกอบอาชีพ ทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาเพื่อพึ่งตนเอง

(3) สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาคนพิการ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพและสถาปัตยกรรมยังเป็นอุปสรรคต่อคนพิการในการมีส่วนร่วมทางสังคม

(4) การดำเนินงานการพัฒนา การรวมตัวกันทั้งเอกชน ประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรรัฐ ยังขาดการผนึกกำลังในการทำงาน โดยมีการดำเนินงานแบบต่างคนต่างทำ ขาดการประสานงานเป็นเครือข่าย และมีระบบ

(5) กลไกและระบบของการพัฒนาคนพิการ ยังขาดประสิทธิภาพในการบริการ การเข้าถึงโอกาสอย่างเท่าเทียมในแต่ละพื้นที่ และต่อเนื่อง

(6) ขาดการวิจัยและพัฒนา กลไก และระบบอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทุกประเภท ทำให้บุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญมีจำกัด

(7) ขาดการตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว องค์การชุมชนท้องถิ่น ทำให้ครอบครัวมีความอ่อนแอในการแก้ไข และจัดการปัญหาสำหรับคนพิการ

(8) ขาดการปรับปรุงหรือการพิจารณาการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ จึงเป็นข้ออ้างการละเลยการปฏิบัติที่จำเป็นต่อคนพิการ

(9) ขาดการให้คำนิยามอย่างชัดเจนเกี่ยวกับคนพิการ ทำให้การตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละประเภทไม่ครอบคลุมทั่วถึง

(10) องค์การของคนพิการ องค์การที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ไม่เข้าใจและตระหนัก ในบทบาทของตนเอง ทำให้ขาดการปฏิบัติตามบทบาทและงานที่รับผิดชอบที่มีความจำเป็นสมควร ดำเนินการ

ส่วนที่ 3

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2545 - 2549

3.1 ปรัชญา

มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน สามารถพัฒนาศักยภาพ หากได้รับโอกาสอย่างเสมอภาค เพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

3.2 วิสัยทัศน์

คนพิการมีศักยภาพที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

3.3 แนวความคิดและทิศทาง

แนวความคิดการดำเนินงานด้านคนพิการทั้งในประเทศและนานาชาติ ได้พัฒนาไปอย่างมาก โดยให้ความสำคัญเน้นที่การพัฒนาคนพิการ เพราะเป็นทรัพยากรทางสังคมที่ต้องได้รับการเสริมสร้างศักยภาพอย่างสูงสุดตามสภาพ มีความเสมอภาคที่จะได้รับผลจากการพัฒนาเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป จนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ ในครอบครัว ชุมชน และสังคม มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม และมีความสามารถในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2545 -2549 จึงได้วางแนวทาง ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแผน และพันธะสัญญาที่ตกลงร่วมกับนานาชาติ ดังนี้

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่กำหนดสิทธิที่พึงได้รับ มีโอกาสรับบริการพื้นฐานทางสังคม และการคุ้มครองทางสังคมอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกฝ่ายในสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549 ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพคนและการคุ้มครองทางสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างเป็น องค์รวม โดยให้ “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาบนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 กฎกระทรวงที่ เกี่ยวข้อง ที่ส่งเสริมให้คนพิการได้รับโอกาส สิทธิ การสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

- ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เป็นกฎบัตรถึงความเชื่อมั่นในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในศักดิ์ศรีและคุณค่าของตัวบุคคล และในความเสมอภาคแห่งสิทธิของทั้งชายและหญิง ส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคมตลอดจนมาตรฐานแห่งชาติให้ดีขึ้น มีเสรีภาพมากขึ้น

- แผนปฏิบัติการระดับโลกด้านคนพิการ วาระเพื่อการปฏิบัติ และกฎมาตรฐานเกี่ยวกับคนพิการ ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาคนพิการ โดย ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดมาตรการ อันจะเป็นผลดีแก่การป้องกันความพิการ การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ด้วยการตระหนักถึงเป้าหมายของการมีโอกาส และส่วนร่วมอย่างเต็มที่ของคนพิการในชีวิตสังคม ตลอดจนการพัฒนาความเสมอภาคกับคนทั่วไปให้เป็นจริง จากแนวคิดและแนวทางดังกล่าว จึงกำหนดเป็นทิศทางดังนี้

(1) ส่งเสริมให้คนพิการ ครอบครัวคนพิการ ชุมชน และสังคม มีเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ และมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(2) เร่งเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยเฉพาะการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องช่วยคนพิการ สื่อและความช่วยเหลือ ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล

(3) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งสนับสนุนใช้ผลการวิจัยเป็นเครื่องมือกำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(4) เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรของคนพิการ และองค์กรเพื่อคนพิการ พร้อมทั้งจัดระบบการสนับสนุนการประสานงานแบบเครือข่ายขององค์กรภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง กับคนพิการทั้งในด้านการแพทย์ ศึกษา สังคม และการประกอบอาชีพ เพื่อให้เกิดการดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแบบบูรณาการ

(5) พัฒนากองทุนเพื่อสนับสนุนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในทุกด้าน

3.4 วัตถุประสงค์

(1) เพื่อส่งเสริมให้คนพิการ ครอบครัวคนพิการ ชุมชน และสังคม มีเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ และมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(2) เพื่อให้คนพิการ ครอบครัวคนพิการ ชุมชน และสังคม รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตระหนักรู้ สิทธิ หน้าที่ และมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

(3) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคม และ จิตวิญญาณ ให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

(4) เพื่อส่งเสริมการรวมตัวของคนพิการ และครอบครัวของคนพิการ เป็นเครือข่าย องค์กรช่วยเหลือตนเอง ของคนพิการ ให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง ยั่งยืน และก้าวหน้า

(5) เพื่อให้คนพิการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนาศักยภาพแบบบูรณาการ ทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพ และสังคมอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล

3.5 เป้าหมาย

- (1) คนพิการ ครอบครัวของคนพิการ ชุมชน และสังคมทั้งในเมืองและชนบททั่วประเทศ มีเจตคติเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับคนพิการ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการเพิ่มขึ้น
- (2) คนพิการ ครอบครัวของคนพิการ ชุมชน และสังคม และผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้งภาครัฐ และเอกชน ตระหนักรู้ สิทธิ หน้าที่ และมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น
- (3) มีกลไกทางกฎหมาย เพื่อพัฒนา และคุ้มครองคนพิการให้มีความเสมอภาคกับคนทั่วไป
- (4) คนพิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนาศักยภาพแบบบูรณาการ ทั้งทางด้าน การแพทย์ การศึกษา อาชีพ และสังคม อย่างเต็มศักยภาพแต่ละบุคคลอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละบุคคล
- (5) คนพิการ และผู้ปกครองคนพิการในทุกท้องถิ่นรวมตัวเป็นองค์กรที่เข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น
- (6) องค์กรภาครัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อคนพิการดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยประสานแบบเครือข่ายกับองค์กรคนพิการ
- (7) คนพิการได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี
- (8) คนพิการมีงานทำเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี
- (9) คนพิการสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะ ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร และเทคโนโลยี ได้ อย่างน้อยร้อยละ 20 ของบริการที่มีอยู่
- (10) คนพิการทั้งในเมือง และชนบททั่วประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ
- (11) คนพิการ และครอบครัวมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และประกอบ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะเพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

จากการทบทวนผลการพัฒนาคนพิการด้านต่าง ๆ ที่ผ่านมา รวมทั้งปัจจัย แนวโน้ม สถานการณ์และเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านคนพิการ ตลอดจน พันธะสัญญา ต่าง ๆ กับนานาชาติ ประเทศ แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2545 – 2549 จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านคนพิการ เพื่อให้คนพิการมีศักยภาพที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ดำเนินชีวิตในสังคมได้ อย่างมีความสุข มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ดังต่อไปนี้

4.1 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมความตระหนักรู้และการสร้างเสริมเจตคติเชิงสร้างสรรค์

แนวทางและมาตรการ

4. 1.1 ให้การศึกษา และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเรื่องคนพิการ เพื่อสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ และเปิดโอกาสให้คนพิการมีความเสมอภาคกับคนทั่วไป

(1) บรรลุความรู้เรื่องคนพิการเพื่อการสร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ ในหลักสูตรการศึกษาทั่วไปทุกระดับ รวมทั้งหลักสูตรวิชาชีพครู และวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(2) จัดให้มีรายการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการในสื่อมวลชนทุกประเภท ทั้งระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ โดยใช้สื่อที่คนพิการแต่ละประเภทสามารถเข้าถึงได้ พร้อมทั้งสนับสนุนคนพิการเป็นผู้จัด และมีส่วนร่วมในการจัดรายการ

(3) ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับคนพิการแก่ครอบครัว ชุมชน และสื่อมวลชนอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องการทำมาหากิน การทำงาน ความต้องการจำเป็น

(4) เสริมสร้างความร่วมมือจากสื่อมวลชนในการนำเสนอให้สังคม และคนพิการได้รับรู้ถึงสิทธิหน้าที่ และการมีส่วนร่วมการพัฒนาประเทศ

(5) สนับสนุนการสร้างสื่อที่มีคุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมศักยภาพ การมีส่วนร่วม และ ความเสมอภาคของคนพิการ

(6) ส่งเสริมองค์กรภาคธุรกิจเอกชน ให้รวมเรื่องของคนพิการในทุกแง่มุมไว้ใน กิจกรรมที่จัดขึ้น

(7) สนับสนุนให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ทางศาสนา ให้มีการตีความในเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ

4.1.2 เผยแพร่ความรู้ เรื่อง ความสามารถในการพัฒนาตนเองของคนพิการ และ ศักยภาพของคนพิการ

(1) ส่งเสริมความรู้ เรื่อง คนพิการ แก่ คนพิการ ครอบครัวของคนพิการ ผู้นำ องค์กรด้านคนพิการ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะเรื่องสิทธิ หน้าที่ ศักยภาพ และวิถีชีวิตของคนพิการ การให้คำปรึกษาแนะแนว การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข และการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(2) สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ศักยภาพของคนพิการ โดยเฉพาะด้านการศึกษากีฬา และการประกอบอาชีพ

4.2. ยุทธศาสตร์ด้านสิทธิและหน้าที่

แนวทางและมาตรการ

4.2.1 สร้างความตระหนักรู้สิทธิ และหน้าที่แก่คนพิการ ครอบครัว ชุมชน และสังคม สถานประกอบการ ตลอดจนบุคลากรของทั้งภาครัฐ และเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคนพิการ

(1) ให้มีการเผยแพร่และฝึกอบรมเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่แก่คนพิการ ครอบครัว ชุมชน สังคม และสถานประกอบการ ตลอดจนบุคลากรของทั้งภาครัฐ และเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคนพิการ

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มให้คำปรึกษาหารือเพื่อนในเรื่อง สิทธิและหน้าที่ เพื่อการสร้างแบบอย่างที่ดีต่อกัน

(3) ให้การสนับสนุนการจัดตั้งองค์กรพิทักษ์สิทธิของคนพิการ

4.2.2 เร่งรัดปรับปรุง แก้ไข และใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการ

(1) ส่งเสริมให้องค์กรของคนพิการ องค์กรเอกชน องค์กรภาครัฐ ในการติดตามให้เกิดการ บังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) สํารวจ และยกเลิกกฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ ที่จำกัดสิทธิหรือเป็นอุปสรรคขัดขวางคน พิการให้เป็นสมาชิกที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นๆ

(3) ให้ความรู้แก่ประชาชนและสังคม ตระหนักถึงความเสมอภาค และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ สิทธิ ความเท่าเทียมทางกฎหมายของคนพิการ

(4) ให้มีมาตรการในการปกป้องคุ้มครองไม่ให้มีการล่วงละเมิดทางเพศหรือเอาเปรียบ จากคนพิการ

(5) ยกเว้นและผลักดันให้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องสิทธิของคนพิการ

4.3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพคนพิการ

แนวทางและมาตรการ

4.3.1 ส่งเสริมสุขภาวะของคนพิการ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ

(1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริการรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ พัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมสุขภาวะ และป้องกันการเจ็บป่วยของคนพิการ

(2) ส่งเสริมคนพิการให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เช่น กีฬาสำหรับคนพิการ นันทนาการ การท่องเที่ยว และกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

(3) สนับสนุนคนพิการให้ได้รับปัจจัยสี่ เพื่อการดำรงชีวิตอย่างสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

(4) มีระบบประกันสุขภาพแก่คนพิการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ได้รับการบริการอย่าง สม่ำเสมอ ทัวถึง เพื่อให้คนพิการสามารถทำหน้าที่ของตนเองได้ หรือปรับปรุงสมรรถภาพของ ตนเอง ได้ดีขึ้น

(5) สร้างและพัฒนาระบบการป้องกันและเฝ้าระวังความพิการให้มีประสิทธิภาพในการลดความ พิการที่จะเกิดขึ้น

(6) ให้ครอบครัวของคนพิการ และองค์กรของคนพิการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และ ประเมินผลในการจัดบริการด้านสุขภาพสำหรับคนพิการ

4.3.2 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพคนพิการ โดยการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการ แพทย์แบบบูรณาการ สหวิชาชีพและการแพทย์ทางเลือก

(1) ค้นหาคนพิการ และจัดบริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่คนพิการและครอบครัว อย่างมีประสิทธิภาพ ทัวถึงและ ต่อเนื่อง

(2) จัดบริการกายอุปกรณ์และเครื่องช่วยความพิการให้แก่คนพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และสามารถใชสิทธิรับเงินอุดหนุนเพื่อการจัดซื้อด้วยตนเอง

(3) พัฒนา ผลิต และเผยแพร่ความรู้ การจัดทำกายอุปกรณ์และเครื่องช่วยความพิการ ซึ่งใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม หรือวัสดุท้องถิ่น โดยคนพิการและครอบครัวมีส่วนร่วม

4.3.3 ขจัดความไม่รู้หนังสือของคนพิการ พร้อมกับการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(1) สนับสนุนให้มีการจัดบริการการศึกษาสำหรับคนพิการทุกประเภท ทุกระดับความพิการ และทุกระดับอายุ ทั้งในระบบการศึกษาแบบเรียนรวม และโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ ในรูปแบบการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ทั้งภาครัฐและเอกชน อย่างทั่วถึง ได้มาตรฐาน โดยการวางแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล คำนึงถึงความสามารถและความต้องการ การนำไปใช้เพื่อการพึ่งพาตนเอง

(2) จัดบริการให้คำปรึกษาการศึกษาแก่นักเรียนพิการ ผู้ปกครอง และให้สอดคล้อง กับวิถีชีวิตของคนพิการแต่ละประเภท

(3) ปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสม ยึดหยุ่นกับคนพิการแต่ละประเภทและแต่ละระดับความพิการ

(4) สนับสนุนการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่คนพิการ และครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ ทั่วถึง และต่อเนื่อง

(5) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาแก่คนพิการในสถานศึกษาเอกชนให้เท่าเทียมกับของรัฐ

(6) สร้างเครือข่ายการศึกษาและระบบส่งต่อในรูปแบบต่างๆ ระหว่างสถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ชุมชน จนจบการศึกษาชั้นสูงสุดตามความสามารถ รวมถึงการส่งต่อเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือการประกอบอาชีพ

(7) จัดตั้งกองทุนการศึกษาเพื่อคนพิการ

(8) พัฒนาและผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้มีมาตรฐาน ตลอดจนจัดให้มีระบบจูงใจในการทำงานด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ

4.3.4 สนับสนุนการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬา นันทนาการ สำหรับคนพิการ

(1) จัดให้มีสถานที่ การเล่นกีฬา การฝึกหัด การฝึกซ้อม รวมถึงสนับสนุนการแข่งขันกีฬาของคนพิการทั้งในระดับชุมชน ภายในประเทศ และต่างประเทศ

(2) ให้มีการจัดสถานที่สำหรับการแสดงวัฒนธรรม และการให้บริการต่างๆทางวัฒนธรรมสำหรับคนพิการ เช่น โรงมหรสพ พิพิธภัณฑ์ โรงภาพยนตร์ ห้องสมุด โดยใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละประเภทความพิการ

(3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมจัดนันทนาการ และการท่องเที่ยวให้คนพิการสามารถเข้าถึงและมีส่วนร่วม

4.3.5 สนับสนุนการฝึกอาชีพและการประกอบอาชีพของคนพิการ ทั้งการประกอบอาชีพอิสระ การทำงานในหน่วยงานเอกชน สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ

(1) ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนในการศึกษาระดับพื้นฐานทั้งในระบบและนอกระบบให้มีเนื้อหาด้านวิชาชีพ โดยเน้น การปูพื้นฐานด้านอาชีพให้คนพิการมีความเข้าใจและสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพที่ต้องการได้ด้วยตนเอง

(2) พัฒนาด้านการทดสอบ การประเมินความถนัดทางอาชีพ และการเตรียมความพร้อมในการทำงาน ให้เหมาะสมกับคนพิการแต่ละประเภท

(3) จัดให้มีการพัฒนาครูผู้สอนวิชาชีพและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการให้บริการด้านอาชีพ ให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างความก้าวหน้าในการทำงานให้แก่ครูผู้สอนวิชาชีพและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการให้บริการด้านอาชีพ

(4) จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของคนพิการแต่ละประเภท โดยเน้นทักษะทางอาชีพ คุณธรรม จริยธรรมและทักษะ การดำรงชีวิตที่เหมาะสม มีการเทียบโอนหน่วยกิต หรือผลการเรียนระหว่างสถาบัน การศึกษาในทุกๆระดับ

(5) เปิดโอกาสให้คนพิการได้รับการศึกษาด้านอาชีพจากทุกหน่วยงานภาครัฐที่ให้บริการด้านนี้ รวมทั้งบริการจากหน่วยงานภาคเอกชนอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง และสนับสนุนให้สถานประกอบการรับคนพิการทุกประเภทเข้าฝึกทักษะในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคนพิการทางสติปัญญา ทางจิตใจ หรือพฤติกรรม

(6) จัดระบบบริการจัดหางาน โดยให้มีการทดสอบสมรรถภาพทางอาชีพ การจัดหางาน การติดตามและประเมินผลอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกประเภทคนพิการ และส่งเสริมโอกาสการมีงานทำของคนพิการ โดยอาศัยความร่วมมือของเครือข่ายทั้งองค์กรภาครัฐแลเอกชน รวมทั้งการอุดหนุน องค์กรภาคเอกชน

(7) สนับสนุนการจัดตั้งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อ และ เทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการฝึก และการประกอบอาชีพของคนพิการแต่ละบุคคล

(8) เพิ่มสิทธิประโยชน์แก่สถานประกอบการที่รับคนพิการเข้าทำงาน ส่งเสริมการ จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและจัดหาที่พักใกล้ที่ทำงาน

(9) กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจรับคนพิการเข้าทำงาน อย่างน้อยที่สุดในอัตราส่วนเท่ากับสถานประกอบการเอกชน

(10) จัดให้มีการอบรมความรู้ในงานอาชีพ การพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมด้านตลาด และความรู้ด้านการบริหารจัดการ แหล่งเงินทุนให้แก่คนพิการที่สนใจประกอบอาชีพอิสระโดยให้ครอบครัว ชุมชน และสังคมได้มีส่วนร่วม

(11) สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มประกอบอาชีพอิสระทั้งในกลุ่มคนพิการ และการร่วมกับกลุ่มในชุมชน

(12) จัดให้มีบริการคุ้มครองคนพิการให้ได้รับสวัสดิการและรายได้อย่างเป็นธรรม ตลอดจนความปลอดภัยในการทำงานสำหรับคนพิการ

(13) ยกเว้นการเก็บภาษีและการเก็บเงินอื่นใดในเวลาที่นำเข้าหรือภายหลังการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์เฉพาะสำหรับคนพิการในการประกอบอาชีพ และปรับปรุงบัญชีในเรื่องการยกเว้นภาษีให้ทันสมัย

(14) กำหนดมาตรการทางสังคมลงโทษสถานประกอบการเอกชน หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ไม่จ้างคนพิการเข้าทำงาน รวมทั้งกำหนดมาตรการในการติดตามตรวจสอบ

(15) ให้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันแรงงานคนพิการแห่งชาติ ภายในปี 2546

4.3.6 จัดระบบสวัสดิการสังคม สำหรับคนพิการ เพื่อสร้างหลักประกันพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(1) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการดำเนินงาน ระบบการจัดสวัสดิการสังคมแก่คนพิการ ให้มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง มีความมั่นคงในชีวิต โดยเน้น ครอบครัวและชุมชนเป็นหลักในการดำเนินงาน

(2) จัดสวัสดิการด้านรายได้ให้แก่คนพิการที่มีความพิการมาก และครอบครัว ที่ต้องดูแลคนพิการ

(3) ส่งเสริมให้องค์กรส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการจัดบริการทางสังคมและหลักประกันทางสังคมสำหรับคนพิการและครอบครัว

(4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการระดมทุน ของรัฐ เอกชน และชุมชน ให้ครอบครัวคนพิการและคนพิการ มีหลักประกันเข้าถึงสวัสดิการสังคมต่างๆอย่างทั่วถึง และมี มาตรฐาน

(5) ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง เป็นสถาบันหลักในการดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในครอบครัว

(6) ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัคร และองค์กรของคนพิการ เพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม และสนับสนุนการคุ้มครองทางสังคมคนพิการ

(7) เพิ่มประสิทธิภาพของกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้เป็นกลไกสำคัญในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และจัดระบบสวัสดิการสังคมแก่คนพิการและครอบครัว

(8) จัดตั้งและสนับสนุนองค์กรภาคเอกชนจัดบ้านพักสำหรับดูแลเด็กพิการหรือคนพิการที่ขาดผู้ปกครองหรือไม่มีผู้ปกครอง

(9) จัดให้มีกลไกและระบบที่ดำเนินงานด้านให้คำปรึกษาแนะแนว และการส่งต่อไปสู่การบริการแก่คนพิการในทุกช่วงของวัย

(10) ปฏิรูป และพัฒนาสถานสงเคราะห์ให้เป็นกลไกในการพัฒนาศักยภาพของคนพิการทุกช่วงวัย รวมทั้งการดูแลคนพิการที่ไม่มีผู้อุปการะ

(11) จัดเงินประกันการมีงานทำให้คนพิการเป็นรายบุคคล

(12) ให้ดำเนินการเพื่อให้คนพิการทุกคนสามารถจดทะเบียนได้

4.4 ยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยและการพัฒนา

แนวทางและมาตรการ

4.4.1 การส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การประเมินผลโครงการ และการดำเนินงานเกี่ยวกับคนพิการ

(1) สนับสนุนให้ทุนการวิจัยและการพัฒนาเกี่ยวกับการพัฒนา และสนับสนุนเผยแพร่ผลงานวิจัย

(2) สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยและประสบการณ์การวิจัย

(3) สร้างระบบการติดตามผลและประเมินผลด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนให้องค์กรชุมชน องค์กรของคนพิการ องค์กรผู้ปกครอง คนพิการมีส่วนร่วม เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน

4.4.2 การส่งเสริมการนำผลงานวิจัย และพัฒนาไปปฏิบัติ และสร้าง ผลผลิตอย่างเป็นรูปธรรม

(1) สนับสนุนการนำผลงานวิจัย และการพัฒนาไปปฏิบัติ หรือผลิตโดยไม่เสียค่าลิขสิทธิ์

4.5. ยุทธศาสตร์ด้านการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการ เทคโนโลยีและสภาพแวดล้อม

แนวทางและมาตรการ

4.5.1 พัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร การบริการ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม สำหรับคนพิการแต่ละประเภท

(1) กำหนดให้มีการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในอาคาร การจัดบริการขนส่ง โดยมีข้อกำหนดให้ครอบคลุมถึงการเข้าไปใช้ได้ของคนพิการทุกประเภท

(2) เร่งรัดให้มีการปรับปรุงอาคาร สถานที่ บริการสาธารณะที่จัดสร้างแล้ว โดยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องระเบียบและมาตรการจูงใจ

(3) สร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดแนวทางการพัฒนาแก่หน่วยงานทั้งของรัฐ ภาคเอกชน ธุรกิจ ในการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ

(4) จัดระบบการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการและครอบครัว เข้าสู่บริการทางสังคม

(5) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการก่อสร้าง การออกแบบการจัดบริการขนส่ง ให้สามารถจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกได้ถูกต้อง ใช้ประโยชน์ตามความต้องการจำเป็นของคนพิการ

(6) จัดให้มีศูนย์สาธิตสิ่งอำนวยความสะดวกและการใช้สารสนเทศสำหรับคนพิการ

(7) จัดตั้งสถาบันล่ามภาษามือและการจัดบริการล่ามภาษามือในทุกจังหวัด

(8) จัดตั้งสถานีวิจัยเพื่อบริการการอ่านเพื่อสาธารณะ

4.5.2 การจัดบริการเพื่อคนพิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร การบริการ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม

(1) จัดบริการเครื่องมืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีที่คนพิการ จำเป็นต้องใช้ ทั้งอุปกรณ์ทั่วไปและอุปกรณ์เฉพาะ หรือเครื่องช่วยพิเศษเพื่อให้คนพิการใช้อุปกรณ์ได้ในชีวิตประจำวัน การศึกษา และการทำงาน

(2) จัดให้มีการบริการที่ช่วยเหลือในการสื่อสารกับคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น

(3) ขยายการบริการโทรคมนาคม การบริการข้อมูลข่าวสารที่ง่ายต่อการเข้าถึง โดยคำนึงถึงความแตกต่าง และความต้องการจำเป็นของคนพิการในแต่ละประเภท

(4) ให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริการสาธารณะ ให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนพิการในแต่ละประเภทได้เป็นอย่างดี

(5) ส่งเสริมให้หน่วยงานรัฐและเอกชนดำเนินงานพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศในทุกด้าน และทุกประเภทความพิการ

(6) จัดให้มีเงินอุดหนุนแก่คนพิการเพื่อเป็นหลักประกันให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

4.5.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร การบริการ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของคนพิการแต่ละประเภท

(1) สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลคนพิการในระดับประเทศ ชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่บ่งชี้ศักยภาพของคนพิการ ครอบครัว ชุมชน องค์กรของคนพิการ อย่างเป็นระบบ

(2) พัฒนาระบบการจดทะเบียน การรวบรวม และการประมวลผล ตลอดจนการปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ

(3) เสริมสร้างเครือข่ายข้อมูลคนพิการที่เชื่อมโยงและเข้าถึงระหว่างหน่วยงานรัฐ องค์กร เอกชน คนพิการทุกประเภท ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ให้ใช้ประโยชน์ได้สะดวก

(4) จัดสื่อทางเลือกที่คนพิการแต่ละประเภทสามารถใช้บริการข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการ และเทคโนโลยี ในห้องสมุดสาธารณะทุกแห่ง

(5) ให้มีกฎหมายส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการเรื่องการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร บริการ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม

4.6. ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ

แนวทางและมาตรการ

4.6.1 ส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรของคนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการและองค์กรผู้ปกครองคนพิการ ในการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(1) ส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านการจัดตั้ง การดำเนินงานขององค์กร คนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการและองค์กรผู้ปกครองคนพิการ ทางด้านงบประมาณ วิชาการ และการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

(2) สนับสนุนให้องค์กรของคนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการ และองค์กรผู้ปกครองคนพิการ มีบทบาทเป็นที่ปรึกษา หรือคณะกรรมการระดับชาติ และท้องถิ่นเพื่อให้ข้อคิดเห็น และตัดสินใจในการดำเนินงาน

(3) พัฒนาและเสริมสร้างให้องค์กรของคนพิการ องค์กรองค์กรเพื่อคนพิการ และองค์กรผู้ปกครองคนพิการ มีความเข้มแข็ง เพื่อจัดและสนับสนุนให้คนพิการมีโอกาสพัฒนาทักษะด้านต่างๆ รวมทั้งการช่วยเหลือกันเองระหว่างสมาชิก ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

(4) จัดตั้งอาสาสมัครคนพิการ เพื่อให้มีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร การจัดกิจกรรม และการช่วยเหลือในการพัฒนาคนพิการ และการพัฒนาสังคม

(5) จัดอบรมเสริมสร้างผู้นำคนพิการรุ่นใหม่ เพื่อให้การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นไปอย่างยั่งยืน

4.7. ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของคนพิการ ครอบครัว และชุมชน

แนวทางและมาตรการ

4.7.1 การส่งเสริมคนพิการและครอบครัวมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทั้งในระดับนโยบาย แผนงาน โครงการ กฎหมาย ตลอดจนการรับบริการ ที่มีผลกระทบต่อคนพิการ

(1) ให้คนพิการหรือครอบครัวคนพิการเป็นตัวแทนในการพิจารณาให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำนโยบาย แผนงาน โครงการ กฎหมายและการจัดบริการใดๆที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(2) ให้มีระบบการสื่อสารหรือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสำหรับคนพิการ และครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด นโยบาย แผนงาน และโครงการที่มีผลต่อคนพิการ

(3) รณรงค์ให้ภาครัฐ เอกชน และประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของคนพิการ

(4) พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมทางสังคมที่使人พิการและครอบครัวสามารถเข้ามามีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง ปราศจากอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมทางสังคมและกายภาพ

4.7.2 ส่งเสริมบทบาทของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรด้านคนพิการ องค์กรรัฐ สถาบันทางศาสนา องค์กรภาคธุรกิจเอกชน เป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(1) สนับสนุนให้ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรด้านคนพิการ องค์กรรัฐ สถาบันทางศาสนา องค์กรภาคธุรกิจเอกชน เป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

(2) จัดตั้งองค์กรอาสาสมัครเพื่อคนพิการ ให้มีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร การจัดกิจกรรม และการช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(3) ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรของคนพิการ

4.8. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

แนวทางและมาตรการ

4.8.1 สนับสนุนการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านคนพิการ

(1) จัดตั้งคณะกรรมการกลางประสานงานด้านคนพิการแห่งชาติ โดยเป็นองค์กรถาวรที่มีกฎหมายรองรับ และได้รับการสนับสนุนอย่างพอเพียงในการดำเนินงานเพื่อเป็นสื่อกลางในการจัดทำนโยบาย และประสานงานพัฒนาศักยภาพคนพิการแบบบูรณาการ ขององค์กรท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ พร้อมทั้งติดตามตรวจสอบให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการ และประสานแผนระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ให้เชื่อมโยงทุกระบบ

(3) ให้เงินอุดหนุนองค์กรของคนพิการ องค์กรผู้ปกครองคนพิการ และองค์กรเพื่อคนพิการ เพื่อดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล และแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้งค่าใช้จ่ายงานบริหารและการจัดกิจกรรม ในสัดส่วนเท่ากับงบประมาณที่องค์กรนั้น ๆ มี (matching fund)

(4) ให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาคนพิการเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านคนพิการ แต่ละด้านอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

(5) ให้มีมาตรการด้านภาษีหรือการช่วยเหลือแก่ผู้ดูแลคนพิการอย่างทั่วถึง

8.2 การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านคนพิการ ครอบครัว และ ผู้ปกครองคนพิการ อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน

(1) สนับสนุนการผลิต และพัฒนาบุคลากรด้านคนพิการ ทั้งในระดับวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญ และ ผู้ดูแลทั่วไป สำหรับคนพิการแต่ละประเภทให้เพียงพอกับความต้องการ มีคุณภาพ และได้ มาตรฐานสากล

ส่วนที่ 5

การบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 สู่การปฏิบัติอย่างมี ประสิทธิภาพ จึงต้องมีการบริหารจัดการ รวมถึงมีองค์กรเพื่อเป็นกลไกในการประสานร่วมมือ ตลอดจนแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบข้อมูลและ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนเป็นระบบและให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้ กำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้

5.1 กลไกการประสานงานและการสนับสนุนงบประมาณ

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามผล จะต้องมีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่การเผยแพร่ แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 โดยมีคณะกรรมการ ฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการประสานแผน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดย

(1) รัฐบาลให้การสนับสนุนงบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 และจัดทำ แผนปฏิบัติการมารองรับ

(2) ให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ กับการจัดทำแผนและปฏิบัติในทุกระดับ รองรับการทำงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549

(3) ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานประมาณ ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน

(4) ให้มีระบบการติดตามและประเมินผลในทุกระดับ

5.2. การติดตามและประเมินผล

(1) มีการพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดทางด้านการพัฒนาด้านคนพิการเพื่อประโยชน์ในการจัดทำ แผนและการติดตามประเมินผล

(2) สนับสนุนการจัดทำข้อมูลในระดับต่างๆ รวมทั้งเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลของหน่วยต่างๆ

(3) ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีระบบการติดตามการดำเนินงานประจำปีอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง

(4) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนในระยะครึ่งแผนและสิ้นสุดแผน ทั้งประเด็นความก้าวหน้าของแผนและผลลัพธ์ ตลอดจนทบทวนหรือปรับ โดยมอบให้สถาบันภายนอกเป็นผู้ประเมิน

5.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบ

(1) กำหนดหน่วยงานกลาง มีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้รับผิดชอบในการประสานแผน ส่วนหน่วยงานอื่นๆเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานปฏิบัติ โดยผลักดันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติตามแผน โดย

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- สำนักงานประมาณ

(2) จัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2549 โดยมีการประสานกันระหว่างหน่วยปฏิบัติในการจัดทำแผนงาน/โครงการในลักษณะบูรณาการ ได้แก่

- สำนักนายกรัฐมนตรี
- กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงสาธารณสุข
- กระทรวงแรงงาน
- กระทรวงคมนาคม
- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- กรุงเทพมหานคร
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงอุตสาหกรรม
- กระทรวงพาณิชย์
- ทบวงมหาวิทยาลัย
- กระทรวงมหาดไทย
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(3) หน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายให้การสนับสนุนการดำเนินงาน โดยหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้ให้การสนับสนุน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการและการดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2549 รวมทั้งตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนด ได้แก่

- องค์กรของคนพิการ
- องค์กรชุมชน
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- องค์กรเพื่อคนพิการ
- สถาบันและเครือข่ายต่างๆ
- พรรคการเมือง.
- สื่อมวลชน

แผนการดำเนินงานปี 2550

เป้าหมายคือ ปีแห่งการขับเคลื่อนสู่การพึ่งตนเอง (ระยะที่2)

หมายเหตุ สืบเนื่องจากเป้าหมายของการดำเนินงานปี 2549 กำหนดให้เป็นปีขับเคลื่อนสู่การพึ่งตนเอง ดังนั้น เพื่อเป็นการสานต่อนโยบายการพึ่งตนเอง สาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยจึง กำหนดให้เป้าหมายของแผนฯ ปี 2549 เป็นปีแห่งการขับเคลื่อนสู่การพึ่งตนเองระยะที่ 2

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การหาแหล่งทุน และทรัพยากรในท้องถิ่น

1.1 รวบรวมแหล่งทุนทั้งภาครัฐและเอกชน

ตัวชี้วัด

-จำนวนแหล่งทุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชนรวมกันไม่น้อยกว่า 50 แห่งซึ่งแหล่งทุนทั้งหมดในภาค / เขต

1.2 ศึกษาทุนทางสังคมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น (จุดขาย)

ตัวชี้วัด

-จำนวนลักษณะเด่นของผู้คนในท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นรวมรวมกันไม่น้อยกว่า 10 ลักษณะของจุดขายทั้งหมดในภาค / เขต

1.3 ศึกษาทิศทางการให้งบประมาณขององค์กรภาครัฐและเอกชน

ตัวชี้วัด

-จำนวนองค์กรของภาครัฐและเอกชนที่มีงบประมาณสนับสนุนสำหรับคนพิการโดยตรงรวมกันไม่น้อยกว่า 20 แห่งของจำนวนแหล่งทุนขององค์กรภาครัฐและเอกชน ในปี 2550

1.4 ประเมินศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งทุนขององค์กรภาครัฐและเอกชนรวมกัน ในปี 2550

ตัวชี้วัด

-อัตราส่วนของงบประมาณที่ได้รับจากองค์กรภาครัฐและเอกชนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 ของจำนวนงบประมาณภาครัฐทั้งหมดในภาค/เขต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

2.1 ฝึกอบรมการดูแลสุขภาพ

ตัวชี้วัด

-จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต

-อัตราส่วนผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของสมาชิกทั้งหมดในภาค/เขต

2.2 ฝึกอบรมบุคลากร

ตัวชี้วัด

- จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต
- อัตราส่วนผู้ร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของสมาชิกทั้งหมดในภาค/เขต

2.3 ฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม

ตัวชี้วัด

- จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต
- อัตราส่วนผู้ร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของสมาชิกทั้งหมดในภาค/เขต

2.4 ฝึกอบรมวิชาชีพ

ตัวชี้วัด

- จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 6 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต
- อัตราส่วนผู้ร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของสมาชิกทั้งหมดในภาค/เขต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การมีส่วนร่วมระหว่างคนตาบอดในท้องถิ่นกับองค์กรภายนอก

3.1 ประชาสัมพันธ์กิจกรรมความสามารถของคนตาบอดต่อท้องถิ่นตลอดจนกิจกรรมที่ทำร่วมกันระหว่างคนตาบอดกับคนในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

- ความถี่ของการประชาสัมพันธ์ไม่น้อยกว่าเดือนละครั้ง

3.2 ประชาสัมพันธ์กิจกรรมขององค์กรต่อสมาชิกในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

- ความถี่ของการประชาสัมพันธ์ไม่น้อยกว่าเดือนละ 2 ครั้ง

3.3 จัดเวทีให้ผู้นำได้มีโอกาสทำงาน กล่าวคือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ

ตัวชี้วัด

- อัตราส่วนของผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนผู้นำทั้งหมดในภาค / เขต

3.4 สร้างสำนึกในท้องถิ่นเรื่องจิตอาสา

ตัวชี้วัด

- จำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับจิตอาสาไม่น้อยกว่า 2 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค / เขต

3.5 สร้างกลไกการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรคนตาบอดในท้องถิ่นกับกลไกของภาครัฐ

ตัวชี้วัด

- อัตราส่วนขององค์กรที่ผู้นำเข้าไปมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนองค์กรภาค รัฐ ทั้งหมดในภาค /เขต

3.6 ผลักดันนโยบายด้านสิทธิ การจ้างงานและ อาชีพ ตลอดจนการศึกษาที่ผู้นำคนตาบอดในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

-จำนวนผลิตภัณฑ์นโยบายด้านสิทธิ การจ้างงานและ อาชีพ ตลอดจนการศึกษาที่ผู้นำคนตาบอดเข้าไปผลักดันให้เกิดขึ้นรวมกันไม่น้อยกว่า 3 เรื่องของนโยบายที่เกิดขึ้นใหม่ในภาค/เขต

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างระบบตรวจสอบและความโปร่งใสขององค์กรในท้องถิ่น

4.1 ให้การศึกษาเรื่อง ธรรมนูญบาลผู้นำและสมาชิกคนตาบอดในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

-จำนวนกิจกรรมที่ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมนูญบาล จำนวน 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต

-อัตราส่วนของผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมนูญบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนผู้นำทั้งหมดในภาค/เขต

4.2 สร้างระบบตรวจสอบที่เป็นมาตรฐานสากลให้กับองค์กรในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

-จำนวนองค์กรที่สามารถเรียนเข้าสู่ระบบตรวจสอบมาตรฐานอย่างเป็นสากลไม่น้อยกว่า 1 องค์กรในภาค/เขต

ยุทธศาสตร์ 5 การจัดการความรู้

5.1 สร้างระบบการจับเก็บข้อมูล

ตัวชี้วัด

-จำนวนองค์กรที่มีระบบสารสนเทศอย่างเป็นมาตรฐานไม่น้อยกว่า 1 องค์กรในภาค/เขต

5.2 จัดฝึกอบรมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (ICT) ให้กับคนตาบอดในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

-จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต

-อัตราส่วนผู้นำที่ผ่านการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนผู้นำทั้งหมดในภาค/เขต

5.3 หาเครื่องมือ อุปกรณ์ สำหรับการจับเก็บและการเข้าถึงข้อมูลให้กับคนตาบอดในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

-จำนวนผู้นำที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ในการจับเก็บและข้อมูลไม่น้อยกว่า 2 คนในภาค/เขต

5.4 ประมวลความรู้โดยการถอดบทเรียนจากผู้นำในการทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

ตัวชี้วัด

-จำนวนกิจกรรมที่จัดไม่น้อยกว่า 3 โครงการของโครงการทั้งหมดในภาค/เขต

-อัตราส่วนบทเรียนที่ได้จากผู้นำไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนผู้นำที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดในภาค/เขต

๒. กลุ่ม ชมรม สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

เนื้อหาประกอบด้วย :

- สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย (T.A.B)
 - ประวัติและวัตถุประสงค์ของสมาคมฯ
 - บริการของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
 - สหกรณ์บริการคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำกัด
 - หมอนวด
 - หมอดู
 - ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ
 - บริการให้คำปรึกษา
 - อาสาสมัคร
 - บริการให้คำปรึกษา
 - บริการอื่นๆ
 - อาสาสมัครของห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ
 - เกี่ยวกับสมาชิกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
 - รายงานคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ชุดปัจจุบัน
 - สมาคมคนตาบอดส่วนภูมิภาค

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย(T.A.B)

ประวัติและวัตถุประสงค์ของสมาคม

ประวัติความเป็นมา

มูลนิธิของคนตาบอดไทย ได้กำเนิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2541 ตามแนวความคิดของ กลุ่มคนตาบอด ประกอบด้วย อาจารย์ประหยัด ภูหนองโอง นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ขณะนั้น อาจารย์ มณฑิยา บุญตัน รศ.วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์ คุณสมชาย ปัญญาเอกวงศ์ โดยต้องการให้มีการแบ่งงานความรับผิดชอบด้านการหารายได้ให้กับ องค์กรต่าง ๆ ของคนตาบอด พ้นจากความรับผิดชอบของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ซึ่งมีงานหลักคือการดูแลสมาชิกที่เป็นคนตาบอดทั่วประเทศ โดยมีการเรียกร้องเพื่อ ทวงสิทธิ์ ของคนตาบอด ในด้านต่าง ๆ

ทั้งนี้ สืบเนื่องจากการรณรงค์เพื่อเรียกร้องสิทธิ การผลักดันด้านสวัสดิการของคน ตาบอด นั้น หลีกหนีไม่พ้นความเกี่ยวเนื่องกับองค์กรทางการเมือง และเมื่อสมาคม มีภาพการเคลื่อนไหวเกี่ยวเนื่องกับ เรื่องการเมืองแล้ว ย่อมมีผลกระทบต่อขอความร่วมมือเพื่อสนับสนุนความช่วยเหลือด้านการเงินจาก องค์กรภาครัฐและเอกชน ทั้ง ในและต่างประเทศ

ดังนั้น จึงเห็นควรให้ตั้งมูลนิธิของคนตาบอดไทย เป็นองค์กรใหม่ขึ้นมารับผิดชอบ ด้านการขอ ความร่วมมือเพื่อขอความช่วยเหลือด้านการเงินจากองค์กรภาครัฐ และเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ อัน จะเป็นวิธีที่จะขจัดความไม่รู้หนังสือ ของคนตาบอดในประเทศไทย

มูลนิธิของคนตาบอดไทย ปัจจุบันตั้งอยู่ที่ทำการสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ปัจจุบันมี อาจารย์ประหยัด ภูหนองโอง เป็นประธาน

วัตถุประสงค์

เป้าหมายมูลนิธิของคนตาบอดไทย จะดูแลผลประโยชน์ของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย กล่าวคือ กรณีที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย จะดำเนินการสนับสนุน ด้านการศึกษาของคนตาบอด ใน 2 รูปแบบ คือ

1. การให้บริการห้องสมุดคนตาบอด ซึ่งเดิมนั้นสมาคมคนตาบอดฯ จะรับผิดชอบ การให้บริการนี้ แก่สมาชิก แต่ปัจจุบัน มูลนิธิคนตาบอดไทย เข้าไปบริหาร และให้บริการ แก่สมาชิก โดยเปลี่ยนชื่อเป็น ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ

2. การดำเนินการหาทุนเพื่อสร้างโรงเรียนสอนคนตาบอด โดยมูลนิธิ จะเป็นองค์กรกลางเพื่อ ติดต่อบริจาคที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอด ขณะนี้มีผู้สนใจบริจาคที่ดินที่จังหวัด แพร่ พยายามที่จะให้รัฐบาล เข้ามาร่วมจัดการศึกษา ให้กับคนตาบอด และแม้จะโรงเรียนสอนคนตาบอด ในประเทศไทยแล้วหลายแห่ง แต่ก็ยังไม่ เพียงพอ

หน้าที่อีกประการหนึ่งคือ การสร้างความเข้าใจ การปรับเปลี่ยนทัศนคติของ ผู้ปกครองที่คิดว่า คนตาบอดจะเรียนไปทำไม อุปสรรคและปัญหาที่มูลนิธิ จะเข้าไปพิสูจน์ เพื่อเปลี่ยนทัศนคติของผู้ปกครอง เหล่านี้

วัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งคือ ทำรายการ ? หนังสือเสียงเพื่อประชาชน? โดยเป้าหมายนั้นคือ ต้องการนำหนังสือปกติมาอ่านมาให้คนฟังโดยไม่มีการเพิ่มเติมเนื้อหา หรือใส่ความคิดเห็นความรู้สึกส่วนตัวเข้าไป เพื่อให้ผู้รับฟังได้ตัวหนังสือแท้ๆ เพื่อจะได้เกิดแนวคิดที่แตกแขนงออกไปด้วยตัวเอง เพราะการแต่งเติมเสริมความรู้สึกเข้าไปจะทำให้ผู้รับฟังไขว้เขว

ปัจจุบันนี้ "หนังสือเสียงเพื่อประชาชน" ได้ออกอากาศทางคลื่น เอเอ็ม 819 กิโลเฮิรท์ กรมประชาสัมพันธ์ เวลา 19.30 - 20.00 น. และคลื่นเอเอ็ม 1494 องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) เวลา 14.00 -15.00 น.

หนังสือเสียงเพื่อประชาชน? เป็นการส่งเสริมให้คนรักการอ่านเพราะการรับฟังก็ เหมือนได้อ่านหนังสือทางหู ทำให้ได้รรถกรจริงจัง ๆ ของคนเขียน

ในอนาคตมูลนิธิฯ จะพยายามทำให้คนสนใจเรียนรู้หนังสือมากขึ้น โดยจะหา คลื่นความถี่ 1 คลื่น เพื่อจัดทำโครงการหนังสือเสียงเพื่อประชาชน ให้เต็มเวลาตลอด 24 ชั่วโมง

บริการของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้ส่งเสริมให้คนตาบอดทุกระดับได้มีโอกาสประกอบอาชีพที่สุจริตเพื่อการดำเนินชีวิตที่มีความสุข สามารถเพิ่มพูนรายได้ของตนเองและครอบครัว อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ซึ่งวัตถุประสงค์นี้เป็นส่วนสำคัญสำหรับการดำเนินกิจกรรมเพื่อสมาชิก ในรูปแบบต่าง ทั้งนี้จึงได้นำให้บริการสมาชิก ในด้านต่างๆ ดังนี้

สหกรณ์บริการคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำกัด

สหกรณ์บริการคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นสหกรณ์ที่ถือกำเนิดจากการรวมตัวโดยคนตาบอดกลุ่มหนึ่งที่มีแนวคิดเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจัดจำหน่ายสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของคนตาบอด การช่วยเหลือด้านการเงินและการแลกเปลี่ยนปัญหาทางสังคมเพื่อการพัฒนาการประกอบอาชีพของคนตาบอด ซึ่งได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2542 ต่อมาทะเบียนสหกรณ์ สังกัดสหกรณ์กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2544

หมอดู

คนตาบอดสามารถนำวิชาพยากรณ์ชะตาชีวิตมาเพื่อช่วยให้คำปรึกษาด้านการดำเนินชีวิตแก่เพื่อนคนตาบอดด้วยกันเองและบุคคลทั่วไปได้อย่างดีเยี่ยม ด้วยการถ่ายทอดวิชาความรู้สักนอย่างต่อเนืองคุณประโยชน์ที่สำคัญสำหรับการพยากรณ์ชะตาชีวิตคือ การบรรเทาความรู้สึกเลวร้ายในใจของผู้มาขอคำปรึกษาจากหมอดูตาบอดในที่ต่างๆ และเป็นการส่งเสริมการสร้างคุณค่าด้านจิตใจและสังคมของคนตาบอดได้อย่างดีเยี่ยม

หมอนวด

ปัจจุบันคนตาบอดได้รวมตัวกันเพื่อประกอบภารกิจการนวดแผนโบราณอยู่ทั่วประเทศ หลายแห่ง ล้วนแล้วเป็นร้านที่มีคุณภาพและมีฝีมือในการบริการแก่ทุกท่านอย่างเต็มที่ ซึ่งหมอนวดต้องผ่านการฝึกอบรมและได้รับใบรับรองความสามารถจากหน่วยงานด้านการนวดแผนโบราณ และมีร้านที่แจ้งชื่อกับสมาคมฯ มากขึ้น ซึ่งสามารถบริการแก่ท่านทั้งในร้านและนอกสถานที่ได้ ซึ่งผู้สนใจสามารถติดต่อได้โดยตรงกับร้านนวดของคนตาบอดตามชื่อและที่อยู่ดังนี้

ห้องสมุด

ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ ชุมทรัพย์ทางปัญญา และความบันเทิงสำหรับคนตาบอด หนังสือ นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดเหตุการณ์ ประสบการณ์ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น รวมทั้งสาระความรู้ในสรรพวิชาจากผู้แต่งหรือผู้รวบรวม เรียบเรียงไปสู่ผู้อ่าน จากเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ไปสู่ความกว้าง ไกลไร้ขอบเขต หนังสือจึงเป็นเสมือนหนึ่งชุมทรัพย์ทางปัญญาและคลังแห่งความบันเทิง ขนาดมหึมาสำหรับมวล มนุษยชาติ แต่เนื่องจากหนังสือเกือบทั้งหมดที่เราพบเห็นกันอยู่ทุกวันนี้ได้รับการผลิตออกมาในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำหรับคนตาบอดในการที่จะได้รับประโยชน์ นานาประการจากหนังสือ ได้มีผู้ค้นหาหนทางแก้ไขความ จำกัดในข้อนี้มาโดยตลอด

ห้องสมุดแถบเสียงในประเทศไทย

ในปี พ.ศ.2520 ได้มีการเปิดดำเนินการและให้บริการในลักษณะของห้องสมุดสำหรับคนตาบอด แห่งแรกขึ้นในประเทศไทย ซึ่งขณะนั้นได้อาศัยเนื้อที่ส่วนหนึ่งของศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอดปาก เกร็ด นนทบุรี อันเป็นหน่วยงานหนึ่งของมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ เป็นสถานที่ดำเนินการและให้ บริการ ต่อมาห้องสมุดดังกล่าวนี้ได้แยกออกมาดำเนินการเป็นอิสระใน หน่วยงานหนึ่ง ภายใต้การดูแลของมูลนิธิ ช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ฯ เช่นกัน โดยใช้ชื่อว่า "ห้องสมุดคอลลีฟด์เพื่อคนตาบอด" ผลิตและให้บริการ หนังสือทั้งที่เป็นหนังสือเสียงและหนังสืออักษร Braille เริ่มเปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2525 ปัจจุบันตั้ง อยู่ ณ เลขที่ 78/2 ถนนติวานนท์ ตำบล บางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แต่เนื่องจากคนตาบอดเริ่มได้รับ การศึกษาและการฟื้นฟู สมรรถภาพมากขึ้น ความต้องการที่จะได้อ่านหนังสือต่าง ๆ ทั้งเพื่อการศึกษาหาความรู้และ เพื่อการ พักผ่อนหย่อนใจก็มีปริมาณมากขึ้นด้วยเช่นกัน สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยจึงได้เห็นชอบที่จะ ก่อตั้ง และเปิดบริการห้องสมุดสำหรับคนตาบอดขึ้นเป็นแห่งที่ 2 โดยผลิตและให้บริการเฉพาะหนังสือเสียง ในปี พ.ศ.2526 ทางสมาคม ฯ ได้รับการตอบตกลงให้ความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์เป็นมูลค่าประมาณ 100,000 มาร์ค จาก สหพันธ์ทหารผ่านศึกแห่งประเทศไทยเยอรมัน และรัฐบาลท้องถิ่นแห่งรัฐบาร์เดน วิตเทม เบอร์ก ของสาธารณรัฐเยอรมัน โดยมีเงื่อนไขว่าสมาคม ฯ จะต้องจัดหาสถานที่ซึ่งจะใช้เป็นที่ตั้งของ ห้องสมุดให้เรียบร้อย ทางสมาคม ฯ ได้ติดต่อขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลไทย ซึ่งขณะนั้นมีพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 1.7 ล้านบาท เพื่อจัดซื้ออาคาร ขนาด 2 คูหา เนื้อที่ 85 ตารางวา ซึ่งตั้งอยู่ ณ เลขที่ 85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขต พญาไท กรุงเทพฯ ฯ มอบให้สำหรับเป็นที่ตั้งของห้องสมุดและที่ทำการของสมาคม ฯ มาจนถึงปัจจุบัน ห้องสมุดแถบเสียงสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยจึงได้เริ่มเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 8 ตุลาคม 2529

พันธกิจ

1. ห้องสมุดต้องการสร้างสังคมรักการอ่าน และการเรียนรู้ของชุมชนอย่างทั่วถึง
2. ให้การศึกษานอกระบบโรงเรียนแก่ทุกชนชั้น ทุกวัย ฯลฯ ให้คนตาบอดมีโอกาสศึกษาค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
3. ส่งเสริมให้คนตาบอดมีนิสัยรักการอ่าน และศึกษาค้นคว้า รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และความรื่นรมย์ โดยดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆ
4. ห้องสมุดยังเป็นศูนย์กลางของความร่วมมือในการพัฒนา และดำเนินกิจกรรมขอ'ห้องสมุดฯ โดยประสานความร่วมมือกับองค์กร สถาบันต่างๆ เพื่อพัฒนาห้องสมุดและกิจกรรมเผยแพร่ ด้านบริการความรู้ข่าวสาร

5. การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดให้รู้จักแพร่หลาย และมีผู้เข้าใช้บริการเป็นจำนวนมาก

หนังสือเสียงที่ให้บริการ

- หนังสือเสียงที่เป็นเทป และซีดีหนังสือทุกหมวด หนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิง หนังสือเรียน
- หนังสืออักษรเบรลล์
- หนังสือทั่วไป
- หนังสือเรียน
- หนังสืออ้างอิง

การให้บริการ

1. บริการหนังสือเสียงให้ฟังภายในห้องสมุด
2. บริการยืม-คืนหนังสือเสียง (ยืมได้ครั้งละ 5 เรื่อง ระยะเวลา 1 เดือน)
3. บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า
4. บริการแนะนำหนังสือเสียงใหม่ที่น่าสนใจ
5. บริการค้นคว้าและสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตด้วยคอมพิวเตอร์
6. บริการทำสำเนาเทปและซีดี
7. บริการรับงานอ่าน

บริการให้คำปรึกษา

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้จัดให้บริการให้คำปรึกษาแก่สมาชิกคนตาบอดและบุคคลทั่วไป ปรึกษาปัญหาด้านต่างๆ เกี่ยวกับคนตาบอด ซึ่งท่านสามารถปรึกษาข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1. ปัญหาด้านการประกอบอาชีพคนตาบอด
2. ปัญหาด้านการศึกษาของคนตาบอด
3. ปัญหากิจกรรมนันทนาการ
4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคนตาบอด

ท่านสามารถปรึกษาโดยตรงได้ที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ด้วยตนเองที่

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

เลขที่ 85/1-2 ซอยบุญอยู่ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2246-3835 หรือ โทรสาร 0-2245-9846

อาสาสมัคร

ขณะนี้สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยและองค์กรเครือข่ายเปิดบริการแก่อาสาสมัครที่สนใจร่วมปฏิบัติภารกิจเพื่อสังคมแก่คนตาบอดอย่างหลากหลาย ซึ่งล้วนแล้วเป็นกิจกรรมที่อาสาสมัครพึงปรารถนาดำเนินกิจกรรมอย่างเต็มที่และเต็มใจ บริการที่สมาคมฯ และองค์กรเครือข่ายเปิดให้บริการแก่อาสาสมัคร ประกอบด้วย

1. บริการอ่านและบันทึกหนังสือเสียงให้แก่คนตาบอด ซึ่งประกอบด้วยหนังสือหลากหลายรูปแบบ คือ หนังสือวิชาการ หนังสืออ่านเล่น หนังสือบันเทิง สารคดี ซึ่งสามารถติดต่อได้ที่ ห้องสมุดคนตา

บอดแห่งชาติ และสถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา ที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

2. บริการร่วมจัดกิจกรรมเพื่อคนตาบอด โดยสมาคมคนตาบอดร่วมกับชมรมเพื่อนคนตาบอดเพื่อดำเนินกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ของสมาคมฯ และองค์กรเครือข่าย เช่น กิจกรรมสัปดาห์ร่ำลึกรวันไม้เท้าขาวสากล กิจกรรมเพื่อทัศนอาจรของคณาบอดและญาติ เป็นต้น
3. การบริการเป็นศูนย์กลางของชมรมอาสาสมัครเพื่อนคนตาบอด ซึ่งจัดเป็นศูนย์กลางเพื่อประสานงานที่ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ บริเวณชั้น 2 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

หากท่านสนใจร่วมเป็นสมาชิกชมรมอาสาเพื่อนคนตาบอด กรุณาติดต่อที่

ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ ชั้น 2 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

เลขที่ 85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0-2248-0555 หรือ 0-2246-3835 ต่อ 200, 201

โทรสาร 0-2248-0556 ตั้งแต่เวลา 9.00 - 17.00 น. ทุกวัน เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์

บริการอื่นๆ

นอกเหนือจากบริการต่างๆที่กล่าวมาในหัวข้อต่างๆ แล้วสมาคมฯ ได้บริการให้แก่สมาชิกในด้านสวัสดิการต่างๆ ดังนี้

บริการค่ารักษาพยาบาล สมาชิกทุกคนสามารถได้รับสวัสดิการด้านรักษาพยาบาลได้ปีละ 2,000 บาท โดยแนบหลักฐานต่อเจ้าหน้าที่สาขาภาคต่างๆ ดังนี้

1. สำเนาบัตรสมาชิกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
2. ใบเสร็จรับเงินตัวจริง (เบิกได้ไม่เกินครั้งละ 1,000 บาท)
3. เอกสารการมอบฉันทะ กรณีมอบฉันทะให้คนอื่นมารับเงินแทน ซึ่งต้องยื่นเอกสารไม่เกินระยะเวลาสองเดือนหลังจากเสร็จสิ้นการรักษา โดยยึดวันที่ตามใบเสร็จเป็นสำคัญ

บริการค่าคลอดบุตร สมาชิกที่คลอดบุตรสามารถเลิกค่าคลอดบุตรจากสมาคมฯ ได้คนละ 1,000 บาท ต่อครั้ง โดยแนบเอกสารเช่นเดียวกับบริการค่ารักษาพยาบาล เพียงแต่แนบบใบเสร็จค่าคลอดบุตรและสำเนาสูติบัตร ซึ่งต้องยื่นเอกสารไม่เกิน ระยะเวลาสามเดือนหลังจากเสร็จสิ้นการรักษา โดยยึดวันที่ตามใบเสร็จเป็นสำคัญ

อาสาสมัครของห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ

คำอธิบายในการสมัครเป็นอาสาสมัครของห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติ

ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติตั้งอยู่เลขที่ 85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถ.ดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 เบอร์โทรศัพท์สายตรง 02 – 248 – 0555 และ 02 – 246 – 3835 ต่อ 200 และ 201 โทรสาร 02 – 248 – 0556 เปิดทำการ 09.00 – 17.00 นาฬิกา ทุกวัน ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์ การเดินทางเริ่มจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิมุ่งหน้าถนนดินแดง หรือสามเหลี่ยมดินแดง ประมาณ 2 ป้ายรถเมล์ รถเมล์สายที่ผ่าน 12 , 69 , 92 จุดที่สังเกตคือสะพานลอยคนข้าม เลยสะพานลอยจะเห็นซอยบุญอยู่ ปาก

ซอยมีร้านขายล้อแม็กซ์อาคารสีเหลือง เข้าซอยบุญอยู่ประมาณ 150 เมตร ด้านซ้ายมือมีป้ายสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยห้องสมุดอยู่ชั้น 2

คุณสมบัติของอาสาสมัครอ่านหนังสือบันทึกเสียง คือ

- มีทักษะในการอ่านหนังสือออกเสียงอยู่ในเกณฑ์ดี
- สามารถเปล่งเสียงภาษาไทยได้ชัดเจน
- มีเวลามานบันทึกเสียงได้ไม่ต่ำกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์
- สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ดี

สำหรับท่านที่ใช้คอมพิวเตอร์ไม่ได้จะต้องมีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ดีและถูกต้อง ซึ่งกรณีนี้ทางห้องสมุดยินดีที่จะบันทึกเสียงให้ท่านด้วยระบบห้องควบคุมโดยเจ้าหน้าที่ คนตาบอด

หนังสือที่ทำการอ่านบันทึกเสียงให้คนตาบอดเป็นประจำ ได้แก่

- หนังสือตำราเรียนระดับมัธยมต้นถึงระดับปริญญาโท
- เอกสารรายงานการวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งข่าวสารทุกชนิด ซึ่งคนตาบอดจำเป็นและจะต้องใช้ในการเสริมทักษะและความรู้ทั้งทางด้านการเรียน การศึกษา และการทำงาน ตลอดทั้งในการใช้ชีวิตประจำวัน

- หนังสืออื่น ๆ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น วรรณกรรม สารคดีต่าง ๆ และประเภทอื่น ๆ เท่าที่จะสามารถหามาได้

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ คือ หนังสือหรือเอกสารที่คนตาบอดได้นำมาฝากไว้เพื่อรอการอ่านเพื่อผลิตเป็นหนังสือเสียง ในระบบเทปคาสเซ็ทหรือ CD ต่อไป

ถ้าอาสาสมัครไม่สะดวกที่จะอ่านหนังสือที่ห้องสมุดมีรออยู่แต่จะอ่านหนังสือที่ท่านมีหรือเห็นว่าเป็นหนังสือที่มีคุณค่าน่าสนใจ และจะเป็นประโยชน์กับคนตาบอด และบุคคลทั่วไปทางห้องสมุดยินดี เพราะเรายังต้องการหนังสืออีกมากและหลากหลายประเภท แต่ขอความกรุณาให้ท่านแจ้งก่อนทุกครั้งที่จะอ่านเพื่อป้องกันมิให้ซ้ำกับของเดิมที่มีอยู่

กรณีที่จะอ่านบันทึกเสียงที่บ้าน

- ไม่มีเสียงรบกวน
- โทรศัพท์แจ้งชื่อหนังสือก่อนทำการอ่านบันทึกเสียง

นอกจากนี้ท่านสามารถร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดโดยบริจาค เทปเปล่า แผ่นซีดี หรือบริจาคเงิน โดยโอนเงินเข้าบัญชีมูลนิธิของคนตาบอดไทยได้ที่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขา ถนนดินแดง ประเภทสะสมทรัพย์ เลขที่บัญชี 128-0-854-850 สมาชิกที่มาใช้บริการของห้องสมุดนอกจากคนตาบอดแล้วยังมีผู้ป่วย ผู้สูงอายุ ผู้พิการอื่น ๆ ตลอดจนบุคคลทั่วไปที่ไม่สามารถอ่านหนังสือ เองได้

ด้วยกุศลจิตอันยิ่งใหญ่ในครั้งนี้ ห้องสมุดคนตาบอดแห่งชาติในนามของคนตาบอด ทั้งประเทศขออาราธนาคุณพระ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประธานพรให้ท่านและครอบครัว จงเจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติทุกประการเทอญ

เกี่ยวกับสมาชิกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

หลักฐานการสมัครสมาชิก

1. รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 1 ชุด
3. สำเนาสมุดประจำตัวผู้พิการ จำนวน 1 ชุด
4. สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ชุด
5. ค่าธรรมเนียมการสมัคร (ประเภทตลอดชีวิต 300 บาท หรือ ประเภทรายปี 30 บาท)

ในระหว่างปี 2546 - 2547 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้เป็นปีแห่งการขุดค้นหาคนตาบอดเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบบูรณาการ จึงมีนโยบายให้ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดแนะนำหรือพาคนตาบอดมาสมัครสมาชิกสมาคมฯ ได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการสมัคร หรือสมาชิกสามารถสมัครและยื่นเอกสารได้ที่สำนักงานสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

รายนามคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ชุดปัจจุบัน

รายชื่อกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

นายมณฑิธร บุญตัน	นายกสมาคม ฯ
นายโกมล มาลัยทอง	อุปนายก
นายจำนงค์ เกษรพรม	เลขานุการ
นางศิรินาถ ชาติการุณ	เหรัญญิก
นายพรชัย กลั้ววิหค	นายทะเบียน
นายต่อพงศ์ เสลานนท์	ประชาสัมพันธ์

สมาคมคนตาบอดส่วนภูมิภาค

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้แบ่งการดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกให้ทั่วถึงกับความต้องการ โดยอำนวยความสะดวกด้านสวัสดิการ และคำปรึกษาด้านต่างๆ แก่สมาชิกตามภูมิภาคต่างๆ โดยมีประธานและคณะกรรมการบริหารแต่ละภูมิภาค ดูแลและให้บริการสมาชิก ดังนี้

1. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ
276 ม.4 ต.หนองผึ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ 50140 โทร 0-5342-4447
2. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
178/129 ม.พิมานเทพ ถ.ประชาสโมสร อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000 โทร 0-4333-8258
3. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ
85/1-2 ซ.บุญอยู่ ถ.ดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร 0-2246-3835
ต่อ 103, 0-2247-3390

4. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคกลาง
126/170 เคหะชุมชนนนทบุรี ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 โทร 0-2964-0561
โทรสาร 0-2964-0569
5. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้
130/216 (ตรงข้าม บขส.ใหม่สุราษฎร์ธานี) ต.วัดประตู่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000 โทร 0-
7720-1144

๓. คณะกรรมการ แขนงนำคนตาบอด

เนื้อหาประกอบด้วย :

ฐานข้อมูลคณะกรรมการ แขนงนำคนตาบอด

- ชื่อ-เบอร์โทรศัพท์จังหวัดน่าน
- รายชื่อและที่อยู่ทีมส่งเสริมและประสานงาน
- ข้อมูลผู้ประสานงาน 25 จังหวัด
- รายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานภาค สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
- ทีมติดตามประเมินผลปฏิบัติการเชิงรุก 25 จังหวัดน่าน
- ชื่อกรรมการสมาคมคนตาบอดภาคเหนือ
 - บัญชีรายชื่อคณะกรรมการสมาคมคนตาบอดจังหวัดสุโขทัย
 - บัญชีรายชื่อสมาชิกสมาคมคนตาบอดจังหวัดสุโขทัย
 - บัญชีรายชื่อคณะกรรมการสมาคมคนตาบอดจังหวัดกำแพงเพชร
 - บัญชีรายชื่อสมาชิกสมาคมคนตาบอดจังหวัดกำแพงเพชร
- ทำเนียบเครือข่ายการจัดการความรู้ คนพิการทางการมองเห็น

ประวัติแกนนำคนตาบอด

- สุชาติ ห้วยแก้ว : ชายหนุ่มแห่งโลกมืด ผู้ปฏิเสศความพิการ
- ชวง เรื่องจันทร์ : ผู้นำคนตาบอดแห่งเมืองโนราห์
(หมายเหตุ จัดทำเป็นรูปเล่มต่างหาก)

ชื่อ-เบอร์โทรศัพท์จังหวัดนำร่อง

ภาคเหนือ

1. จังหวัดเชียงราย	นางบังอร	มুমเมือง	089-756-9380
2. จังหวัดเชียงใหม่	นายสุเวทย์	ทองเลิศ	086-918-9743
3. จังหวัดน่าน	นายประยูร	พรมมี	089-554-6484
4. จังหวัดกำแพงเพชร	นายทวีศักดิ์	แซ่เต็น	089-780-4375
5. จังหวัดพิษณุโลก	นางธิติยา	เจริญชาติ	084-815-0542

ภาคอีสาน

1. จังหวัดกาฬสินธุ์	นายฉลาด	นะตะวัน	
	นายถวัล	ภูลายขาว	081-544-8980
2. จังหวัดมุกดาหาร	นายบุญเที่ยง	คำมุงคุณ	089-421-4500
3. จังหวัดอุบลราชธานี	นายอุตร	วงศ์อ่อนสนิท	085-780-2574
4. จังหวัดหนองคาย	นายวิไลศักดิ์	วงศ์ประเสริฐ	084-605-5519
5. จังหวัดอุดรธานี	นายอุทัย	อุ้นแก้ว	089-815-2791
6. จังหวัดสุรินทร์	นายเชดชัย	สังเกตกิจ	089-624-7474

ภาคกลาง

1. จังหวัดอุทัยธานี	นางสมนึก	เซียวกสิกร	0879223608
2. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	จ.ส.ต.กมล	นราภักดิ์	086-9012422
3. จังหวัดอ่างทอง	นางสาวละเอียด	บุญมาทัน	0867803212
4. จังหวัดเพชรบุรี	นายสถาน	เกิดจิตร	081-9251251
5. จังหวัดสมุทรสงคราม	นายนิพนธ์	อมศิริ	089-727-6489

ตะวันออก

1. จังหวัดปราจีนบุรี	นายสุชาติ	ห้วยแก้ว	89-405-7220
2. จังหวัดชลบุรี	นางสาวทิพวรรณ	ไพบันท์	089-219-8690/ 084-042-4506
3. จังหวัดฉะเชิงเทรา	นางสาวสำอาง	สีเพชร	086-055-5803
4. จังหวัดจันทบุรี	นายกาน้ำ	ศรีอนันท์	086-154-4256/ 039-367103
5. จังหวัดนครนายก	นายชัยพัฒน์	หมื่นแสง	087-8316938

ภาคใต้

1. จังหวัดนครศรีธรรมราช	นายบุญธรรม	สุขเกษม	083-1765991
2. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	นายสุพจน์	ศรีสุวรรณ	083-105-9936
3. จังหวัดสงขลา	นางปรีดาพร	ศรีหาวงศ์	089-4627599

รายชื่อและที่อยู่ทีมส่งเสริมและประสานงาน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่
1	คุณบังอร มุมเมือง	68 ม.5 ต.เวียงกาหลง อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย 57000
2	คุณประยูร พรหมมี	84 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ถ.สุมนต์เทวราช อ.เมือง จ.น่าน 55140
3	คุณทวีศักดิ์ แซ่เต๋น	7/2 ซ.15 ถ.ราชดำเนิน ต.ในเมือง จ.กำแพงเพชร62000
4	คุณสุเวทย์ ทองเลิศ	276 ม.4 อ.สารภี จ.เชียงใหม่ 50140
5	คุณสมบูรณ์ คล้อยแก้ว	104/29 ถ.สิงห์วัฒน์ ตลาดหลวง ต.ตลาดหลวง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
6	คุณธิดิยา เจริญชาติ	104/29 ถ.สิงห์วัฒน์ ตลาดหลวง ต.ตลาดหลวง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
7	คุณศศิธร พงษ์เทพ	276 ม.4 อ.สารภี จ.เชียงใหม่ 50140
8	คุณแหววเดือน พงษ์เหล็ง	104/29 ถ.สิงห์วัฒน์ ตลาดหลวง ต.ตลาดหลวง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
9	คุณบุษบา ภูลายขาว	79 ม.6 ถนนบุญกว้าง ต.กาฬสินธุ์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000
10	คุณบุญเที่ยง คำมุงคุณ	สมาคมคนตาบอด จ.มุกดาหาร 10 ถนนสุทธิมรรค ต.ศรีบุญเรือง อ.เมือง จ.มุกดาหาร 49000
11	คุณสถาป คະສຸດໃຈ	ชมรมคนตาบอดจ.นครพนม 360 ถนนศรีเทพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครพนม 48000
12	คุณวิไลศักดิ์ วงศ์ประเสริฐ	สมาคมคนตาบอดจังหวัดหนองคาย 942 หมู่ 6 ถ.มีชัย ต.ในเมือง อ.เมือง จ.หนองคาย 43000
13	คุณอุทัย อุ่นแก้ว	สมาคมคนตาบอดจังหวัดอุดรธานี 53/10 ถ.สีศรีตรา ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000
14	คุณเชิดชัย สังเกตกิจ	สมาคมคนตาบอด จังหวัดสุรินทร์ 112/160 หมู่ 7 ต.สลักไถ่ อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000
15	คุณหาญชัย ดุลศิริชัย	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยสาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 178/129 ม.พิมานเทพ ถ.ประชาสโมสร อ.เมือง จ.ขอนแก่น40000
16	คุณเป็น แทนหิน	เลขที่ 14 หมู่ 1 ต.สร้างนางขาว อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย 43120
17	คุณเรณูภา โสภณพงศ์	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 1 149 หมู่ 6 ซอยวัชรปาน ถนนมุขมนตรี

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่
		ต. บ้านใหม่ อ. เมือง จ.นครราชสีมา30000
18	จสต.กมล นราภักดิ์	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยภาคกลาง 126/170 ถ.ติวานนท์ ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ. นนทบุรี 11120
19	คุณสถาน เกิดจิตร	สมาคมคนตาบอดจังหวัดเพชรบุรี 5 ต.คลองกระแชง อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000
20	คุณสมนึก เขียวกลีกร	11 ม.10 ต.หนองหนองกระทุ่ม อ.ทับทัน จ.อุทัยธานี 61120
21	คุณละเอียด บุญมาทัน	88 ม.1 ต.แสวงทา อ.แสวงหา จ.อ่างทอง 14150
22	คุณนิพนธ์ อมศิริ	3 ม.6 ต.แพรกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110
23	คุณเนาวรัตน์ พูนทองดีวัฒนา	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยภาคกลาง 126/170 ถ.ติวานนท์ ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ. นนทบุรี 11120
24	ว่าที่ร้อยตรีสุทัศน์ ศูนย์กลาง	37/2 ม.8 ต.คลองตาคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี 70120
25	คุณสุชาติ ห้วยแก้ว	94/15 ม.7ตำบลโคกไม้ลาย อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี 25000
26	คุณทิพวรรณ โปพันธ์	134/20 ม.10 ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จังหวัดชลบุรี 20150
27	คุณสำออง ศรีเพชร	หมู่ 8 ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา 24190
28	คุณกาน้ำ ศรีอนันท์	3/118 หมู่ 9 ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000
29	คุณชัยพิพัฒน์ หมื่นแสง	94/15 ม.7ตำบลโคกไม้ลาย อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี 25000
30	คุณอรชุน ตันฤกษ์สถาพร	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
31	คุณนงนาถ หุ่นสุวรรณ	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
32	คุณกาญจนา รัตนมณี	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
33	คุณฉลอง สุจริตธรรม	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
34	คุณบุญธรรม สุขเกษม	264/91 ม. 5 ต. หินตก อ. ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช 80350
35	คุณปรีดาพร ศรีหาวงศ์	4/1 ซ. 4 ถ. ไซยา อ. เมือง จ. สงขลา 90000
36	คุณอดิศักดิ์ สอนทอง	
37	คุณสุพจน์ ศรีสุวรรณ	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยภาคใต้ 130/126 (ตรงข้าม บขส.ใหม่)หมู่ 2 ต.วัดประตู่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000
38	คุณตรุณี หนูสุทธิ	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยภาคใต้ 130/126 (ตรงข้าม บขส.ใหม่)หมู่ 2 ต.วัดประตู่ อ.เมืองจ.สุ

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่
		ราษฎร์ธานี 84000

ข้อมูลผู้ประสานงาน ๒๕ จังหวัด

จังหวัด	ผู้ประสานงาน	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
เชียงใหม่	คุณบังอร มุมเมือง	68 ม.5 ต.เวียงกาหลง อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	085-721-8829
เชียงราย	คุณสุเวทย์ ทองเลิศ	108 ม.3 ต.ดอนแก้ว อ.สารภี จ.เชียงใหม่ 50140	086-918-9743
น่าน	คุณประยูร พรหมมี	84 ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ถ.สุนันต์ เทวราช อ.เมือง จ.น่าน5140	089-554-6484
กำแพงเพชร	คุณทวีศักดิ์ แซ่เต๋น	173/1 7/2 ซ15 ถ.ราชดำเนิน ต.ในเมือง จ.กำแพงเพชร	089-708-4375
พิษณุโลก	คุณสมบูรณ์ คล้อยแก้ว	600/7 ถ.มิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ. พิษณุโลก	089-705-6576
มุกดาหาร	คุณบุญเที่ยง คำมุงคุณ	สมาคมคนตาบอด จ.มุกดาหาร 10 ถนนสุทธิมรรค ต.ศรีบุญเรือง อ.เมือง จ.มุกดาหาร 49000	089-421-4500
กาฬสินธุ์	คุณบุษบา ภูลายขาว	89/1 ถนนประดิษฐ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ. กาฬสินธุ์ 46000	087-236-2163
นครพนม	คุณสถาป คະສຸດໃຈ	ชมรมคนตาบอด จ.นครพนม 360 ถนนศรีเทพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ. นครพนม 48000	
อุดรธานี	คุณอุทัย อุ้นแก้ว	สมาคมคนตาบอดจังหวัดอุดรธานี 53/10 ถ.สีศรีธา ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ. อุดรธานี 41000	081-974-1330
หนองคาย	คุณวิไลศักดิ์ วงศ์ ประเสริฐ	สมาคมคนตาบอดจังหวัดหนองคาย 942 หมู่ 6 ถ.มีชัย ต.ในเมือง อ.เมือง จ. หนองคาย 43000	084-6005519
สุรินทร์	คุณเชิดชัย สังเกตกิจ	สมาคมคนตาบอดจ.สุรินทร์ 112/160 หมู่ 7 ต.สลักไผ่ อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000	089-624-7474
นครราชสีมา	คุณวิชัย สานคลอง	สมาคมคนตาบอดนครราชสีมา 149 หมู่ 6 ซอยวัชรปาน ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000	089-282-9846
อุทัยธานี	คุณสมนึก เขียวกลีกร	11 ม.10 ต.หนองหนองกระทุ่ม อ.ทับทัน จ.อุทัยธานี	087-922-3608

จังหวัด	ผู้ประสานงาน	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
ประจวบคีรีขันธ์	จ.ส.ต.กมล นราภักดิ์	5/155 ซ.บ่อนไก่ ต.หัวหิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์	086-901-2422
อ่างทอง	คุณละเอียด บุญมาทัน	5/155 ซ.บ่อนไก่ ต.หัวหิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์	086-780-3212
เพชรบุรี	คุณสถาน เกิดจิตร	สมาคมคนตาบอดจังหวัดเพชรบุรี 5 ต.คลองกระแชง อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000	081-925-1251
สมุทรสงคราม	คุณนิพนธ์ อมศิริ	3 ม.6 ต.แพรกกหนามแดง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม 75110	085-061-5577
ปราจีนบุรี	คุณสุชาติ ห้วยแก้ว	94/15 ม.7ตำบลโคกไม้ลาย อำเภอมือง จังหวัดปราจีนบุรี	089-405-7220
ชลบุรี	คุณทิพวรรณ ไบ้พันธ์	2100/471 ซ.รามคำแหง24/1 ดิถนาสิน 2 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กทม.	089-219-8690
ฉะเชิงเทรา	คุณสำอาน ศรีเพชร	หมู่ 8 ตำบลแปลงยาว อำเภอลองยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	081-5889072
จันทบุรี	คุณกาน้ำ ศรีอนันท์	3/118 ม.9 ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000	086-154-4256
นครนายก	คุณชัยพิพัฒน์ หมื่นแสง	94/15 ม.7 ต.โคกไม้ลายอ.เมืองจ. ปราจีนบุรี 25000	087-831-6938
นครศรีธรรมราช	คุณบุญธรรม สุขเกษม	264/91 ม. 5 ต. หินตก อ. ร่อนพิบูลย์ จ. นครศรีธรรมราช 80350	083-176-5991
สุราษฎร์ธานี	คุณอดิศักดิ์ สอนทอง	130/216 ม. 10 ต. วัดประตู่ อ. เมือง จ. สุราษฎร์ธานี 84000	084-8507193
สงขลา	คุณปริดาพร ศรีหาวงศ์	4/1 ซ. 4 ถ. ไซยา อ. เมือง จ. สงขลา 90000	089-4627599

รายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานภาค สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ภาค	โทรศัพท์
1	ศศิธร พงษ์เทพ (ยุง)	ภาคเหนือ	089-6372747
2	แววเดือน พงษ์เหล็ก (เดือน)	ภาคเหนือตอนล่าง	085-8331518
3	เนาวรัตน์ พูลทองดีวัฒนา (มด)	ภาคกลาง	085-0614777
4	ตรุณี หนูสุทธิ (ปลา)	ภาคใต้	086-7843388
5	กาญจนา รัตนมณี (กาญ)	ภาคตะวันออกและกรุงเทพ	087-8252488
6	หาญชัย ดุลศิริชัย (ต่อม)	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	085-0004457
7	กิติพงศ์ สุทธิ	สถาบันฯ	089-116-1397
8	วันทนา ศรีทับทิม	สถาบันฯ	081-361-4170
9	ทิพวรรณ คงใหญ่	สถาบันฯ	086-513-1417
10	อ.ทรงพล เจตนาวณิชย์	สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข	02-5138823 Fax 02-5138824
11	สุชาดา ปันกิจดี	แผนงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการใน สังคมไทย	089-6695727 02-9510735 02-9510830

ทีมติดตามประเมินผลปฏิบัติการเชิงรุก 25 จังหวัดนำร่อง

ชื่อกรรมการสมาคมคนตาบอดภาคเหนือ

รายชื่อคณะกรรมการสมาคมคนตาบอดจังหวัดสุโขทัย

1 นายสาโรจน์	ข้าพวง	17/1 หมู่ 8 ต.กง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 086-1196878
2 นายสันทัต	ศรีสุทธิกุล	134/4 ถ.ประชาราษฎร์ ต.เมืองฯ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 086-7743942
3 นายอนุชา	คำมูล	484/2 หมู่ 13 ต.ทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
4 น.ส.สุวรรณ	ชูทอง	282 หมู่ 3 ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.สุโขทัย
5 น.ส.สำเนียง	อยู่เอี่ยม	58 หมู่ 5 ต.ป่าแฝก อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 085-5937198
6 น.ส.จง	แออัด	17/1 หมู่ 8 ต.กง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 084-1536820
7 นายประวิทย์	เทียนพัก	57/1 หมู่ 6 ต.ทับผึ้ง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 085-5936345
8 นางสุวรรณ	ใจทา	139 หมู่ 3 ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย 086-2050763
9 นายพรมมา	ธรรมรส	124 หมู่ 11 ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย 085-7348587

รายชื่อสมาชิกสมาคมคนตาบอดจังหวัดสุโขทัย

1 นายสาโรจน์	ข้าพวง	17/1 หมู่ 8 ต.กง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 086-1196878
2 นายสันทัต	ศรีสุทธิกุล	134/4 ถ.ประชาราษฎร์ ต.เมืองฯ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย 086-7743942
3 นายอนุชา	คำมูล	484/2 หมู่ 13 ต.ทุ่งเสลี่ยม อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
4 น.ส.สุวรรณ	ชูทอง	282 หมู่ 3 ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.สุโขทัย
5 น.ส.สำเนียง	อยู่เอี่ยม	58 หมู่ 5 ต.ป่าแฝก อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 085-5937198
6 น.ส.จง	แออัด	17/1 หมู่ 8 ต.กง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย 084-1536820
7 นายประวิทย์	เทียนพัก	57/1 หมู่ 6 ต.ทับผึ้ง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย

085-5936345

8 นางสาวรณ	ใจทา	139 หมู่ 3 ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
		086-2050763
9 นายพรมมา	ธรรมรส	124 หมู่ 11 ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
		085-7348587
10 นายวิเวก	คงเจริญ	101 หมู่ 7 ต.บ้านหลุม อ.เมือง จ.สุโขทัย
11 นายสุชิน	ถิ่นฐาน	38/2 หมู่ 7 ต.ดงเตี้ย อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
12 นายเอนก	มากสกุล	84/3 หมู่ 3 ต.ปากแคว อ.เมือง จ.สุโขทัย
13 นายสมพร	พวงขจร	75/2 หมู่ 2 ต.บ้านหลุม อ.เมือง จ.สุโขทัย
14 นายเอกชัย	สีแสง	97/2 หมู่ 3 ต.ทับผึ้ง อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย
15 นายนาวิน	หอมพิกุล	12/1 หมู่ 9 ต.ดงเตี้ย อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
16 นายอุดม	อบหอม	96 หมู่ 1 ต.บ้านกร่าง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
17 นายจ่อม	เทวราช	143 หมู่ 5 ต.ป่าจั่ว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
18 นายนิคม	นาวา	236 หมู่ 6 ต.ป่าจั่ว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
19 น.ส.จำลอง	สาทเทศ	75/2 หมู่ 2 ต.บ้านหลุม อ.เมือง จ.สุโขทัย
20 น.ส.สุรินทร์	จันทร์หอม	101/2 หมู่ 7 ต.หนองตุม อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
21 น.ส.ฉลวย	ทองมน	69 หมู่ 2 ต.บ้านกร่าง อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
22 น.ส.แพว	เปี้ยจัน	39/1 หมู่ 7 ต.ดงเตี้ย อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย
23 น.ส.แพง	เรืองฤทธิ์	21 หมู่ 3 ต.บ้านตึก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
24 น.ส.ปิฎกณีย์	พร้อมวงศ์	89/2 หมู่ 6 ต.คลองกระจง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย
25 น.ส.บัวคำ	ตาบุตรวงศ์	192 หมู่ 8 ต.ไทยชนะศึก อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

รายชื่อคณะกรรมการสมาคมคนตาบอดจังหวัดกำแพงเพชร

1 นาย ทวีศักดิ์	แซ่เต็น	173/1 หมู่ 1 ต.สักงาม อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร
		089 – 7084375/081 - 6445946
2 นาย บุญช่วย	พลปราบ	49 หมู่ 4 ต.แสนตอ อ.ขาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร
		084 - 0502702
3 นางสาว จิรภัทร		เจตนิพิฐ 41 หมู่ 19 ต.คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร
		081 – 6045404
4 นาย แก้ว พิทักษ์สังข์		76 หมู่ 1 ต.สระแก้ว อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
		055 – 715912
5 นางสาว ลำพันธ์	พลาหาร	3 หมู่ 5 ต.ห้วยยั้ง อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
		085 – 0502080
6 นางสาว นรินทร์	หิรัญ	122 หมู่ 2 ต.ทรงธรรม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
		087 – 2068316
7 นาย ฉลาด บดีรัฐ		19/2 หมู่ 11 ต.เขาคีรี อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
		089 - 6400455

8 นางสาว ฉลอม วิเชียรรัตน์ 92 หมู่ 5 ต.คลองแม่ลาย อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

รายชื่อสมาชิกสมาคมคนตาบอดจังหวัดกำแพงเพชร

- 1 นาย ทวีศักดิ์ แซ่เต๋น 173/1 หมู่ 1 ต.สังขาม อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร
089 – 7084375/081 - 6445946
- 2 นาย บุญช่วย พลปราบ 49 หมู่ 4 ต.แสนตอ อ.ขาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร
084 - 0502702
- 3 นางสาว จิรภัทร เจตนิพิฐ 41 หมู่ 19 ต.คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร
081 – 6045404
- 4 นางสาว ฉลอม วิเชียรรัตน์ 92 หมู่ 5 ต.คลองแม่ลาย อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
- 5 นางสาว ลำพันธ์ พลาหาร 3 หมู่ 5 ต.ห้วยยั้ง อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
085 – 0502080
- 6 นางสาว นรินทร์ หิรัญ 122 หมู่ 2 ต.ทรงธรรม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
087 – 2068316
- 7 นาย ฉลาด บดีรัฐ 19/2 หมู่ 11 ต.เขาคีรีส อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
089 - 6400455
- 8 นาย แก้ว พิทักษ์สังข์ 76 หมู่ 1 ต.สระแก้ว อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
055 – 715912
- 9 นาย นอง ซอสุวรรณ 98 หมู่ 2 ต.ทรงธรรม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
- 10 นาย ก้อป ทองมี 14 หมู่ 2 ต.ท่าขุนราม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
- 11 นาย ประสิทธิ์ สรฤทธิ 84 หมู่ 7 ต.คุยบ้านโอง อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
- 12 นาย แจ้ง ชูศิลป์ 131 หมู่ 13 ต.ถ้ำกระต่ายทอง อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
- 13 นาย สนธยา สิงห์กลาง 238 หมู่ 2 ต.ปางตาไว อ.ปางศิลาทอง จ.กำแพงเพชร
- 14 นาย สมแหวน ศรีพลเรือน 97 หมู่ 9 ต.ทุ่งทอง อ.ทรายทองวัฒนา จ.กำแพงเพชร
- 15 นาย สอน ปินตาดีบ 200 หมู่ 2 ต.คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร
- 16 นาย สมชาย ชันกลีกรรม 433 หมู่ 12 ต.คลองขลุง อ.คลองขลุง จ.กำแพงเพชร
- 17 นางสาว ปราณิ แก้วศรี 101 หมู่ 2 ต.ดอนแดง อ.ขาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร
- 18 นางสาว สำราญ ชูศิลป์ 131 หมู่ 13 ต.ถ้ำกระต่ายทอง อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร
- 19 นางสาว ไทย วรรณจักร์ 643/2 หมู่ 15 ต.คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร

ทำเนียบเครือข่ายการจัดการความรู้ คนพิการทางการมองเห็น

ภาคอีสาน

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
1	นาย บุญเที่ยง คำมั่งคุณ	นายกสมาคมคนตาบอดมุกดาหาร / ประธานกรรมการบริหารสมาคมคนตา บอดแห่งประเทศไทย สาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 3	081-925- 1251	มุกดาหาร / 3
2	นาย วิชัย สานคล่อง	รองประธานกรรมการบริหารสมาคม คนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ/นายกสมาคมคน ตาบอดจังหวัดนครราชสีมา	-	นครราชสีมา / 1
3	นาย วิไลศักดิ์ วงศ์ประเสริฐ	-	-	ขอนแก่น / 2
4	นาย วิษณุ กลางประพันธ์	กรรมการบริหารสมาคมคนตาบอด มุกดาหาร	-	มุกดาหาร / 3
5	น.ส. หนึ่งฤทัย พวงเพชร	คณะกรรมการบริหารสมาคมคนตา บอดแห่งประเทศไทย สาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ (ประชาสัมพันธ์)	-	สุรินทร์/1
6	นาย กิติชญา ใจสมร	นายกสมาคมคนตาบอดกาฬสินธุ์	-	กาฬสินธุ์ / 3
7	นาย โกมล มาลัยทอง	ประธานกรรมการบริหารสมาคมคนตา บอดแห่งประเทศไทย สาขาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ/ อุปนายกสมาคมคนตาบอดแห่ง ประเทศไทย	-	ขอนแก่น / 2
8	นาย คำบุญ สาสอน	นายกสมาคมคนตาบอดหนองบัวลำภู / ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัด หนองบัวลำภู	-	หนองบัว ลำภู / 2
9	น.ส. ชมพูนุท แสนใจวุฒิ	เจ้าหน้าที่งานทะเบียน / เจ้าหน้าที่ ประสานงาน เขต 3	-	กาฬสินธุ์ / 3
10	นาย ถาวร แสงชาติ	นายกสมาคมคนตาบอดอำนาจเจริญ	-	อำนาจ เจริญ / 3

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
11	นาย ทนงค์ มานะหาญ	นายกสมาคมคนตาบอดชัยภูมิ	-	ชัยภูมิ / 2
12	นาย บดินทร์ เจริญดี	ประธานกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2	-	ขอนแก่น / 2
13	นาย บุญ สายหยุด	นายกสมาคมคนตาบอดยโสธร	-	ยโสธร / 3
14	นาย เป็็น แทนหิน	กรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ / รองประธานกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2	-	หนองคาย / 2
15	นาย เพิ่ม พรหมรักษ์	ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดสุรินทร์ของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	-	สุรินทร์ / 1
16	นาย วัต หมีนดาวิ	นายกสมาคมคนตาบอดเลย / ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดเลย	-	เลย / 2
17	นาย วัลลภ ปาปะไกร	นายกสมาคมคนตาบอดมหาสารคาม	089-078-5939	มหาสารคาม / 2
18	น.ส. เรณูภา ญาติตะขบ	เจ้าหน้าที่การเงิน-บัญชี / เจ้าหน้าที่ประสานงาน เขต 1 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	-	นครราชสีมา / 1
19	นาย สถาน เกิดจิตร	ประธานกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคกลางตอนล่าง	081-925-1251	เพชรบุรี
20	นาย สถาป คະสุดใจ	คณะกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-	นครพนม / 3
21	นาย สมานิตย์ มะลาด	เจ้าหน้าที่บริหารงานโครงการ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	-	ขอนแก่น / 2
22	น.ส. สอน ทองล้วน มาลา	เจ้าหน้าที่บุคลากร / เจ้าหน้าที่ประสานงานเขต 2 สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	-	ขอนแก่น / 2
23	น.ส. ส้ารวย นครไทย	คณะกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดอุดรธานี	-	อุดรธานี / 2
24	นาย สุบัน ทวารไทยสงค์	ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดสกลนคร	-	สกลนคร / 3

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
25	นาย เสียม โสมสันเทียะ	ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดศรีสะเกษ /คณะกรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดศรีสะเกษ	-	ศรีสะเกษ/1
26	นาย อนุชา วงศ์เสนา	นายกสมาคมคนตาบอดร้อยเอ็ด	-	ร้อยเอ็ด/3
27	นาย อุดร วงศ์อ่อนสนิท	ผู้แทนคนตาบอดประจำจังหวัดอุบลราชธานี	-	อุบลฯ/3
28	นาย อุกัย อุ่นแก้ว	กรรมการบริหารสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย / นายกสมาคมคนตาบอดอุดรธานี	-	อุดรธานี/2
29	นาย หาญชัย ดิลลิตริชัย	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-	ขอนแก่น

ภาคตะวันออก

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/ เขต ที่ทำงาน
1	นาย เจริญผล พรหมสุรินทร์	ประชาสัมพันธ์ สมาคมคนตาบอดภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	089-526-7101 02-705-0568	สมุทรปราการ
2	นาย ธเนศ ภัคไพสิฐเจริญ	สมาชิก สมาคมคนตาบอดภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	084-042-4506	กรุงเทพ
3	นาย พิทยา ศรีโกตะเพชร	หัวหน้าสำนักงานสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	081-649-6918 02-912-0315	กรุงเทพ
4	นาย สุวิทย์ สมเพชร	สมาชิก สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	081-171-3920 02-921-2250	ตราด
5	นาย กาน้ำ ศรีอนันต์	กรรมการบริหาร (เหรียญก) สมาคมคนตาบอดภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	086-154-4256 039-367-103	จันทบุรี
6	นาย จรรย์ จ้อยรุ่ง	สมาชิก สมาคมคนตาบอดภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	081-874-6816 02-692-7800	กรุงเทพ
7	นาย ฉลอง สุจริตธรรม	ผู้บริหารฝ่ายพัฒนาชุมชน/สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	084-000-5678 02-733-0533	กรุงเทพ
8	นาย ชาลี บุญเหลือ	สมาชิก สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	089-095-3468	ระยอง
9	นาย โจด วัฒนะ	สมาชิก สมาคมคนตาบอดภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	084-947-4537 089-252-7280	จันทบุรี
10	น.ส. ทิพวรรณ โปพันธ์	สมาชิก สมาคมคนตาบอดภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	089-219-8690 084-042-4506	กรุงเทพ
11	น.ส. นงนาถ หุ่นสุวรรณ	กรรมการบริหาร สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	081-817-5838 02-947-7557	กรุงเทพ
12	นาย บุญมา ทรัพย์สกุล	อาจารย์สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ / สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	081-657-4108 02-570-9513	กรุงเทพ
13	นาย ประดิษฐ์ แสงทับ	ประชาสัมพันธ์ สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ	081-869-7321 02-894-7776	กรุงเทพ
14	นาย เมตตา เกษเพชร	กรรมการบริหาร สมาคมคนตาบอดภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	081-751-0940 02-972-7310	กรุงเทพ
15	นาย ศิลปชัย พรหมธิ	นายกสมาคม สมาคมคนตาบอดภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	086-848-9951 085-909-3920	สระแก้ว

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/ เขต ที่ทำงาน
16	นาย สุชาติ ห้วยแก้ว	กรรมการบริหาร สมาคมคนตาบอด ภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ	089-405-7220 037- 405-240	ปราจีนบุรี
17	นาย อรชุน ตันกฤษ์สถาพร	พนักงานควบคุมตู้สาขาอัตโนมัติ กอง บังคับการทะเบียนสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ / นายกสมาคมคนตาบอดภาค ตะวันออกและกรุงเทพฯ	089-010-2233 02-867-4704- 9	กรุงเทพฯ
18	นาง กาญจนา รัตนมณี	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	087-825-2488	กรุงเทพฯ

ภาคเหนือ

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
1	นาง ทิตติยา เจริญชาติ	ประธานสมาคมคนตาบอดจ. พิษณุโลกและภาคเหนือตอนล่าง	055-282-756 084-815-0542	พิษณุโลก
2	นาย ก๊อป์ ทองมี	กรรมการชมรมคนตาบอด จ. กำแพงเพชร	087-194-7316 084-623-0772	กำแพง เพชร
3	นาย ชลอ จันทรอิน	ประชาสัมพันธ์สมาคมคนตาบอดจ. ตาก	089-705-6576 055-282-456	ตาก
4	น.ส. ถนอม ชมชื่น	ตัวแทนสมาคมคนตาบอด จ. พะเยา		พะเยา
5	นาย เติม กลักเพชร	นายทะเบียนภาคเหนือตอนล่าง ตัวแทนสมาคมคนตาบอด จ. พิจิตร	081-281-2972	พิจิตร
6	นาย พรศักดิ์ สีส้ม	สมาคมคนพิการสาขาภาคเหนือ จ.เชียงราย	085-032-7931	เชียงราย
7	นาย มานิต ใจเพียร	สมาคมคนตาบอดภาคเหนือ จ. พะเยา	081-020-5606	พะเยา
8	นาง รวม ร่มเย็น	สมาคมคนพิการสาขาภาคเหนือ จ. แพร่	086-915-9138	แพร่
9	นาย ศุภชัย กุลนะแห่มง	สมาคมคนตาบอด จ.ลำพูน	089-192-8619	ลำพูน
10	นาย สมบุญ จงทัน	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ. เพชรบูรณ์	089-193-8814	เพชรบูรณ์
11	นาย สมบูรณ์ คล้อยแก้ว	อุปนายกสมาคมคนตาบอด จ. พิษณุโลก	089-705-6576 085-528-2456	พิษณุโลก
12	นาย สาโรจน์ ขำพวง	ผู้แทนคนตาบอด จ.สุโขทัย / สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	086-119-6878	สุโขทัย
13	นาย สุภะชัย มะโนชัย	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ.ลำปาง	089-805-5232	ลำปาง
14	นาย สันหัตต์ ศรีสิทธิกุล	-	-	สุโขทัย
15	นาย ชาญน แก้วกล้า รินทร์	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	081-568-6902	เชียงใหม่
16	นาย นภปภัทกร	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-	-
17	นาย จิระพงษ์	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-	-
18	น.ส. สุปราณี วาสนาม	เจ้าหน้าที่ประสานงาน สสพ.	-	-
19	น.ส. สุวรินทร์ ทองกร	เจ้าหน้าที่ประสานงาน สสพ.	-	-

ภาคใต้

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
1	นาย ประสิทธิ์ พุ่มประเสริฐ	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.ยะลา	089-197-8236	ยะลา
2	นาย สมศักดิ์ สำหนาว	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.กระบี่	089-471-9536	กระบี่
3	นาย สมศักดิ์ สำหนาว	-	089-471-9536	กระบี่
4	นาย ปฏิญญา แซ่ทอง	-	089-727-6489	พังงา
5	นาย บุญธรรม สุขเกษม	ผู้แทนคนตาบอด จ. นครศรีธรรมราช/สมาคมคนตา บอดแห่งประเทศไทย	-	นครศรีฯ
6	นาย ประทีป เพชรหิน	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.ตรัง	084-653-8619	ตรัง
7	นาง ปรีดาภรณ์ ศรีหาวงค์	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.สงขลา	089-462-7599	สงขลา
8	นาย ปอม ศรีหาวรงค์	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.สงขลา	-	สงขลา
9	นาย มนต์รี ฤกษ์โรม	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.ปัตตานี	-	ปัตตานี
10	นาย รอเจด ลีมันสา	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.สตูล	-	สตูล
11	นาย รอชาลี อาแซ	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ. นราธิวาส	-	นราธิวาส
12	นาย แล่ลิ๊ะ หะหัส	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.สตูล	-	สตูล
13	นาย สำราญ จันทะศรี	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.ภูเก็ต	086-684-6933	ภูเก็ต
14	นาย สุคนธ์ คอบบัวบาน	ประธานชมรมคนตาบอด จ.ภูเก็ต	081-895-6109	ภูเก็ต
15	นาง อัมตา สันทรวรรณ	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ. นราธิวาส	-	นราธิวาส
16	นาย อามะ พันหยง	ผู้แทนชมรมคนตาบอด จ.ปัตตานี	-	ปัตตานี
17	นาย อุดมศักดิ์ เมืองรมาย์	-	081-077-5325	ชุมพร
18	นาง ปรีดาพร ศรีหาวงค์	-	-	สงขลา
19	นาง อุษ พุ่มประเสริฐ	-	-	ยะลา
20	นาย ย่อม ศรีหาวงค์	-	-	สงขลา
21	นาย ช่วง เรืองจันทร์	-	081-598-7282	พัทลุง
22	นาย จิตกร ศรีสมุทร	-	089-291-3879	นครศรีฯ
23	นาย พลศักดิ์ ชูจันทร์	-		นครศรีฯ
24	น.ส. ขวัญทวี หนูสุด	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	085-885-0079	สุราษฎร์ธานี
25	นาย กิติพร ช่วยเอียด	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	081-096-2426	พัทลุง

ภาคกลาง

ที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่ / หน่วยงาน	โทรศัพท์	จังหวัด/เขต ที่ทำงาน
1	นาย บรรพต โอสธเสน	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ. อโยธยา	081-291-3548	อโยธยา
2	นาง บุญเรือน แกะขุนทด	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ.สมุทรสาคร	02-420-0981	สมุทร สาคร
3	นาง ลำไย พิมพ์พันธ์	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ.กาญจนบุรี	081-197-9275	กาญจนบุรี
4	นาย สมนึก เขียวกลีกรณี	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ.อุทัยธานี	087-922-3608	อุทัยธานี
5	นาย กมล นราภักดิ์	ประธานสมาคมคนตาบอดฯ สาขา ภาคกลาง นายกสมาคมคนตาบอด จ. ประจวบคีรีขันธ์	086-901-2422	ประจวบฯ
6	นาย สถาน เกิดจิตร์	นายกสมาคมคนตาบอด จ.เพชรบุรี	081-925-1251	เพชรบุรี
7	นาง สมพิศ เหลืองเรืองจรัส	นายกสมาคมคนตาบอด จ.นครปฐม	089-005-8507	นครปฐม
8	นาย สีทา แสnergung	ผู้แทนคนตาบอด จ.นนทบุรี	089-768-1773	นนทบุรี
9	นาย สุชาติ มะลิตอง	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ.สุพรรณบุรี	087-000-0678	สุพรรณบุรี
10	นาย สมหวัง เหลืองเรืองจรัส	-	-	นครปฐม
11	นาย เฉลิม พลราษฎร์	นายกสมาคมคนตาบอด จ.สระบุรี	081-383-4691	สระบุรี
12	นาย ชัยวัฒน์ พิมพ์พันธ์	อุปนายกสมาคมคนตาบอด จ. กาญจนบุรี	081-197-9275	กาญจนบุรี
13	นาย นิพนธ์ อมศิริ	ประธานชมรมคนตาบอด จ. สมุทรสงคราม	085-061-5577	สมุทร สงคราม
14	นาย ปราโมทย์ แม่นดาว	นายทะเบียนสมาคมฯ จ.ปทุมธานี	02-959-6211	ปทุมธานี
15	นาย ลมัย ลามอ	ผู้แทนสมาคมคนตาบอด จ. อ่างทอง	085-170-8473	อ่างทอง
16	นาย สุทัศน์ ศูนย์กลาง	ประธานฝ่ายอาชีพและการจ้างงาน / สภาคณพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย	089-452-5753 086-035-8412	ราชบุรี
17 ☎	น.ส. เนาวรัตน์ พูลวงศ์วิณะ	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-	-
18 ☎	น.ส. อรุณ ธนกาโชคชัย	เจ้าหน้าที่ประสานงาน	-	-

๔. โครงการ กิจกรรม

เนื้อหาประกอบด้วย :

- แบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของคนตาบอดในท้องถิ่น
- โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด
- ข้อมูลเจ้าหน้าที่งานเครือข่ายคนตาบอด

แบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของคนตาบอดในท้องถิ่น

คำชี้แจง แบบสำรวจนี้จัดทำขึ้นโดยสถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับองค์กรของคนตาบอดในท้องถิ่นสำหรับให้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนตาบอด ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือและเสริมสร้างโอกาสเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดทั้งในระดับรายบุคคลและการดำเนินการเพื่อคนตาบอดโดยส่วนรวมเท่านั้น

1. เพศ ชาย หญิง

2. ชื่อ - นามสกุล

.....

3. วัน/เดือน/ปี เกิด

.....

4. ที่อยู่ (ปัจจุบัน)

.....

.....

.....

เบอร์โทรศัพท์

5. ระดับของความพิการ

- ตาบอดสนิททั้งสองข้าง
- ตาบอดข้างเดียว
- มองเห็นเฉพาะแสงและเงา
- ยังพอมองเห็นอยู่บ้าง

6. ท่านตาบอดตั้งแต่เมื่อใด

- ตาบอดตั้งแต่กำเนิด ตาบอดภายหลัง

7. ท่านตาบอดเพราะสาเหตุใด

- ตาบอดเนื่องมาจากกรรมพันธุ์
- โรคติดเชื้อ
- ต้อกระจก
- ต้อหิน
- ขาดสารอาหาร
- กระจกตาเสื่อม
- เบาหวาน
- อุบัติเหตุ

- ไม่ทราบสาเหตุ
 อื่น ๆ โปรดระบุ

8. ท่านมีลักษณะความพิการอื่นซ้ำซ้อนหรือไม่

- ไม่มี
 มี โปรดระบุความพิการที่ซ้ำซ้อน

9. ปัจจุบันท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่

- ไม่มี
 มี โปรดระบุ

10. สถานภาพสมรส

- โสด สมรส หย่าหรือเลิกกันแล้ว คู่สมรสเสียชีวิตแล้ว

11. คู่สมรสของท่านเป็นคนพิการหรือไม่

- ไม่เป็น
 เป็น โปรดระบุประเภทความพิการ

12. ท่านมีบุตรหรือไม่

- มี ไม่มี

13. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่พักอาศัยอยู่ด้วยกัน รวมทั้งสิ้น คน

14. ท่านเป็นสมาชิกองค์กรคนตาบอดหรือองค์กรคนพิการหรือไม่หรือไม่

- เป็น โปรดระบุชื่อองค์กร

- ไม่เป็น

15. ท่านมีเอกสารสำคัญต่อไปนี้หรือไม่

รายชื่อเอกสาร	มี	ไม่มี
29.1 ชื่อในทะเบียนบ้าน		
29.2 บัตรประชาชน		
29.3 สมุดประจำตัวคนพิการ		

16. ท่านเคยเรียนหนังสือหรือไม่

- ไม่เคย เคย

17. กรณีที่เคยเรียนหนังสือ โปรระบุวุฒิการศึกษาสูงสุดของท่าน

- ประถมศึกษา
- มัธยมศึกษาตอนต้น
- มัธยมศึกษาตอนปลาย
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี
- ได้รับการศึกษาแต่ไม่จบชั้นประถมศึกษา
- กำลังศึกษาอยู่ในระดับ โปรระบุ

.....
 อื่น ๆ โปรระบุ
.....
.....

18. ท่านเคยได้รับการฝึกการใช้ไม้ทำข้าวและการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันหรือไม่

- เคย ไม่เคย

19. ท่านเคยได้รับการฝึกการอ่านเขียนอักษรเบรลล์หรือไม่

- เคย ไม่เคย

20. ท่านเคยได้รับการฝึกอาชีพหรือไม่

- เคย ไม่เคย

21. กรณีที่เคยโปรระบุอาชีพที่ได้รับการฝึก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การวางแผนโบราณ
- เกษตรกรรม
- หัตถกรรม
- ช่างไม้
- ดนตรี
- โหราศาสตร์
- คอมพิวเตอร์
- อื่น ๆ โปรระบุ

.....
22. ปัจจุบันท่านประกอบหรือไม่

- ประกอบอาชีพ ไม่ได้ประกอบอาชีพ

23. กรณีประกอบอาชีพท่านประกอบอาชีพใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ขายสลากกินแบ่งรัฐบาล
- นวดแผนโบราณ
- พยากรณ์ชะตาชีวิต
- เล่นดนตรี
- พนักงานสลับสายโทรศัพท์
- เกษตรกรรม
- หัตถกรรม
- ครู, อาจารย์
- พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้านหรือองค์กรเอกชน
- ข้าราชการหรือ ลูกจ้างหน่วยราชการ
- พนักงานหรือลูกจ้างหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
- เกษียณอายุแล้ว
- อื่น ๆ โปรดระบุ

24. ท่านมีรายได้จากการประกอบอาชีพเฉลี่ยเดือนละเท่าใด

- ต่ำกว่า 1,000 บาท
- 1,001 บาท ถึง 3,000 บาท
- 3,001 บาท ถึง 5,000 บาท
- 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท
- 10,001 บาท ถึง 15,000 บาท
- 15,001 บาท ถึง 20,000 บาท
- 20,001 บาท ขึ้นไป
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

25. ในปัจจุบันท่านประสบปัญหาใดบ้างในการประกอบอาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ปัญหาด้านการขาดแคลนเงินทุน
- ปัญหาด้านการตลาด
- ปัญหาด้านการขาดความรู้ในการบริหารจัดการ
- ปัญหาด้านการขาดความเชื่อถือจากลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ
- ปัญหาด้านการขาดความเชื่อถือจากเพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างาน
- ปัญหาด้านการขาดแคลนเครื่องมือเครื่องใช้หรือเครื่องมืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ
- ปัญหาด้านการขาดความก้าวหน้า
- ปัญหาด้านการขาดความรู้ ข้อมูล หรือทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

26. กรณีไม่ได้ประกอบอาชีพ โปรดระบุสาเหตุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มีความพร้อมด้านความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ
 - ไม่มีเงินทุน
 - มีปัญหาด้านการเดินทาง
 - สมัครงานแล้วไม่มีผู้ได้รับ
 - เคยประกอบอาชีพแล้วแต่ทำไม่สำเร็จ
 - คิดว่าคนตามยอดประกอบอาชีพไม่ได้
 - คิดว่าไม่จำเป็นต้องประกอบอาชีพเพราะมีผู้ให้การเลี้ยงดูแล้ว
 - ญาติหรือบุคคลในครอบครัวไม่ยอมให้ประกอบอาชีพ
 - เคยทำงานแต่ปัจจุบันเกษียณอายุหรืออายุมากแล้ว
 - ไม่ได้ประกอบอาชีพเพราะสุขภาพไม่แข็งแรง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
-

27. ระดับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (หมายถึงรายได้เฉลี่ยของสมาชิกในครอบครัวทั้งหมดรวมกัน)

- ต่ำกว่า 1,000 บาท
 - 1,001 บาท ถึง 3,000 บาท
 - 3,001 บาท ถึง 5,000 บาท
 - 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท
 - 10,001 บาทขึ้นไป
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
-

28. ท่านติดตามข่าวสารต่าง ๆ ผ่านสื่อชนิดใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เทปคาสเส็ต
 - ซีดี
 - วิทยุ
 - โทรทัศน์
 - หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน
 - มีผู้อ่านเอกสารให้ฟัง
 - มีผู้เล่าให้ฟัง
 - ข้อมูลที่เป็นเอกสารอักษรเบรลล์
 - สื่ออื่น ๆ โปรดระบุ
-

29. ท่านเคยได้รับความช่วยเหลือใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- ทุนการศึกษา (ของตัวท่านเองหรือบุตร)
- ได้รับเงินสงเคราะห์หรือเงินช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน
- ได้กู้ยืมเงิน
- ได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการ
- ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
- ได้รับแจกเครื่องอุปโภค บริโภคเป็นครั้งคราว
- ได้รับอุปกรณ์สำหรับคนตาบอด เช่น ไม้เท้าขาว หรือแว่นขยาย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

30. ปัจจุบันท่านประสบปัญหาในด้านใดบ้างดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ปัญหาด้านการศึกษา
- ปัญหาด้านการประกอบอาชีพ
- ปัญหาด้านรายได้
- ปัญหาเรื่องหนี้สิน
- ปัญหาด้านการเดินทาง
- ปัญหาด้านการใช้บริการสาธารณะต่าง ๆ
- ปัญหาด้านสุขภาพ
- ปัญหาด้านความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างท่านกับสมาชิกในครอบครัว
- ปัญหาด้านความสัมพันธ์และการยอมรับจากบุคคลอื่น ๆ ในชุมชน
- ปัญหาด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน
- ปัญหาด้านการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

31. ท่านต้องการความช่วยเหลือในด้านใดบ้างเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ความช่วยเหลือด้านเงินทุน
- ความช่วยเหลือด้านการฝึกอบรม
- ความช่วยเหลือด้านการจัดหางาน
- ความช่วยเหลือด้านการตลาด
- ความช่วยเหลือด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ
- ความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

32. ท่านต้องการความช่วยเหลือในข้อใดบ้างดังต่อไปนี้

- ด้านการศึกษา
- ด้านการรักษาพยาบาล

- สวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
- การฝึกอบรมด้านการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
- การฝึกอบรมด้านการเขียน อ่านอักษรเบรลล์
- การฝึกอบรมด้านการใช้ไม้เท้าขาวในการเดินทาง
- การสนับสนุนให้สามารถประกอบอาชีพได้
- คำปรึกษาแนะนำเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- อื่น ๆ โปรดระบุ

33. ข้อความอื่น ๆ ที่ท่านต้องการแจ้งให้หน่วยงานที่ทำการสำรวจทราบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กรุณาส่งแบบสำรวจนี้กลับมายัง สมาคม

ที่อยู่

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ หมายเลขโทรศัพท์

หรือ นาย โทรศัพท์

โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดจังหวัด.....

1. หลักการและเหตุผล

เป็นที่น่ายินดีว่าในปัจจุบันนี้กระแสความตื่นตัวในเรื่องสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการตระหนักถึงคุณค่าของคนตาบอดในฐานะทรัพยากรมนุษย์กลุ่มหนึ่งของประเทศ ได้เป็นแรงผลักดันสำคัญให้เกิดการปรับเปลี่ยนทิศทางการช่วยเหลือ จากการสงเคราะห์เพื่อบรรเทาความทุกข์ยากและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามาเป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อให้เกิดความพร้อมในการพัฒนาตนเอง และการส่งเสริมให้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ทั้งในด้านของการเป็นผู้รับประโยชน์และการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือการร่วมพัฒนาสังคม ทิศทางความช่วยเหลือดังกล่าวนี้จึงนับได้ว่าเป็นทั้งกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดให้สามารถช่วยเหลือและพึ่งพาตนเองได้อย่างต่อเนื่องยั่งยืน ตลอดจนเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จะเป็นกำลังในการช่วยกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติในระยะยาว อย่างไรก็ตามในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการข้างต้นบุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือหรือการให้บริการคนตาบอดมักต้องประสบกับข้อจำกัดในด้านการขาดทักษะ ตลอดจนความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการช่วยเหลือให้บริการหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับคนตาบอด จึงทำให้การทำกิจกรรมนั้น ๆ ไม่ราบรื่นเท่าที่ควรหรืออาจไม่บรรลุผลสำเร็จสูงสุดตามที่ทุกฝ่ายตั้งใจจะให้เกิดขึ้น ขณะเดียวกันก็อาจจะก่อให้เกิดความไม่ประทับใจ ความอึดอัดตึงเครียด หรือความรู้สึกอื่น ๆ ในแง่ลบแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่าย สถานการณ์เหล่านี้ล้วนนำไปสู่ความด้อยประสิทธิภาพในกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด กระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ รวมทั้งเป็นปัจจัยที่บั่นทอนความรู้สึกอันดี ในการอยู่ร่วมกันในสังคมระหว่างคนตาบอดกับบุคคลทั่วไป

สมาคม / ชมรม จังหวัด..... ในฐานะองค์กรผู้แทนของคนตาบอดในพื้นที่ ซึ่งมีภารกิจสำคัญประการหนึ่งในการเผยแพร่องค์ความรู้ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด ตระหนักดีถึงสถานการณ์ข้างต้นจึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดจังหวัด..... ขึ้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือการให้บริการหรือการทำกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกับคนตาบอดได้มีทักษะ ตลอดจนความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคนตาบอดเพื่อให้สามารถทำกิจกรรมนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นธรรมชาติและสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่าย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานในกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนตาบอดกับบุคคลทั่วไป

- 2.2 เพื่อฝึกอบรมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดได้มีทักษะ และมีความรู้ที่ถูกต้องในการให้ความช่วยเหลือคนตาบอดได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 2.3 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพงานในกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

3. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดจำนวนทั้งสิ้น 60 คน ประกอบด้วย

- 3.1 ญาติและสมาชิกในครอบครัวของคนตาบอด
- 3.2 เพื่อน เพื่อนร่วมงาน และบุคคลในองค์กรที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับคนตาบอด ทั้งที่เป็นองค์กรเอกชน องค์กรส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐ
- 3.3 บุคลากรในหน่วยงานที่ดำเนินการให้บริการสาธารณะด้านต่าง ๆ เช่น หน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ และโรงพยาบาล
- 3.4 บุคคลทั่วไปที่สนใจจะร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด

4. กิจกรรมการดำเนินการ

- 4.1 ทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด
- 4.2 ประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมายในส่วนต่าง ๆ เพื่อเชิญชวนให้เข้าร่วมฝึกอบรม
- 4.3 ดำเนินการฝึกอบรมอาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด ระยะเวลา 2 วัน
- 4.4 จัดให้มีการประเมินผล

5. ขอบเขตในการฝึกอบรม

- 5.1 โครงสร้างเนื้อหาที่จะใช้ในการฝึกอบรม
 - 5.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคนตาบอดและสถานการณ์ของงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดในประเทศไทย
 - 5.1.2 การเรียนรู้และรูปแบบในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของคนตาบอด
 - 5.1.3 จิตวิทยาการให้บริการและการทำงานร่วมกับคนตาบอด
 - 5.1.4 การช่วยเหลือคนตาบอดในสถานการณ์ต่าง ๆ
 - 5.1.5 การนำทางคนตาบอด
 - 5.1.6 กฎหมาย นโยบาย และบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด
- 5.2 วิธีการฝึกอบรม
 - 5.2.1 การบรรยาย
 - 5.2.2 การสาธิต
 - 5.2.3 การฝึกปฏิบัติ
 - 5.2.4 การฝึกปฏิบัติโดยการปิดตา

5.2.5 การใช้บทบาทสมมติและสถานการณ์จำลอง

5.2.6 การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

6. ระยะเวลาและสถานที่ในการดำเนินโครงการ

กำหนดจัดการฝึกอบรมในวันที่ ณ

7. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

สมาคม / ชมรม คนตาบอดจังหวัด ที่อยู่

โทรศัพท์..... โทรสาร

8. งบประมาณ

8.1 ค่าอาหารและอาหารว่าง สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ และวิทยากร จำนวน 70 คน (2 วัน) คนละ 450 บาท เป็นจำนวนเงิน 31,500 บาท

8.2 ค่าตอบแทนวิทยากร 7,500 บาท

8.3 ค่าเอกสารประกอบการฝึกอบรม ชุดละ 50 บาท จำนวน 60 ชุด เป็นจำนวนเงิน 3,000 บาท

8.4 ค่าพาหนะสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม 70 คน คนละ 300 บาท เป็นเงิน 21,000 บาท

8.5 ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม 1,500 บาท

8.6 ค่าตอบแทนอาสาสมัคร 4 คน คนละ 200 บาท เป็นเวลา 2 วัน 1,600 บาท

8.7 ค่าใช้จ่ายในการบันทึกวีดีโอ 3,000 บาท

8.8 ค่าใช้จ่ายด้านการติดต่อประสานงาน 3,000 บาท

งบประมาณทั้งสิ้น 72,100 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดได้รับข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันกับคนตาบอด

9.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดจำนวนประมาณ 60 คน สามารถปฏิบัติต่อคนตาบอดให้บริการ ตลอดจนทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับคนตาบอด ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

9.3 กิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายแล้วยังจะช่วยให้บรรลุเจตนารมณ์ของการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้นด้วย

ข้อมูลเจ้าหน้าที่งานเครือข่ายคนตาบอด

ชื่อ - สกุล

ชื่อเล่น..... วัน เดือน ปีเกิด.....

ที่อยู่ สถานที่ทำงาน.....

.....

โทรศัพท์.....เบอร์อีเมลล์

การศึกษาสูงสุด :

ตำแหน่งงานปัจจุบันในงานคนตาบอด :

.....

ลักษณะงานที่ทำ :

.....

.....

คติประจำใจในการทำงาน :

.....

.....

ความภาคภูมิใจในการทำงาน :

.....

.....

.....

ความใฝ่ฝันในอนาคต :

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

วัน.....เดือน.....ปี.....

๕. องค์ความรู้

เนื้อหาประกอบด้วย :

- คู่มือการค้นหาและพาคนตาบอดออกจากพื้นที่
“คุยกับผู้รู้ เรื่อง... แสงสว่างในความมืด ขั้นตอนที่ควรรู้ในการค้นหาคนตาบอดและ
เทคนิควิธีการที่จะนำคนตาบอดออกมาสู่สังคม (ความรู้จากผู้ปฏิบัติการจริง)”
โดย นวลทิพย์ ชูศรีโฉม สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.)
(หมายเหตุ จัดทำเป็นรูปเล่มฉบับสมบูรณ์แนบมาด้วย)

คุยกับผู้รู้ เรื่อง...

แสงสว่างในความมืด

นวลทิพย์ ชูศรีโณม

สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.)

“ช่วยคนตาบอดใหม่มมิดให้ออกมาต่อสู้อะไรสักอย่าง”

“ทำให้พ่อแม่ หรือผู้ปกครองคนตาบอดมีทัศนคติที่ถูกต้องในการดูแลคนพิการ”

“การสร้างความสำเร็จที่ถูกต้องแก่คนอื่นในสังคมให้มองคนตาบอดแบบเพื่อนมนุษย์”

เป็นประโยชน์ที่ฉันมักได้ยินเสมอ ในเวทีการเรียนรู้ของคนตาบอดที่มารวมกันเป็นระยะเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานในพื้นที่ “งานค้นหาคนตาบอดเพื่อนำออกมาสู่สังคม” ซึ่งเป็นงานที่คนตาบอดทำเพื่อช่วยเหลือคนตาบอดกันเอง แต่ได้ฟังก็รู้สึกชื่นชมแล้วใช้หรือเปล่าคะ

แต่!!! งานค้นหาคนตาบอดและนำคนตาบอดออกมาสู่สังคมไม่ใช่เรื่องง่ายอย่างที่คิด ไม่ใช่อยู่ๆเข้าไปแล้วคนตาบอดจะออกมาได้ทันที คนที่เข้าไปค้นหาจะต้องเจออุปสรรคมากมาย อุปสรรคการที่เริ่มตั้งแต่การค้นหาข้อมูลคนตาบอด อุปสรรคในการลงไปค้นหา อุปสรรคที่เกิดจากทัศนคติของผู้ปกครองคนตาบอดรวมถึงวิธีการคิดของคนตาบอดเองด้วย

วันนี้ ด้วยความอยากรู้อยากเห็นต่อวิธีการค้นหาคนตาบอดออกมาสู่สังคม ฉันจึงได้ไปคุยกับ “ลุงจุ่น” ชายตาบอดวัยเลยห้าสิบขวบปี คนมีอัธยาศัย หน้าตายิ้มแย้มบ่งบอกถึงว่าภายในเป็นคนจิตใจดี เป็นผู้มีประสบการณ์ในการค้นหาและช่วยเหลือคนตาบอดมาหลายปี

กว่าจะมีถึงวันนี้ ลุงจุ่นมีเส้นทางการต่อสู้ชีวิตทั้งต่อสู้กับตัวเอง และต่อสู้กับสังคมรอบข้างตอนที่แก่ตาบอดใหม่ๆ จากอุบัติเหตุทางรถยนต์ ก็มีคนตาบอดเข้าไปชวนลุงออกมาเรียนนวด ลุงแกก็ตัดสินใจอยู่นาน จนในที่สุดออกมาเรียนนวดด้วยความตั้งใจจริงจังจนปัจจุบันนี้ลุงเป็นครูสอนนวดให้กับคนตาบอดบอดไปหลายรุ่น จบไปประกอบอาชีพ และมีร้านนวดเป็นของตัวเองก็หลายคน

ลุงเล่าด้วยความภูมิใจว่า เมื่อก่อนตอนตาบอดอยู่กับบ้านเดินไปไหนมาไหนคนก็ตะโกนเรียก “จะไปไหน...ไอบอด” ลุงฟังแล้วไม่รู้ว่าโต้ตอบว่าอะไร ได้แต่รู้สึกน้อยใจ ผิดกับทุกวันนี้ ลุงเดินไปไหนมาไหนคนจะทักว่า “อาจารย์...จะไปไหนครับ” คนเรียกลุงว่าอาจารย์ เพราะลุงเป็นอาจารย์สอนนวด ลุงรู้สึกภูมิใจในตัวอยู่ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี

“ลุงคะ...ทำไม ต้องค้นหาคนตาบอดล่ะคะ ในเมื่อลุงเองก็อยู่สบายมีร้านนวดเป็นของตัวเองแล้ว” คำถามนี้ลุงคงนึกในใจว่า แฮ่ม! ถามอะไรง่าย ๆ

ลุงสบายแล้วก็จริง แต่ลุงก็อยากช่วยเหลือคนตาบอดอื่นๆที่เขายังไม่มีโอกาส ลุงอยากให้เขาออกมาสู่สังคมภายนอก ให้เขาได้มีโอกาสที่ดีเหมือนกับลุง

คนตาบอดที่เรียนนวด จะได้รับการสั่งสอนมาจากครูบาอาจารย์เหมือนเป็นการสั่งสอนเชิงคุณธรรมกำกับอาชีพว่า

“หากตัวเองได้รับความสุขสบายในชีวิตแล้ว อย่าลืมหันไปมองคนตาบอด กลับไปช่วยเหลือคนตาบอดอื่นๆ ที่ยังด้อยโอกาสให้มีโอกาสเหมือนกับเรา...”

อืม!!!

ประโยคที่ลุงพูดฉันก็เคยได้ยินคำจากคนตาบอดหลายๆ คนมาเหมือนกัน แสดงว่าการสอนอาชีพให้กับคนตาบอด อาจารย์ที่สอนนวดจะสอนเรื่องความมีน้ำใจ ความเป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ น่าจะเรียกได้ว่าเป็นการสอนแบบ “ความรู้คู่คุณธรรม” จริงๆ

ลุงคะ... ถ้าอย่างนั้น เรามาคูเรื่องขั้นตอนการค้นหาคนตาบอดออกมาสู่สังคม ว่ามีขั้นตอนอย่างไรทำต้องอะไรก่อนหลัง ลุงใช้กุศโลบาย หรืออุบายอย่างไรบ้างคะ

ลุงตั้งท่าเตรียมเล่า เตรียมถ่ายทอดประสบการณ์อย่างตั้งใจตั้งใจ เอา! ลุงขา หายใจลึกๆ ค่อยๆ เล่านะจ๊ะ เดี่ยวจะเหนื่อย เพราะลุงเป็น ผสว. (ผู้สูงวัย) แล้ว หนึ่ง สอง สาม. เริ่มเลยคะ

ขั้นตอนที่ ๑

ต้องรู้แหล่งข้อมูลที่จะค้นหาคนตาบอด

ก่อนอื่นเราต้องหาข้อมูลก่อนว่า “มีข้อมูลของคนตาบอดในจังหวัดของเราที่ไหน” ไม่ใช่ว่าจะไปเดินหาตามหมู่บ้าน วิธีอย่างนั้นคงจะเสี่ยงมากเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายมากด้วย ทำอะไรมันต้องใช้ปัญญาอะอีหนู...

ข้อมูลที่ว่าคนตาบอดมีอยู่ที่ไหนบ้าง อยู่หมู่บ้านไหน เลขที่บ้านอะไร ซึ่งข้อมูลพวกนี้เราก็จะไปขอกับหน่วยงานราชการที่เขาทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการ ซึ่งก็มีหลายหน่วยงานที่มีข้อมูลนะ อย่างเช่น

พัฒนาสังคมจังหวัด (พมจ.) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) เทศบาล ศูนย์การศึกษาพิเศษ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หรือตามงานแสดงนิทรรศการของคนพิการ

“ถ้าฉัน ตัวเราเองก็ต้องเป็นที่หูตากว้างขวาง รอบรู้เรื่องข้อมูลข่าวสารนะสิคะ ถึงจะรู้ว่ามืองค์กรไหนเกี่ยวข้องกับคนพิการบ้าง”

อ้อ! แนนอน ลุงชอบติดตามข่าวสาร ลุงฟังวิทยุทุกวัน ตื่นเช้ามาก็ต้องฟังก่อนจะได้รู้ว่าโลกเขาเป็นอย่างไร อีกอย่างก็ต้องทำให้เป็นที่รู้จักในสังคมบ้าง เช่น บางครั้งเราก็ต้องไปร่วมประชุมกับองค์กรที่เขาจัดประชุม พูดคุยกับวงพูดคุยอื่นๆ พาคนตาบอดที่เป็นหมอนวดไปร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น หรือการเข้าไปแนะนำตัวรู้จักผู้หลัก ผู้ใหญ่ นักธุรกิจ นักการเมืองในพื้นที่จังหวัดที่เราอยู่ ใครเป็นใคร ใครใหญ่ในพื้นที่เราต้องรู้จักเขาไว้ เป็นการประชาสัมพันธ์ตัวเอง เป็นการปรากฏตัวต่อสาธารณชนก็สังคมรู้ว่า มีเราอยู่ ไม่ใช่อยู่แต่ในสังคมของตัวเอง ต้องรู้เท่ารู้ทันคน รู้เท่ารู้ทันสถานการณ์บ้านเมือง ชาวสังคม ที่สำคัญเราต้องกล้า...กล้าที่จะออกไปแสดงตัวต่อสังคมด้วย

ลุงพูดเสียงดังเซียว ประมาณว่า ไอนี้ถามงี้ๆ นี่กว่าตาบอดแล้วจะไม่ต้องสังคมเลยหรือไง แหม... ลุงขา หนูไม่ได้หมายความว่าหวังนั้น จ๊ะจ๊ะ ลุงใหญ่....

ขั้นตอนที่ ๒

วิธีการไปติดต่อขอข้อมูล

เมื่อรู้แหล่งข้อมูลแล้ว ถึงขั้นตอนการเข้าถึงข้อมูลเป็นขั้นตอนต่อไป ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ข้ามไปไม่ได้ (แม้แต่จะคิด)

เท่าที่ฉันได้ฟังมา บางพื้นที่ทำหนังสือไปขอข้อมูล บางพื้นที่ที่รู้จักผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรู้จักคนใหญ่คนโตในจังหวัดก็ขอให้ท่านออกหนังสือเป็นใบเบิกทางให้ไปติดต่อ แหม! ขั้นตอนนี้น่าจะได้ผลร้อยเปอร์เซ็นต์แต่ต้องใหญ่จริงๆ จึงจะทำได้ แล้วจะมีสักกี่คนที่สามารถเข้าถึงผู้ว่าราชการจังหวัดได้ละ

หรืออีกทางหนึ่งก็คือ ส่งแบบสอบถามไปห้องศกบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่อยู่ในจังหวัดเป็นคนช่วยส่งแบบสอบถามไปหาคนพิการโดยตรงเพราะอบต.จะมีข้อมูลคนพิการอยู่ ซึ่งแบบสอบถามที่ให้กรอกก็จะมีชื่อที่อยู่ เพศ อายุ ความต้องการที่อยากให้อะไร ซึ่งก็พบว่าวิธีการนี้ได้ผลบ้างไม่ได้ผลบ้าง ส่งแบบสอบถามแล้วไม่ได้รับตอบกลับมาอาจเพราะข้อผิดพลาดบางอย่างเช่น ไม่ได้แจ้งชื่อที่อยู่ให้เขาส่งกลับมา หรือบ้านเลขที่ไม่ตรง หรือเขาไม่อยากจะตอบกลับมา หรือตอบกลับมาแล้วข้อมูลที่กรอกก็ไม่สมบูรณ์

วิธีการที่ใช้มากที่สุด คือ การเข้าไปขอข้อมูลด้วยตัวเอง แต่ผลที่พบคือ ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เช่น ไปติดต่อแล้ว เขาก็บอกว่าไม่วาง เขาไม่ให้ข้อมูลเพราะเขาไม่เชื่อถือว่าจะขอข้อมูลไปทำอะไร เหตุผลที่ไม่ให้ข้อมูลก็มีต่างกันไปต่างๆ นานา สาเหตุน่าจะเป็นคนตาบอดที่เข้าไปติดต่อกับหน่วยงานนั้น ยังขาดกระบวนการและขั้นตอนในการเข้าไปติดต่อ

ถ้าอย่างนั้น...เราลองมาฟังลุงจุ่นแนะนำวิธีการไปติดต่อกับหน่วยงานราชการ ซึ่งวิธีนี้ใช้กับการติดต่อกับหน่วยงานอื่นได้ด้วย ติดต่อได้ทุกเรื่องทุกอย่าง วิธีการขั้นตอนนี้ ลุงเล่าเหมือนประหนึ่งว่าจะเป็น การเผยเคล็ดลับวิชาของแก่ให้โลกรู้ว่า วิธีนี้หากมีการเตรียมการดีละก็ ...รับรองสำเร็จ ลองมาฟังดูค่ะ เอา! ลุงขา เชิญว่าไปค่ะ

ขั้นตอนที่ ๓

ขั้นตอนการไปติดต่อหน่วยงาน

เตรียมเอกสาร ข้อมูล

ต้องหาข้อมูลก่อนว่าเราจะไปติดต่อเรื่องนั้นๆ กับใคร อยู่ที่หน่วยงานไหน
เตรียมเอกสารให้พร้อม เช่น หนังสือแนะนำตัว อาจจะขอจากสมาคมคนตาบอด หรือขอให้องค์กรในจังหวัดรับรอง เช่น หนังสือรับรองจากผู้ว่าราชการจังหวัด อบต. หรือ อบจ. ก็ได้
เตรียมเรื่องที่จะไปติดต่อ ติดต่อเรื่องอะไร บอกวัตถุประสงค์ของเราให้ชัดเจน
เตรียมข้อมูลคำพูดที่จะไปพูดคุยอธิบาย ว่าเราจะขอข้อมูลไปทำอะไร เพื่อไปค้นหาคนตาบอดออกมาสู่สังคม เพื่อช่วยเหลือคนตาบอด อะไรก็ว่าไป

เตรียมตัวเอง

เตรียมการแต่งตัวต้องสุภาพ สะอาด เรียบร้อย
เตรียมใจ ต้องใจเย็นสุขุม มีบุคลิกน่าเชื่อถือ
เตรียมการ โทร.ไปนัดหมายล่วงหน้า (กันพลาด)
เตรียมการเดินทาง ใครจะพาไป ไปอย่างไร

การปฏิบัติระหว่างพูดคุย

ต้องเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตน

ต้องพูดจาสุภาพ

ต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ สุขุม

ต้องเป็นผู้รับฟังที่ดี พูดโต้ตอบตามจังหวะที่ควรพูด ฟังคำแนะนำ ฟังข้อมูลให้มากที่สุด

ต้องเป็นผู้พูดที่ดี ชักถาม โต้ตอบตามสมควร ถามในเรื่องที่ไม่เข้าใจ แสดงความคิดเห็น

แลกเปลี่ยนตามความเป็นจริง

การปฏิบัติหลังพูดคุยแล้ว

เมื่อได้งานตามที่เราคาดหวังแล้ว เมื่อกลับมา ควรโทร.ไปขอบคุณที่เขาช่วยเหลือเรา และเมื่อเขาช่วยเหลืออะไรเรามา เราก็ต้องทำงานนั้นด้วยความจริงใจ ตั้งใจ เช่น หากเขาให้ความช่วยเหลือเป็นงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานมา เราก็ต้องรายงานผลการดำเนินงานให้เขาทราบเป็นระยะ และหมั่นปรึกษาพูดคุยกับเขาบ่อยๆ เป็นการแสดงความจริงใจ การให้เกียรติกับเขา ที่สำคัญ หากมีเรื่องเงินเรื่องงบประมาณเข้ามาเกี่ยวเราต้องทำบัญชีให้เขาทราบเสมอเพื่อแสดงความโปร่งใส

เป็นอย่างไรบ้างคะ ฟังแล้วลองกลับมามองดูว่า วิธีการขั้นตอนที่ลงเล่าเหมือนกับที่เราเคยทำหรือไม่ ขาดตกบกพร่องขั้นตอนไหนบ้าง หากยังขาดอยู่อย่าลืมหัดหัดให้กับตัวเองด้วยนะคะ

หลังจากไปติดต่อขอข้อมูลและได้รับความอนุเคราะห์แล้ว สิ่งที่ต้องทำต่อไปคือ การไปเอาข้อมูลบางพื้นที่ไปคัดลอกด้วยตัวเอง หรือบางที่ให้คนช่วยไปคัดข้อมูลให้ เช่น จ้างอาสาสมัคร นักศึกษาช่วยไปคัดลอก หรือบางพื้นที่ก็ไม่ต้องจ้างมีคนเต็มใจช่วย หรือบางพื้นที่ทางเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นก็จัดการคัดลอกมาให้เบ็ดเสร็จเลยด้วยความมีน้ำใจ สาธุ.

ขั้นตอนที่ ๔

การจัดการกับข้อมูล

“เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว มาจัดการอย่างไรต่อคะลุง”

ข้อมูลที่ได้มาบางครั้งก็ไม่มีคุณสมบัติอย่างเช่น ไม่มีเลขที่บ้าน ไม่มีวันเดือนปีเกิด หรือบางครั้งลงไปดูลงไปสำรวจตามข้อมูลแล้วก็พบว่าความเป็นจริงกับข้อมูลไม่ตรงกัน

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ได้มาก็ควรนำมาจัดแยกประเภทของคนพิการ จัดเฉพาะคนพิการที่ตาบอด และมีข้อมูลที่อยู่ที่เหมาะสม เช่น มีบ้านเลขที่ชัดเจนว่าอยู่ที่ไหนแล้วนำมาจัดเป็นกลุ่ม เพื่อจะได้วางแผนการลงพื้นที่ค้นหาได้เป็นระบบและได้ผล รวมถึงการให้ความช่วยเหลือตามกลุ่มอายุที่เหมาะสม

เมื่อได้ข้อมูลและมาคัดแยกประเภทแล้ว ก็วางแผนวางวิธีการในการไปค้นหา

ขั้นตอนที่ ๕

การเลือกพื้นที่ที่จะไปค้นหาคนตาบอด

การวางแผนในการเลือกพื้นที่ที่มีประโยชน์ตรงที่จะช่วยให้การเดินทางไม่วกวน ง่ายสะดวกในการเดินทาง หากมีการเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมจะช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการติดต่อและการเดินทางได้

เกณฑ์ในการเลือกพื้นที่เพื่อค้นหาคนตาบอด มีหลายเกณฑ์ด้วยกัน ส่วนพื้นที่ไหนจะเลือกใช้เกณฑ์ใดนั้นก็แล้วแต่ความเหมาะสม เท่าที่ฉันได้ฟังมาในแต่ละพื้นที่ก็มีเกณฑ์ในการเลือกพื้นที่แตกต่างกันไป ลองมาดูว่าจะใช้วิธีการเลือกพื้นที่อย่างไรจึงจะเหมาะสม

เกณฑ์ในการเลือกพื้นที่ที่จะไปค้นหาคนตาบอด

- เลือกพื้นที่ที่มีคนตาบอดอยู่จำนวนมาก
- เลือกพื้นที่ที่มีคนช่วย เช่น นักการเมืองในท้องถิ่นที่ประสานกับผู้นำชุมชน (เหมาะสำหรับพื้นที่ที่รู้จักกับผู้นำผู้ใหญ่ในจังหวัด)
- เลือกพื้นที่ที่มีความคุ้นเคย
- เลือกพื้นที่โดยถือหลักให้โอกาสคนที่ยังด้อยโอกาส
- เลือกพื้นที่ที่ตัวเอง ทำงานได้สะดวก
- เลือกพื้นที่ที่ อบอุ่นให้ความร่วมมือ
- เลือกพื้นที่ตามภูมิศาสตร์ (เส้นทางผ่าน) กรณีนี้ถือความสะดวกในการเดินทาง
- เลือกพื้นที่ที่มีหน่วยงานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ที่ช่วยทำในเรื่องข้อมูลและเอกสาร (แบบนี้ต้องรู้จักเข้าถึงกับหน่วยงานราชการเป็นอย่างดี)
- เลือกพื้นที่ที่ติดต่อกันเพราะเดินทางโดยรถประจำทาง
- เลือกพื้นที่ที่เดินทางสะดวก ไม่นั่นปริมาณ เพราะไม่มีรถส่วนตัว
- เลือกพื้นที่ที่ใกล้ตัวเมืองเพราะจำกัดเรื่องงบประมาณการเดินทาง

ชอบแบบไหน แบบไหนเหมาะกับเราก็กเลือกใช้กันนะเจ้าคะ

“เมื่อเลือกกลุ่มเป้าหมาย เลือกพื้นที่แล้ว ก่อนลงพื้นที่เราต้องทำอะไรก่อนหรือเปล่าคะลุง”

แหม! ก็ต้องทำอยู่แล้ว นี่หากเป็นภาษาของการจัดการความรู้ ขั้นตอนนี้เขาเรียกว่าเป็นการจัดการความรู้ก่อนทำเขียนนะ พูดแล้วจะหาว่าคุยลุงนี่ผ่านการฝึกอบรมแกนนำเรื่อง การจัดการความรู้มาแล้วนะ ลุงนะไม่ใช่ขี้ไก่ นะ

ว่าไปเลยจ๊ะลุง

ก่อนลงไปพื้นที่ก็จะต้องมีการเบิกทางก่อน แต่ไม่ได้ร้ายมนต์เล่นของอะไรนะ

ขั้นตอนที่ ๖

การจัดการก่อนลงพื้นที่

การจัดการก่อนลงพื้นที่เป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญมาก ต้องมีการจัดการก่อนล่วงหน้า เพื่อไม่ให้เกิดการเสียเวลาหรือเสียเที่ยวในการลงไปแต่ละ อีกทั้งยังก่อให้เกิดผลตามที่คาดหวังไว้มากที่สุด เรียกว่า “ได้ทั้งการประหยัดและได้ประโยชน์มากด้วย”

เรื่องที่ต้องจัดการก่อนลงพื้นที่

ประชาสัมพันธ์ ผ่านวิทยุชุมชน ใช้สื่อในท้องถิ่น หอกระจายข่าว ว่าวันไหนมีการลงพื้นที่มาพบคนตาบอด คนตาบอดที่ลงไปเป็นใคร ทำอะไรที่ไหน มาพบเพื่ออะไร เป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนตาบอดรู้จักเราก่อน ซึ่งที่ผ่านมามีคนตาบอดที่เป็นนักจัดรายการวิทยุ จะได้เปรียบเวลาลงพื้นที่เพราะมีคนรู้จักทำให้เกิดความเชื่อถือนั่นหนึ่ง ในกรณีที่ต้องไปติดต่อที่บ้านของคนตาบอด หากไม่รู้ที่ตั้งของบ้านตามเลขที่บ้าน ให้ขอรายละเอียดที่ไปรษณีย์

กรณีไปติดต่อคนตาบอดด้วยตัวเอง

ติดต่อประสานกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สาธารณสุขอำเภอ อื่นๆ ที่เรารู้จัก โดยอาจจะทำเป็นหนังสือแจ้งไป หรือโทรศัพท์ไปแจ้งว่าเราจะลงไปค้นหาคนตาบอด เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพชีวิต สื่อสารให้เขาเข้าใจรายละเอียด เพื่อเขาจะได้เตรียมการช่วยเหลือและอยากจะช่วยเหลือเรา

เตรียมทีมงานกันเอง ใครไปบ้าง ใครจะต้องทำหน้าที่อะไร ใครจะต้องพูดอะไร วางแผนก่อนว่าจะทำอะไรก่อนหลัง เตรียมกับผู้ช่วยที่เป็นคนตาดี

เตรียมข้อมูล เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสมาคมคนตาบอดในระดับจังหวัด ระดับประเทศ สวัสดิการคนตาบอด การทำอาชีพ สิทธิประโยชน์ที่คนตาบอดควรจะได้รับ ต้องรู้ข้อมูลเหล่านี้อย่างถ่องแท้และสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนทีเดียว

เตรียมอุปกรณ์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความเชื่อถือความจงใจให้กับคนตาบอดและญาติ เช่น หนังสือเสียง ไม้เท้าขาว โทรศัพท์มือถือ หรืออื่นๆ ที่เป็นสิ่งจูงใจให้คนตาบอดอยากออกมาสู่สังคม

การวางแผนการเดินทาง จะเดินทางด้วยพาหนะอะไร จะลงพื้นที่ไหนก่อน อาจจะลงพื้นที่ใกล้ก่อนแล้ว ขยับมาลงพื้นที่ไกล เพื่อช่วยการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางก็ได้ เรื่องนี้ก็แล้วแต่การวางแผน

กรณีไปติดต่อด้านหาคนตาบอดผ่าน อบต.

ทำหนังสือให้ติดต่อ อบต. ขอความอนุเคราะห์ให้ อบต. นำคนตาบอดมารวมกัน จัดเวทีพูดคุย โดยรูปแบบการพูดคุยเป็นกันเอง รู้เรื่องสวัสดิการ รู้เรื่องอาชีพ เองงานจริงเรื่องนวดไปโซวี

“ลุงคะ แล้วลุงลงไปที่บ้านคนตาบอดอย่างไร ใครพาลงไปคะ”

ลุงก็ใช้รถส่วนตัว จ้างคนขับ ซึ่งคนขับรถก็จะช่วยถ่ายรูป หรือช่วยกรอกเอกสารได้ แต่พื้นที่อื่นเท่าที่ลุงทราบก็จะมีวิธีการลงพื้นที่ที่แตกต่างกันไปตามความสะดวกหรือตามปัจจัยที่มีอยู่ เช่น ลงพื้นที่กับหน่วยงานราชการที่เขาลงประจำอยู่แล้ว เช่น พมจ. สาธารณสุขจังหวัด จะได้อาศัยให้เขาช่วยเรื่องกรอกข้อมูลให้ด้วย บางทีก็ให้ ญาติ พาไป

ขั้นตอนที่ ๗

การสร้างความสำเร็จให้กับผู้ปกครองและญาติคนตาบอด

การไปค้นหาคนตาบอดเท่าที่ได้ยินมา เป็นเรื่องที่ยาก ถึงยากมาก เพราะของจริงมีปัญหาอุปสรรคมากมาย ไม่มีใครยอมให้ลูกหลานออกมาง่าย ๆ จึงจะพิการตาบอดก็เถอะ ถ้าเป็นลูกสาวยิ่งไม่ยอมให้ออกมาเพราะเป็นห่วงกลัวโดนหลอก ถ้าเป็นลูกชายก็กลัวเรื่องความปลอดภัย ผู้ปกครองมีทัศนคติว่าตัวเองเลี้ยงลูกได้ โดยลืมคิดว่าต่อไปหากไม่มีพ่อแม่ดูแล ลูกจะอยู่อย่างไร อีกทั้งถ้าจะให้ลูกออกมา ก็กลัวชาวบ้านอื่นเขาจะดูถูกว่าเลี้ยงลูกไม่ได้ หรือมีประเภทที่ว่าฐานะดีอยู่แล้ว ชาตินี้อย่างไรลูกก็ไม่อดตาย โถ..คนรวย

นอกจากปัญหาทางด้านผู้ปกครองของคนตาบอดแล้ว ปัญหาทางด้านของคนตาบอดเองก็มี เช่น คนตาบอดไม่ยอมออกมา กลัว ไม่มั่นใจ บางคนก็ชอบสบายอยากอยู่บ้าน บางคนบอกว่าไปร้องเพลงก็เลี้ยงตัวเองได้แล้วไม่ต้องมาเรียนนวด

แต่..ก็มีคนตาบอดที่ดิ้นรนอยากออกมาสู่สังคมก็มีมาก

การไปพบคนตาบอดและญาติและละครั้ง บางครั้งก็ได้รับการต้อนรับ บางครั้งก็โดนไล่ตะเพิด หรือมีแม้กระทั่งว่าไม่ยอมรับว่ามีคนตาบอดอยู่ในบ้าน พาออกไปแอบไปซ่อนตัวไว้ก็มี ดังนั้น การเข้ามายุกับญาติหรือผู้ปกครองคนตาบอดต้องมีเทคนิคขั้นสูงพอสมควร ซึ่งก็แน่นอน เรื่องอย่างนี้ ใครจะเชื่อถือกันง่าย ๆ ก็ขึ้นอยู่กับว่าเราจะมีวิธีการอย่างไรที่แสดงว่า “เรามีความตั้งใจ มีความจริงใจที่จะช่วยเหลือเขาจริงๆ” การสร้างความเชื่อถือ ความศรัทธา ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ บางครั้งต้องสร้างเป็นปี หรือหลาย ๆ ปี กว่าจะไว้นื้อเชื่อใจกัน

“แล้ว ทำอย่างไรถึงจะทำให้ต้อนรับ และพูดคุยกับเราดี ๆ ละคะลุง”

ลุงบอกว่ามันก็ต้องมีเทคนิค ไม่ใช่อยู่ๆ เดินดุ่มๆ เข้าไป อาศัยที่ว่าเรามีความตั้งใจจริง จึงทำให้เรามีความพยายาม อดทน ไม่ย่อท้อ

วิธีการสร้างความเชื่อถือให้กับญาติ ผู้ปกครองคนตาบอด

ที่ได้ผลเร็วและดีที่สุดคือไปกับหน่วยงานราชการ พมจ. อบต. กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน หรือบุคคลที่ผู้ปกครองคนตาบอดเชื่อถือ แต่ก็มีปัญหาที่ว่าใครจะไปกับเราได้ทุก ๆ ครั้ง

ที่ทำให้ได้ตลอดเวลาและทุกวันคือ

การลงพื้นที่ด้วยตัวเอง ซึ่งก็ต้องหาวิธีการที่จะทำให้ผู้ปกครองและญาติคนตาบอดศรัทธาและเชื่อถือว่าไว้วางใจเรา ซึ่งก็ต้องมีข้อปฏิบัติพอสมควร เช่น

ต้องแต่งตัวสะอาด สุภาพ

มีเอกสารแนะนำตัวจากสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย หรือจากหน่วยงานราชการในจังหวัด

เข้าไปแนะนำตัว บอกว่าจะมาช่วยคนตาบอดอย่างไร อธิบาย ให้เขาเข้าใจงานที่คนตาบอดทำ บางครั้งก็ยกตัวอย่างตัวเองเป็นตัวอย่างความสำเร็จ

นั่งคุยกันแบบธรรมชาติ

ต้องพูดจาสุภาพ มีทักษะในการพูด พูดแบบโน้มน้าวเป็น พูดแบบจูงใจได้ เรื่องนี้ก็เป็นความสามารถเฉพาะตัว หากไม่เก่งก็ฝึกได้ค่ะ

มีของเล็กน้อยติดมือไปฝาก ซึ่งเป็นธรรมเนียมของคนไทย เป็นการแสดงน้ำใจ ของที่นำไปฝากนี้เราอาจไม่ต้องซื้อหา อาจจะไปขอล่วงพ้อที่วัดก็ได้ ของที่คนมาทำบุญมีเยอะแยะเราไปขอล่วงพ้อมาทำบุญต่ออีกทอดหนึ่ง ท่านคงมีเมตตาอยู่แล้ว เมื่อเป็นดังนี้แล้วเราควรผูกสัมพันธ์ไมตรีกับหลวงพ้อเอาไว้

เราสามารถชี้แจงสิทธิประโยชน์เบื้องต้น ให้กับคนตาบอดได้ว่าคนตาบอดมีสิทธิตามกฎหมายอะไรบ้าง พาคนตาดีไปด้วย ใช้ผู้ช่วยเป็นผู้หญิง ความเป็นผู้หญิง การแต่งตัวช่วยให้การพูดคุยง่ายขึ้น พาคนที่สำเร็จไปให้ดู เช่น คนตาบอดที่ออกมาเรียนนวดและมีอาชีพมีรายได้แล้วพาไปให้เขาอยู่ หรืออาจจะลองนวดให้เขาดูก็ได้

เอาอุปกรณ์ไปให้ดู เช่น หนังสือเสียง ไม้เท้าขาว แวนตา มือถือ เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจ มีเทคนิคในการพูด เช่น ทำให้เขาอุ่นใจว่ายังมีหน่วยงานที่ยังคอยช่วยเหลือ ทำให้เขาคิดว่าเขาสามารถทำงานอื่นๆได้ นอกจากอยู่บ้านเฉยๆ ออกมาสู้อสังคมาแล้วจะดีอย่างไร เช่น สร้างอาชีพ ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และ ยกตัวอย่างตัวเองที่ออกมาสู้อสังคม ทำงานเลี้ยงตัวเองและสามารถมีครอบครัว อยู่อย่างมีศักดิ์ศรีมากกว่าเดิม หากมีกิจกรรมที่หน่วยงานราชการจัดเกี่ยวกับคนพิการ คนตาบอด เราก้เชิญญาติและคนตาบอดมาร่วมกิจกรรม เช่นเวทีชี้แจงสิทธิประโยชน์ต่างๆที่หน่วยงานราชการจัด

พาไปดูของจริง พาดูศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดสถานที่ต่าง ๆ พาไปสัมผัสทั้งครอบครัวคนตาบอดและผู้ปกครอง ดูที่อยู่ที่พัก เขาจะได้วางใจ

เข้าไปติดต่อเยี่ยมเยียนบ่อยๆ

ให้เบอร์โทรศัพท์ และให้นำบัตรเอาไว้

อย่างไรก็ตาม การไปพบคนตาบอดที่อาศัยอยู่กับญาติหรือผู้ปกครองก็ไม่ใช่ว่า ไปพบไปพูดคุยครั้งเดียวแล้วคนตาบอดจะออกมา บางคนลุ่มจุ่มแล้วว่าต้องไปพบ สี่-ห้าครั้งกว่าญาติจะให้ออกมา หรือบางทีก็ไม่ให้ออกมาเลย ก็ต้องพยายามกันต่อไปค่ะ เพราะเราจริงใจและจริงใจอยู่แล้ว

ขั้นตอนที่ ๘

รูปแบบการช่วยเหลือ

การช่วยเหลือคนตาบอดบอดเราช่วยให้เขาออกมาฝึกอาชีพได้อย่างเดียวหรือคะ...มีด้านอื่นอีกมั๊ยคะ

เปล่าหรอก...ความเป็นจริงสภาพคนตาบอดที่เราไปพบมีหลากหลายสภาพมาก บางคนก็ช่วยเหลือครอบครัว เลี้ยงลูกหลานทำงานบ้านเล็กน้อยๆ ใต้อยากอยู่บ้านไม่ยากออกมาก็มี บางคนอายุมากแล้วไม่สามารถนำเขาออกมาฝึกอาชีพได้ บางคนพิการซ้ำซ้อนช่วยเหลือตัวเองยังไม่ได้เลย บางคนก็ยังไม่เด็กอยู่ การช่วยเหลือคนตาบอดมิได้หมายความว่าเราต้องนำเขามีฝึกอาชีพเพียงอย่างเดียว คำว่า “การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอด” ทำให้หลายอย่างที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของคนตาบอดสามารถช่วยให้เขาช่วยเหลือตัวเองมากที่สุด อุปกรณ์ไม้เท้าขาว สื่อเสียงที่เข้าถึงตัว การศึกษาที่เข้าถึงคนตาบอดที่อยู่ที่บ้าน เราก้ช่วยเขาได้

พัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดที่อยู่ในบ้าน ไม่ได้ออกมาจากบ้าน เช่น ให้เขาได้รับรู้ข่าวสาร เดินในบ้านได้ ช่วยเหลือตัวเองได้ไม่เป็นภาระกับคนอื่นมากนัก

พัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดที่อยู่นอกบ้าน เช่น การฝึกอาชีพ

รูปแบบการช่วยเหลือคนตาบอด

ชวนคุย ชวนคิด ชวนเดิน

ฟังเขาให้มาก ให้เวลาเขา เป็นเพื่อน

ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น สิทธิคนพิการ เบี้ยยังชีพ การรักษาพยาบาล

การให้กำลังใจ แวะเยี่ยมเยียนเป็นประจำ

เอาอาหาร เสื้อผ้าไปฝาก

เอาคนตาบอด ไปนวดคนตาบอด

พาไปจดทะเบียนคนพิการ ทำบัตรประชาชน พาไปตรวจสุขภาพ

ฝึกใช้ไม้เท้าขาว ที่บ้าน ฝึกเดิน ช่วยเหลือตัวเอง ไม่เป็นภาระของญาติ ทำให้เขาเลี้ยงไก่

ปลูกผัก ทำสวนได้

ส่งต่อไปยัง

ศูนย์ฟื้นฟูคนตาบอด

การศึกษาพิเศษ เรียนหนังสือ

มัสยิด (ในกรณีที่เป็นอิสลาม)

การพัฒนาอาชีพ เช่น เรียนนวด หรืออื่นๆที่เหมาะสม

อื่นๆ ตามสภาพที่จะช่วยได้

นอกจากนี้ยังมีวิธีการให้คนตาบอดมีส่วนร่วมมีส่วนร่วมทั้งกับเทศกาลชุมชน สงกรานต์ วันเฉลิมพระชนมพรรษา นวดการกุศล มีงานอะไรก็พยายามทำตัวเราให้ปรากฏทางสังคมว่าคนตาบอดก็ทำอะไรได้ดีเหมือนกับคนอื่นๆ

ขอตอบท้ายนิดหน่อยค่ะ

หวังว่า “ขั้นตอนการค้นหาคคนตาบอดและนำคนตาบอดออกมาสู่สังคม” ที่กล่าวมาทั้งหมด คงจะเป็นประโยชน์ต่อท่านที่กำลังปฏิบัติการเรื่องนี้อยู่ ซึ่งขั้นตอนทั้งหมดทั้งหมดทั้งมวลนี้ได้กลั่นกรองเก็บตกมาจากประสบการณ์ความรู้ของพี่น้องคนตาบอดหลายๆ ท่านที่ฉันได้นำมารวบรวม เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับคนตาบอดที่กำลังเป็นมือใหม่ในการปฏิบัติการในทางนี้

ขอขอบคุณสำหรับเจ้าของความรู้ทุกๆ ท่านค่ะ.

อย่าลืมนะคะ “ความรู้อยู่ในตัวผู้ปฏิบัติ” หากท่านมีความรู้อะไร อย่าลืมนะ!!! เผื่อแผ่ไปให้กับคนอื่นๆ นะคะ จะเป็นกุศลอย่างมหาศาลค่ะ

.....

๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เนื้อหาประกอบด้วย :

- กรุงเทพมหานคร
 - สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
 - มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
 - โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ
 - มูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด
 - ศูนย์การเรียนรู้และสาธิตอาชีพคนตาบอดธนบุรี
 - ชมรมอาสาสมัครเพื่อนคนตาบอด
 - สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ
- ภาคกลาง
 - สมาคมศิษย์เก่าศูนย์ฝึกอาชีพและพัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด
 - ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด
 - ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อคนตาบอด
 - ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอดสามพราน
 - ศูนย์พัฒนาอาชีพคนตาบอด
- ภาคตะวันออก
 - โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่ พัทยา
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - ศูนย์การศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด
 - ศูนย์บริการการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมาและโรงเรียนการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมา
 - มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จ.ขอนแก่น
- ภาคเหนือ
 - โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดและคนตาบอดพิการซ้ำซ้อน ลพบุรี
 - ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด ลำปาง
 - โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือฯ เชียงใหม่
- ภาคใต้
 - โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดธรรมสากลหาดใหญ่
 - โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรุงเทพมหานคร

สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถนนดินแดง
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2245 9846 www.tab.or.th

มูลนิธิคอลฟีลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

1424/268 ถนนประชาสงเคราะห์ 16 ดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2276 1411, 0 2275 1979

มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์

โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ

420 ถนนราชเทวี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10140
โทร. 0 2246 0070, 0 22481365-8 www.blind.or.th

มูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด

221/86 ถนนจันทน์ แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120
โทร. 0 2678 0763-4

ศูนย์การเรียนรู้และสาธิตอาชีพคนตาบอดธนบุรี

51/32-41 (ปากซอยจรัญสนิทวงศ์ 11) แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ
10600 โทร. 0 2412 1382-3

ชมรมอาสาสมัครเพื่อนคนตาบอด

85/1-2 ซอยบุญอยู่ ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 0-2248-0555

สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ

102 / 57 การเคหะร่มเกล้า แขวงคลองสองต้นนุ่น เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ
10520 <http://www.ansb.or.th>

ภาคกลาง

สมาคมศิษย์เก่าศูนย์ฝึกอาชีพและพัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด

ที่อยู่ 126/440 การเคหะชุมชนนนทบุรี ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จังหวัด นนทบุรี
11120 โทรศัพท์ : 02-964-2731-2 , 0851103011 แฟกซ์: 02-964-2732

E-Mail: sitkow@hotmail.com

ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด

78/2 ถนนติวานนท์ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

โทร. 0 2583 7327, 0 2583 2533 www.blind.or.th

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อคนตาบอด

78/2 ถนนติวานนท์ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

โทร. 0 2583 6518

ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอดสามพราน

42/126 ซอยศรีเสถียร ถนนเพชรเกษม ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน

จังหวัดนครปฐม 73210

โทร. 0 2812 6246, 0 2429 0856 www.blind.or.th

ศูนย์พัฒนาอาชีพคนตาบอด

69/43 ซอยพระมหาการุณย์ ถนนติวานนท์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี 11120 โทร. 0 2583 7727, 0 2583 2277

ภาคตะวันออก

โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่ พัทยา

440 หมู่ 9, ถนน สุขุมวิท กม. 145, หนองปรือ, บางละมุง, ชลบุรี 20260

อีเมลล์ : fr-ray@redemptorists.or.th โทร : 03871-6628 แฟกซ์ : 03871-6629

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศูนย์การศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด

49 หมู่ 10 ถ.ราชดำเนิน ต.ดงลาน อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด 45000

โทร: 043-512989 แฟกซ์ : 043-512988

ตู้ ป.ณ. 99 จ.ร้อยเอ็ด 45000 WWW.Forblind.Org

ศูนย์บริการการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมาและโรงเรียนการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมา

149 หมู่ 6 ถ. มุขมนตรี ต. บ้านใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 0-4421-3581 โทรสาร 0-4421-3582 <http://www.cfbtkr.org>

มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ 214 หมู่ 10 ถ.มะลิวัลย์ ซ.ประชารักษ์ ต.บ้านเป็ด อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

โทร 043-239499 , 043-242098 ต่อ 10 โทรสาร 043243448

<http://www.cfbt.or.th/>

ภาคเหนือ

โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดและคนตาบอดพิการซ้ำซ้อน ลพบุรี

3 หมู่ 11 ต.นิคมสร้างตนเอง อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

โทร.036-426688 โทรสาร.036-499404 www.cfbtlb.org

ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด ลำปาง

โทรศัพท์ : 054-316-395 แฟกซ์: 054-223-836 <http://www.cfbtlp.org/>

โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือฯ

41 ถนนอาร์ักษ์ ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ. เชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 0-5327-8009 <http://school.obec.go.th/cmblind/index.htm>

ภาคใต้

โรงเรียนการศึกษาคณะตาบอดธรรมสากลหาดใหญ่

โทร: 074 252797 แฟกซ์: 074 252698 มือถือ: 081 2820278

<http://www.cfbsk.org/index.htm>

โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เลขที่ 224 ถนนชนเกษม (สุราษฎร์ - นาสาร) หมู่ที่ 4 ตำบลขุนทะเล อำเภอ

เมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี กิโลเมตรที่ 16

โทรศัพท์ : (077)211493 , 211494 โทรสาร : (077) 211494

<http://school.obec.go.th/sbt/index.html>

๗. สื่อสำหรับคนตาบอด

เนื้อหาประกอบด้วย :

บทความที่น่าสนใจ

- “ไม่เท่า-โน้ตบุ๊กคนตาบอด-ป้ายราคาอิเล็กทรอนิกส์” 3 ผลงานสุดท้ายเวที“ส มองกล อัจฉริยะ”
ที่มา: <http://www.socialwarning.m-society.go.th>
- “นวัตกรรมลดช่องว่างเพื่อคนตาบอด”
ที่มา : <http://www.adslthailand.com>
- “โครงการจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียง เพื่อช่วยในการเดินทางของคนตาบอด”
ที่มา : <http://www.princess-it.org>
- “คนตาบอด อินเทอร์เน็ต และการท่องเที่ยว”
ที่มา : <http://www.nairoburo.com>
- “ทำใจดีเมื่อผมเป็นคนตาบอด-คนสายตาเลือนราง”
ที่มา : <http://www.thaihealth.or.th/cms/detail.php?id=5959>
- “ไอบีเอ็ม ส่งเทคโนโลยีใหม่เชื่อมคน ตาบอดกับสื่อ”
ที่มา : www.blizzoft.com
- “กิจกรรมนันทนาการ เสริมคุณภาพชีวิตคนตาบอด”
ที่มา : <http://www.etoyotaclub.net>
- “คนตาบอดใช้คอมได้อย่างไร มาดูกันครับ”
ที่มา : <http://www.oknation.net/blog/ekalak>
- “ตาชีวภาพไบโอนิกอายส์ ช่วยคนตาบอดมองเห็นอีกครั้ง”
ที่มา : <http://www.nrct.net>
- “วันนี้ที่รอคอย เอทีเอ็ม เพื่อ คนตาบอด”
ที่มา : <http://www.siam-handicrafts.com/Webboard/default.asp?rid=5>
- “รายการคิดได้ไง ตอน ค่ายวิทย์ฯ คนตาบอด..สัมผัสการเรียนรู้”
- “การรณรงค์การมีส่วนร่วมต่อสังคม”
- “กีฬาคนตาบอด”

“ไม้เท้า-ไม้เท้าคนตาบอด-ป้ายราคาอิเล็กทรอนิกส์”

3 ผลงานสุดท้ายเวที “สมองกลอัจฉริยะ”

เนคเทคประกาศผล 3 ทีมสุดท้ายการประกวดสิ่งประดิษฐ์ “สมองกลฝังตัว” ฝีมือเยาวชนไทย ระดับอุดมศึกษา เผย 3 ผลงาน “ไม้เท้า – ไม้เท้า” อำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการทางสายตา และ “ป้ายราคาอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้สาย” อำนวยความสะดวกสินค้าตามห้างร้านขนาดใหญ่ นวัตกรรมจากการสังเกตสิ่งรอบตัว เข้าชิงชนะเลิศกันยาวๆ นี้

ในภาพยนตร์ล้ำสมัยหลายต่อหลายเรื่อง ผู้สร้างได้วาดภาพให้ชาวของเครื่องใช้หลายอย่างมีความสามารถพิเศษและ “ฉลาด” กว่าในปัจจุบันมากชนิดที่เราคาดไม่ถึง ไม่ว่าจะเป็นทีวี วิทยุ คอมพิวเตอร์ รถยนต์ หรือแม้แต่ปากกาสักด้าม โดยมีหัวใจของความไฮเทคอยู่ที่ “ระบบสมองกลฝังตัว” (Embedded System) ที่ทำหน้าที่ต่างสมองให้กับสิ่งของนั้นๆ ซึ่งเริ่มที่จะเป็นความจริงมากขึ้นเรื่อยๆ แล้วในเวลา

เมื่อสุดสัปดาห์ที่ผ่านมา ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) ร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร อาทิ สมาคมนักออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสมาคมสมองกลฝังตัว จัดการประกวด “ผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์สมองกลอัจฉริยะ” ขึ้น โดยประกาศผล 3 ทีมสุดท้ายที่ผ่านเข้ารอบแล้วภายในงาน “ไทยแลนด์อิเล็กทรอนิกส์ 2007” ระหว่างวันที่ 12 -15 ก.ค. ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

ผลงานที่ผ่านเข้ารอบทั้ง 3 ได้แก่ “เครื่องช่วยสำรวจตำแหน่งสิ่งกีดขวางของผู้พิการทางสายตา” ของนายธนศ อรุณถาวรวงศ์ นายพีรัช ษรานุรักษ์ นายอภิเชษฐ มงคลพรอุดม น.ส.กรรณก เตชะรัตนยัณยง และนายกิตติศักดิ์ จตุรทัพบระดับ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) “คอมพิวเตอร์ไม้เท้าสำหรับคนตาบอด” ของนายธนาธิป ลิมหา นายศุภชัย มะเดื่อ นายวรพล ทินกรสูติบุตร นายณัฐวุฒิ สุวรรณรัตน์ และ น.ส.วิชชดา เกียรติเจริญศักดิ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ “ระบบป้ายสินค้าอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้สาย” ของนายวรุท ทองน้ำเพ็ญ นายไกวลัยวิชัย ฉวรรณกุล และนายวิภาวัฒน์ อุปถัมภ์วีเชียร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำหรับผลงานเครื่องช่วยสำรวจตำแหน่งสิ่งกีดขวางของผู้พิการทางสายตา นายกิตติศักดิ์ เผยว่า ทีมประดิษฐ์ได้รับแรงบันดาลใจมาจากปัญหาจริงของผู้พิการทางสายตา ที่มักเดินชนเข้ากับสิ่งของที่อยู่ข้างหน้า ซึ่งอยู่สูงระดับเอวขึ้นไปจนถึงศีรษะ โดยไม้เท้าช่วยเดินธรรมดาจะไม่สามารถช่วยการรับรู้ได้ เช่น ฝ่าเท้ารถทัวร์ ทำยรถบรรทุก ตู้ไฟ ป้ายสัญญาณต่างๆ และเสาไฟฟ้า พวกเขาจึงประดิษฐ์เครื่องช่วยสำรวจดังกล่าวขึ้น โดยออกแบบเป็นไม้เท้าช่วยเดินสำหรับผู้พิการทางสายตา ซึ่งมีแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์และเซ็นเซอร์อัลตราโซนิกพร้อมระบบสั่นสะเทือนไว้ที่ด้ามไม้เท้า เพื่อส่งสัญญาณเตือนให้ผู้ใช้งานหลบหลีกสิ่งกีดขวางข้างหน้าได้ “เมื่อผู้พิการทางสายตาใช้ไม้เท้าที่มีแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์อยู่นี้ก็จะปล่อยกรวยคลื่นอัลตราโซนิกไปข้างหน้า โดยทำมุมเงย 30 องศาเพื่อดำเนินจับเพื่อตรวจหาสิ่งที่จะเป็นอันตรายต่อผู้พิการทางสายตาในระยะ 80 -100 เซนติเมตร ก่อนส่งสัญญาณไปทำให้เกิดแรงสั่นสะเทือนให้ผู้ใช้งานรับรู้ตัวแล้วหลบสิ่งกีดขวางได้ทันก่อนจะเดินชน และเมื่อให้ผู้พิการทางสายตา 2 -3 รายทดลองใช้ก็พบว่าสามารถใช้งานได้ดี” นายกิตติศักดิ์ หนึ่งในทีมประดิษฐ์ “บัดดี้เวย์” – คู่หูเพื่อการเดินทางอย่างปลอดภัยขึ้นนี้กล่าว

ก้าวต่อไป พวกเขาจะเพิ่มเสียงเตือนเข้าไปที่ไม้เท้า การใช้เซ็นเซอร์อัลตราโซนิกที่ทนน้ำได้ และการเชื่อมต่อกับระบบสัญญาณดาวเทียมเพื่อให้ผู้ใช้งานเกิดความคล่องตัวสูงขึ้น ซึ่งสิ่งประดิษฐ์

อัจฉริยะนี้มีความเป็นไปได้ทางการตลาดค่อนข้างมาก โดยเชื่อว่าจะสามารถทำให้มีราคาขายต่อตัวเพียง 1,600 บาท ส่วนผลงานคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กสำหรับคนตาบอดในชื่อ “อัมเบอร์ล” สมาชิกในทีมเผยว่า พวกเขาได้พัฒนาซอฟต์แวร์และแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นเพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์แบบพกพา เพื่อให้ผู้พิการทางสายตาใช้งานได้อย่างสะดวก โดยเฉพาะช่วยให้พิมพ์ตัวอักษรภาษาไทยได้ด้วยแป้นพิมพ์อักษรเบรลล์ที่ปรับปรุงให้ดีขึ้นและมีลักษณะสอดคล้องต่อลักษณะการพิมพ์ของผู้ใช้งาน ซึ่งที่มีอยู่ในท้องตลาดทั่วไปยังมีราคาแพงมากและไม่รองรับการพิมพ์อักษรภาษาไทย แต่จะรับรองเพียงการพิมพ์อักษรภาษาอังกฤษอย่างเดียวเท่านั้น นอกจากนี้ ระบบที่พัฒนาขึ้นยังช่วยให้ผู้ใช้งานต่อพ่วงคอมพิวเตอร์เข้ากับอุปกรณ์อื่น ๆ ได้สะดวก ทั้งเครื่องพิมพ์ และไดรฟ์เสริม ผู้พิการทางสายตาสามารถเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อีกทั้งยังสามารถฟังเครื่องเล่นเอ็มพี 3 ได้ด้วย “คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กเพื่อผู้พิการทางสายตาจะช่วยให้พวกเขาพิมพ์ตัวอักษรภาษาไทยได้ และมีราคาถูกลงประมาณครึ่งหนึ่งของคอมพิวเตอร์สำหรับคนพิการทางสายตาในปัจจุบัน โดยต่อไปจะทำให้ส่งเสียงสื่อสารกับผู้ใช้งานเพื่อให้ทราบว่าพิมพ์อักษรได้ถูกต้องหรือไม่ด้วย” นายธรรธิป หัวหน้าที่ทีมเผย

ผลงานชิ้นสุดท้ายที่ผ่านเข้ารอบคือ ระบบป้ายสินค้าอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้สาย นายวรุฑ หัวหน้าที่ทีม เล่าว่า แนวคิดการพัฒนาเกิดขึ้นจากที่เห็นว่าในห้างขายปลีกขนาดใหญ่จะมีสินค้าวางขายอยู่มากถึง 15,000 รายการ ดังนั้นหากมีการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าแต่ละครั้งในช่วงโปรโมชั่นก็จะทำให้ยุ่งยาก เสียเวลา และสิ้นเปลืองแรงงานคนมาก รวมทั้งยังอาจขาดความแม่นยำ ส่งผลถึงความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ในท้ายที่สุด ทีมประดิษฐ์ที่มีเขาอยู่ด้วยจึงพัฒนาป้ายราคาสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ขึ้น โดยใช้หลักการส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระหว่าง 400 -900 เมกะเฮิรตซ์ ที่ทะลุผ่านสิ่งกีดขวางเช่น ผนังและกำแพงได้ดี เพื่อช่วยเปลี่ยนราคาสินค้าได้อย่างสะดวกและแม่นยำ โดยการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่คอมพิวเตอร์ส่วนกลางเพียงครั้งเดียว เครื่องขยายสัญญาณที่ติดตั้งประจำที่ทุกๆ 200 เมตรก็จะทำหน้าที่เป็นตัวกระจายสัญญาณข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปยังป้ายแสดงสินค้าในแต่ละจุดจนทั่วห้างเพื่อให้แสดงผลราคาสินค้าในขณะนั้นตามความเป็นจริง

“เมื่อเราพิมพ์ข้อมูลใหม่ลงไปที่คอมพิวเตอร์กลาง ป้ายแสดงราคาสินค้าที่ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ซึ่งอยู่ตามจุดต่างๆ ก็จะเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยอัตโนมัติในเวลาไม่ถึง 1 วินาที มีข้อดีคือสะดวกรวดเร็วกว่าแรงงานคนถึง 180 เท่า ในห้างใหญ่ๆ จะลดต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงราคาแบบเก่าได้ถึง 900,000 บาท ต่อปี โดยป้าย 1 แผ่นมีราคา 250 บาท และตัวขยายสัญญาณมีราคา 3,900 บาท ดังนั้นหากใช้เครื่องขยายสัญญาณเพียง 15 ตัวก็ครอบคลุมพื้นที่ในห้างใหญ่ๆ ได้แล้ว โดยจะเป็นระบบที่มีความคุ้มทุนภายในเวลา 3 -4 ปี” นายวรุฑ เจ้าของผลงานที่ผ่านเข้ารอบ 3 ทีมสุดท้ายกล่าว

ทั้งนี้ เกณฑ์การตัดสินพิจารณาให้รางวัลสุดยอดแก่สิ่งประดิษฐ์สมองกลนั้นมี 3 ด้านคือ 1.การออกแบบ 2.การตลาด และ 3.ระบบสมองกลฝังตัวที่นำมาประยุกต์ใช้ โดยจุดประสงค์ของการแข่งขันเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านสมองกลฝังตัวของไทยตั้งแต่ระดับอุดมศึกษา ควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถด้านการออกแบบและการวางแผนการตลาดให้ผลงานที่พัฒนาได้สามารถออกสู่ตลาดได้จริง ตลอดจนจนถึงการสร้างกระบวนการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นด้วย ส่วนสิ่งประดิษฐ์สมองกลอัจฉริยะชิ้นใดจะเป็นผู้ชนะเลิศการประกวด “ผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์สมองกลอัจฉริยะ” ก็สามารถคอยลุ้นคอยเฝ้าทำกำลังใจได้ โดยจะมีการประกาศผลอย่างเป็นทางการ พร้อมมอบโล่เกียรติยศและเงินรางวัลให้แก่ทีมผู้ชนะเลิศในเดือน ก.ย.2550 นี้

ที่มา: <http://www.socialwarning.m-society.go.th>

นวัตกรรมลดช่องว่างเพื่อคนตาบอด

เนคเทคร่วมมูลนิธิราชสุตา "สร้างฝัน" และ "ระดมสมอง" สร้างนวัตกรรมลดช่องว่าง ด้านเทคโนโลยี เพื่อคนตาบอด พร้อมมอบทุนสนับสนุนโปรแกรมซอฟต์แวร์ในปีหน้าอีก 3 โปรแกรม

ปัจจุบันนวัตกรรมเป็นเครื่องช่วยในการลดช่องว่างด้านการเรียนรู้ สำหรับบุคคลทุกเพศและทุกกลุ่มคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้พิการทางสายตา ที่ดูเหมือนว่าร่างกายจะเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ แต่ เทคโนโลยีที่ก้าวไกลกลับทำให้ความจำกัดทางร่างกายไม่ถือเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะจำกัดความใฝ่รู้ และความพากเพียรของบุคคลเหล่านี้ได้อีกต่อไป

เนื่องจากพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระรัตนราชสุตา สยามบรมราชกุมารี มอบเงินจำนวน 20 ล้านบาท จากการทูลเกล้าถวายของบริษัท ทศท. คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เพื่อตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอด มูลนิธิราชสุตา เพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ สำหรับคนตาบอดไทยสามารถใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งเพื่อการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ การติดต่อสื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

เนคเทคร่วมกับกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอด มูลนิธิราชสุตา จึงได้มี การจัดสัมมนาเรื่อง "การประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อคนตาบอด นวัตกรรมเพื่อการลดช่องว่างและสร้างทางเลือกด้าน ไอซีที สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม" โดยมีเข้าร่วมประมาณ 100 คน

ดร.ชฎามาต ฐะเศรษฐกุล รักษาการผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานโยบายและกฎหมาย ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ เนคเทค กล่าวว่า เป้าหมายของสังคมนั้นต้องมุ่งที่จะลดความเหลื่อมล้ำของสังคม อันเป็นผลเนื่องมาจากความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้ ซึ่งหมายถึงการพัฒนา ให้คุณภาพชีวิต ของประชาชนทั่วไปดีขึ้นและใกล้เคียงกันให้มากที่สุดโดยลำดับ เพื่อก่อให้เกิดเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ซึ่งได้มีการกำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2545-2549 ซึ่งมียุทธศาสตร์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนไทยและสังคมไทย โดยเร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้สร้างภูมิปัญญา และเพิ่มรายได้อีกกับยกระดับ คุณภาพชีวิตของคนไทย ทำให้เกิดสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ควบคู่กับการสร้างภูมิคุ้มกันภัยคุกคาม และผลกระทบในทางลบที่มากับยุคโลกาภิวัตน์

อีกทั้งทางภาครัฐได้มีการจัดการประชุมเชิงบูรณาการเรื่อง แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแบบบูรณาการ พร้อมทั้งมีการจัดยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ.2545-2547 เป็นการส่งเสริม การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยีบริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม ของคนพิการ และผู้ปกครอง โดยให้มีศูนย์ผลิต และพัฒนาลำโพงภาษามือ ให้มีอักษรวิ้ง หรือลำโพงภาษามือในรายการข่าวสาร การออกกฎหมาย ส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิของคนพิการ เรื่องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้วย

"นวัตกรรมที่ผลิตขึ้นนั้นต้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้พิการได้ เพื่อลดช่องว่างการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จึงได้มีการจัดสัมมนานี้ขึ้นเพื่อระดมความคิดเห็น กำหนดหัวข้อการวิจัย และผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่จะนำเทคโนโลยี เข้ามาช่วยในการส่งเสริมนวัตกรรมใหม่สำหรับผู้พิการได้อย่างไร และ

เพื่อให้เข้าใจว่าผู้พิการต้องการอะไร อย่างแท้จริง โดยต้องยึดตามความต้องการของผู้พิการเป็นหลัก" ดร. ชฎา มาศ กล่าว

มณฑิร บัญญัติ นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ปัจจุบันนวัตกรรมใหม่ๆ นั้น ต้องเป็นแบบ Universal Design หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้คนกลุ่มคนสามารถใช้งานได้ เช่น เครื่อง ควบคุมเอทีเอ็ม ที่มีระบบเสียงพูดสำหรับคนตาบอด, ระบบ Screen Reader ระบบอ่านบนจอ โทรศัพท์มือถือ, เว็บไซต์สำหรับ คนตาบอด ซึ่งปัจจุบันมีไม่ถึง 10 เว็บไซต์ ในขณะที่ปัจจุบันมีคนตาบอด ในประเทศไทยจำนวน 600,000 คน รวมทั้งจำนวนผู้สูงอายุที่เสื่อมสภาพทางตา และที่มีปัญหาด้านการ อ่านอีกมากในประเทศไทย

"คนพิการเกิดจาก การพิการทางร่างกายบวกกับสิ่งแวดล้อมที่ทำให้พิการอย่างสมบูรณ์ เช่น คน ตาบอดบวกไม้เท้า ถือว่าไม่พิการ แต่คนตาบอดบวกกับโทรศัพท์ นั้นแหละถือว่าพิการ ดังนั้นทุกผลิตภัณฑ์ ที่ออกควรจะเป็นแบบ Universal Design สามารถปรับใช้กับคนตาบอดได้ด้วย" มณฑิร กล่าว

ปัจจุบันมีนวัตกรรมสำหรับคนตาบอด เช่น โปรแกรมตาทิพย์, โปรแกรมสังเคราะห์เสียงภาษาไทย ที่ช่วยให้คนตาบอด ใช้ในการอ่านผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์, โปรแกรม Scan and Read ช่วยในการอ่าน เอกสารตัวอักษร โดยการใช้ เครื่องสแกนเนอร์ โดยโปรแกรมจะทำการแปลงภาพตัวอักษรต่างๆ ให้เป็น ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ Text to Speech ซึ่งสามารถอ่านเอกสารออกมาเป็นเสียงทางลำโพงได้

ไม่เพียงเท่านั้นยังมีโปรแกรมการอ่านหนังสือเสียง ในระบบ Daisy เป็นหนังสือเสียงที่จัดทำดัชนี อิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้งานสามารถค้นหาส่วนต่างๆของหนังสือ เช่น บท หัวข้อเรื่อง หน้า ย่อหน้า ได้ภายใน ระยะเวลารวดเร็ว และมีระบบ Electronic Vote หรือเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งแบบ อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสะดวกกับ คนตาบอดในการลงคะแนนเสียงด้วย

"ปัจจุบันในประเทศไทยมี Text book ที่อ่านเสียงผ่านระบบคอมพิวเตอร์เป็นจำนวน 500 เรื่อง โดยผลิตจาก สมาคมคนตาบอดประมาณ 200 เรื่อง จากมูลนิธิราชสุดาประมาณ 200 เรื่อง และทัณฑสถาน หญิงกลางอีกประมาณ 40 เรื่อง และปัจจุบันกำลังผลิตอีก 300 เรื่องให้กับกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็น หนังสือในระดับ ป.1-ป.6 โดยใช้ เทคโนโลยี XHTML ที่อิงกับเว็บไซต์" มณฑิร กล่าว

ให้ทุนพัฒนาโปรแกรมเพื่อคนตาบอด

ส่วนในอนาคตนั้นคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการดำเนินการกองทุน เพื่อการพัฒนา เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอด ภายใต้มูลนิธิราชสุดา ได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย แบบกำหนดหัวข้อ 3 ประเภท ได้แก่ 1.โปรแกรม OCR เพื่อการอ่าน 2.โปรแกรมแปลงอักษรเบลล์เป็น อักษรปกติ และอักษรปกติ เป็นอักษรเบลล์ และ3.โปรแกรมอ่านหนังสือเสียง เดซี่ผ่านระบบโทรศัพท์

โดยแต่ละประเภทนั้นต้องพัฒนาโปรแกรมที่เป็นรหัสเปิด (Open Source) โดยใช้ภาษา C++ ซึ่ง สามารถรองรับ การทำงานได้กับระบบปฏิบัติการ Windows และ Linux โดยมีระยะเวลาในการวิจัย 1 ปี ส่วนงบประมาณ ในการวิจัยนั้น ขึ้นอยู่กับข้อเสนอของผู้วิจัยเอง และการพิจารณาของคณะกรรมการ

ที่มา : <http://www.adslthailand.com>

โครงการจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียง เพื่อช่วยในการเดินทางของคนตาบอด

คณะกรรมการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนคเทค ร่วมกับสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยและ ขสมก. สนองแนวพระราชดำริฯ เปิดโครงการจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียง เพื่อช่วยในการเดินทางของคนตาบอด ประเดิมติดตั้งอุปกรณ์บนรถเมล์สาย ๑๒ พร้อมทยอยให้บริการ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายนนี้เป็นต้นไป ศ.ดร.ไพรัช รัชชพงษ์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ คอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) ในฐานะ รองประธานคณะกรรมการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เปิดเผยว่าคณะกรรมการโครงการฯ โดยการดำเนินการ ของเนคเทค และสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ได้จัดทำโครงการจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียง เพื่อช่วยในการเดินทางของคนตาบอด หรือ Talking Bus ขึ้น โดยในขั้นต้นได้รับความร่วมมือจากองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ติดตั้งอุปกรณ์เสียงบนรถประจำทาง สาย ๑๒ จำนวน ๒๐ คัน และได้เริ่มทยอยออกให้บริการแล้วนับแต่วันที่ ๑ เมษายนที่ผ่านมา โครงการจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียงเพื่อช่วยในการเดินทาง ของคนตาบอด เป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเดินทางให้แก่คนสายตาพิการ ให้สามารถเดินทางไปยังที่ที่ต้องการได้อย่างสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย ทั้งนี้เนื่องจากคนตาบอดมักจะประสบปัญหา ในเรื่องของ การขาดข้อมูลที่จำเป็นในขณะที่เดินทาง เช่น

- ไม่สามารถทราบถึงหมายเลขรถประจำทางที่กำลังจอดรับผู้โดยสาร
- ไม่สามารถทราบได้ว่าขณะนี้รถจอด ณ ป้ายใด (ขณะอยู่บนรถประจำทาง)
- ไม่สามารถทราบถึงช่วงสัญญาณไฟสำหรับการข้ามถนน
- ไม่สามารถทราบถึงจุดอันตรายหรือจุดที่ต้องเพิ่มความระมัดระวัง เป็นพิเศษ เช่น สะพานลอย
- ไม่สามารถกระยะและที่ตั้งของจุดสำคัญต่างๆ เช่น ทางม้าลาย สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ประตูทางเข้า และอื่นๆ

เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาเหล่านี้ วิธีการหนึ่งที่หลายประเทศนิยมใช้ คือ การใช้ สัญญาณเสียง โดยเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางและสามารถตอบสนอง ต่อสภาพปัญหาและความจำเป็นของคนตาบอด ซึ่งทางสมาคมคนตาบอด ได้นำปัญหาดังกล่าว มาหารือ กับเนคเทค และเนคเทคในฐานะ เลขานุการคณะกรรมการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชดำริฯ ได้นำขึ้นกราบบังคมทูล โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯรับงานนี้เข้าไว้ในโครงการ และได้ทรงพระราชทานงบประมาณเพื่อใช้ในการวิจัยพัฒนา และจัดทำอุปกรณ์สัญญาณเสียง จำนวน ๒๐ ชุด และ remote control ๕๐ อัน ซึ่งทางสมาคมฯ จะได้แจกให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้ ในงานต่อไป ในการดำเนินงาน เนคเทคเป็นผู้พัฒนาต้นแบบอุปกรณ์สัญญาณเสียง ซึ่งจะแปลงเสียงโดยการกระตุ้นด้วยสัญญาณจาก remote control ที่คนตาบอดเป็นผู้ถือและกด หรือกระตุ้นด้วยการเปิด-ปิดประตูของรถ ซึ่งอุปกรณ์จะแปลงเสียงบอกเลขหมายรถประจำทาง และเส้นทางเดินรถ ตัวอย่างคือ "สาย ๑๒ ห้วยขวาง-อนุสาวรีย์ชัย-ราชวิถี-เศรษฐการ" ศ.ดร.ไพรัช กล่าวต่อไปว่า ภายหลังจากการติดตั้งแล้วเสร็จ และให้บริการแล้ว ทางศูนย์ฯ จะทำการประเมินผล ซึ่งหากพบ

ผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนคเทค และ ขสมก. ก็จะได้ร่วมกันพิจารณาแนวทาง เพื่อขยายการติดตั้งไปยังรถประจำทางสายอื่นๆ รวมถึงขยายความร่วมมือไปยังหน่วยงานอื่นๆ ที่รับผิดชอบ งานเกี่ยวกับสาธารณูปการต่อไป เช่น สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งดูแลป้ายจอดรถประจำทางสะพานลอย เป็นต้น

นายทองดี กาทอง นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย เปิดเผยถึงความร่วมมือในโครงการนี้ว่า ทางสมาคมฯ ในฐานะองค์กรผู้แทนของคนตาบอด ได้ตระหนักถึงหน้าที่หลักขององค์กรคือ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อร่วมคิด ร่วมดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบให้เกิดแนวทางแก้ปัญหาของคนตาบอด ในทิศทางที่ควรจะเป็น ซึ่งการดำเนินงานของโครงการนี้ นับเป็นตัวอย่างที่ดีของความร่วมมือ และถือเป็นสะพานสำคัญอีกสายหนึ่ง ที่ช่วยทอดข้ามความไม่สะดวก ซึ่งพสกนิกรตาบอดทุกคนต่างซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้มีโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศในพระราชดำริขึ้น รวมทั้งทรงโปรดเกล้าฯ รับโครงการ Talking

ที่มา : <http://www.princess-it.org>

คนตาบอด อินเทอร์เน็ต และการท่องเที่ยว

ทีวี วิทยุ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ นิตยสาร รวมไปถึง สื่อสิ่งพิมพ์ทุกชนิด ข้อมูลข่าวสาร ที่มาจากแหล่งดังกล่าว คนทั่วไปสามารถเลือกได้ว่า จะเสพข่าวสารจากสื่อใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของแต่ละบุคคล แต่ทว่าในสังคมเรา ยังมีคนอีกกลุ่ม ซึ่งไม่สามารถเข้าถึงสื่อเหล่านี้ หรือเข้าถึงได้ไม่เต็มร้อยเหมือนคนทั่วไป เพราะบุคคลเหล่านี้ คือ “ผู้พิการทางสายตา หรือ คนตาบอด”

สื่อที่คนตาบอดเข้าถึงได้ค่อนข้างมาก คือ วิทยุ และโทรทัศน์ แต่ก็ได้ยินเพียงเสียงเท่านั้น คุณมณฑิยา บุญตัน นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “ประเด็นที่เป็นตัวตัดเชือกเรา เราเท่าเทียมกับคนทั่วไป ก็คือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ซึ่ง 95% ของข้อมูลที่คนตาบอดเข้าไม่ถึง เพราะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์”

“สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่อุดมไปด้วยสาระ แต่คนตาบอดเข้าไปไม่ถึง เพราะไม่มีใครมาทำเป็นอักษรเบรล ถึงแม้จะทำเป็นอิเล็กทรอนิกส์ ก็อ่านได้ยาก เพราะเว็บไซต์ไม่เป็นสากล เข้าถึงข้อมูลได้ยาก”

ยกตัวอย่าง นิตยสารสารคดี ซึ่งปกติเล่มละ 100 บาท แต่ถ้าคนตาบอดอยากอ่าน สามารถทำได้สองวิธีคือ จ้างให้คนอ่านแล้วอัดลงเทป หรือแปลงเป็นภาษาเบรล ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายเกือบ 2,000 บาท และกว่าจะได้ข้อมูลจากนิตยสารทั้งหมด ก็ใช้เวลาราวครึ่งเดือน ซึ่งทำให้ข่าวสารที่ได้รับล่าช้ากว่าคนทั่วไป ดังนั้น ถ้าอนาคต สื่อต่างๆ เริ่มเปลี่ยน หรือมีแนวโน้มไปเป็น อิเล็กทรอนิกส์ – เว็บไซต์ และสามารถจัดทำได้ตามมาตรฐาน คนพิการจะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้สะดวกขึ้น

การที่คนตาบอดจะเข้าใจเว็บไซต์ได้นั้น ต้องติดตั้ง “โปรแกรมอ่านจอภาพ” ที่เรียกว่า Screen Reader ลงในคอมพิวเตอร์ของตนเอง ซึ่งเปรียบเสมือนตา และสมอง โดยโปรแกรมจะส่งสิ่งที่อ่านได้จากหน้าจอไปที่ “โปรแกรมสังเคราะห์เสียง (Text To Speech)” ชื่อว่า “โปรแกรมตาทิพย์” พัฒนาโดยคนไทย ซึ่งจะพูดเป็นเสียงออกมาให้ได้ยิน และสามารถปรับความเร็วในการออกเสียงได้

เมื่อมี “โปรแกรมตาทิพย์” คนตาบอดจะสามารถพิมพ์งาน โดยจะมีเสียงคอยบอกตลอดว่าพิมพ์อะไรลงไป ถูกหรือผิด สามารถอ่านได้ทั้งทีละตัวอักษร เป็นคำ และเป็นประโยค ส่วนการอ่านจากเว็บไซต์นั้น ถ้าเข้าอินเทอร์เน็ตเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ โปรแกรมก็จะอ่านออกเสียงให้เราได้ยิน โดยจะอ่านจากบนลงล่าง ซึ่งถ้ามีหัวข้อต่าง ๆ ในแนวนอน โปรแกรมก็จะเริ่มอ่านจากซ้ายไปขวา ทีละบรรทัด อยากรู้เรื่องอะไรก็กดฟังได้ตามชอบเหมือนคนอ่านปกติ แต่ก็ยังมีปัญหาอยู่บ้าง คือขณะนี้เว็บไซต์ที่รองรับเพียงแค่สัก 10% เท่านั้น ส่วนโปรแกรมอื่น ๆ ก็อยู่ในระหว่างพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีโปรแกรมสังเคราะห์เสียงช่วยในการใช้คอมพิวเตอร์ของคนตาบอด แต่โปรแกรมนี้ก็ไม่สามารถวิเคราะห์ความหมายของคำได้ เช่น แบบนอก อ่านว่า แบบ – นอก หรือ แบบ – บน – ออก, เผลา อ่านว่า เผลา หรือ เพ – ลา เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่คนเขียนโปรแกรมจะต้องพัฒนาโปรแกรมให้สามารถวิเคราะห์ความหมายของคำได้ต่อไป

ในการเขียนเว็บไซต์จึงควรยึดหลักขององค์กรผู้กำหนดมาตรฐานในการเขียนเว็บ หรือที่รู้จักกันในนาม w3 (ดูข้อมูลเพิ่มเติมที่ www.w3.org) ในความเห็นของคุณมณฑิยาบุญตันคิดว่า “ควรแยก style และ content ออกจากกัน เพราะสามารถเอาไปทำอะไรก็ได้ คนที่ bandwidth น้อย ก็สามารถใช้งานได้”

สิ่งที่คนตาบอดต้องการมากที่สุดคือ “เนื้อหา” ส่วนรูปภาพ การจัดองค์ประกอบสวยงาม และเสียงมีความสำคัญรองลงไป ถ้าจะใส่รูป ก็ควรมีคำบรรยายว่าเป็นภาพอะไร เช่น มีบทความเรื่องน้ำตกไทรโย

คน้อย จ. กาญจนบุรี แล้วมีรูปน้ำตก ก็ควรใส่คำบรรยายภาพด้วย และถ้ามีการนำเสนอด้วยเสียง อย่างเสียงเพลง ก็ควรใส่คำอธิบายเพิ่มว่าเป็นเพลงอะไร เช่น คลิกเพื่อฟังเพลงอีแซว คลิกเพื่อฟังเพลงคลื่นกระทบฝั่ง เป็นต้น

แม้ว่าคนตาบอดจะมองไม่เห็น แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าพวกเขาจะเข้าไปไม่ถึงสุนทรีย์ในเรื่องต่างๆ อย่างในเรื่องของการท่องเที่ยว คนตาบอดก็มีความสุขกับการท่องเที่ยวได้ โดยใช้การสัมผัส หรือฟังวิทยากรบรรยาย แต่ก็มีบางสถานที่ที่ไม่อนุญาตให้จับต้องสิ่งของ อย่างพิพิธภัณฑ์ ก็จะทำให้รู้สึกอึดอัดบ้าง ถ้ามีการบรรยายว่าสิ่งที่เห็นนั้นคืออะไร มีลักษณะอย่างไร ก็จะทำให้การไปเที่ยวสนุกสนานมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดี มีเรื่องราวของคนตาบอดที่น่าสนใจคือ Mr. Erik Weihenmayer โดยเขาสามารถพิชิตยอดเขาถึง 7 ยอดเขา ซึ่งหนึ่งในนั้นมียอดเขาเอเวอร์เรสต์รวมอยู่ด้วย โดยที่เขาเป็นหัวหน้าคณะนักปีนเขา (ลูกคณะเป็นคนตาดี) นับเป็นความสามารถที่น่าทึ่งและบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ เพราะยอดเขานี้ทั้งสูงและมีความอันตรายมาก อ่านเรื่องของนายอิริคได้ที่ <http://www.everestnews.com/ewkos802.htm> และเขายังมีผลงานเขียนเรื่อง Touch the Top of the World : A Blind Man's Journey to Climb Farther Than the Eye Can See ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

<http://www.amazon.com/exec/obidos/ASIN/0525945784/everestnews/102-4860623-1138556>

นี่เป็นตัวอย่างความสามารถของคนตาบอดชาวต่างชาติ ส่วนในเมืองไทยของเรานั้นคนตาบอดได้รวมตัวกันเพื่อประกอบกิจการนวดแผนโบราณ อยู่ทั่วประเทศหลายแห่ง ล้วนเป็นร้านที่มีคุณภาพและมีฝีมือในการบริการ ซึ่งหมอนวดนี้ได้ผ่านการฝึกอบรม และได้รับใบรับรองความสามารถจากหน่วยงานด้านการนวดแผนโบราณ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.tab.or.th/th/services/showshop.php>

"ความดี ความงาม และความจริง มันน่าจะเป็นของที่ทุกคนเฝ้าปรารถนาอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น เราจึงช่วยกันเปิดช่อง เปิดโอกาส สร้างโอกาส สร้างช่องทางให้กับคนทุกกลุ่มทุกคน โดยเฉพาะกับคนตาบอดเราเฝ้า มักจะถูกปิดโอกาสในเรื่องเหล่านี้"

การไปสู่สุนทรีย์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้เรายึดหลักเปิดช่องไว้ก่อน ให้เรายึดหลักสร้างทางเลือกเอาไว้เยอะไว้ก่อน อย่าไปพยายามสร้างทางบังคับ ที่ผมชอบใช้คำว่า ทางเลือกบังคับ เราอยากจะมีทางเลือกเสรี เราไม่ยอมมีทางเลือกบังคับนะครับ ทางเลือกเสรีเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา คนตาบอดเองก็ปรารถนาเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความงาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวัฒนธรรม เราก็ต้องการมีทางเลือกเสรี เราไม่ต้องการมีทางเลือกบังคับ" เป็นข้อคิดที่คุณมณฑิยาภรณ์กล่าวไว้ในตอนท้าย

"คนตาบอด" ก็เป็นบุคคลที่สามารถประกอบอาชีพได้ ช่วยเหลือสังคมได้ ไม่ต่างจากคนทั่วไป เราจึงควรช่วยกันเปิดโอกาส และส่งเสริมการเรียนรู้-การทำงานของคนตาบอด เพราะแรงงานเหล่านี้ แม้จะเป็นเพียงฟันเฟืองตัวเล็ก ๆ แต่ก็ช่วยทำให้ลดปัญหาการว่างงาน ไม่ถูกมองว่าเป็นตัวปัญหา หรือดูแลตนเองไม่ได้ ทำให้พวกเขามีรายได้ และดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขในสังคม

ที่มา : <http://www.nairoburo.com>

ทำไงดีเมื่อผมเป็นคนตาบอด-คนสายตาเลือนราง

ถึงแม้ผมจะตาบอด มองไม่เห็น แต่ใจผมไม่บอดตาม...

สวัสดีครับ ผมมีเพื่อนใหม่มาแนะนำให้รู้จัก คนแรกเป็นคนตาบอด คนที่สองเป็นคนสายตาเลือนราง เพื่อนๆ ไม่ต้องตกใจนะว่าจะอยู่ร่วมกับเขาได้อย่างไร ถ้าอยากรู้จักพวกเขาตามผมมาสิครับ

นี่คือ คนตาบอด อ้อ! อย่าเรียกว่า ยัยบอดนะ ที่ถูกเราควรเรียกว่าคนพิการทางการเห็น หรือคนตาบอด และเขามีความสามารถเท่าเทียมกับพวกเราเลยล่ะ เขาถึงได้มาเรียนกับพวกเราเลยล่ะ เขาถึงได้มาเรียนกับพวกเราไง

เห็นมั๊ยว่าเขาถืออะไรอยู่ในมือ นั่นล่ะคือ สัญลักษณ์ของคนตาบอด เรียกว่า ไม้เท้าขาว เอาไว้ช่วยในการเดินทาง ป้องกันไม่ให้ชนสิ่งกีดขวาง และทำให้รู้ว่าพื้นผิวข้างหน้าเป็นอะไร

และอีกคนหนึ่ง พวกเราคงแปลกใจมั๊ยว่าทำไมเขาไม่ถือไม้เท้าเพราะเขาเกือบปั๊บไว้จะใช้ก็เมื่อมีความจำเป็นจริงๆ เช่น จะข้ามถนน เดินตอนกลางคืน และบริเวณสถานที่ที่เขาไม่คุ้นเคย เราเรียกเขาว่าคนสายตาเลือนราง หรือ Low Vision

แล้วมั๊ยว่า เขาเรียนกับพวกเราได้อย่างไร และถ้าเขาต้องการความช่วยเหลือ พวกเราจะช่วยเขาได้อย่างไร เราไปคุยกับเขากันดีกว่า

สวัสดีค่ะ ฉันชื่อบี ฉันเป็นคนตาบอด แล้วเพื่อนๆ ชื่ออะไรกันบ้างล่ะ ช่วยบอกชื่อและเบอร์โทรศัพท์ด้วยนะ เดี่ยวฉันขอจดไว้ก่อน จะได้เก็บไว้ติดต่อกับเพื่อนๆ ไงล่ะ ระหว่างที่ฉันจดข้อมูลอยู่นี้เพื่อนๆ จะได้ยินเสียงกรุกๆ มันเป็นเสียงของอุปกรณ์การเขียนอักษรเบรลล์ เรียกว่า สเลทและสไตลัส

นอกจากนี้ฉันยังใช้สื่อช่วยในการเรียนอีก คือเอกสารอักษรเบรลล์ หนังสือเสียง ภาพนูน และคอมพิวเตอร์ได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คงงงล่ะสิ! ว่ามันพูดได้อย่างไร ก็แค่อิสโทรแกรมอ่านจอภาพที่สามารถอ่านภาษาต่างๆ เข้าไปในคอมพิวเตอร์ที่ใช้กันโดยทั่วไปเท่านั้น ฉันก็สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้เหมือนเพื่อนๆ แล้ว และถึงแม้ว่าฉันจะมีสื่อเหล่านี้แล้วก็ตาม แต่ฉันก็ยังอยากให้เพื่อนช่วยอ่านเอกสาร หรือกรอกเอกสารบางอย่างให้ฉันบ้างเป็นบางครั้ง

และถ้าเพื่อนๆ เห็นฉันเดินอยู่ลำพัง หากต้องการจะช่วยเหลือล่ะก็เดินเข้ามาหาฉัน แล้วถามว่าต้องการความช่วยเหลือไหม ถ้าฉันต้องการให้เพื่อนพาฉันไปที่ห้องสมุด ให้เพื่อนนำหลังมือมาแตะที่แขนของฉัน แล้วฉันจะเลื่อนมือของฉันไปจับที่เหนือข้อศอกของเพื่อน โดยเพื่อนเดินนำหน้า ส่วนฉันเดินเยื้องอยู่ข้างหลังแต่ไม่ใช่ลากหรือจูงฉันไปนะ เวลาที่เข้ามาทักทายพูดคุย ไม่ต้องให้ทายนะว่าเพื่อนชื่ออะไร ให้บอกชื่อมาได้เลย เช่น “สวัสดีบี ผมหนุ่มนะ” เมื่อคุยกันเสร็จแล้วก่อนจะไปทีอื่นบอกฉันด้วยนะ ไม่อย่างนั้นฉันก็จะพูดอยู่คนเดียว เป็นอย่างนี้บ่อยมากเลย อ้อ! ใช้คำว่า เห็น ตู มอง กับฉันได้ตามปกติ แล้วถ้ามีเรื่องอะไรที่เกี่ยวกับฉันให้ถามหรือบอกกับฉันได้โดยตรงเลย ไม่ต้องถามผ่านคนอื่น

แล้วเวลาทานอาหารด้วยกันก็ไม่ยุ่งยากเลย เพียงแค่บอกว่าอะไรอยู่ตรงไหน ตามเข็มนาฬิกา โดยข้างหน้าที่อยู่ใกล้กับตัวฉันคือ 6 นาฬิกา ตรงกันข้ามคือ 12 นาฬิกา เช่น แก้วนํ้าอยู่ที่ 3 นาฬิกา ก็หมายความว่า แก้วนํ้าอยู่ทางขวามือของฉัน เพียงบอกแค่นี้ฉันก็รู้ตำแหน่งที่วาง แล้วหยิบมาดื่มเองได้อย่างสะดวก

ที่สำคัญถ้าหากฉันแต่งกายไม่สุภาพ เพื่อนๆ แนะนำฉันได้ทันทีเลยนะ ฉันจะได้สวย ดูดีและไม่เป็นตัวตก และเมื่อเพื่อนๆ มีโอกาสเป็นผู้นำทางคนตาบอดไปสถานที่ที่สำคัญ ผู้นำทางควรแต่งกายให้เหมาะสมกับสถานที่นั้นด้วยนะ

สวัสดีครับ ผมชื่อ เอ ผมเป็นคนสายตาเลือนราง สายตา ผมยังมองเห็นอยู่บ้างครับ แต่มองเห็นไม่ชัด เวลาอ่านหนังสือผมต้องใช้ตัวอักษรขยายใหญ่ หรือมองใกล้มากๆ และต้องใช้เครื่องช่วยในการมองเห็น เช่น แว่นขยายมองใกล้และจอคอมพิวเตอร์ ส่วนคอมพิวเตอร์ผมก็ใช้ได้ครับ โดยใช้โปรแกรมขยายจอภาพ ซึ่งจะทำให้ตัวอักษรบนหน้าจอมีขนาดใหญ่ขึ้นตามที่ต้องการ การเขียนของผมต้องใช้ปากกาสีเข้มและเส้นหนา แล้วเขียนตัวอักษรใหญ่ ๆ ลงบนกระดาษ

ปัญหาที่ผมเจอบ่อยๆ คือ คนทั่วไปไม่เข้าใจ คิดว่าผมมองเห็นหรือบางคนคิดว่าผมแกล้งทำเป็นมองไม่เห็น เลยไม่สนใจและไม่ให้ความช่วยเหลือ ถ้าผมเดินชน ก็คิดว่าผมซุ่มซ่าม เวลาผมมองหน้าก็คิดว่าผมหาเรื่อง ทำให้เกิดการชกต่อยเจ็บตัวมาหลายครั้งแล้วครับ

หากเพื่อนๆ จะช่วยนำทางผม ก็ไม่ยากเหมือนกันครับ เพียงแค่คุณเดินนำหน้าผมเท่านั้น ผมก็เดินตามคุณได้ โยสังเกตุจากรูปร่าง และสีของเสื้อ รวมทั้งแสงสว่างก็เป็นสิ่งสำคัญครับ เพราะจะช่วยให้การมองเห็นของผมดีขึ้น

การมองเห็นสีของผมต้องเป็นสีที่ตัดกัน เช่น ผืนสีเขียว ควรติดกรอบรูปสีดำหรือน้ำเงิน จะทำให้ผมมองเห็นแล้วเดินไม่ชนผนังครับ ส่วนบันไดควรติดแถบสีที่ขอบบันไดแต่ละชั้น ผมก็จะเห็นและกะประมาณความสูงต่ำของขั้นบันไดได้ครับ

เออละ..พวกเราได้รู้จักเพื่อนใหม่กันแล้วนะ หากเพื่อนๆ จะให้การช่วยเหลือก็ปฏิบัติตามที่เขาบอกนอกเหนือจากนี้ก็ยังช่วยเขาค้นคว้าข้อมูล ช่วยตรวจสอบข้อมูลที่เขามิพิมพ์เป็นเอกสาร และช่วยอ่านหนังสือให้ฟังต่อหน้าหรืออ่านลงเทปเสียงก็ได้

เห็นไหมว่าการอยู่ร่วมกัน และให้การช่วยเหลือไม่ใช่เรื่องยุ่งยากเลย งั้นวันนี้หลังเลิกเรียนเราไปดูหนัง และกินอาหารด้วยกันทั้งหมดนี้เลย

ที่มา : <http://www.thaihealth.or.th/cms/detail.php?id=5959>

ไอบีเอ็ม ส่งเทคโนโลยีใหม่เชื่อมคน ตาบอดกับสื่อ

รายงานบริษัท ไอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด ระบุว่า ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา สื่อมัลติมีเดียมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่ผู้ใช้ที่มีความบกพร่องหรือความพิการทางสายตากลับไม่ได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าดังกล่าว เนื่องจากซอฟต์แวร์อ่านหน้าจอและเบราว์เซอร์แบบอ่านออกเสียงได้ไม่สามารถรองรับสื่อมัลติมีเดียที่ได้รับการออกแบบมาสำหรับใช้งานทางด้านภาพหรือการมองเห็น เพราะผู้พิการทางสายตาไม่สามารถมองเห็นปุ่มควบคุมมัลติมีเดียที่ปรากฏบนหน้าจอได้ นอกจากนี้เสียงของสตรีมมิ่งวิดีโอที่เริ่มเล่นโดยอัตโนมัติเมื่อเข้าสู่หน้าเว็บเพจก็มักจะแทรกแซงเสียงพูดสังเคราะห์จากซอฟต์แวร์อ่านหน้าจอของผู้พิการทางสายตา ที่สำคัญคอนเทนต์แบบมัลติมีเดียส่วนใหญ่ทำงานร่วมกับเมาส์แทนที่จะเป็นแป้นพิมพ์ จึงทำให้ผู้พิการทางสายตาไม่สามารถใช้งานคอนเทนต์ดังกล่าวได้

รายงานระบุว่า ล่าสุด ห้องปฏิบัติการวิจัยประจำกรุงโตเกียว (Tokyo Research Laboratory) ของ ไอบีเอ็ม ได้เปิดตัวเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ผู้พิการทางสายตาสามารถเรียกดูสื่อมัลติมีเดีย อาทิ สตรีมมิ่งวิดีโอและแอนิเมชันบนอินเทอร์เน็ตได้ โดยเครื่องมือดังกล่าวจะช่วยเปิดประตูสู่โลกของคอนเทนต์ที่หลากหลายสำหรับผู้พิการทางสายตาว่า 161 ล้านคนทั่วโลก ด้วยพีเจเออร์ควบคุมมัลติมีเดียสำหรับผู้พิการทางสายตาที่ทำงานคล้ายกับการใช้เมาส์ตามปกติ เช่น เมื่อต้องการรับชมสตรีมมิ่งวิดีโอบนเว็บไซต์ที่มีการใช้วิดีโอร่วมกัน ผู้พิการทางสายตาจะสามารถเลือกปุ่ม "เล่น" (Play) ด้วยการกดปุ่มชอร์ตคัตบนแป้นพิมพ์ตามที่กำหนดเพื่อควบคุมสื่อ แทนที่จะต้องไล่ดูเนื้อหาคอนเทนต์เพื่อค้นหาปุ่มสำหรับควบคุมวิดีโอ นอกจากนี้เครื่องมือดังกล่าวยังช่วยให้ผู้ใช้สามารถควบคุมความเร็วในการเล่นวิดีโอซ้ำ ปรับระดับเสียง และเพิ่มความเร็วของเสียงได้ เนื่องจากผู้พิการทางสายตาที่ฟังเสียงจากสตรีมมิ่งวิดีโอมักจะรู้สึกว้าวุ่นเสียงมีความล่าช้าเป็นอย่างมาก

ไอบีเอ็มระบุว่า นอกจากนี้ เครื่องมือใหม่สำหรับการเรียกดูสื่อมัลติมีเดียนี้จะสามารถปรับระดับเสียงสำหรับแหล่งเสียงแต่ละแหล่ง ทำให้ผู้ใช้สามารถระบุและรับฟังเสียงจากแหล่งต่างๆ เช่น ซอฟต์แวร์อ่านหน้าจอ และเสียงจากวิดีโอ หากผู้สร้างคอนเทนต์ต้องการใส่เสียงบรรยายลงในวิดีโอ เครื่องมือชนิดใหม่นี้ก็ให้ความยืดหยุ่นในการใช้คำอธิบายข้อมูลหรือเมตาดาต้า (Metadata) ที่ประกอบด้วยสคริปต์ข้อความที่อธิบายว่ามีอะไรเกิดขึ้นบนหน้าจอ และยังสามารถปรับแต่งอัตโนมัติเพื่อให้เสียงบรรยายมีลักษณะสอดคล้องกับวิดีโอ แม้กระทั่งในกรณีที่ผู้ใช้พีเจเออร์ควบคุมความเร็วด้วย

ที่มา : www.blizzoft.com

กิจกรรมนันทนาการ เสริมคุณภาพชีวิตคนตาบอด

การปั้นดินน้ำมันของนักเรียนพิการทางสายตา ได้ยืนยันบ่อยครั้งว่า กิจกรรมนันทนาการ ต่างๆ สามารถช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชากรทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึงกลุ่มผู้พิการทางสายตาด้วย เรื่องนี้ได้รับการยืนยันจากผลงานวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบกิจกรรมนันทนาการ ที่มีต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนานันทนาการ สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อหารูปแบบกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมกับผู้พิการทางสายตา

ความสามารถของนักเรียนพิการทางสายตาในการร้องเพลง ดร.เสกสรร นาควงศ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ บอกผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมนันทนาการ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมด้านศิลปหัตถกรรม ศิลปวัฒนธรรม การอ่าน-เขียน การละคร กิจกรรมอาสาสมัคร เกม กีฬา ดนตรี กิจกรรมเข้าจังหวะ รวมถึงกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง สามารถช่วยพัฒนาอารมณ์ ความสุข ความสามารถของบุคคล รวมถึงสุขภาพ ความสมดุลทางกาย และสมรรถภาพทางกายและจิตใจ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนทุกเพศทุกวัย

งานวิจัยได้ทดสอบและเก็บตัวอย่างจากผู้พิการทางสายตา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและสามารถนำไปพัฒนาใช้ได้จริง สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนจากงานวิจัยพบว่า หลังการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปะ ดนตรี และเกมส์ ผู้พิการทางสายตาเหล่านี้มีความฉลาดทางอารมณ์ ตามองค์ประกอบด้านความเก่ง ซึ่งเกี่ยวกับการตัดสินใจและการแก้ปัญหา รวมถึงองค์ประกอบด้านความสุขและความพอใจในชีวิตเพิ่มมากขึ้น

ผู้มีผลงานด้านนันทนาการ เจ้าของงานวิจัยยังบอกต่ออีกด้วยว่า ผลงานวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นและเห็นคุณค่าของการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยสามารถเลือกปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการได้อย่างเหมาะสม ตามความเป็นไปได้ของบุคคล อันจะมีผลต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างดี มีความสุข และเป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน ในการพัฒนาชีวิตของนักเรียนในระดับประถมศึกษาและระดับอื่นๆ อีกด้วย

ทุกกิจกรรมล้วนแล้วแต่ช่วยเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

ที่มา : <http://www.etoyotaclub.net>

คนตาบอดใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างไร มาดูกันครับ

ทุกวันนี้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร (ICT) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกรวมทั้งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้แก่คนในสังคมเป็นอย่างมากซึ่งก็รวมถึงการสร้างประโยชน์ในด้านต่างๆ ให้แก่คนตาบอดด้วยเช่นกัน เช่น การใช้ ICT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตหนังสืออักษรเบรลล์ การประยุกต์ใช้ในอุปกรณ์นำทาง รวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้คนตาบอดสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประโยชน์ประการหลังนี้ได้ช่วยเปิดโลกแห่งการเรียนรู้ การติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจของคนตาบอดให้กว้างไกลในลักษณะที่เท่าเทียมและเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกับบุคคลทั่วไป

คนตาบอดใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างไร

เมื่อก้าวถึงการใช้งานคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะโดยผู้ใดก็ตามนั้นหมายถึงการทำงานกับคอมพิวเตอร์ใน 2 องค์ประกอบหลักได้แก่

- การอ่าน หรือการรับรู้ข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอ หรือปรากฏบนอุปกรณ์ต่อเชื่อมอื่น ๆ
- ป้อนคำสั่งหรือข้อมูลเข้าเครื่องโดยผ่านทางแป้นพิมพ์หรือ Pointing Device เช่น Mouse

list end

แม้การมองไม่เห็นตำแหน่งต่าง ๆ บนหน้าจอจะทำให้เกิดอุปสรรคในการใช้ Pointing Device แต่คนตาบอดก็สามารถใช้การป้อนข้อมูลหรือคำสั่งผ่านทางแป้นพิมพ์ได้ โดยจะใช้การพิมพ์แบบสัมผัส(การจดจำตำแหน่งของแป้นพิมพ์) สำหรับแป้นพิมพ์ที่ใช้ก็เป็นแป้นพิมพ์ปกติของคอมพิวเตอร์ โดยไม่ต้องมีการออกแบบเพิ่มเติมหรือปรับปรุงให้มีลักษณะเฉพาะแต่อย่างใด

แต่ปัญหาสำคัญมักอยู่ที่การอ่านหรือการรับรู้ข้อมูลที่เครื่องแสดงผ่านหน้าจอ อย่างไรก็ตามปัญหาดังกล่าวนี้นี้ได้รับการแก้ไขในสามแนวทางหลัก ๆ ได้แก่

1. การใช้ Software ที่ช่วยให้คอมพิวเตอร์แสดงผลเป็นเสียงพูดโดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างโปรแกรมอ่านจอภาพ Screen Reader Software ซึ่งทำหน้าที่คล้ายกับตาของมนุษย์ในการตรวจจับข้อมูลที่เครื่องแสดงออกมาที่หน้าจอ

แล้วเชื่อมต่อไปยัง Speech Software ซึ่งทำหน้าที่เหมือนอวัยวะในระบบการเปล่งเสียง คนตาบอดก็จะรับทราบข้อมูลได้จากการได้ยินแทนการอ่านหน้าจอ ในปัจจุบันนี้ได้มีการพัฒนา

Screen Reader Software ให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้นในการวิเคราะห์รูปแบบการอ่านให้เหมาะสมและสอดคล้องกับประเภทของข้อมูลและรูปแบบของการนำเสนอ เช่น การอ่านข้อมูลในลักษณะที่นำเสนอในรูปแบบของตาราง

ในขณะที่ Speech Software ก็ได้รับการพัฒนาให้สามารถเปล่งเสียงชัดเจน และถูกต้องมากขึ้นเช่นกัน

2. การใช้อุปกรณ์และ Software แสดงผลเป็นอักษรเบรลล์โดยประกอบด้วย Braille translator Software ซึ่งทำหน้าที่แปลงรหัสข้อมูลจากอักษรตัวพิมพ์ (print) เป็นรหัสอักษรเบรลล์แล้วส่งไปแสดงผลที่เครื่องแสดงผลอักษรเบรลล์

(Refreshable Braille Display) ทำให้คนตาบอดรับรู้ข้อมูลได้จากการอ่านอักษรเบรลล์ แทนการอ่านจากหน้าจอ

3. การใช้ Software ขยายจอภาพ Screen Magnification Software โดยจะช่วยขยายตัวอักษรตลอดจนรูปภาพและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏบนหน้าจอให้ใหญ่ขึ้นตามขนาดที่ผู้ใช้ต้องการ รวมทั้งมีฟังก์ชัน ที่ให้ผู้ใช้สามารถปรับสีของพื้นผิวหน้าจอ ตลอดจนสีของตัวอักษรและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ให้มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน (Contrast) ลักษณะเช่นนี้จะทำให้คนตาบอดกลุ่มที่เป็นผู้มีสายตาสั้นสามารถอ่านข้อมูลจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ได้โดยสะดวก

ดาทิพย์โปรแกรมที่ทำให้คอมพิวเตอร์พูดภาษาไทย

โปรแกรมดาทิพย์เป็นโปรแกรมสังเคราะห์เสียงภาษาไทย (Thai text to Speech) โดยเมื่อใช้โปรแกรมดังกล่าวร่วมกับโปรแกรมอ่านจอภาพของต่างประเทศ (Screen Reader Software) จะทำให้คอมพิวเตอร์แสดงผลทุกอย่างบนหน้าจอเป็นเสียงพูดภาษาไทยควบคู่กันไปด้วย โปรแกรมดังกล่าวนี้นอกจากจะช่วย使人ตาบอดสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ด้วยตนเองได้อย่างสะดวก และได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ จากคอมพิวเตอร์เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปแล้ว ยังจะช่วยเอื้อประโยชน์ในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่ผู้ที่มีปัญหาด้านการอ่านเช่น ผู้สูงอายุที่มีสายตาสั้น และอื่น ๆ ทั่วประเทศจำนวนกว่า 6 ล้านคน

โปรแกรมดาทิพย์ เป็นผลงานวิจัยของ นายวุฒิพันธุ์ พลยานันท์ นักวิจัยและพัฒนา Software อดีตแชมป์เหรียญเงินคอมพิวเตอร์โอลิมปิก ปี 2540 ณ ประเทศแอฟริกาใต้ โดยได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอด มูลนิธิราชสุดา

กองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอด มูลนิธิราชสุดา ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2544 จากการที่ บริษัท ทีโอที. คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ทูลเกล้าถวายเงินจำนวน 20 ล้านบาทแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อทรงจัดตั้งเป็นกองทุนสำหรับสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา Hardware และ Software ตลอดจนจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ในด้านต่างๆ เพื่อให้คนตาบอดไทยสามารถใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งเพื่อการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ การติดต่อสื่อสาร และการพักผ่อนหย่อนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

โปรแกรมดาทิพย์นับเป็นผลงานวิจัยในลำดับแรกภายใต้การสนับสนุนของกองทุนฯ กองทุนฯ ยังมีแผนที่จะให้การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมต่าง ๆ เช่น โปรแกรมแปลงอักษรเบรลล์เป็นอักษรตัวพิมพ์ปกติ

(Thai Braille Translation Software) โปรแกรมอ่านจอภาพภาษาไทย (Thai Screen Reader Software) โปรแกรม Thai OCR โปรแกรมผลิตหนังสือ Multimedia และอื่น ๆ

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโปรแกรมดาทิพย์การนำโปรแกรมดาทิพย์ไปพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ สำหรับใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณะหรือต้องการข้อมูลการดำเนินงานของกองทุนฯ กรุณาติดต่อ สำนักงานเลขาธิการกองทุนฯ : สถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา

ข้อเสนอแนะในการพัฒนา Software เพื่อให้คนตาบอดสามารถใช้ได้โดยสะดวก

ในความเป็นจริงนั้นนอกเหนือจากความจำเป็นที่คนตาบอดจะต้องใช้ Software และ Hardware ซึ่งอำนวยความสะดวกให้สามารถอ่านและรับรู้ข้อมูลจากหน้าจอได้แล้วนั้น คนตาบอดแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มยังต้องการใช้งาน

Software อื่น ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น Software Word Processor สำหรับทำงานเอกสาร Software ด้านการสื่อสารสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร รวมทั้ง Software เพื่อการศึกษาหาความรู้ เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อความบันเทิงและอื่น ๆ ดังนั้นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้คนตาบอดสามารถใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพก็คือ การออกแบบ Software ต่าง ๆ ในลักษณะที่ Screen Reader Software , Screen Magnification และ Braille Translator Software จะสามารถเข้าไปทำงานด้วยได้โดยมีข้อเสนอแนะในเบื้องต้นดังนี้

1. ออกแบบ User Interface ของ Software ให้เป็นมาตรฐานและมีความคงเส้นคงวาตลอดทั้งโปรแกรม ซึ่งนอกจากจะทำให้สามารถเชื่อมต่อกับ Software อื่น ๆ ได้โดยง่ายแล้วยังช่วยให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้การทำงานของ

Software ได้โดยสะดวกอีกด้วย ในการกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้งาน และการควบคุมการทำงานของ software ควรกำหนดเป็น Toolbar, Menu, Cursor และ Dialog ซึ่ง Screen Reader Software รวมทั้งระบบอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะคุ้นเคยกับสัญลักษณ์เหล่านั้นอยู่แล้ว

2. ออกแบบให้ User Interface มีความยืดหยุ่นโดยให้ผู้ใช้สามารถปรับเปลี่ยน User Interface ให้เหมาะสมกับความต้องการของตนได้ เช่น ปรับสี ขนาดของ Font รูปแบบของ Cursor การปรับเสียงและอื่น ๆ

3. ออกแบบให้ผู้ใช้สามารถใช้แป้นพิมพ์ควบคุมการทำงานของ Software ได้ทั้งหมดเทียบเท่ากับการควบคุมโดย Pointing Device อื่น ๆ ทั้งนี้โดยเริ่มตั้งแต่การใช้แป้นพิมพ์ควบคุมการติดตั้ง Software

4. มีข้อความอธิบายกำกับในส่วนที่เป็น Graphics และ Icons ทุกส่วนซึ่งจะทำให้ Screen Reader Software และระบบอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สามารถถ่ายทอดข้อมูลเหล่านั้นให้ผู้ใช้ที่เป็นคนตาบอดรับรู้ได้

ขณะเดียวกันคำอธิบายเหล่านี้ก็จะช่วยให้ผู้ใช้ที่มีสายตาศมสามารถเรียนรู้และจดจำ Graphics ตลอดจน Icons นั้น ๆ ได้โดยง่ายอีกด้วย

5. แสดง Application Focus โดยใช้ Operating-System-Supplied Tools เช่น System Caret Screen Reader Software และระบบอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะต้องทำงานเชื่อมต่อกับ Keyboard Focus ได้ตลอดเวลา

6. ไม่ควรออกแบบโดยกำหนดให้สีเป็นตัวแปรเพียงอย่างเดียวในการสื่อความเข้าใจและข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งาน Software เพราะมีผู้ใช้บางกลุ่มที่ไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างของสีหรือมีอุปสรรคเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลเรื่องสี

ซึ่งก็จะทำให้ผู้ใช้เหล่านี้ไม่สามารถใช้ Software นั้น ๆ ได้ ในจุดนี้การเปิดกว้างให้ผู้ใช้สามารถปรับเปลี่ยน User Interface ได้ตามความสะดวกของผู้ใช้งานแต่ละคนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

7. ไม่ควรออกแบบให้มีการจำกัดเวลาในการป้อนคำสั่งหรือป้อนข้อมูลเพราะผู้ใช้จำนวนไม่น้อยที่ยังใช้คอมพิวเตอร์ได้ไม่คล่อง

หรือผู้ใช้ที่ต้องการใช้เวลาในการทำความเข้าใจคำแนะนำหรือคำอธิบายต่าง ๆ ที่ Software แสดงขึ้นมา

8. ข้อเสนอแนะทั้ง 7 ข้อข้างต้น ควรได้รับการพิจารณาในการออกแบบ Software ทุกขั้นตอนและควรเกิดผลในทางปฏิบัติต่อผู้ใช้ตั้งแต่ขั้นตอนของการติดตั้ง Software การปรับค่าต่างๆ ในการใช้งาน และในทุก ๆ คำสั่งของการใช้งาน Software

สถานการณ์ของคนตาบอดไทย

จากการคาดประมาณขององค์การอนามัยโลกระบุว่าในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายจะมีจำนวนประชากรตาบอดอยู่ราว 1% ของจำนวนประชากรทั้งหมด ดังนั้นสำหรับประเทศไทยซึ่งมีประชากรทั้งสิ้นประมาณ 62 ล้านคน จึงมีจำนวนประชากรตาบอดราว 6 แสน 2 หมื่นคน แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการเกี่ยวกับการให้การช่วยเหลือและการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดจึงทำให้คนตาบอดส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ด้อยโอกาส

โดยปรากฏว่ามีคนตาบอดจำนวนไม่ถึง 10% ที่มีโอกาสได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ การศึกษา และการฝึกอาชีพ ขณะที่มีคนตาบอดจำนวนต่ำกว่า 5% มีโอกาสได้ประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัวรวมทั้งมีความพร้อมที่จะร่วมพัฒนาสังคมในฐานะทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ

สำหรับกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วได้มีการนำวิทยาการสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับงานด้าน การให้การช่วยเหลือและงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดอย่างกว้างขวางทั้งการประดิษฐ์คิดค้นและพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้เพื่อช่วยให้คนตาบอดสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย เป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนา Software และ Hardware ต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนตาบอดสามารถใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาหาความรู้

ติดต่อสื่อสาร ประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจได้เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป แต่เนื่องจากการประดิษฐ์คิดค้นทั้งหลายที่กล่าวมานี้เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วจึงทำให้คนตาบอดไทยแทบจะไม่ได้รับประโยชน์จากนวัตกรรมนั้น ๆ เลย ทั้งนี้เนื่องจากการเป็นสินค้านำเข้าซึ่งทำให้มีราคาแพงไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของคนตาบอดไทย รวมทั้งปัญหาด้านความไม่สะดวกในการใช้งาน เช่น อุปสรรคด้านภาษา โดย Software เกือบทั้งหมดจะเป็นภาษาต่างประเทศ และไม่มี Option ภาษาไทยให้เลือกใช้ จากปัญหาข้างต้นกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ภาษาไทยสำหรับคนตาบอดในความดูแลของมูลนิธิราชสุดา และมีสถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาเป็นสำนักงานเลขาของกองทุนจึงได้ดำเนินกิจกรรมต่าง

ๆ เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้คนตาบอดไทยได้มีโอกาสใช้ประโยชน์จากการพัฒนาทางด้าน ICT อย่างเต็มที่เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยได้ดำเนินการรณรงค์และสนับสนุนในรูปแบบต่าง

ๆ เช่น การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับ ICT สำหรับคนตาบอด การให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสียงสังเคราะห์ภาษาไทย (Thai Speech Software) รวมทั้งการสนับสนุนด้านข้อมูลและข้อเสนอแนะต่างๆ แก่ผู้สนใจจะร่วมพัฒนางานในด้านนี้ให้แก่คนตาบอด

ตัวอย่าง Software และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนตาบอด

1. เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ Braille Embosser หรือ Braille Printer คือ เครื่องพิมพ์ที่ต่อพ่วงกับคอมพิวเตอร์และรับคำสั่งในการจัดพิมพ์เอกสารออกมาเป็นฉบับอักษรเบรลล์ หรือพิมพ์รูปต่าง ๆ ออกมาในลักษณะที่เป็นภาพนูน

2. Closed Circuit Television (CCTV) คือ ชุดอุปกรณ์สำหรับขยายภาพหรือขนาดของตัวอักษร โดยจะประกอบด้วย กล้องวิดีโอสำหรับถ่ายภาพ Software สำหรับขยายภาพ และจอภาพสำหรับการแสดงผล โดยผู้ใช้สามารถปรับขนาดและสีของภาพได้ตามที่ต้องการ นอกจากชุดอุปกรณ์ดังกล่าวนี้แล้วยังมี Screen Magnification Software ซึ่งจะทำหน้าที่ในการขยายตัวอักษรหรือรูปภาพในคอมพิวเตอร์และแสดงผลผ่านจอภาพคอมพิวเตอร์ โดยผู้ใช้สามารถปรับสี และขนาดของภาพได้ตามที่ต้องการเช่นกัน

3. Optical Character Recognition Software (OCR) หรือ Reading Machine คือโปรแกรมซึ่งทำหน้าที่ในการแปลงภาพตัวอักษร ให้เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยการทำงานจะเริ่มจากผู้นำเอกสารมา Scan ด้วยเครื่อง Scanner ซึ่งต่อพ่วงกับเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นโปรแกรม OCR จะรับข้อมูล ภาพตัวอักษรของเอกสารนั้น ๆ มาทำการแปลงและเก็บไว้ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจะทำให้คนตาบอดหรือผู้ใช้สามารถอ่านเอกสารดังกล่าวได้ผ่านทางคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังมีการจัดทำชุดอุปกรณ์ดังกล่าวนี้เป็นอุปกรณ์ชิ้นเดียว (Stand Alone Reading Machine) โดยผู้ใช้จะนำเอกสารมา Scan จากนั้นก็ป้อนคำสั่งผ่านทางแผงควบคุมเพื่อให้เครื่องทำการอ่านออกเสียงข้อความในเอกสารที่นำมา Scan นั้น

4. BrailleNote Taker and Braille Display คอมพิวเตอร์พกพาแบบแป้นพิมพ์อักษรเบรลล์ เป็น PDA ซึ่งมีรูปแบบการป้อนข้อมูลเข้าผ่านแป้นพิมพ์ในระบบอักษรเบรลล์ และมีการแสดงผลเป็นเสียงพูดในบางรุ่นอาจเพิ่มเติมการแสดงผลเป็นอักษรเบรลล์ (Refreshable Braille Display) อุปกรณ์ดังกล่าวนี้สามารถเชื่อมต่อกับ PC โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ ICT อื่น ๆ ผ่านทางช่องทางการเชื่อมต่อต่าง ๆ เช่น USB Port นอกเหนือจากการทำหน้าที่เป็นอุปกรณ์เพื่อการบันทึกข้อมูลแล้ว ยังมีการเพิ่มฟังก์ชันอื่น ๆ เช่น สมุดนัดหมาย การเชื่อมต่อ Internet การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การเล่น file เสียง และอื่น ๆ list end

ตัวอย่าง Website เพื่อการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนตาบอด

1. <http://carrolltech.org/> Carrolltech Center ศูนย์การสอนเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำหรับคนตาบอด
2. <http://ww.nyise.org/homepage.htm> Website สำหรับผู้ที่สนใจในประเด็นที่เกี่ยวกับคนตาบอดและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. <http://www.wayfinding.net/> Website ของสถาบันนวัตกรรมสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการนำทางคนตาบอด
4. <http://www.abledata.com/> Website รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ Software Hardware ตลอดจนอุปกรณ์อำนวยความสะดวกประเภทต่าง ๆ สำหรับคนตาบอดและคนสายตาเลือนราง

ตัวอย่างหัวข้อที่อาจนำไปพัฒนาเป็น Software หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนตาบอด

โปรแกรมพจนานุกรมพูดได้ โดยอาจเป็นพจนานุกรมภาษาไทยหรือพจนานุกรมไทย-อังกฤษ อังกฤษ-ไทย เพื่อช่วยให้คนตาบอดสามารถค้นหาความหมายของคำ ตรวจสอบตัวสะกด ค้นหาคำเหมือน คำต่าง หรือแม้แต่ตัวอย่างของการใช้โปรแกรมปฏิทินร้อยปีและการคำนวณในด้านต่าง ๆ ทางโหราศาสตร์ เช่น การคำนวณตำแหน่งของดวงดาวในราศีต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้คนตาบอดที่ประกอบอาชีพหมอดู สามารถใช้โปรแกรมเหล่านี้ช่วยในการคำนวณเพื่อกำหนดคำทำนายได้อย่างถูกต้องแม่นยำและสะดวกยิ่งขึ้น

โปรแกรม Talking Mobile phone โดยเป็นโปรแกรมที่จะทำให้การแสดงผลของข้อมูลต่าง ๆ บนหน้าจอโทรศัพท์มือถือสามารถแสดงผลเป็นเสียงพูดควบคู่ไปกับการแสดงผลเป็นตัวอักษร ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ที่เป็นคนตาบอดสามารถใช้งานโทรศัพท์มือถือเครื่องนั้น ๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพของเครื่อง เช่น สามารถค้นหาหมายเลขโทรศัพท์ที่บันทึกไว้ ปรับเปลี่ยนการตั้งค่าต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ

โปรแกรม Talking ATM โดยเป็นโปรแกรมที่จะทำให้การแสดงผลของข้อมูลต่าง ๆ บนหน้าจอเครื่อง ATM สามารถแสดงผลเป็นเสียงพูดควบคู่ไปกับการแสดงผลเป็นตัวอักษร ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ที่เป็นคนตาบอดสามารถใช้งานเครื่อง ATM เครื่องนั้น ๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพของเครื่อง เช่น สามารถทราวยการในการเบิก ถอน หรือตรวจสอบยอดเงินในบัญชีได้อย่างถูกต้อง

โปรแกรม Web Design เป็นโปรแกรมที่จะช่วยให้คนตาบอดสร้าง Website ได้ด้วยตนเอง โดยโปรแกรมที่จะสร้างขึ้นมานี้ควรมีลักษณะเป็นโปรแกรมที่มีเสียงในตัว (TalkingApplication) หรือเป็นโปรแกรมที่ทำงานได้ดีกับโปรแกรมอ่านจอภาพ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้คนตาบอดที่ต้องการสร้าง Website สามารถสร้าง Website ได้ตามมาตรฐาน W3C

โปรแกรม Screen Magnification โปรแกรมขยายจอภาพ โดยเป็นโปรแกรมที่จะช่วยขยาย ตัวอักษรและภาพบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ให้มีขนาดใหญ่ขึ้นตามที่ใช้ต้องการ รวมทั้งสามารถปรับแต่งสีของภาพและตัวอักษรให้มีความแตกต่าง(Contrast) กับสีของจอภาพ เช่น ตัวหนังสือสีดำบนจอภาพสีขาว ซึ่งการปรับเปลี่ยนเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ในกลุ่มที่เป็นผู้พิการทางการมองเห็น (Low Vision) ซึ่งยังพอมองเห็นอยู่บ้างสามารถอ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ได้สะดวกยิ่งขึ้น

Text to Audio เป็นโปรแกรมที่จะทำหน้าที่ในการแปลงข้อมูลที่อยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ เช่น Text File หรือ Microsoft Word File เป็น File เสียง (Audio File)

ทั้งนี้โดยใช้เทคโนโลยี Text to Speed มาช่วยในการทำงาน โปรแกรมดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถอ่านเอกสารที่มีขนาดยาวผ่านการฟัง ซึ่งถือเป็นการเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร

ที่มา : <http://www.oknation.net/blog/ekalak>

ตาชีวภาพไบโอนิกอายส์ ช่วยคนตาบอดมองเห็นอีกครั้ง

ดวงตาอิเล็กทรอนิกส์ชีวภาพ หรือ "ไบโอนิก อายส์" ซึ่งพัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยให้ผู้พิการทางสายตา กลับมามองเห็นได้อีกครั้งจะพร้อมวางจำหน่ายในสหรัฐภายใน 2 ปีข้างหน้า

ศ.มาร์ก ฮิวมายัน ผู้เชี่ยวชาญด้านจักษุวิทยา สถาบันดวงตาโตเฮนี มหาวิทยาลัยเซาเทิร์น แคลิฟอร์เนีย สหรัฐ ผู้นำการวิจัยเปิดเผยว่า โครงการวิจัยไบโอนิก อายส์ ได้รับอนุญาตจากองค์การอาหาร และยาสหรัฐ ให้นำจอตาเทียมใส่ให้กับอาสาสมัครที่พิการทางสายตา 50-75 คน เพื่อทำการทดสอบ เบื้องต้น หากผลวิจัยมีความก้าวหน้าด้วยดีคาดว่าจะพร้อมออกสู่ตลาดในช่วงต้นปี 2552 โดยมีราคาต่อคู่ประมาณ 1 ล้านบาท ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้พิการทางสายตานับล้านๆ คนได้ กลับมามองเห็นได้อีกครั้ง

สำหรับจอตาเทียมรุ่นแรกเข้ากันได้ดีกับผู้ป่วย 6 ราย ที่ป่วยด้วยโรคประสาทตาเสื่อม ดวงตาเสื่อมสภาพและดวงตาพิการถาวร ซึ่งจะเกิดในอัตรา 1 คนต่อประชากร 3,500 คน โดยพบว่าผู้ป่วย สามารถมองเห็นแสงและการเคลื่อนไหว รวมถึงตัวอักษรขนาดใหญ่และจำแนกวัตถุได้

ไบโอนิก อายส์ ประกอบด้วยกล้องวิดีโอขนาดเล็กที่ติดอยู่กับแว่นตาสำหรับให้ผู้ป่วยสวม ทำหน้าที่ เป็นตัวเก็บภาพต่างๆ และส่งผ่านแผ่นชิปคอมพิวเตอร์ไปยังขั้วกระตุ้นที่ติดไว้บนดวงตาซึ่งจะปล่อย กระแสไฟฟ้าไปกระตุ้นจอตา ซึ่งเป็นเยื่อเซลล์รับแสงที่อยู่ด้านหลังของลูกตาและส่งสัญญาณภาพผ่าน ประสาทตาไปยังสมองส่วนที่รับรู้การมองเห็น

การสร้างภาพจะเกิดในลักษณะเดียวกับเครื่องพิมพ์ภาพแบบเข็ม หรือ เม็ดภาพแบบฟิสิกเซลบน จอคอมพิวเตอร์ โดยไบโอนิก อายส์เหมาะกับผู้พิการทางสายตาที่สูญเสียเซลล์รับแสง รวมถึงผู้ป่วยโรคต้อ เนื้อ ซึ่งเป็นสาเหตุส่วนใหญ่ของตาพิการ แต่เทคโนโลยีนี้ไม่สามารถใช้ได้กับตาพิการที่เกิดจาก เส้นประสาทตาถูกทำลายรุนแรง อันเกิดจากสาเหตุเช่น โรคต้อหินหรือเส้นเลือดอุดตัน

ที่มา : <http://www.nrct.net>

วันนี้ที่รอคอย เอทีเอ็ม เพื่อ คนตาบอด

ช่วงบ่ายแก่ๆ โรงเรียนเล็ก เด็กชายวัย 9 ขวบ นำบัตรเอทีเอ็มไปกดเบิกเงิน โดยมีพ่อซึ่งตาบอด ยืนรออยู่ใจจดใจจ่อด้วยความเป็นห่วง เป็นภาพชีวิตที่พบเห็นได้ตรงถนนราชดำเนิน ซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ทั้งที่ผู้เป็นพ่อยากจะเป็นคนเบิกถอนเงินเอง แต่ก็ห่วงเรื่องความปลอดภัย และขั้นตอนการทำงานของเครื่องเอทีเอ็มที่ไม่เอื้อให้คนตาบอดได้ใช้งาน

จำนงค์ เกษรพรม คนตาบอดอายุวัยกลางคนซึ่งเป็นพ่อค้าสลากกินแบ่งรัฐบาล มีเงินหมุนเวียนในมือแต่ละเดือนเพื่อทำธุรกรรมอยู่ในระดับที่ไม่มากมายนัก เขามีบัตรเอทีเอ็มแต่ไม่เคยได้ใช้ เพราะไม่มีเครื่องเอทีเอ็มสำหรับคนตาบอด จะให้ผู้อื่นคนอื่นก็ไม่สะดวกและไม่ไว้วางใจ ลูกชายจึงเป็นที่พึ่งในการทำธุรกรรมฝาก-ถอน และโอนเงินผ่านตู้เอทีเอ็ม

ในสังคมไทยคนตาบอดมักจะไม่ได้รับสิทธิบริการขั้นพื้นฐานที่พึงจะได้รับ แม้กระทั่งการใช้เครื่องเอทีเอ็ม วันนี้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ประกาศเตรียมทำตู้เอทีเอ็มให้คนตาบอดเมื่อปลายเดือนตุลาคมที่ผ่านมา

คนตาบอดรู้สึกอย่างไรกับตู้เอทีเอ็มเพื่อพวกเขา

1. มูลเหตุ

ATM (เอทีเอ็ม) ย่อมาจากคำว่า 'automatic teller machine' ซึ่งแปลว่า เครื่องรับจ่ายเงินอัตโนมัติ เป็นเครื่องปลายทาง (terminal) ของคอมพิวเตอร์ของธนาคารที่ลูกค้าสามารถกดรหัสติดต่อกับธนาคารเพื่อใช้บริการบางอย่าง เช่น ฝากหรือถอนเงินได้

ปี 2510 เครื่องรับจ่ายเงินอัตโนมัติ (เอทีเอ็ม) เครื่องแรกของโลก ได้ติดตั้งในเมืองเอนฟิลด์ ทางเหนือของกรุงลอนดอน สำหรับเมืองไทย เอทีเอ็มก็ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางในปัจจุบัน โดยมีธนาคารในกลุ่ม atm pool รวมถึง 19 ธนาคาร คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด จำกัด, ธนาคารโตเกียว จำกัด, ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคาร ดี บี เอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน), ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน), ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารซีทีแบงก์ จำกัด, ธนาคารรัตนสิน จำกัด (มหาชน), ธนาคารนครธน จำกัด, ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน), ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน), ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน), ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน), ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิงคอร์ปอเรชั่น จำกัด, ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และธนาคารออมสิน

แต่แทบจะไม่น่าเชื่อว่า เอทีเอ็มสำหรับคนตาบอดในเมืองไทย ไม่มีแม้แต่เครื่องเดียว ทั้งที่คนพิการทางสายตาในเมืองไทยมีไม่น้อยกว่า 600,000 คน ซึ่งคนเหล่านี้จะแบ่งเป็น 5 ระดับคือ 1. ไม่เห็นเลย แม้แต่แสง, 2. เห็นแต่แสงแต่ไม่เห็นเป็นรูปร่าง, 3. เห็นเป็นรูปร่างแต่ไม่ชัดเจน, 4. เห็นเป็นรูปร่าง รู้ระยะใกล้ไกล แต่ไม่ชัดเจนในรายละเอียด และ 5. สายตาสั้นสายตาวัดผิดปกติ แต่ใส่แว่นตาได้

จากข้อเรียกร้อง 17 ข้อของคนตาบอดที่มีต่อรัฐบาล ก็มีการเรียกร้องการทำบัตรเอทีเอ็มของคนตาบอด รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันกับคนปกติรวมอยู่ด้วย หลังจากนั้น นายฉายนาน กังวานพงศ์ รองกรรมการผู้จัดการ สายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ก็ออกมาเปิดเผยว่า ในปี 2549 ธนาคารมีนโยบายที่จะขยายเครื่องเอทีเอ็มเพิ่มประมาณ 1,000 เครื่อง ซึ่งส่วนหนึ่งธนาคารจะให้ความสำคัญกับลูกค้าผู้พิการทางสายตาด้วย โดยในขณะนี้ธนาคารอยู่ระหว่างการเลือกรุ่นของเอทีเอ็มที่จะใช้ ทั้งนี้ธนาคารจะต้องเชิญผู้พิการทางสายตาเข้ามาร่วมเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเพื่อสนองตอบความต้องการของคนกลุ่มนี้ให้ดีที่สุด และธนาคารจะเลือกทำเลในการติดตั้งตู้เอทีเอ็มเพื่อคนตาบอดด้วย อาทิ โรงเรียนคนตาบอด หรือ หน้ากองสลากฯ เป็นต้น

ทั้งนี้เอทีเอ็มคาดว่าไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณมากนัก เพราะเพิ่มเติมแค่อักษรเบรล และการใส่เสียงพูดเข้าไปในตัวเครื่อง เพื่ออธิบายการใช้บริการ และเพื่อยืนยันการทำรายการ เช่น การโอนเงิน โดยตู้เอทีเอ็มที่วางจำหน่ายในตลาดขณะนี้ มีชนิดที่เป็นพิมพ์มีอักษรเบรลและมีลำโพงติดอยู่ข้างแล้ว (ชาวจาก นสพ.กรุงเทพธุรกิจ) นั่นคือเสียงจากธนาคารของภาครัฐที่ออกมายืนยัน และให้สัญญากับผู้พิการทางสายตากับสาธารณชน

2 เสียงสะท้อนจากนายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

การเดินทางไปต่างประเทศ ทำให้เห็นถึงความแตกต่างในด้านการบริการขั้นพื้นฐานต่างๆ ที่ทางภาครัฐของประเทศที่พัฒนาแล้ว ทำให้กับประชาชนที่พิการเท่ากับคนปกติ มณฑิเยร บัญญัติ นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย เคยไปสัมผัสตู้เอทีเอ็มสำหรับคนตาบอดมาแล้วในหลายประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา, ออสเตรเลีย, ญี่ปุ่น, สิงคโปร์ เขาเล่าว่า การใช้เครื่องแบบนี้ เข้าไปถึงก็เสียบหูฟัง เสร็จแล้วก็ใส่บัตรเอทีเอ็ม เครื่องจะพูดต้อนรับเข้าสู่บริการรับฝากถอนเงินอัตโนมัติ "ไม่ใช่เสียงพูดเฉยๆ แต่เป็นการโต้ตอบกับการสัมผัสของเราตลอดเวลา ทุกฟังก์ชันทุกเมนูมีเสียงตอบกลับมาหมด สะดวกสบาย ตู้เอทีเอ็มคนตาบอด ผมยังไม่เคยได้ยิน แต่เป็นทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม (Talking ATM) เป็นตู้เอทีเอ็มที่ใส่ฮาร์ดแวร์หรือซอฟต์แวร์เข้าไป ทำให้สามารถโต้ตอบกับผู้ใช้เป็นเสียงได้"

มณฑิเยร บอกว่า หากมีทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม ในเมืองไทย คนตาบอดก็สามารถใช้เอทีเอ็มด้วยความมั่นใจขึ้น "ปกติพวกเราสามารถใช้ได้อยู่แล้ว เพียงแต่จะต้องจำซีรี่ย์ของการกด หากถ้าเปลี่ยนไปใช้ตู้ใหม่ก็ต้องศึกษาก่อน ต้องไปกับเพื่อนสักครั้งหนึ่ง เพื่อจำขั้นตอนการทำงาน แต่ถ้าตู้เอทีเอ็มมีคุณสมบัติที่โต้ตอบเป็นเสียง เราก็ไม่ต้องอาศัยคนอื่นแล้ว"

ความคับแค้นของคนตาบอดนั้นมีมาเนิ่นนานแล้ว เพราะธนาคารของรัฐและเอกชนหลายสาขา ปฏิเสธการทำบัตรเอทีเอ็มให้คนตาบอด มณฑิเยร ชี้แจงว่า เป็นปัญหาที่สั่งสมมานาน แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกสาขาของทุกธนาคารจะปฏิเสธ มีเพียงแต่เป็นบางสาขาของบางธนาคาร ในระยะหลังๆ ยังมีมากขึ้น เพราะเหตุที่มีกรณีการฟ้องแล้วก็ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกระเบียบมาควบคุม แล้วก็ถูกต้องความในทำนองว่า คนตาบอดอาจจะถูกใช้เป็นการฟ้อง

"เป็นคนละเรื่องกัน ไม่เกี่ยวกันเลย คนตาบอดก็มีวุฒิภาวะ คนที่ถูกหลอกไม่ใช่คนตาบอดหรอก แต่เป็นคนลึนคิด ถ้าคิดว่าการใช้ตู้เอทีเอ็มเป็นอุปสรรคสำหรับคนตาบอด ก็ต้องแก้ปัญหา ไม่ใช่มาบอกว่าคนตาบอดไม่ต้องใช้เอทีเอ็ม หรืออย่างกรณีคนตาบอดใช้เอทีเอ็ม แล้วกลัวโดนมีจจาซีพารายหรือจกชิงทรัพย์ คนตาบอดใช้เครื่องเอทีเอ็มแล้วเป็นอันตรายกว่า เอาหลักฐานตรงไหนมาพูด ถ้าคนทั่วไปโดนจี้สัก 10 ราย จะห้ามคนทั่วไปไม่ให้มีบัตรเอทีเอ็มไหม ก็ไม่เห็นห้าม

สมมติคนตาบอดปีหนึ่งจะโดนจี้สัก 1 คน เป็นข่าวใหญ่โตว่า คนตาบอดใช้แล้วเป็นอันตราย คนทั่วไปที่ถูกจี้ 100 คน แต่ไม่ยกจะไปบอกว่า ต่อไปนี่ คนตาบอดห้ามมีบัตรเอทีเอ็ม ไม่เคยมี ผมว่า เป็นเรื่องของการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่างหาก"

การออกมาเรียกร้องสิทธิของคนตาบอดในการทำบัตรเอทีเอ็ม และให้มีเครื่องเอทีเอ็มสำหรับคนตาบอดกับธนาคารกรุงไทย มณเฑียร ให้เหตุผลชัดเจนว่า เพราะธนาคารกรุงไทยเป็นธนาคารของรัฐ เพราะฉะนั้นย่อมต้องรับผิดชอบต่อประชาชน ไม่ใช่ปล่อยให้มันโยนบัยกีดกัน เลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

"พวกเราต้องการให้ธนาคารของรัฐเป็นผู้ริเริ่มนำร่อง และไม่ควรโยนบัยมาให้คนตาบอดว่า ใช้แล้วมีปัญหาอย่าใช้เลยดีกว่า มันไม่ถูกหากเป็นหน่วยงานของรัฐ เมื่อมีการออกมาประกาศนโยบายว่า ไม่กีดกันหรือเลือกปฏิบัติ รวมถึงการนำร่องมีเครื่องเอทีเอ็มสำหรับคนตาบอดก็เป็นเรื่องที่ดี และขอให้ปฏิบัติจริงทุกสาขา

การตั้งตู้เอทีเอ็มสำหรับคนตาบอดก็ต้องเริ่มในชุมชนที่มีคนใช้บริการมาก อาจจะต้องมีการสำรวจว่า ชุมชนไหนมีคนตาบอดไปใช้บริการหนาแน่น เพราะว่าเริ่มต้นคงไปติดตั้งทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็มทุกเครื่องคงเป็นไปได้ไม่ได้ ในทางข้อเท็จจริง ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ คิดว่าคงต้องทำกันเป็นขั้นเป็นตอน ในท้ายที่สุดเราก็คาดหวังเลยว่า ตู้เอทีเอ็มที่จะออกมาล่าสุดทุกเครื่องจะต้องติดตั้งคุณสมบัติทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม"

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น มณเฑียร ไม่ได้หวังแค่ทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม แต่เขาอยากให้เห็นพัฒนาไปถึงขั้นยูนิเวอร์แซล ดีไซน์ (Universal Design) เพราะทอล์กกิ้งเป็นแค่ระบบเสียง แต่ยูนิเวอร์แซล ดีไซน์ จะมีประโยชน์ทั้งในแง่กายภาพ การนำเสนอข้อมูล ที่หลากหลายรอบด้านครบถ้วน

"ยูนิเวอร์แซล ดีไซน์ ถ้าแปลแบบอ่านเอาเรื่อง ก็แปลว่า การออกแบบที่เป็นสากล แต่คำว่า สากลฟังไม่ค่อยได้ศัพท์ในภาษาไทย ดูกว้างใหญ่เกินไป ก็เลยแปลแบบเอานัย แปลว่า การออกแบบที่เป็นธรรม เอื้อต่อการใช้ประโยชน์ของมหาชน โดยคนทุกกลุ่มหรือมากกลุ่มที่สุด จำเป็นต้องอาศัยการดัดแปลงน้อยที่สุด เพราะมันได้รับการออกแบบมาเผื่อคนที่มีความต้องการหลากหลาย มีทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม ก็รู้สึกพอใจแล้วในระยะเริ่มต้น แต่ในระยะยาวต้องปรับปรุงให้เป็นยูนิเวอร์แซล ดีไซน์"

มณเฑียร บอกต่อว่า ไม่เฉพาะคนตาบอดอย่างเดียวที่ได้รับประโยชน์จากทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม แต่คนปกติที่มาใช้บริการทั่วไปก็จะได้ประโยชน์ไปด้วย "การดูจอเอทีเอ็มอย่างเดียว อาจจะไม่ถนัด ถ้าได้ยินเสียงด้วยก็จะมีคามมั่นใจมากขึ้น การใช้ประสาทหลายอย่างร่วมกันนั้นดีที่สุดในที่เราจะไปอิงประสาทส่วนเดียวที่มีอยู่ก็ไม่ดี เป็นการบูรณาการทางด้านสัมผัสรับรู้ ถ้าสามารถทำอย่างนั้นข้อผิดพลาดจะมีน้อย ไม่ว่าจะเป็นคนทั่วไป คนสูงอายุ คนบ้านนอก ชาวต่างชาติ เมื่อมีให้เขาใช้ประโยชน์ได้หลายช่องทางนั้นละ ดีที่สุด

เมื่อธนาคารของรัฐรับปากว่า จะไม่เบี้ยว ธนาคารอื่นๆ ก็ไม่มีทางเลือก ก็ควรที่จะทำตาม เพราะไม่เช่นนั้นก็จะสูญเสียทั้งรายได้ และภาพลักษณ์ที่ดี ในต่างจังหวัดก็ต้องเริ่มกระจายกันไป ไม่กระจุกตัวเฉพาะกรุงเทพฯ อาจจะไปใกล้ศาลากลาง หรือศูนย์การค้าที่มีคนพลุกพล่าน ต่อไปก็อยากให้มีทุกเครื่อง เริ่มต้นก็เอาในที่ซึ่งมีคนหนาแน่นก่อน"

แม้การลงทุนในการติดตั้งทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็มในขั้นแรกอาจจะมิงงบประมาณที่เพิ่มขึ้น ก็ต้องรับภาระกันไปก่อน แต่มณเฑียรคิดว่า คุ่ม เพราะลงทุนในครั้งนี้จะได้ทั้งภาพลักษณ์ที่ดี ซึ่งนำมาสู่ธุรกิจที่ดีด้วยของธนาคาร "คิดว่า ทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม ก็เป็นจุดเริ่มต้นอย่างหนึ่งที่จะขยายโอกาสการมีส่วนร่วมในทางเศรษฐกิจ ในการขับเคลื่อนสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสังคมของคนกลุ่มตาบอดที่อาจจะถูกมองข้าม แล้วคิดว่า สังคมไทยจะเป็นสังคมที่เป็นธรรมได้ เป็นศูนย์กลางสารพัดอย่างที่ฝันกันไว้ อย่างหนึ่งที่จะลืมไม่ได้คือ การออกแบบที่เป็นธรรม ยูนิเวอร์แซล ดีไซน์ แล้วการให้บริการที่เป็นธรรมต่อคนทุกกลุ่มทุกฝ่าย โดยเฉพาะกลุ่มคนด้อยโอกาส กลุ่มคนพิการ กลุ่มคนตาบอด และกลุ่มคนที่ถูกเอารัดเอาเปรียบมาตลอดในสังคม" มณเฑียร กล่าวส่งท้าย

3 ธุรกิจ-ธุรกรรมกิจการคนตาบอดที่เห็นตัว

สำหรับกลุ่มคนตาบอดที่ตื่นเต้น และมีความพอใจกับการพัฒนาตู้เอทีเอ็มแบบธรรมดาขึ้นมาเป็น ทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็มนั้น ย่อมเป็นกลุ่มคนตาบอดที่ประกอบอาชีพอยู่ธุรกิจในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะ การขายล็อต เตอเรีย, หมอนวดแผนโบราณ และนวดฝ่าเท้า ซึ่งเป็นอาชีพที่คนตาบอดทำกันมากที่สุด เพราะทำธุรกรรม หรือดำเนินธุรกิจสะดวกขึ้น เพราะคนตาบอดที่มีเงินก็อยากซื้ออยากขายได้ง่าย และทำให้เงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจได้มากขึ้น

จำนงค์ เกษรพรม พ่อค้าขายสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือลอตเตอเรีย บอกว่า ก็พอใจหากจะมีตู้เอทีเอ็ม เพื่อคนตาบอด เพราะปัจจุบันตัวเขาเองก็ทำธุรกิจมีการโอนและถอนเงินเป็นปกติอยู่แล้ว แต่ต้องไปทำ ธุรกรรมที่ธนาคารสาขาประจำ "ผมไปธนาคารด้วยตัวเอง เขาก็ทำให้ทุกอย่างก็สะดวกพอสมควร มีบัตร เอทีเอ็มเหมือนกันแต่ไม่กล้าใช้ เพราะกลัวไม่ปลอดภัย ส่วนมากให้ลูกชายเบิกให้เวลาที่ต้องการเงิน เร่งด่วนจริงๆ เพราะเครื่องเอทีเอ็มแบบธรรมดานั้นจะเป็นดาบสองคม ต้องระวังตัวและใช้ลำบาก เลยไม่คิด จะใช้ เพราะไม่มีความสะดวก"

หากมีทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม จำนงค์ ยืนยันว่า เขาเป็นคนหนึ่งที่ต้องใช้บริการอย่างแน่นอน แต่ก็มอง ว่า ถึงคนตาบอดจะใช้หรือไม่ใช้ก็ต้องทำ เพราะเป็นสิทธิพื้นฐานที่ทางรัฐจะต้องจัดให้กับผู้พิการ ทางด้าน ฉลอง สุจริตธรรม กรรมการกลุ่มอาชีพของคนตาบอด และมีกิจการนวดแผนโบราณหัตถาตาทิพย์ถึง 3 สาขา มีเงินหมุนเวียนในธุรกิจถึงเดือนละเป็นแสนๆ แต่กลับไม่มีบัตรเอทีเอ็ม ซึ่งเป็นความขมขื่นของเขา อยู่เช่นกัน "บัตรเอทีเอ็มมีความสะดวกก็จริง แต่ไม่มีความปลอดภัย เพราะตู้เอทีเอ็มที่มีอยู่นั้นไม่เหมาะ สำหรับคนตาบอด ที่ผมไม่ทำบัตรเอทีเอ็มเพราะเรื่องนี้ รวมถึงทำธุรกิจที่มีเงินมากๆ อย่างนี้ ไว้ใจคน ไกลชิดก็ไม่ได้ ยังไม่ไว้ใจ"

แน่นอน ฉลอง ก็เป็นนักธุรกิจตาบอดที่จะทำบัตรเอทีเอ็มทันที หากมีทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็ม เปิด ให้บริการ แต่ก็มีข้อเสนอเพิ่มเติมให้ธนาคารที่จะทำได้พิจารณาด้วย

"ผมมองว่า ตู้เอทีเอ็มควรมีประตูที่ปิด-เปิดได้ เพราะคนตาบอดจะใช้เวลาในการใช้บริการจาก ตู้เอทีเอ็ม หากมีประตูไม่เปิดโล่ง พวกเราก็จะใช้ได้อย่างสบายใจ ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกที่น่าจะ เป็นประโยชน์ต่อผู้หญิง คนสูงอายุ หรือเด็กๆ ด้วย"

ฉลอง ยังบอกต่อว่า เขาดีใจและพอใจมากที่จะมีการบริการตู้เอทีเอ็มสำหรับพวกเขา เพราะที่ เป็นมา ภาครัฐไม่เคยสนใจเหล่าคนพิการ โดยอ้างว่า ไม่มีงบประมาณ ส่วนมากจะได้รับการช่วยเหลือจาก องค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งก็ได้ไม่เต็มที่

"ผมก็ไม่ถึงกับท้อ ก็ทำใจมาตลอด เพราะภาครัฐเขาไม่เคยสนใจอยู่แล้ว ทั้งที่พวกเราที่ดิ้นรนทำมา หากินอย่างสุจริตมาตลอด แต่ไม่เคยได้รับการบริการในสิทธิขั้นพื้นฐานเหมือนคนปกติเลย อยากให้ทอล์ กกิ้ง-เอทีเอ็ม เป็นนิมิตหมายที่ดีเพื่อนำไปสู่โครงการต่อไป"

ในปี 2549 เหล่าคนตาบอดก็ได้ใช้บัตรเอทีเอ็มกันอย่างสะดวกและสบายใจ เพราะจะมีทอล์กกิ้ง-เอทีเอ็มเกิดขึ้น ภาพของคนตาบอดที่ทำธุรกรรมเบิก-ถอน-โอนเงินผ่านเครื่องเอทีเอ็มก็น่าจะเป็นภาพที่ ปกติในสังคมไทยต่อไปในอนาคต

ที่มา : <http://www.siam-handicrafts.com/Webboard/default.asp?rid=5>

รายการคิดได้ไง ตอน ค่ายวิทย์ฯ คนตาบอด..สัมผัสการเรียนรู้

เดี๋ยวกันว่าการจะเป็นนักวิทยาศาสตร์ได้ต้องอาศัยทักษะการสังเกตเป็นทักษะพื้นฐานนะครับ และคนส่วนใหญ่เองก็อาศัยการสังเกตทางสายตาในการมองดูสิ่งต่างๆ เพื่อเรียนรู้ .. แต่จะเกิดอะไรขึ้น ถ้าประสาทสัมผัสในการมองเห็นสูญเสียไป เราจะเรียนรู้วิทยาศาสตร์ได้หรือไม่ นี่คือคำถามที่น่าคิด...

เมื่อวันอาทิตย์ที่ 31 ธันวาคม 2549 รายการ “ คิดได้ไง ” ได้นำเสนอ กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ที่ต่างไปจากค่ายวิทยาศาสตร์อื่นๆ นั่นก็คือค่ายวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนตาบอดซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมของโครงการค่ายวิทยาศาสตร์ถาวร ภายใต้ศูนย์บริหารจัดการเทคโนโลยี จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 2 ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมขึ้นเพื่อเป็นเวทีให้เด็กและเยาวชนตาบอดได้เรียนรู้และแสดงความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนตามหลักสูตร

การเรียนรู้กิจกรรม “ โลกของความอร่อย ” จึงเกิดขึ้นเพื่อให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้ รสชาติของอาหาร ซึ่งเป็นสัมผัสหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน รสชาติบอกถึงความแตกต่างของสารที่มีอยู่ในสิ่งที่รับประทาน ช่วยให้เราเกิดความระมัดระวังในการบริโภค ความแตกต่างของรสชาติมาจากอะไร การรับรู้รสเกิดจากอะไรบ้าง สู่โลกของความอร่อย และสิ่งที่พิเศษสุดสำหรับกิจกรรมนี้ก็คือการให้เด็ก ๆ ได้ทดลองทำช็อกโกแลตด้วยตนเองในห้องแล็บจริง... แต่ก่อนจะได้ลงมือโชว์ฝีมือ พี่ๆ วิทยากรใจดีก็ให้เด็ก ๆ ได้รู้จักผลของโกโก้ที่ใช้ทำช็อกโกแลตกันก่อน เป็นการเรียกน้ำย่อยให้หน่อยๆ ภาระหน้าที่จะเรียนรู้การทำช็อกโกแลตได้อย่างดีทีเดียว ...

หลังจากการทำช็อกโกแลตไม่นาน เด็กๆ ก็ได้ลองชิมรสชาติฝีมือการทำช็อกโกแลตของตัวเองอย่างตื่นเต้น ซึ่งการชิมครั้งนี้ต่างไปจากที่เคยชิมมาเพราะน้องๆ จะต้องพินิจพิเคราะห์สังเกตรสชาติของช็อกโกแลตที่ได้จัดแบ่งเป็น 2 สูตร รวมทั้งหาเหตุผลประกอบว่าทำไมเรารสชาติจึงแตกต่างกัน...

กิจกรรมการทดสอบแก๊สยังคงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คุณผู้ชมเคยสังเกตยอดกรดมัยครับ ที่เมื่อเวลาเราใส่ลงในน้ำ จะเกิดฟองฟู ... นั่นแสดงให้เห็นว่ามีแก๊สบางอย่างเกิดขึ้น และจุดนี้เองที่เด็ก ๆ จะได้เรียนรู้การทดสอบแก๊สในวันนี้...

พี่ๆ วิทยากรนำเครื่องมือมาให้หน่อยๆ ได้สัมผัสและสังเกตจากเสียงในกล่องสีดำ ไม่นานเด็กๆ ก็ารู้ว่าสิ่งที่อยู่ในมือของตัวเองนั้นคืออุปกรณ์วัดแสงที่เป็นพระเอกในการทดสอบแก๊ส เด็กๆ ต่างสนุกกับการเอามือปิด - เปิดรับแสง เพราะให้เสียงที่ต่างกัน การทดลองจึงเริ่มสนุกขึ้นเมื่อน้องๆ ได้ทำตามขั้นตอนการทดสอบแก๊สไปพร้อมกับพี่วิทยากร โดยมีพี่เลี้ยงใจดีคอยให้ความช่วยเหลือเด็ก ๆ กันอย่างใกล้ชิด

สาระสำคัญของการทดลองนี้ไม่ได้อยู่ที่ผลการทดลองว่าจะเกิดปฏิกิริยาทางเคมีอย่างไร แต่ทว่าการทดสอบแก๊สนั้นสามารถทำได้โดยการทดสอบจากเสียง ซึ่งเด็ก ๆ จะได้ว่าหากจะพิสูจน์ข้อสมมติฐานก็มีวิธีทดสอบได้จริงครับ

กิจกรรมในค่ายวิทยาศาสตร์ครั้งนี้มีมากมายและที่น่าสนใจอีกหนึ่งกิจกรรมคือการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ ซึ่งฟังดูอาจจะเป็นเรื่องกว้าง โครงงานวิทยาศาสตร์ที่วันนี้พูดง่าย ๆ ก็คือการทำของเล่นโดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์เข้าช่วย เรียกว่าส่งเสริมให้เด็ก ๆ ได้ใช้กระบวนการคิดอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ที่สร้างสรรค์จริงๆ อย่างการทำรถยนต์ที่วิ่งได้ด้วยแรงดันของลูกโป่ง ที่ใช้หลักการทาง

วิทยาศาสตร์เรื่องแรงดันเป็นตัวขับเคลื่อนรถยนต์น้อยที่ทำจากกล่องกระดาษ มีล้อเป็นฝาพลาสติกของน้ำอัดลม ตกแต่งประดับประดาด้วยลูกโป่งหลากสี..ความคิดไม่เลวเลยทีเดียว

ของเล่นชิ้นต่อมาไม่ไกลกันนักคือ ของเล่นในชื่อ ตาชั่ง ซึ่งเป็นของเล่นง่ายๆ ที่เด็กๆ เกิดแนวความคิดว่าถ้าเด็กตัวเล็กๆ ได้เล่นก็จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องของน้ำหนัก ให้น้องตัวเล็กได้ลองเปรียบเทียบน้ำหนักของวัตถุ 2 สิ่ง เมื่อนำมาชั่งก็จะทราบว่าน้ำหนักด้านใดมากกว่าอีกด้านหนึ่ง ตาชั่งก็จะเอียงลงมาที่ด้านนั้น เป็นการฝึกทักษะการเรียนรู้ในเรื่องของน้ำหนักได้อย่างดีทีเดียวโดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์เรื่องความสมดุลเข้ามาประกอบเหตุผลในการทำของเล่นชิ้นนี้ครับ

บรรยากาศการทำของเล่นวิทยาศาสตร์ของน้องๆ ในแต่ละกลุ่มก็ล้วนแต่ช่วยฝึกวิจิตให้กับเด็กๆ ได้สร้างสรรค์ผลงานตามความสนใจของตนเอง ผ่านทักษะวิจิตแบบวิทยาศาสตร์ ผสมผสานทั้งการเรียนรู้ผนวกกับความสนุกสนาน นับเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เด็กๆ จะได้ถักทอจินตนาการได้อย่างดีทีเดียว แม้จะเป็นความคิดเล็กๆ แต่ก็ช่วยต่อเติมศักยภาพทางการเรียนรู้ของพวกเขาให้แข็งแกร่งขึ้นไป

และทั้งหมดที่น่าเสนอนี้ก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายการเท่านั้น หากคุณผู้ชมท่านใดสนใจรายการที่จุดประกายความคิด สามารถติดตามได้ในรายการ “ คิดได้ไง ” ทุกวันอาทิตย์ เวลา 6.00 – 6.30 น. ทางสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

การรณรงค์การมีส่วนร่วมต่อสังคม

การรณรงค์การมีส่วนร่วมต่อสังคม สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยนับเป็นองค์กรตัวแทนของคนตาบอดในประเทศไทย ได้รับการยอมรับจากคนตาบอดทั่วประเทศ ได้ดำเนินกิจกรรมด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนตาบอดอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันนี้สมาคมได้ส่งเสริมให้คนตาบอดในประเทศไทยได้ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อการมีส่วนร่วมกับสังคม เป็นประจำทุกปี ซึ่งล้วนแล้วเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาจิตสำนึกด้านสาธารณะแก่คนตาบอด ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมนวดโดยเสด็จพระราชกุศล วันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ (วันแม่แห่งชาติ) วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กิจกรรมการนวดวันผู้สูงอายุ ให้แก่คนชราตามบ้านพักคนชราต่างๆ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด กิจกรรมบริจาคโลหิต ดำเนินกิจกรรมที่ศูนย์โลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ในวันสำคัญต่างๆ คือ งานวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ การให้สถานที่เพื่อพบกลุ่มการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียน ที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ทุกวันอาทิตย์ เป็นระยะเวลาอันยาวนานมากกว่า 10 ปี

กีฬาคนตาบอด

กีฬาคนตาบอด กีฬาที่คนตาบอดใช้เป็นวิธีการออกกำลังกายแล้วนิยมมีมากมายหลายชนิด กีฬา แต่กีฬาที่เป็นสากลสำหรับการแข่งขันกีฬาคนพิการระดับต่างๆ ประกอบด้วย กีฬาวูเลย์บอล กรีฑา ยูโด โกลบอล ซึ่งรายละเอียดของกีฬาแต่ละชนิดมีเผยแพร่ในหน่วยงานคนพิการอยู่ทั่วไป จึงขอเสนอเป็นความรู้อีกหนึ่งชนิด กีฬาวูเลย์บอลคนตาบอด ใช้กฎ กติกา การแข่งขันเช่นเดียวกับการแข่งขันกีฬาคนปกติทั่วไปแต่ต้องมีผู้ช่วยบอกระยะทางก่อนถึงขอบสระวูเลย์บอลให้นักกีฬาตาบอดทราบ มีเงื่อนไขเพิ่มเติมที่ให้นักกีฬาตาบอดสนิทปิดตาระหว่างแข่งขัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการแข่งขันและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการได้เปรียบกรณีนักกีฬานั้นมองเห็นบ้างแล้วร่วมแข่งขันในระดับสายตาบอดสนิท กรีฑาสำหรับคนตาบอด ใช้ประเภทการแข่งขันเหมือนกับนักกีฬาปกติ แต่ในนักกีฬาตาบอดสนิทต้องใช้ผู้นำทางในการแข่งขันกรีฑาประเภทลู่ ซึ่งมีกติกาสำหรับนักกีฬาประเภทนี้ในการแข่งขันที่ระบุว่าคนที่นำทางต้องทำหน้าที่ตลอดระยะทางการแข่งขันและไม่สามารถทำการใดๆ เพื่อเป็นการช่วยผ่อนแรงนักกีฬา อันจะมีผลต่อสถิติของนักกีฬานั้น กีฬายูโด ใช้กฎ กติกา การแข่งขันเช่นเดียวกับกีฬายูโดสากล แต่นักกีฬาตาบอดสนิทต้องมีสัญลักษณ์ที่บอกถึงระดับสายตา คือ มีป้ายวงกลมสีแดงติดที่แขนขวา กีฬาโกลบอล คือ กีฬาที่จัดแข่งขันเพื่อคนตาบอด เป็นกีฬาประเภททีมแบ่งนักกีฬาเป็นสองฝ่าย ฝ่ายละ 3 คน ทั้งสองฝ่ายต้องพยายามกลิ้งอุปกรณ์ที่เรียกว่า ลูกโกลบอล ให้เข้าโกล ของฝ่ายตรงข้าม ในกีฬาชนิดนี้เป็นกีฬาที่ค่อนข้างได้รับความนิยมสำหรับคนตาบอดอย่างมาก ถือว่าเป็นกีฬา สีสันสำหรับคนตาบอด นักกีฬาจะสวมชุดเหมือนกับผู้รักษาประตูของทีมฟุตบอล ภายในลูกโกลบอล จะบรรจุกระดิ่งเล็กๆ ไว้ เพื่อให้ให้นักกีฬาได้ยินเสียงขณะที่กลิ้งลูกโกลบอล แต่ปัจจุบันนี้ได้มีการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะด้านการแข่งขันอย่างมาก โดยมากแล้วพยายามฝึกทักษะการขว้างโกลบอลให้เงียบที่สุด กฎ กติกาโกลบอลได้มีการเผยแพร่แก่นักกีฬาและหน่วยงานคนตาบอดต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้คนตาบอดเล่นโกลบอล กีฬาชนิดอื่นที่นิยมเล่นกัน เช่นฟุตบอลของคนตาบอด โบว์ลิ่งคนตาบอด เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล กีฬาจักรยานสองตอน ซึ่งขณะนี้หน่วยงานต่างๆ พยายามส่งเสริมให้มีการแข่งขันและเล่นกีฬาเพื่อการนันทนาการอย่างมาก